

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

"Οργάνωση και λειτουργία των παιδικών σταθμών στον Νομό Ηλείας"

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:
Δρούμπαλης Φώτιος

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:
Λεμιώτη Θεοδώρα
Καμπράνη Ιωάννα

ΔΜΥη
η 44

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 1997

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	1
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	7
ΑΝΑΓΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	7
1.1. Εργαζόμενες γυναίκες	7
1.2. Διαζύγιο και μόνοι γονείς	9
1.3. Συμμετοχή των πατεράδων	10
1.4. Μικρότερες οικογένειες	12
1.5. Ρόλος των παιδικών σταθμών	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	14
ΦΟΡΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΡΕΦΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	14
ΚΡΑΤΟΣ	14
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ	15
ΕΚΚΛΗΣΙΑ	16
ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	17
ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	17
3.1. Γενικά	17
3.2. Τρέχουσα νομοθεσία ίδρυσης κρατικών παιδικών σταθμών	19
3.3. Σκοπός Κρατικών Παιδικών Σταθμών	21
3.4. Διοίκηση Κρατικών Παιδικών Σταθμών	23
3.4.1. Αποτελέσματα έρευνας	25
3.6. Αρμοδιότητες διοικητικού συμβουλίου	28
3.6. Τρόπο εγγραφής	29
3.7. Δικαιολογητικά εγγραφής	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο	32
ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ	32
4.1. Γενικά	32
4.2. Ίδρυση Ιδιωτικών Παιδικών Σταθμών	33
4.3. Προϋποθέσεις χώρων ιδιωτικών παιδικών σταθμών	35

4.4. Τρόπος λειτουργίας των ιδιωτικών παιδικών σταθμών	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο	40
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	40
5.1. Ιστορική αναδρομή	40
5.2. Γαλλία	42
5.3. Σουηδία	43
5.4. Σοβιετική Ένωση	45
5.5. Μεγάλη Βρετανία	46
5.6. Αμερική	48
5.7. Ελλάδα	49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο	53
ΧΩΡΟΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΣΤΗΝ	ΕΛΛΑΔΑ
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	53
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	61
ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΣ ΣΤΟ Ν.ΗΛΕΙΑΣ	61
1.1. Περίληψη	61
1.2. Εισαγωγή	62
1.3. Υλικό και μέθοδος	63
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	64
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙ ΠΣ ΣΤΟ Ν. ΗΛΕΙΑΣ	64
2.1. Κρατικοί παιδικοί σταθμοί	64
2.2. Ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί	69
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	73
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	ΣΤΟ Ν. ΗΛΕΙΑΣ
3.1. Κρατικοί παιδικοί σταθμοί	73
3.1. Κατανομή των ΚΠΣ	75
3.2. Ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί	78
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	80
ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ	80
4.1. Γενικά-Προδιαγραφές Χώρων	80
4.2. Κρατικοί παιδικοί σταθμοί	81
4.2.1. Ιδιότητα και ενοικιαζόμενα κτίρια σε Κ.Π.Σ.	83
4.3. Ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί	85
4.3.2. Ιδιόκτητα και ενοικιαζόμενα κτίρια ΙΠΣ	86
4.4. Λοιποί χώροι και αναγκαίος εξοπλισμός.(εκτός αιθουσών διδασκαλίας)	87
4.4.1. Αποτελέσματα έρευνας των χώρων των Κ.Π.Σ στο Ν.Ηλείας	87

4.4.3. Αποτελέσματα έρευνας των χώρων των Ι.Π.Σ στο Ν.Ηλείας.	89
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο	91
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	91
5.1. Γενικά	91
5.2. Προσωπικό Κ.Π.Σ	92
5.3. Προσωπικό Ι.Π.Σ	98
5.4. Σύγκριση προσωπικού Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ.	101
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο	103
ΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟΥΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ	103
6.1 Γενικά	103
6.2. Κ.Π.Σ	105
6.3. Ι.Π.Σ	109
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο	111
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΟΝΕΩΝ ΜΕ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ	111
7.1 Γενικά	111
7.2. Κ.Π.Σ	113
7.3. Ι.Π.Σ	115
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο	116
ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ	116
8.2 Σύγκριση Κ.Π.Σ - Ι.Π.Σ	123
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο	127
ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	127
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10^ο	134
ΣΥΓΚΡΙΣΗ Π.Σ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΗΛΕΙΑΣ - ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ - ΦΛΩΡΙΝΑΣ	134
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11^ο	137
ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	137
ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ	
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ	140
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	144
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ -	144
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΧΑΡΤΩΝ	144
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	145
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

- Υ.Υ.Π. Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας
- Ν.Π.Δ.Δ. Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
- Ν.Π.Ι.Δ. Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
- Κ.Π.Σ. Κρατικός Παιδικός Σταθμός
- Ι.Π.Σ. Ιδιωτικός Παιδικός Σταθμός
- Π.Σ. Παιδικός σταθμός
- Ο.Τ.Α. Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Φ.Ε.Κ. Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως
- Δ.Σ. Διοικητικό Συμβούλιο
- Ν.Δ. Νομοθετικό Διάταγμα
- Κ.Π.Σ.Ν.Η. Κρατικός Παιδικός Σταθμός Νομού Ηλείας
- Ι.Π.Σ.Ν.Η. Ιδιωτικός Παιδικός Σταθμός Νομού Ηλείας
- Δ.Υ. Δημόσιοι Υπάλληλοι
- Ι.Υ. Ιδιωτικοί Υπάλληλοι
- Ε.Ε. Ελεύθεροι Επαγγελματίες
-

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σκοπός της πτυχιακής μας εργασίας με θέμα «Οργάνωση και Λειτουργία των Παιδικών Σταθμών στο Νομό Ηλείας», για την χρονική περίοδο 1995-96 είναι η διείσδυση στο χώρο των προσχολικών ιδρυμάτων, ανεξαρτήτως ιδιωτικών-κρατικών παιδικών σταθμών, καθώς και την ποιοτική κατάσταση των παιδικών σταθμών του νομού Ηλείας για την συγκεκριμένη περίοδο.

Η πτυχιακή εργασία μας χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο 1^ο μέρος γίνεται αναφορά στην ανάγκη δημιουργίας παιδικών σταθμών, το ρόλο τους στην κοινωνία, τους φορείς των παιδικών σταθμών, καθώς και στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας των παιδικών σταθμών.

Η ανάγνωση του πρώτου μέρους βοηθάει στην κατανόηση του δεύτερου μέρους, το οποίο αναφέρεται στο ερωτηματολόγιο.

Το δεύτερο μέρος βασίστηκε στην επιτόπια μελέτη καθώς και την συμπλήρωση των ερωτηματολογίων από τους υπεύθυνους όλων των παιδικών σταθμών του νομού.

Τα αποτελέσματα της έρευνας είναι χρήσιμα αφού:

- Εμφανίζουν την υπάρχουσα ποιοτική κατάσταση των παιδικών σταθμών στο νομό Ηλείας.
- Βοηθούν στην ποιοτική αναβάθμιση των παιδικών σταθμών στο νομό Ηλείας.

Τέλος σημειώνουμε ότι για τη διεκπεραίωση της συγκεκριμένης εργασίας ευχαριστούμε θερμά τον εισηγητή-καθηγητή του τμήματος Δ.Μ.Υ.Π. της Σ.Δ.Ο κ. Δρούμπαλη Φώτη, για την πολύτιμη συνεργασία του.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ίδρυση και ανάπτυξη των παιδικών σταθμών είναι αποτέλεσμα των κοινωνικών αλλαγών που επέφερε η εποχή της εκβιομηχάνισης. Σημαντική κοινωνική διαφορά που επέδρασε στην φροντίδα των παιδιών ήταν η αλματώδης αύξηση του αριθμού των γυναικών που απασχολούνται σε επαγγέλματα έξω από το σπίτι.

Η πλειοψηφία των παιδιών της σχολικής ηλικίας έχουν μητέρες που εργάζονται. Η ομάδα που αναπτύσσεται γρηγορότερα στην αγορά εργασίας είναι οι μητέρες των παιδιών προσχολικής ηλικίας και ειδικά παιδιών κάτω των τριών ετών.

Η αλματώδη αύξηση των μητέρων στην απασχόληση οφείλεται στους εξής λόγους :

- Οικονομικοί, γιατί ως στόχο έχουν τη διατήρηση και βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, που υποβιβάστηκε με το ανερχόμενο κόστος ζωής και τον υψηλό πληθωρισμό που έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του εισοδήματος.
- Με την χειραφέτηση της γυναίκας από τον φεμινισμό ανοίγονται νέοι δρόμοι για τις γυναίκες που άρχισαν να εργάζονται έξω από το σπίτι, με σκοπό να κάνουν καριέρα και να γνωρίσουν νέους ανθρώπους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΑΝΑΓΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ

1.1. Εργαζόμενες γυναίκες

Η μεγαλύτερη κοινωνική διαφορά που επέδρασε στην φροντίδα των παιδιών ήταν η αλματώδης αύξηση του αριθμού των γυναικών που απασχολούνται σε επαγγέλματα έξω από το σπίτι. Αυτή η τάση μεταβλήθηκε σχεδόν σε επανάσταση τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια. Τώρα για πρώτη φορά η πλειοψηφία των παιδιών της σχολικής ηλικίας έχουν μητέρες που εργάζονται. Η ομάδα που αναπτύσσεται γρηγορότερα στην αγορά εργασίας είναι οι μητέρες των παιδιών προσχολικής ηλικίας και ειδικά των παιδιών κάτω των τριών ετών.

Αυτή η τάση είναι έντονη και παγκόσμια. Στη Σουηδία για παράδειγμα βρίσκουμε μια εντυπωσιακή επιβεβαίωση της τάσης αυτής, στο γεγονός ότι η αναλογία των εργαζόμενων μητέρων παιδιών κάτω των τριών χρόνων έχει ανέβει από το ένα τρίτο στα δύο τρίτα, κατά την τελευταία δεκαετία.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες και στο Ηνωμένο Βασίλειο η αναλογία των εργαζόμενων μητέρων παιδιών προσχολικής ηλικίας έχει διπλασιαστεί από τα μέσα της δεκαετίας του 1960 και αναμένεται ότι η αύξηση θα συνεχιστεί με μικρές ελαττώσεις τουλάχιστον μέχρι το τέλος αυτού του αιώνα. Η πρώτη και περισσότερο εμφανής αιτία είναι οικονομική. Η επιθυμία να διατηρήσουν ή να βελτιώσουν το βιοτικό επίπεδο της

οικογένειας που υποβιάστηκε με το ανερχόμενο κόστος ζωής και τον υψηλό πληθωρισμό, οδήγησε στην ανάγκη αυξημένου εισοδήματος στις περισσότερες οικογένειες. Οι εργαζόμενες μητέρες εργάζονται γιατί τους αρέσει η δουλειά τους επειδή θέλουν να κάνουν καριέρα, να βγουν έξω από το σπίτι, να γνωρίσουν νέους ανθρώπους, να έχουν νέες εμπειρίες, να αποφύγουν την πλήξη ή την απογοήτευση.

Το γυναικείο κίνημα της δεκαετίας του 60 και 70 συνέβαλε στην αύξηση του αριθμού των εργαζόμενων μητέρων, δημιουργώντας πίεση εναντίων των διακρίσεων στο χώρο της εργασίας, ενθαρρύνοντας νέες απασχολήσεις, δυνατότητες μόρφωσης για τις γυναίκες κάνοντας «μόδα» το να είσαι εργαζόμενη γυναίκα.¹

---

¹ Alison charke Stewart «Το παιδί όταν η μητέρα εργάζεται» Αθήνα Εκδόσεις Κουτσούμπος Α.Ε. σελ. 18-20

1.2. Διαζύγιο και μόνοι γονείς

Μια δεύτερη κοινωνική τάση που έχει επηρεάσει την ημερήσια φροντίδα των παιδιών είναι η αύξηση του αριθμού των διαλυμένων με διαζύγιο οικογενειών. Από τις αρχές του αιώνα έχει παρατηρηθεί μια αύξηση 700% στο αριθμό των γάμο που τελείωσαν με διαζύγιο.

Σήμερα στις Ηνωμένες Πολιτείες το ένα τρίτο όλων των γάμων τελειώνει με διαζύγιο, στη Μεγάλη Βρετανία και στο Καναδά ο αριθμός διαζυγίων βρίσκεται περίπου στα ίδια επίπεδα . Κάθε χρόνο στην Αμερική εκδίδονται 800.000 διαζύγια με άμεσες επιδράσεις σε ένα περίπου εκατομμύριο παιδιά (1.000.000)

Ο μέσος όρος των διαζυγίων στους γονείς παιδιών προσχολικής ηλικίας έχει ανέβει από 7% το 1948 σε 18% το 1978.

Επίσης παρουσιάστηκε μια αύξηση στον αριθμό των ανύπαντρων γυναικών που έχουν και κρατούν τα παιδιά τους. Αυτές οι γυναίκες αντιμετωπίζουν τις ίδιες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν κι οι χωρισμένες γυναίκες που ανατρέφουν μόνες τους τα παιδιά τους. Είτε χωρισμένη, είτε ανύπαντρη μια μητέρα χωρίς σύντροφο είναι περισσότερο πιθανό να ζει μόνη και να εργάζεται.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες μια πρόσφατη έρευνα έδειξε:

- ότι 56% των μόνων μητέρων, παιδιών προσχολικής ηλικίας εργάζονται.
- το 35% των παντρεμένων μητέρων παιδιών προσχολικής ηλικίας εργάζονται.²

---

² Alison charke Stewart «Το παιδί όταν η μητέρα εργάζεται» Αθήνα Εκδόσεις Κουτσούμπος Α.Ε. σελ.21-22

1.3. Συμμετοχή των πατεράδων

Μια άλλη κοινωνική αλλαγή που έχει επιδράσει στη σύγχρονη φροντίδα του παιδιού είναι η γρήγορη αύξηση της συμμετοχής των πατεράδων σ'αυτήν.

Ενδέχεται να πάρουν την κηδεμονία του παιδιού σε περίπτωση διαζυγίου αλλά και να γίνουν αποδεκτοί σαν θετοί γονείς έστω κι αν ζουν μόνοι τους σαν εργένηδες. Οι εργαζόμενοι πατεράδες όπως κι οι εργαζόμενες μητέρες έχουν περιορισμένο διαθέσιμο χρόνο για τη φροντίδα του παιδιού και τα ζητήματα του σπιτιού. Αυτό που δείχνει πιο καθαρά το πόσο χρόνο μπορεί να διαθέσει ένας πατέρας στη φροντίδα του παιδιού του είναι το δικό του ωράριο εργασίας και όχι της γυναίκας του. Αν ο πατέρας εργάζεται περισσότερο από σαράντα ώρες την εβδομάδα κατά μέσο όρο περνάει περίπου δύο ώρες την ημέρα με ότι αφορά το σπίτι, αλλά αν δουλεύει περισσότερο από πενήντα ώρες τη εβδομάδα τυπικά περνάει μόνο μια ώρα για το σπίτι και τη φροντίδα των παιδιών.

Και οι πατεράδες είναι θύματα των οικονομικών πιέσεων του πληθωρισμού και των αυξημένων απαιτήσεων σχετικά με το επίπεδο ζωής αν κι έχουν γίνει προσπάθειες να προωθηθεί εβδομάδα εργασίας είκοσι πέντε ωρών για τις γυναίκες, καμιά ανάλογη προσπάθεια δεν έχει γίνει για τους πατεράδες.

Ένας συμβιβασμός, «το ελαστικό ωράριο» προτάθηκε σαν ένας πιθανός τρόπος ελευθέρωσης των εργαζόμενων γονιών ώστε να μπορούν ευκολότερα να ασχοληθούν με την φροντίδα του παιδιού.

Σ' αυτό το σύστημα του ελαστικού ωραρίου ζητείται από τους εργοδότες να διατηρήσουν έναν «πυρήνα» ωρών εργασίας, αλλά οι εργαζόμενοι να μπορούν να πηγαίνουν και να φεύγουν μέσα σε κάποιο χρονικό διάστημα και όχι μια καθορισμένη ώρα.³

---

³ Alison charke Stewart «Το παιδί όταν η μητέρα εργάζεται» Αθήνα Εκδόσεις Κουτσούμπος
Α.Ε. σελ. 22-24

1.4. Μικρότερες οικογένειες

Μια μεγαλύτερη κοινωνική αλλαγή που έχει επιδράσει στην ανάγκη για φροντίδα του παιδιού είναι ότι συνεχώς μειώνεται η διάθεση των άλλων συγγενών όπως οι παππούδες, οι γιαγιάδες, τα μεγαλύτερα αδέρφια και οι θείοι να βοηθήσουν. Η τάση για δημιουργία μικρότερων-ολιγομελών οικογενειών στις δυτικές χώρες έχει άμεση και μακροπρόθεσμη σημασία για τη φροντίδα του παιδιού.

Από τότε που οι περισσότερες οικογένειες έχουν μόνο δύο παιδιά με μικρή διαφορά ηλικίας, τα μεγαλύτερα αδέρφια δεν είναι πια διαθέσιμα να φροντίζουν τα μικρότερα.

Έπειτα οι μικρότερες οικογένειες οδήγησαν σε μικρότερα «δίκτυα» θείων και μεγαλύτερων ξαδερφιών, που προηγουμένως ήταν πρόθυμοι να αναλάβουν τη φροντίδα του παιδιού. Η γεωγραφική ευκινησία έχει μειώσει τις πιθανότητες αυτοί οι λίγοι συγγενείς να μένουν κοντά ο ένας στον άλλον.

Η πιθανότητα να μένουν οι παππούδες και οι θείοι στο ίδιο σπίτι με τους γονείς με μικρά παιδιά γίνεται όλο και πιο σπάνια. Τέλος οι γιαγιάδες και οι θείες έχουν ζωές, σπίτια και επαγγέλματα δικά τους.⁴

---

⁴ Alison charke Stewart «Το παιδί όταν η μητέρα εργάζεται» Αθήνα Εκδόσεις Κουτσούμπος Α.Ε. σελ. 25

1.5. Ρόλος των παιδικών σταθμών

Θεωρητικά ο ρόλος των παιδικών σταθμών συνοψίζεται στα εξής :

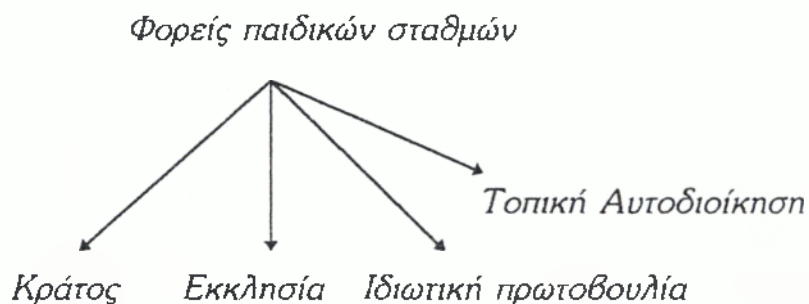
- Ο παιδικός σταθμός βοηθά τους εργαζόμενους στην ασφάλεια και στην μητρική προστασία των παιδιών.
- Προσφέρει σημαντική παιδαγωγική βοήθεια σ'όλους τους γονείς, γιατί η ειδική νηπιαγωγός συμπεριλαμβάνει στο έργο της και την ενημέρωση των γονέων για τον τρόπο σωστής αγωγής των μικρών παιδιών.
- Προφυλάσσει την σωματική υγεία παιδιών γιατί εργάζεται με σύστημα, δημιουργεί τις πρώτες παιδικές συνήθειες, ασκεί τη νόσησή τους με προγραμματισμένο πλούσιο και κατάλληλο υλικό.
- Παρακολουθεί την ψυχική υγεία του παιδιού με τρόπο ορθολογιστικό κάτι που καμιά οικογένεια δεν το προσέχει συστηματικά.
- Δημιουργεί εξασφαλίζει απαραίτητες προϋποθέσεις από άποψη σωματική, πνευματική, κοινωνική για την ομαλή προσαρμογή του παιδιού στο δημοτικό σχολείο.
- Παρέχει στο παιδί ένα περιβάλλον ευχάριστο στο οποίο θα έχει την ευκαιρία να παίζει, να κινείται να ασχολείται ελεύθερα, με το σχέδιο, το τραγούδι και να αισθάνεται τον εαυτό του ευτυχισμένο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΦΟΡΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΡΕΦΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ

Φορείς των παιδικών βρεφικών σταθμών είναι οι υπηρεσίες ή οι οργανώσεις (δημόσιες ή ιδιωτικές) που έχουν αρμοδιότητα για την άσκηση κοινωνικής Πρόνοιας για βρέφη και νήπια από 5 μηνών μέχρι 5½ ετών, δηλαδή για παιδιά προσχολικής ηλικίας.

ΚΡΑΤΟΣ

Κυρίαρχος κρατικός φορέας άσκησης της κοινωνικής πρόνοιας και αρμόδιος για προσχολικά ιδρύματα είναι το υπουργείο υγείας και πρόνοιας. Ασκεί κύρια αρμοδιότητα κοινωνικής πρόνοιας μέσω των κεντρικών υπηρεσιών των οργανισμών που έχουν τη μορφή Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), αποτελούν στην ουσία αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου δεδομένου ότι η λειτουργία τους ρυθμίζεται με νόμους, και διατάγματα και η χρηματοδότησή τους

προέρχεται κατά το μεγαλύτερο μέρος από επιχορηγήσεις του κρατικού προϋπολογισμού⁽⁵⁾

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

Ασκήν κοινωνική πρόνοια μέσω ιδρυμάτων που έχουν τη μορφή φυσικών ή Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ) (Ιδιωτικοί Παιδικοί Σταθμοί) και παρέχεται:

α) Από ιδιώτες που έχουν σαν αποκλειστικό σκοπό το κέρδος

β) Από σωματεία, εταιρείες, οργανισμούς, νοσοκομεία και ανώτερα - ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα π.χ. πανεπιστήμια, προσφέροντας έτσι κάτι παραπάνω στους υπαλλήλους τους. Συνήθως ο Παιδικός Σταθμός βρίσκεται κοντά στο κτίριο της εταιρείας, έτσι που οι μητέρες να μπορούν να μπουν για λίγο και να δουν τα παιδιά τους στην διάρκεια των διαλειμμάτων από την δουλειά.

γ) Από φιλανθρωπικά ιδρύματα. Το κράτος επιχορηγεί ορισμένα από αυτά και για το λόγο αυτό έχει το δικαίωμα άσκησης ελέγχου στην οικονομική διαχείριση των επιχορηγούμενων ιδρυμάτων και σωματείων, αλλά συμβάλει στην καθιέρωση ορισμένων κριτηρίων, αρχών οργάνωσης και λειτουργία τους.

⁽⁵⁾ Β. Παλαιολόγου «Οργάνωση και Διοίκηση Μονάδων Κοινωνικής Πρόνοιας» Αθήνα Σεπτέμβριος 1991 σελ. 3-4

Οι ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί πολλές φορές αναπληρώνουν την αδυναμία του κράτους να ιδρύσει δημόσια προσχολικά ιδρύματα⁽⁶⁾.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ασκήν κοινωνική πρόνοια μέσω ιδρυμάτων που έχουν μορφή Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (παιδικοί σταθμοί εκκλησίας, ορφανοτροφεία).

Οι παιδικοί σταθμοί που διοικούνται από την Εκκλησία είναι συνήθως για παιδιά από φτωχές οικογένειες. Επιχορηγούνται δε κατά ένα μέρος των δαπανών τους από τον Κρατικό Προϋπολογισμό⁽⁷⁾.

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ασκήν, πρόνοια μέσω ιδρυμάτων που έχουν την μορφή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου (Δημοτικοί - Κοινοτικοί Παιδικοί Σταθμοί) και η επιχορήγηση τους γίνεται από το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας⁽⁷⁾.

⁽⁶⁾ Β. Παλαιολόγου «Οργάνωση και Διοίκηση Μονάδων Κοινωνικής Πρόνοιας» Αθήνα Σεπτέμβριος 1991 σελ. 3-4.

⁽⁷⁾ Β. Παλαιολόγου «Οργάνωση και Διοίκηση Μονάδων Κοινωνικής Πρόνοιας» Αθήνα Σεπτέμβριος 1991, σελ. 3-4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ

3.1. Γενικά

Τα τελευταία χρόνια οι συνθήκες ζωής της Ελληνικής οικογένειας έχουν αλλάξει σημαντικά, με αποτέλεσμα να επιβάλλεται η ανάγκη δημιουργίας των κρατικών παιδικών σταθμών. Οι στόχοι που πραγματοποιούνται μέσω των παιδικών σταθμών περιέχονται στο παρακάτω πίνακα:

Στόχοι των παιδικών σταθμών	Περιγραφή στόχων
Παιδαγωγικοί	Προετοιμασία νηπίων για το σχολείο, ανάπτυξη της κοινωνικότητας και ομαλή ενταξή τους στην κοινωνία
Κοινωνικοί	Ανταποκρίνονται στις ανάγκες της σημερινής οικογένειας, προσαρμόζονται στις κοινωνικές συνθήκες
Εθνικοί	Επιδιώκουν την διάδοση της

	Ελληνικής γλώσσας, του Ελληνικού πνεύματος και την αναπέρωση του εθνικού φρονήματος παντού όπου υπάρχει ελληνισμός
--	--

Πίνακας 1: Στόχοι των Κ.Π.Σ.

Κύριος κρατικός φορέας προστασίας του βρέφους και του νηπίου στην Ελλάδα είναι το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας το οποίο ιδρύει και λειτουργεί τα απαραίτητα για το σκοπό αυτό ιδρύματα.

Σήμερα στην Ελλάδα λειτουργούν παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί που επιχορηγούνται εξ ολοκλήρου από το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας. Και στο χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης οι δημοτικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί επιχορηγούνται εξ ολοκλήρου από το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας⁽⁸⁾.

3.2. Τρέχουσα νομοθεσία ίδρυσης κρατικών παιδικών σταθμών

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 158/21/9/1992 Τ.Α. ορίζεται στο άρθρο 12 ότι αρμόδιοι για ίδρυση και λειτουργία παιδικών, βρεφονηπιακών ή βρεφικών σταθμών είναι μόνο το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας.

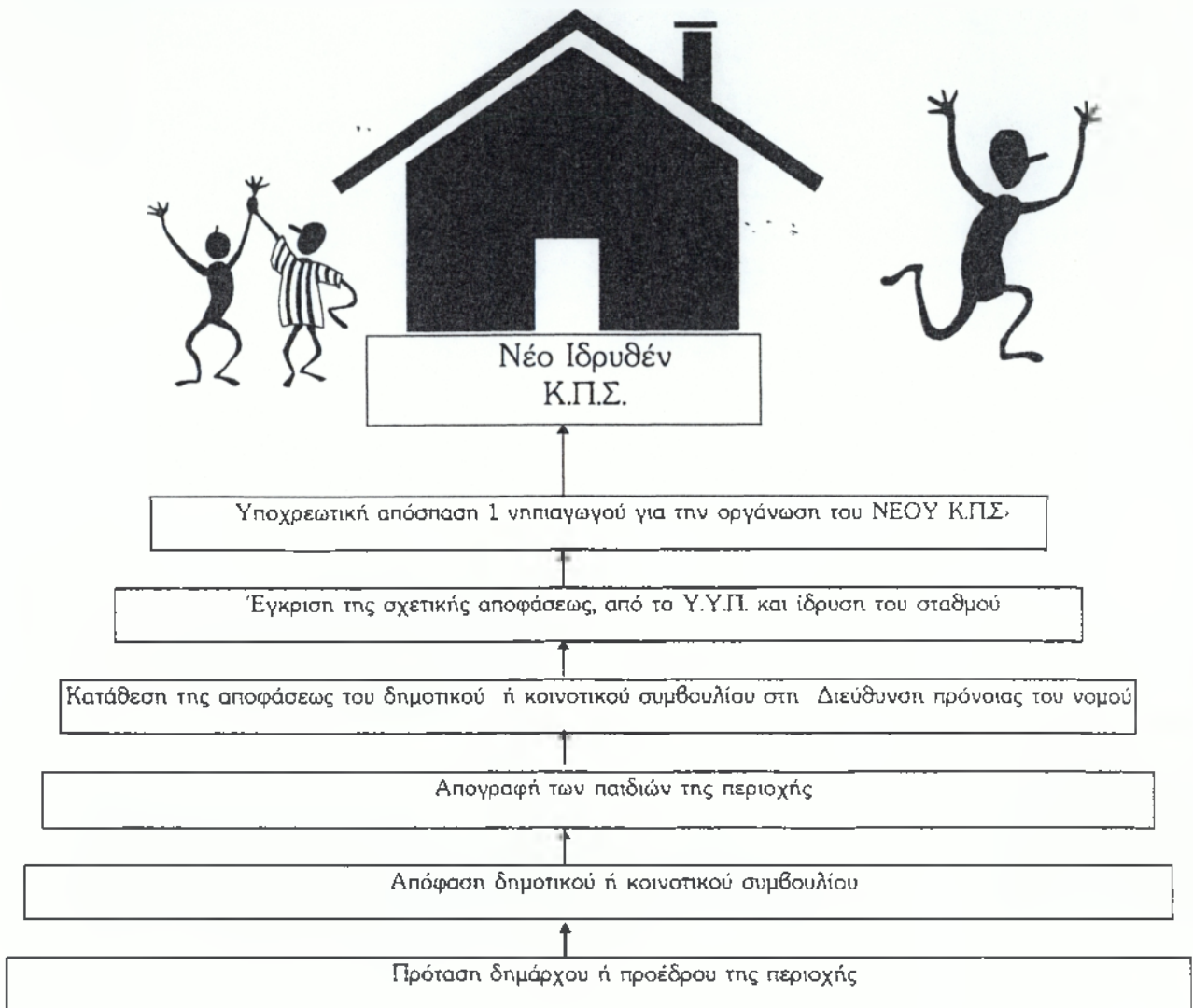
Σύμφωνα με το άρθρο 13 του ίδιου ΦΕΚ παιδικοί βρεφονηπιακοί σταθμοί που ιδρύονται και λειτουργούν από το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας, αποτελούν αποκεντρωμένες δημόσιες υπηρεσίες του ΥΥΠ και υπάγονται στην αρμοδιότητα των διευθύνσεων Πρόνοιας ή Υγείας πρόνοιας του νόμου όπου η έδρα της λειτουργίας τους.⁽⁹⁾

Η διαδικασία ίδρυσης ΚΠΣ σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις και την ισχύουσα πρακτική είναι η ακόλουθη: (βλ. σχεδιαγ. 1).

⁽⁹⁾ Εφημερίς της κυβέρνησεως της Ελληνικής Δημοκρατίας Νόμος υπ' αριθμ 2082 «αναδιοργάνωση της Κοινωνικής Πρόνοιας και καθιέρωση νέων δεσμών Κοινωνικής Προστασίας, Αθήνα 21 Σεπτεμβρίου 1992.

Σχεδιάγραμμα 1: Στάδια ιδρύσεως νέου Κ.Π.Σ.

Πρέπει να επισημανθεί σύμφωνα με τις πληροφορίες του υπεύθυνου της Διεύθυνσης της Κοινωνικής Πρόνοιας ότι τον Φεβρουάριο υπηφίστηκε νομοσχέδιο που αφορά την μεταβίβαση των ΚΠΣ στους ΟΤΑ. Αυτό το νομοσχέδιο δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στο ΦΕΚ και έτσι δεν έχει ενεργοποιηθεί⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁾ Πληροφορία από τον υπεύθυνο της Διεύθυνσης Κοινωνικής Πρόνοιας Ν. Αχαΐας Κύριον Κουμπούρα Κων/νο

3.3. Σκοπός Κρατικών Παιδικών Σταθμών

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ΦΕΚ 546/2/9/88 οι κρατικοί παιδικοί σταθμοί και οι κρατικοί βρεφονηπιακοί σταθμοί, σκοπό έχουν την ημερήσια διατροφή, διαπαιδαγώγηση, ψυχαγωγία βρεφών και νηπίων, τα οποία δεν μπορούν να έχουν στο οικογενειακό τους περιβάλλον την απαραίτητη φροντίδα λόγω απασχόλησης των εργαζομένων γονέων τους ή λόγω άλλων κοινωνικών αιτιών.

Επίσης ως σκοπό έχουν την πολύπλευρη νοητική, συναισθηματική, κοινωνική, ψυχοσωματική ανάπτυξη των παιδιών, την προπαρασκευή τους για την φυσική μετάβαση τους από την οικογενειακή ζωή στο σχολικό περιβάλλον. Την υποστήριξη των γονέων σε θέματα αγωγής ψυχολογίας των παιδιών ώστε να αναπτύσσονται και να βελτιώνονται συνεχώς οι ενδοοικογενειακές σχέσεις.

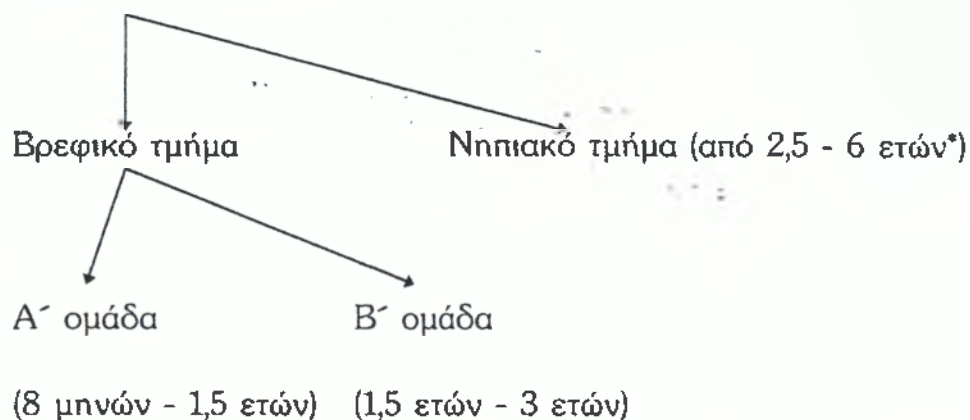
Τα παιδιά που εξυπηρετούνται από τους ΚΠΣ είναι ηλικίας 8 μηνών έως 6 ετών. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των παιδιών ο κανονισμός ίδρυσης των Κ.Π.Σ. προβλέπει την δημιουργία βρεφικού και νηπιακού τμήματος. Το βρεφικό τμήμα εξυπηρετεί παιδιά ηλικίας από 8 μηνών έως 3 ετών και το νηπιακό τμήμα από 2,5 έως 6 ετών⁽¹¹⁾ (βλέπε σχεδ. 2)

⁽¹¹⁾ Εφημερίς της κυβέρνησης της ελληνικής δημοκρατίας Νόμος υπ' αριθμ. Γ 2α/οικ. 4108 «Έγκριση Κανονισμού λειτουργίας των Κρατικών Παιδικών Σταθμών και των κρατικών βρεφονηπιακών σταθμών» Αθήνα 2 Αυγούστου 1988 Τεύχος Δεύτερο Άρθρο 1,5

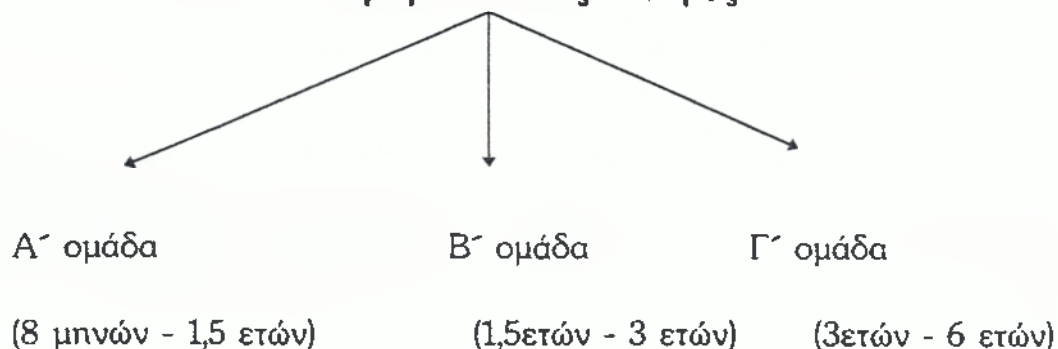

Παιδικός Σταθμός

* Εάν δεν υπάρχει το βρεφικό τμήμα τα νήπια πηγαίνουν από 3 ετών

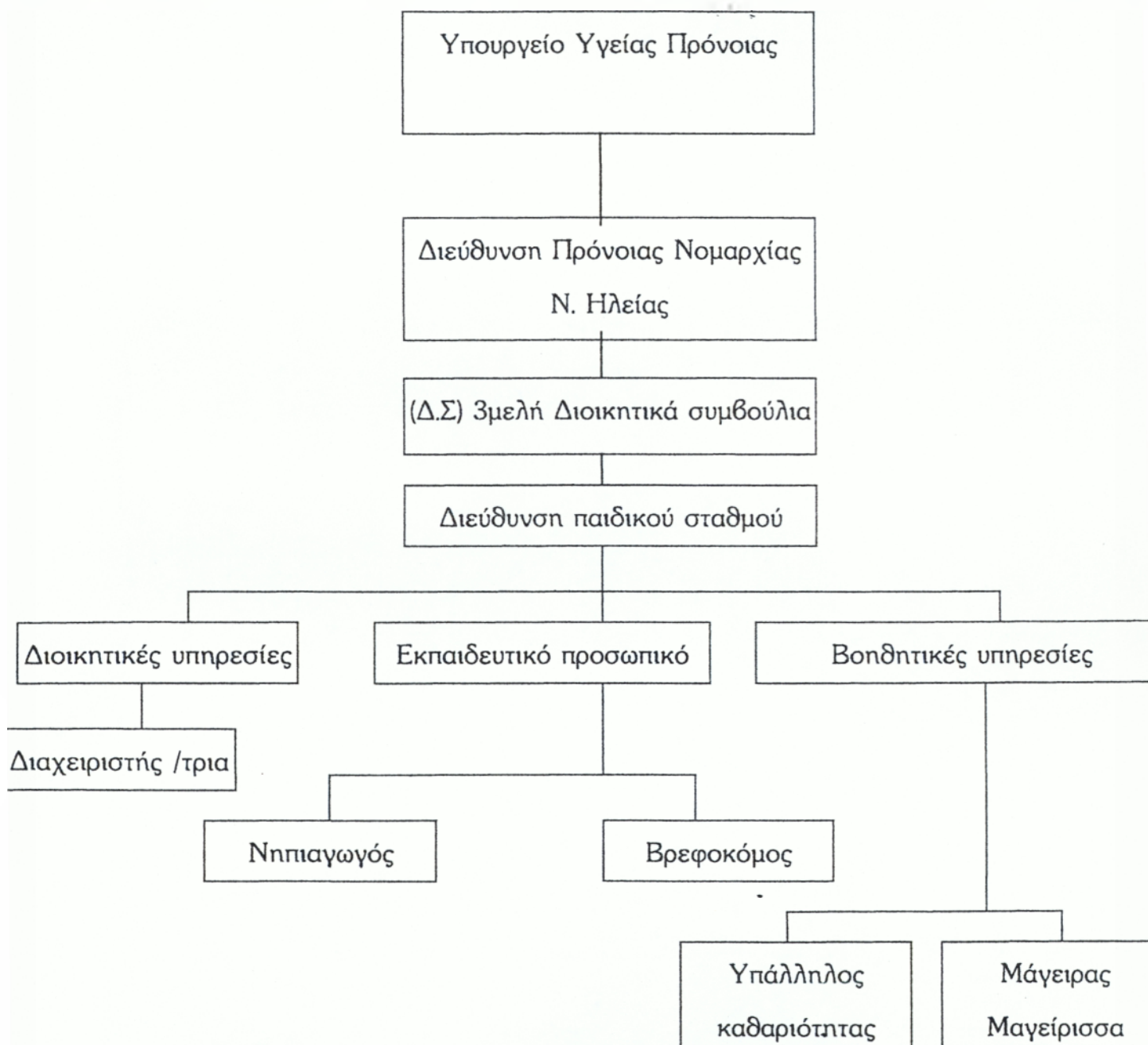
Βρεφονηπιακός σταθμός

Σχεδ. 2: Ηλικίες νηπίων - βρεφών που δέχεται ο Κ.Π.Σ.

3.4. Διοίκηση Κρατικών Παιδικών Σταθμών

Ο τρόπος διοίκησης - οργάνωσης και λειτουργίας των Κ.Π.Σ. παρουσιάζεται στο παρακάτω οργανόγραμμα

Οργανόγραμμα Διοίκησης Κ.Π.Σ.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του ΦΕΚ 546/2/8/1988 οι σταθμοί διοικούνται από Τριμελή Διοικητικά Συμβούλια (ΔΣ) που διορίζονται με του αναπληρωτές τους με απόφαση του οικείου Νομάρχη.

Το Δ.Σ. απαρτίζεται από ένα άτομο της τοπικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Πρόνοιας του Νομού, από ένα άτομο των ΟΤΑ και από έναν γονέα.

Με την ίδια απόφαση ορίζονται ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και ο ελεγκτής του ΔΣ.

Το Δ.Σ. καλείται από τον πρόεδρο ή τον γραμματέα αυτού σε συνεδρίαση με έγγραφη πρόσκληση στην οποία αναγράφονται τα προς συζήτηση θέματα και βρίσκεται σε απαρτία εφόσον παρίστανται και τα τρία μέλη αυτού.

Οι συνεδριάσεις του είναι τακτικές και έκτακτες.

Οι τακτικές γίνονται τουλάχιστον μία (1) φορά το μήνα ορίζονται με πράξη του Δ.Σ. και οι έκτακτες εφόσον το ζητήσει το πρόεδρος του Δ.Σ. η υποβληθεί γραπτή αίτηση από δύο μέλη αυτού στην οποία θα αναφέρονται τα προς συζήτηση θέματα και υποχρεωτικά, μέσα σε πέντε (5) μέρες συγκαλείται έκτακτη συνεδρίαση από τον πρόεδρο του Δ.Σ.

Χρέπ εισηγητή στο Δ.Σ. με έγγραφη για κάθε θέμα εισήγηση που καταχωρείται στα πρακτικά, εκτελεί ο διευθυντής χωρίς γύφο και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος αυτού ο νόμιμος αναπληρωτής του.

Χρέη γραμματέα εκτελεί ο υπάλληλος των κλάδων διοικητικού - λογιστικού ή διαχειριστών εφ' όσον υπάρχει.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει υπάλληλος των κλάδων αυτών η υπάρχει αλλά κωλύεται η απουσιάζει τότε χρέη γραμματέα εκτελεί ο διευθυντής του σταθμού ή ο νόμιμος αναπληρωτής του διευθυντή.

Μπορεί επίσης το Δ.Σ. μετά την εξάντληση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, να συζητεί και να αποφασίζει και για άλλα επείγοντα θέματα που δεν αναγράφονται στην ημερήσια διάταξη, όταν υπάρχει ομόφωνη γνώμη για τη συζήτηση των θεμάτων αυτών⁽¹²⁾

3.4.1. Αποτελέσματα έρευνας

Για την εύρυθμη οργάνωση και λειτουργία των ΚΠΣ σημαντική είναι η συμμετοχή του Δ.Σ. Στην προσπάθειά μας να μελετήσουμε την ποιότητα των γνώσεων των μελών, σε θέματα παιδικής ηλικίας και διοίκησης μονάδων όπως Π.Σ, του Δ.Σ πραγματοποιήσαμε έρευνα τα

⁽¹²⁾ Εφημερίς της κυβέρνησης της ελληνικής δημοκρατίας «Νόμος υπ' αριθμ Γ2α/οικ.4108 «Εγκριση κανονισμού λειτουργίας των κρατικών παιδικών σταθμών και των κρατικών βρεφονηπιακών σταθμών» Αθήνα 2 Αυγούστου 1988 τεύχος δεύτερο άρθρο 3.

αποτελέσματα της οποίας παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα (βλέπε πίνακα 2).

ΤΙΤΛΟΣ ΚΠΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΟΤΑ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ
Α΄ΚΠΣ Πύργου	ΤΕ	ΔΕ	ΔΕ
Β΄ΚΠΣ Πύργου	ΤΕ	ΠΕ	ΔΕ
Γ΄ΚΠΣ Πύργου	ΤΕ	ΤΕ	ΠΕ
Α΄ΚΠΣ Αμαλιάδας	ΔΕ	ΔΕ	ΔΕ
Β΄ΚΠΣ Αμαλιάδας	ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ
Γ΄ΚΠΣ Αμαλιάδας	ΤΕ	ΔΕ	ΔΕ
ΚΠΣ Γαστούνης	ΠΕ	ΠΕ	ΔΕ
ΚΠΣ Βαρδολομιού	ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ
ΚΠΣ Χαβαρίου	ΔΕ	ΤΕ	ΥΕ
ΚΠΣ Ανδραβίδας	ΠΕ	ΠΕ	ΔΕ
ΚΠΣ Βάρδας	ΠΕ	ΠΕ	ΔΕ
ΚΠΣ Επιταλείου	ΔΕ	ΔΕ	ΥΕ
ΚΠΣ Τραγανού	ΔΕ	ΔΕ	ΥΕ
ΚΠΣ Λεχαινών	ΠΕ	ΔΕ	ΔΕ
ΚΠΣ Κρεστένων	ΠΕ	ΠΕ	ΤΕ
ΚΠΣ Καλλικώμου	ΔΕ	ΔΕ	ΥΕ
ΚΠΣ Μακρυσίων	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ
ΚΠΣ Ζαχάρως	ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ
ΚΠΣ Νέας Φιγαλείας	ΔΕ	ΔΕ	ΥΕ

Πίνακας 2. Ποιοτική ανάλυση μελών ΔΣ των ΚΠΣ Ν. Ηλείας.

Πηγή: Ίδια έρευνα

ΠΕ: Πανεπιστημιακή εκπαίδευση

ΤΕ: Τεχνολογική εκπαίδευση

Δ.Ε. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

ΥΕ Υποχρεωτική εκπαίδευση

Συνοψίζοντας τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα παρουσιάζουμε ένα πίνακα ο οποίος περιλαμβάνει τον αριθμό των ατόμων που ανήκουν σε κάθε κατηγορία εκπαίδευσης και τα αντίστοιχα ποσοστά τους.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΠΕ	14	25%
ΤΕ	11	19%
ΔΕ	26	46%
ΥΕ	6	10%
ΣΥΝΟΛΑ	57	100%

Από τον πίνακα διαπιστώνεται ότι

- το 44% των μελών των Δ.Σ. ανήκουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση
- το 46% των μελών των Δ.Σ. ανήκουν στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- το 10% των μελών των Δ.Σ. ανήκουν στην υποχρεωτική εκπαίδευση και είναι μέλη που προέρχονται κυρίως από τις αγροτικές περιοχές.

3.6. Αρμοδιότητες διοικητικού συμβουλίου

Το διοικητικό συμβούλιο ασκεί της εξής αρμοδιότητες⁽¹³⁾ βλέπε πίνακα 3.

1. Χειρίζεται όλες τις υποθέσεις και τη περιουσία του Π.Σ.
2. Φροντίζει έγκαιρη είσπραξη των πόρων Π.Σ
3. Καταρτίζει προϋπολογισμό εσόδων - εξόδων
4. Συντάσσει απολογισμό - ισολογισμό εσόδων - εξόδων
5. Είναι υπεύθυνο για την προμήθεια πάσης φύσεως υλικού
6. Έγκριση διαιτολόγου
7. Είναι υπεύθυνο για την εκποίηση υλικού
8. Αποφασίζει για την εγγραφή - διαγραφή των παιδιών
9. Εφαρμογή νομοθεσίας για την καλή λειτουργία του σταθμού

Πίνακας 3: Αρμοδιότητες Δ.Σ.

⁽¹³⁾ Εφημερίς της κυβέρνησεως της ελληνικής δημοκρατίας «νόμος υπ' αριθμ Γ2α/οικ 4108 «έγκριση κανονισμού λειτουργίας των κρατικών παιδικών σταθμών και των κρατικών βρεφονηπιακών σταθμών» Αθήνα 2 Αυγούστου 1988 τεύχος δεύτερο, Αρθρο 4

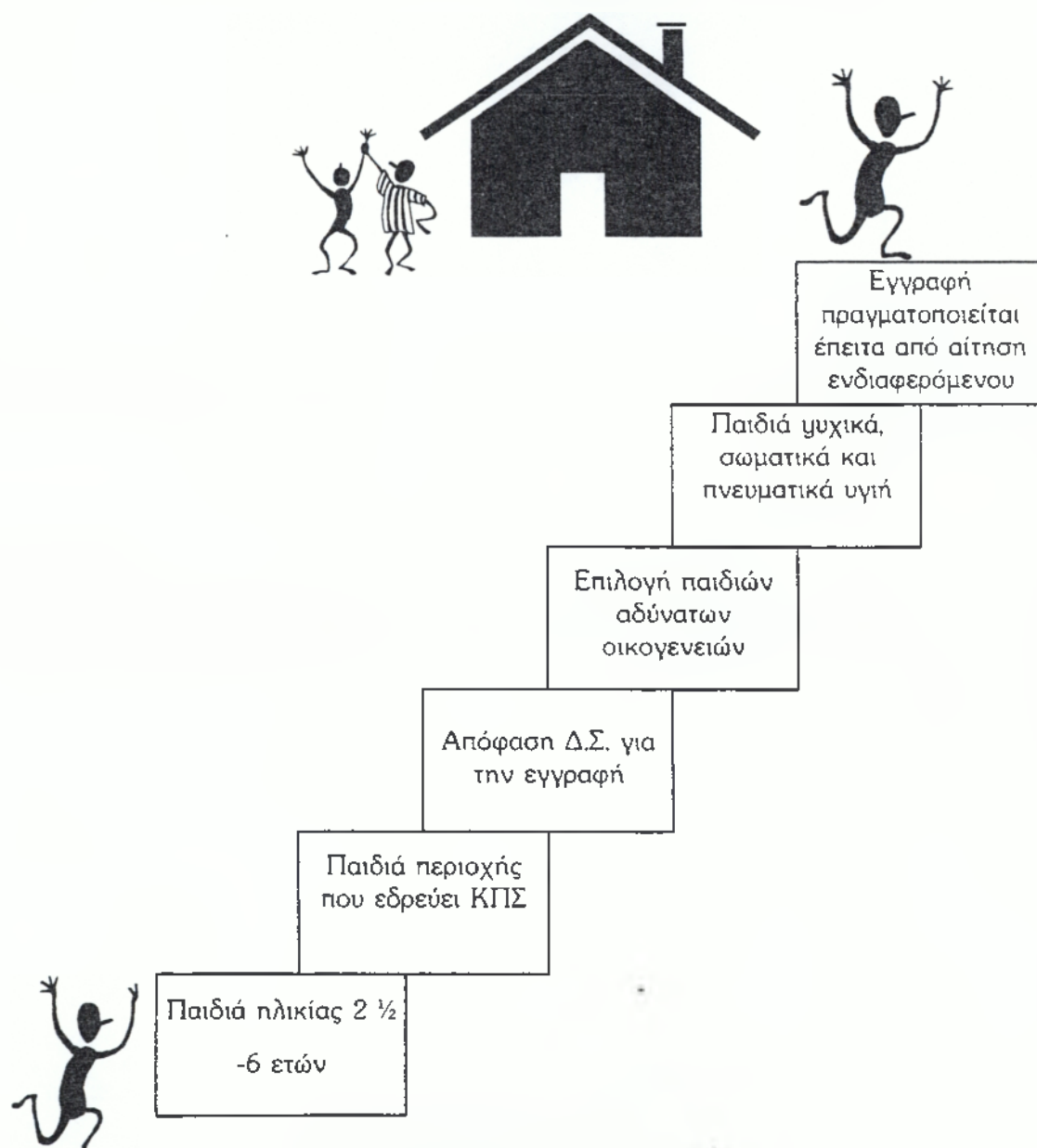
3.6. Τρόπο εγγραφής

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 546/2/8/88 στα άρθρα 5,6 και 7 ορίζεται ότι:

- Στους ΚΠΣ γίνονται δεκτά παιδιά ηλικίας από 3 ετών μέχρι την ηλικία εγγραφής τους στο δημοτικό σχολείο, εάν λειτουργεί και βρεφικό τμήμα, σε αντίθετη περίπτωση γίνονται δεκτά από 2 ½ ετών.
- Τα παιδιά που εγγράφονται στους Κ.Π.Σ. προέρχονται από την περιοχή που εδρεύει ο σταθμός. Γίνονται όμως δεκτά και παιδιά από άλλη περιοχή είτε γιατί δεν λειτουργεί ΚΠΣ στην περιοχή τους είτε γιατί εξυπηρετούνται οι γονείς καλύτερα από αυτόν τον Κ.Π.Σ.
- Για την εγγραφή του παιδιού αποφασίζει το Δ.Σ. μετά από έλεγχο των δικαιολογητικών αυτού και την έγγραφη εισήγηση του διευθυντή.
- Κατά την εγγραφή επιλέγονται τα παιδιά εργαζόμενων γονέων και τα παιδιά οικονομικά αδυνάτων οικογενειών και προτιμούνται αυτά που έχουν ανάγκη φροντίδας από διάφορα κοινωνικά αίτια (ορφανά, παιδιά αγάμων μητέρων)
- Τα εγγραφόμενα παιδιά πρέπει να είναι σωματικά, πνευματικά, ψυχικά υγιή καθώς και αρτιμελή ενώ απαγορεύεται η εγγραφή παιδιών που πάσχουν από μεταδοτικά νοσήματα. -

- Η εγγραφή πραγματοποιείται ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου εάν ο σταθμός διακόψει την λειτουργία τον Ιούλιο ο χρόνος εγγραφής των παιδιών μετατίθεται για τον Αύγουστο (βλέπε σχεδ. 3)

Σχεδ. 3. Τρόπος εγγραφής στον ΚΠΣ

3.7. Δικαιολογητικά εγγραφής

Για να γίνει η εγγραφή παιδιού στο σταθμό απαιτούνται τα παρακάτω δικαιολογητικά⁽¹⁴⁾.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ
1. Αίτηση γονέα
2. Ληξιαρχική πράξη γέννησης παιδιού
3. Βεβαίωση γιατρού Δημοσίου Ν.Π.Δ.Δ
4. Δήλωση Οικογενειακής κατάστασης
5. Εκκαθαριστικό σημείωμα Εφορίας
6. Κάθε στοιχείο που κρίνεται απαραίτητο από το Δ.Σ.

⁽¹⁴⁾ Εφημερίς της κυβέρνησεως της ελληνική δημοκρατίας Νόμος υπ' αριθμ Γ2α/οικ 4108 «Έγκριση κανονισμού λειτουργίας των κρατικών παιδικών σταθμών και των κρατικών βρεφονηπιακών σταθμών» Αθήνα 2 Αυγούστου 1988 τεύχος δεύτερο άρθρα 5,6.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ

4.1. Γενικά

Η μεγάλη αύξηση του αριθμού των γυναικών στο χώρο της εργασίας και η μη επάρκεια των κρατικών παιδικών σταθμών επιβάλλει την ανάγκη δημιουργίας ιδιωτικών παιδικών σταθμών (ΙΠΣ).

Οι ΙΠΣ ιδρύονται από εμπορικές εταιρείες που έχουν συσταθεί νόμιμα καθώς και από φυσικά πρόσωπα που απολαμβάνουν των αστικών και πολιτικών δικαιωμάτων, παρέχουν την εγγύηση για την διαπαιδαγώγηση των νηπίων, την καλή διατροφή αυτών, καθώς και τη διαβίωσή τους σε υγιεινό περιβάλλον.

Κύριος σκοπός των Ι.Π.Σ. είναι το κέρδος.

4.2. Ίδρυση Ιδιωτικών Παιδικών Σταθμών

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 608/24/8/88 στο άρθρο 1 ορίζεται ότι:

1. Άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Π.Σ. από ιδιώτες επιχειρηματίες, χορηγείται σε Εμπορικές Εταιρείες που έχουν συσταθεί νόμιμα καθώς και σε φυσικά πρόσωπα που απολαμβάνουν των αστικών και πολιτικών δικαιωμάτων παρέχουν την εγγύηση για την διαπαιδαγώγηση των παιδιών, την καλή διατροφή αυτών και την διαβίωσή τους σε υγιεινό περιβάλλον.
2. Άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Ιδιωτικού Σταθμού μπορεί να χορηγείται όταν ο αριθμός των εξυπηρετούμενων παιδιών είναι μικρότερος από εκείνον που καθορίζεται στην τροποποιούμενη απόφαση όσον αφορά την αναλογία παιδιών και προσωπικού και τους απαιτούμενους χώρους του κτιρίου.

Στο άρθρο 2 του παραπάνω ΦΕΚ ορίζεται για τον τρόπο χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ότι:

Η άδεια για την ίδρυση και λειτουργία του Ιδιωτικού Σταθμού χορηγείται με απόφαση του Οικείου Νομάρχη της περιοχής που θα εγκατασταθεί ο σταθμός ύστερα από πρόταση της Επιτροπής Καταλληλότητας που προβλέπεται στην αριθ. Φ. 104/Γ2γ/7802/1982 απόφαση (ΦΕΚ 839/82 τ. Β' και 986/82 τ. Β').

Για την έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας Ι.Π.Σ. από ιδιώτες επιχειρηματίες και εμπορικές εταιρείες απαιτούνται τα παρακάτω δικαιολογητικά⁽¹⁵⁾ (βλέπε σχεδ. 4).

Σχεδ. 4 Δικαιολογητικά για την ίδρυση Ι.Π.Σ.

⁽¹⁵⁾ Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας» Νόμος υπ' αριθμ γ2α/ οικ4181 «Έγκριση κανονισμού ίδρυσης και λειτουργίας Π.Σ. από ιδιώτες επιχειρηματίες» Αθήνα 24 Αυγούστου 1988 τεύχος δεύτερο άρθρα 1,2,3.

4.3. Προϋποθέσεις χώρων ιδιωτικών παιδικών σταθμών

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 608/24-8-88 και άρθρο 6 ορίζεται ότι οι χώροι οικήματος για την εγκατάσταση παιδικού σταθμού περιλαμβάνει⁽¹⁶⁾.

- Νηπιακό τμήμα

1. Αίθουσα απασχόλησης νηπίων
2. Αίθουσα για την Μεσημβρινή ανάπαυση των παιδιών
3. Αίθουσα γυμναστικής νηπίων
4. Γραφείο διευθύντριας
5. Χώροι υγιεινής νηπίων
6. Αποθήκη υλικών
7. Αποθήκη τροφίμων
8. Αυλόγυρο κήπο
9. Μαγειρείο
10. Ανάλογο αριθμό κρεβατιών, τραπεζιών, καθισμάτων

Πίνακας 4. Χώροι οικήματος του νηπιακού τμήματος

⁽¹⁶⁾ Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας» Νόμος υπ' αριθμ γ2α/ οικ4181 «Έγκριση κανονισμού ίδρυσης και λειτουργίας Π.Σ. από ιδιώτες επιχειρηματίες» Αθήνα 24 Αυγούστου 1988 τεύχος δεύτερο άρθρα 1,2,3.

Αίθουσες	1 αίθουσα απασχόλησης νηπίων	1 αίθουσα μεσημβρινής ανάπαυσης	Κήπος	1 ευρύχωρη αίθουσα
Εμβαδό αιθουσών	40 μ ²	40 μ ²	100 μ ²	25 μ ²
Αριθμός παιδιών ανά αίθουσα	30	30	30	30

Πίνακας 5. Εμβαδόν αιθουσών ανά αριθμό νηπίων

- Βρεφικό τμήμα

1. Δύο αίθουσες για την τοποθέτηση βρεφικών κρεβατιών
2. Αίθουσα απασχόλησης βρεφών
3. Χώρος αλλαγής βρεφών
4. Μαγειρείο
5. Γραφείο διευθυντού
6. Αποθήκη υλικών
7. Αποθήκη τροφίμων
8. Μεγάλοι χώροι υγιεινής
9. Βεράντες
10. Αυλόγυρος, κήπος

Πίνακας 6. Χώροι οικήματος του βρεφικού τμήματος

Αίθουσες	1 αίθουσα απασχόλησης νηπίων	1 αίθουσα μεσημβρινής ανάπαυσης	1 ευρύχωρη αίθουσα
Εμβαδό αιθουσών	30 μ ²	30 μ ²	10' μ ²
αριθμός παιδιών ανά αίθουσα	12	12	3

Πίνακας 7. Εμβαδόν αιθουσών ανά αριθμό βρεφών

4.4. Τρόπος λειτουργίας των ιδιωτικών παιδικών σταθμών

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 608/24-8-88 τ. Β' στο άρθρο 4 ορίζεται ότι το νηπιακό και βρεφικό τμήμα του Παιδικού Σταθμού περιλαμβάνει βρέφη ηλικίας 0- 2 ½ ετών και νήπια 2 ½ -5 ½ ετών και έχει το ακόλουθο προσωπικό:

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΝΗΠΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ	ΒΡΕΦΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
Διευθυντή	+	+
Νηπιαγωγό ¹	+	-
Βρεφοκόμο ²	-	+
Παιδίατρο	+	+
Καθαρίστρια ³	+	+
Μαγείρισσα	+	+

1. Κάθε νηπιακό τμήμα πρέπει να έχει 1 παιδαγωγό ανά 30 παιδιά
2. Κάθε βρεφικό τμήμα πρέπει να έχει 1 βρεφοκόμο ανά 8 παιδιά
3. 1 Καθαρίστρια ανά 30 νήπια στο νηπιακό τμήμα και 1 ανά 24 βρέφη στο βρεφικό τμήμα

Σε κάθε νηπιακό τμήμα των Ι.Π.Σ. δεν επιτρέπεται η εγγραφή περισσότερων των τριάντα νηπίων.

Σε περίπτωση προσέλευση περισσότερων νηπίων για εγγραφή στο ίδιο τμήμα επιτρέπεται με απόφαση του προϊσταμένου της Δ/νσης ή του

τμήματος κοινωνικής πρόνοιας της οικείας Νομαρχίας, ή υπέρβαση του παραπάνω ορίου των εγγεγραφόμενων νηπίων μόνο κατά πέντε (5).

Σε περίπτωση εγγραφής περισσότερων νηπίων δημιουργούνται και άλλα τμήματα με τους ανάλογους χώρους

Σε κάθε νέο τμήμα τοποθετείται μια νηπιαγωγός και 1 υπάλληλος καθαριότητας - βοηθητικών εργασιών

Στο άρθρο 11 του ΦΕΚ 608/24-8-88 ορίζεται το ωράριο του Ι.Π.Σ. είναι εκείνο που καθορίζεται από τις κάθε φορά εθνικές συλλογικές συμβάσεις του υπουργείου εργασίας.

Σύμφωνα με το ίδιο ΦΕΚ στο άρθρο 14 ορίζεται ότι σε κάθε ιδιωτικό παιδικό σταθμό τηρούνται τα εξής βιβλία.

ΒΙΒΛΙΑ Ι.Π.Σ.

1	Βιβλίο συμβάντων
2	Βιβλίο υγιεινής νηπίων
3	Βιβλίο παρουσίας νηπίων
4	Βιβλίο εκδρομών
5	Βιβλίο παρουσίας προσωπικού
6	Οποιοδήποτε βιβλίο κρίνεται απαραίτητο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

5.1. Ιστορική αναδρομή

Η δημιουργία του παιδικού σταθμού συνδέεται με την εκβιομηχάνιση. Όταν οι μητέρες αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους για να βγάλουν το «υωμί» τους χρειαζόταν ένα μέρος για να αφήσουν τα παιδιά τους.

Η απάντηση ήταν ο παιδικός σταθμός σαν προϊόν «μοντέρνας» εποχής.

Ο πρώτος παιδικός σταθμός λειτούργησε στην Ελβετία το 1767. Μετά από αυτόν ιδρύθηκε ο δεύτερος στην Γαλλία το 1799.

Οι εφαρμοζόμενες μέθοδοι φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας σε διάφορες χώρες παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Διεθνής Πραγματικότητα

ΧΩΡΑ	ΙΔΡΥΣΗ ΠΡΩΤ. ΣΤΑΘΜ	ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΣΤΑΘΜΩΝ ΚΑΙ ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Γαλλία	1799	-Cherche (βρέφη έξι μηνών - 3 ετών) -Maternelles (νήπια 3-5 ετών)
Σουηδία	1938	-Daghems (κέντρα ημερήσιας φροντίδας έξι μηνών - επτά ετών)
Σοβ. Ένωση	1864	-Yasli - Sads (παιδικοί σταθμοί και νηπιαγωγεία) -Babushka (παιδικοί σταθμοί για παιδιά έξι μηνών και άνω
Μεγαλ. Βρετανία	1816	-Νταντάδες (ημερήσια παιδική φροντίδα για ανώτερες τάξεις)
Η.Π.Α.	1815	-Φροντίδα στο σπίτι -Σπίτια ημερήσιας φροντίδας -Κέντρα ημερήσιας φροντίδας

5.2. Γαλλία

Η ημερήσια φροντίδα ξεκίνησε από την Γαλλία. Το 1799 ο Johann Oberlin άνοιξε το πρώτο νηπιαγωγείο στην Αλσατία για τα παιδιά που αφήνονταν μόνα τους τις ώρες που οι μητέρες τους εργάζονταν στα χωράφια.

Ο δεσμός του παιδικού σταθμού σταθεροποιήθηκε το 1844 όταν ο Φίρμαν Μαβρό ίδρυσε στο Σαύλο ένα παιδικό σταθμό, για χάρη των παιδιών που οι μητέρες τους εργάζονται. Επίσης και το 1848 ιδρύθηκε στο Μποβέ ένας παιδικός σταθμός γι' αυτό το σκοπό. Μεχρι το 1912 λειτουργούσαν πενήντα (50) παιδικοί σταθμοί.

Ο δεσμός του παιδικού σταθμού κατοχυρώθηκε δια νόμου το 1897.

Σήμερα στη Γαλλία η ημερήσια φροντίδα για παιδιά εργαζόμενων μητέρων παρέχεται σε Cheches για βρέφη έξι εβδομάδων μέχρι τριών ετών και σε Ecoles Maternelles για παιδιά από τριών έως έξι ετών. Το 15% των βρεφών βρίσκεται σε Creches και το 85% όλων των παιδιών 3-5 ετών σε ecoles maternelles.

Το κάθε creches έχει 46 παιδιά. Είναι εγκεκριμένα από το κράτος, επιχορηγούνται από αυτό και οι γονείς χρεώνονται με δίδακτρα σε μικρή κλίμακα.

Τα Creches δίνουν έμφαση στη σωματική φροντίδα την υγεία, την καθαριότητα και την ανάπτυξη των παιδιών. Το προσωπικό τους αποτελείται από «νοσοκόμες» που έχουν αποφοιτήσει από το γυμνάσιο και στη συνέχεια έχουν διετή επαγγελματική εκπαίδευση⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁷⁾ Alison Charke Stewart «Το παιδί όταν η μητέρα εργάζεται» Αθήνα. Εκδόσεις Κουτσούμπος
ΑΕ σελ. 148

5.3. Σουηδία

Στη Σουηδία η κυβέρνηση έχει ένα εξαιρετικά δυναμικό ρόλο στην προσφορά υπηρεσιών σε όλους τους πολίτες από τη γέννηση, την υγεία, την εκπαίδευση και την υποστήριξη της οικογένειας.

Η Σουηδική λύση στο πρόβλημα που τίθεται από τις εργαζόμενες μητέρες περιλαμβάνει μεγάλες σε διάρκεια μητρικές και πατρικές άδειες με αποδοχές, άδειες επίσης με αποδοχές σε γονείς που τα παιδιά τους είναι άρρωστα, μειωμένο ωράριο εργασίας για τους δύο γονείς.

Όταν τελειώσουν οι μητρικές και πατρικές άδειες τα κέντρα ημερήσιας φροντίδας αναλαμβάνουν την περιποίηση των παιδιών, από έξι μηνών μέχρι επτά ετών, προσφέροντας φροντίδα είτε καθ'όλη την διάρκεια της ημέρας είτε ορισμένες ώρες ανάλογα με ότι επιθυμούν οι γονείς.

Αυτά τα κέντρα έχουν ομοιομορφία, υψηλή ποιότητα, ευρυχωρία, σωστό εξοπλισμό, μορφωτικά προγράμματα, και είναι εγκατεστημένα σε κτίρια ειδικά σχεδιασμένο για αυτό το σκοπό.

Το ποσοστό των εργαζομένων γυναικών ανέρχεται σε 65%. Ο αριθμός των χώρων ημερήσιας φροντίδας που λειτουργούν με άδεια αυξήθηκε 700% από το 1965 μέχρι το 1970.

Το 1938 φοιτούσαν σε παιδικούς σταθμούς - Νηπιαγωγεία μόνο 9.331 νήπια.

Το 1972 ο αριθμός έχει φτάσει τα 212.000 αλλά δεν θεωρούνται ακόμη αρκετά. Το χειρότερο είναι ότι δεν υπάρχει δίκαιο κατανομή σε όλη τη χώρα και ενώ βρίσκονται πάρα πολλά προσχολικά ιδρύματα στη Στοκχόλμη υπάρχουν χωριά που δεν απέκτησαν ούτε ένα⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁸⁾ Alison Charke Stewart «Το παιδί όταν η μητέρα εργάζεται» Αθήνα. Εκδόσεις Κουτασιόμπος
ΑΕ σελ. 149

5.4. Σοβιετική Ένωση

Ο πρώτος παιδικός σταθμός ιδρύθηκε στην Πετρούπολη το 1864. Η ρώσικη επανάσταση έφερε τεράστια αλλαγή στον τομέα της παιδικής προστασίας. Οι γυναίκες άρχισαν να εργάζονται σε όλους του τομείς της παραγωγής όπως και οι άντρες και ο δεσμός του παιδικού σταθμού εξαπλώθηκε σε όλη τη χώρα. Το 1956 δημιουργήθηκε το σύγχρονο σύστημα *yasli - sads* (παιδικών σταθμών και νηπιαγωγείων) που συντηρούνται από το κράτος.

Είναι ακόμη πιθανό να φροντίζονται τα παιδιά από μια *babushka* (γιαγιά) στη βρεφική τους ηλικία αλλά αν δεν υπάρχει *babushka* οι παιδικοί σταθμοί είναι διαθέσιμοι για παιδιά από έξι εβδομάδων και πάνω.

Οι παιδικοί σταθμοί εκτός από την παιδαγωγική τους χρησιμότητα, ελευθερώνουν την μητέρα από την ευθύνη για μέριμνα του παιδιού της ώστε να εργάζεται απερίσπαστη και να διαθέτει χρόνο για μόρφωση και γυμναστική. Οι παιδικοί σταθμοί αυξάνονται κάθε χρόνο. Λειτουργούν όλο το εικοσιτετράωρο κάποτε και την νύχτα και είναι από τους καλύτερους της Ευρώπης.

Στην Μόσχα υπάρχουν 3000 παιδικοί σταθμοί και το πρόγραμμα σε αυτούς τους παιδικούς σταθμούς είναι το πιο ανεπτυγμένο και ομοιόμορφο στον κόσμο⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁹⁾ Alison Charke Stewart «Το παιδί όταν η μητέρα εργάζεται» Αθήνα. Εκδόσεις Κουτσούμπος
ΑΕ σελ. 150-515

5.5. Μεγάλη Βρετανία

Το 1816 ο εργοστασιάρχης R Owen ιδρύει στην περιοχή του εργοστασίου ένα κέντρο προσχολικής προστασίας και αγωγής, αρχικά για τα παιδιά των εργατών του. Εκεί παίζουν τραγουδούν, χορεύουν κλπ παιδιά από όλη την περιοχή με την επίβλεψη ανθρώπων με κάποια πείρα.

Το 1871 ιδρύονται στο Μάντσεστερ βρεφονηπιακοί σταθμοί. Μέχρι το 1906 υπήρχαν 30 βρεφονηπιακοί σταθμοί, και έτσι συστάθηκε μία «εθνική ένωση βρεφονηπιακών σταθμών».

Το 1918 και μέχρι τον επόμενο χρόνο ιδρύθηκαν 174 βρεφονηπιακοί σταθμοί.

Αρχίζοντας το 1940 βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί όπου τα παιδιά μπορούσαν να παίζουν και να αποκτήσουν κοινωνικές ικανότητες ιδρύθηκαν από το Υπουργείο Υγείας σε περιοχές όπου υπήρχαν άνθρωποι ξεσπιτωμένοι εξαιτίας του πολέμου ή σε περιοχές όπου υπήρχε έλλειψη από εργάτριες. Οι σταθμοί ήταν ανοιχτοί δώδεκα με δεκαπέντε ώρες την ημέρα και διαθέσιμοι στις εργαζόμενες μητέρες για τα παιδιά τους, της προσχολικής ηλικίας, με πληρωμή «διδάκτρων».

Στη Μ. Βρετανία υπήρχε ένας τρίτος δρόμος παιδικής φροντίδας «νταντάδες» για τις ανώτερες τάξεις.

Ο αριθμός των ημερήσιων βρεφονηπιακών σταθμών στην Αγγλία και την Ουαλία αυξήθηκε ραγδαία από 194 κέντρα με πλήρες ωράριο το 1941 σε 1450 το 1994⁽²⁰⁾.

⁽²⁰⁾ Alison Charke Stewart «Το παιδί όταν η μητέρα εργάζεται» Αθήνα. Εκδόσεις Κουτσούμπος
ΑΕ σελ. 46-51

5.6. Αμερική

Οι πρώτοι ημερήσιοι βρεφονηπιακοί σταθμοί ήταν μια συνέπεια του κύματος της μετανάστευσης και ιδρύθηκαν το 1815.

Από το 1950 μέχρι το 1965 η ημερήσια φροντίδα έγινε μια μικρή υπηρεσία για τους φτωχούς με έμφαση στην κοινωνική εργασία και τις προβληματικές οικογένειες. Αυτά ονομάζονταν κέντρα ημερήσιας φροντίδας.

Για τις μητέρες που δεν ήταν τόσο φτωχές, ώστε να δικαιούνται τη δημόσια ημερήσια φροντίδα χρησιμοποίησαν τα λίγα διαθέσιμα ιδιωτικά κέντρα ημερήσιας φροντίδας ή κανόνιζαν τα πράγματα με τους συγγενείς, τους γείτονες ή τους οικονόμους. Αυτά είναι τα σπίτια ημερήσιας φροντίδας.

Μόνο στα μέσα της δεκαετίας του 1960 άρχισε η στάση απέναντι στην ημερήσια φροντίδα να γίνεται πιο θετική καθώς αναγνωρίστηκε ότι οι μητέρες ήδη εργάζονται⁽²¹⁾.

⁽²¹⁾ Alison Charke Stewart «Το παιδί όταν η μητέρα εργάζεται» Αθήνα, Εκδόσεις Κουτσούμπος
ΑΕ σελ. 39-45

5.7. Ελλάδα

Όπως και οι ξένες χώρες έτσι και η Ελλάδα ακολούθησε το δεσμό ίδρυσης παιδικών σταθμών. Στην Ελλάδα οι παιδικοί σταθμοί ιδρύθηκαν για δύο κυρίως σκοπούς:

- Ο πρώτος ήταν κοινωνικός. Αποτελούσαν ένα σίγουρο καταφύγιο που προφύλαγε από τους κινδύνους του δρόμου, τα φτωχά παιδιά που οι μητέρες τους υποχρεωμένες να εργαστούν δεν μπορούσαν να ασχοληθούν μαζί τους. Τα κοινωνικά αυτά ιδρύματα επιφορτισμένα να περιδάλπουν τα μικρά παιδιά που έμεναν μόνα τους όλη την ημέρα, γέμισαν από φτωχά και δυστυχημένα παιδιά.
- Ο δεύτερος σκοπός για τον οποίο ιδρύθηκαν τόσο να νηπιαγωγεία όσο και οι παιδικοί σταθμοί στον τόπο μας ήταν εθνικός. Επιδίωκαν τη διάδοση της Ελληνικής γλώσσας, του Ελληνικού πνεύματος την αναπέρωση του εθνικού φρονήματος παντού όπου υπήρχε ελληνισμός.

Η γέννηση του δεσμού των παιδικών σταθμών στην Ελλάδα περιγράφεται στον παρακάτω πίνακα.

Μεχρι 1916	Περίοδος γέννησης του δεσμού
1916 - 1926	Περίοδος φιλανθρωπικών προσχολικών κέντρων
1926 μέχρι σήμερα	Περίοδος κρατικής παρέμβασης και μέριμνας

Πίνακας 8. Η γέννηση του δεσμού των Π.Σ. στην Ελλάδα

Το 1901 με φροντίδες της Αικατερίνης Λασκαρίδου, ιδρύεται ο πρώτος ελληνικός παιδικός σταθμός. Ο σταθμός αυτός δεχόταν νήπια από 4 χρόνων και πάνω.

Στα 1905 ιδρύεται ο δεύτερος παιδικός σταθμός στον Πειραιά από το κληροδότημα Βασιλείου Μελά.

Γενικά οι παιδικοί σταθμοί στην Ελλάδα ήταν πάντα προϊόν της φιλανθρωπίας ή της πρωτοβουλίας κάποιων ιδιωτών, κάποιων οργανισμών, κάποιων συλλόγων κάποτε και του κράτους.

Η Μικρασιατική καταστροφή προσθέτει νέα προβλήματα. Οι Έλληνες της Μικρασίας πρέπει να εργαστούν σκληρά. Τι θα γίνει όμως με τα παιδιά;

Το Π.Ι.Κ.Π.Α ιδρύει τον παιδικό σταθμό Βύρωνα εκεί όπου αργότερα θα χτιστεί από κληροδότημα του Βαφειαδάκη το «Βαφειαδάκιο Νηπιαγωγείο».

Το 1927 με οικονομική συμπαράσταση και πρωτοβουλία της Λαίδης Κρώσφηλντ ιδρύεται το εθνικό σωματείο «παιδική στέγη». Αυτό από εράνους στην αρχή ιδρύει ένα παιδικό σταθμό στην Δραπετσώνα και λίγο αργότερα ένα στην συνοικία Κυνοσάργους.

Από τότε ως τα 1970 είχε 5 στέγες που περιέδελπαν 400 νήπια και 10 βρέφη.

Την ίδια περίπου εποχή (1927) ιδρύεται ο πρώτος παιδικός σταθμός του Δήμου της Αθήνας από δωρεά του Εμμανουήλ Μπενάκη στην Ακαδημία Πλάτων.

Ο Β΄ Παιδικός δημοτικός σταθμός ιδρύθηκε μόλις στα 1961 στην οδό Κοτιανού πίσω από το Μαιευτήριο «Έλενα» και είναι από τους πιο σύγχρονους της χώρας μας.

Στο μεταξύ άλλοι φιλάνθρωποι όπως ο Αργέντης, ο Αφεντάκης, ο Χριστοδουλάκης με δωρεές ή κληροδοτήματα βοήθησαν να γίνουν μερικοί ακόμη παιδικοί σταθμοί.

Ο νεότερος από αυτούς είναι το «Ωνάσειο» παιδικό σπίτι που λειτουργεί στο Ν. Ψυχικό σε κτίριο από δωρεά του Αριστοτέλη Ωνάση.

Από τους βιομήχανους που ενδιαφέρθηκαν για το παιδί ήταν οι αφοί Παπαστράτου που ίδρυσαν τις λεγόμενες «Παπαστράτειες στέγες» στην Αθήνα και τον Πειραιά.

Τα τελευταία χρόνια καθώς το πρόβλημα οξύνεται πολλές βιομηχανίες, οργανισμοί δημιουργούν παιδικούς σταθμούς για τις ανάγκες των υπαλλήλων τους.

Οι πρώτοι εθνικοί παιδικοί σταθμοί ιδρύθηκαν στα 1935 και λίγο αργότερα τα Αγροτικά νηπιοτροφεία.

Με πρωτοβουλία της Χεν Θεσσαλονίκης έχουν ιδρυθεί στην συμπρωτεύουσα δύο «Παιδικές Φωλιές».

Στα πλαίσια του προγράμματος «σπίτια του παιδιού» η τότε «Βασιλική Πρόνοια» είχε ιδρύσει παιδικούς σταθμούς ή νηπιαγωγεία σχεδόν ένα για κάθε «σπίτι». Από αυτά σήμερα τα περισσότερα έκλεισαν και μερικά μετατράπηκαν σε νηπιτροφεία.

Η ύπαρξη των παιδικών σταθμών αναγνωρίστηκε επίσημα από το κράτος με το Ν.Δ. (29-10-26).

Το 1935 υπήρχαν μόνο εννέα (9) παιδικοί σταθμοί. Με Ν.Δ. της 5/11/1935 επεκτείνεται σε μεγαλύτερη ακτίνα η ίδρυση παιδικών σταθμών σχεδόν σε όλα τα βιομηχανικά κέντρα και καθορίζεται ο σκοπός τους. Αυτός είναι φιλανθρωπικός και αποβλέπει στην προστασία παιδιών, απόρων, ορφανών.

Σήμερα η ίδρυση εθνικών παιδικών σταθμών καθώς και αγροτικών νηπιτροφείων ορίζεται από το Ν.Δ. 3045/5/54.

Σκοπός τους είναι η «προσφορά κατάλληλης αγωγής στα παιδιά των εργαζομένων μητέρων».

Δυστυχώς όμως ούτε γι' αυτό το σκοπό υπάρχουν αρκετοί σταθμοί, ούτε μόνο τα παιδιά αυτά έχουν ανάγκη από σταθμό⁽²²⁾.

⁽²²⁾ Πέπης Δαράκη και Φρόσως Χατζηκωνσταντίνου «Παιδικοί Σταθμοί και Νηπιαγωγεία και βιβλιοθήκη προσχολικής αγωγής» Αθήνα 1981 Εκδόσεις Δίπτυχο σελ. 19-20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΧΩΡΟΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην Ελλάδα το έτος 1995-96 λειτουργούσαν 1312 Κ.Π.Σ. Για την καλύτερη κατανόηση και μελέτη της κατανομής των Κ.Π.Σ. στα 12 γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλάδας εφαρμόσαμε την μέθοδο της ομαδοποίησης με βάση το συνολικό αριθμό των Κ.Π.Σ. στην Ελλάδα ανά 100.000 κατοίκους.

Για την ομαδοποίηση των Κ.Π.Σ. σε πυκνότητα κατά γεωγραφικό διαμέρισμα λάβαμε υπόψη μας:

- Τον πληθυσμό της Ελλάδας σύμφωνα με την τελευταία απογραφή (10.259.900 κάτοικοι).
- Τον αριθμό των Κ.Π.Σ. το έτος 1995-1996 (1312 Κ.Π.Σ.).
- Τον αριθμό των γεωγραφικών διαμερισμάτων στην Ελλάδα. (12 γεωγραφικά διαμερίσματα). (Βλέπε πίνακα 9)

Γεωγραφική κατανομή	Κ.Π.Σ.	Πληθυσμός	Π.Σ./100.000 κατοίκους
Αττική			
Διαμέρισμα Αττικής	102		
Διαμέρ. Αν. Αττικής	71		
Διαμέρ. Δυτ. Αττικής	65		
Διαμέρ. Πειραιά	81		
ΣΥΝΟΛΟ	319	3.523.408	9,05$\approx$9
Στερεά Ελλάδα			
Νομός Αιτωλοακαρ.	53		
Νομός Ευρυτανίας	3		
Νομός Φθιώτιδος	23		
Νομός Φωκίδος	9		
Νομός Βοιωτίας	18		
Νομός Ευβοίας	15		
ΣΥΝΟΛΟ	121	810.460	14,92$\approx$15
Πελοπόννησος			
Νομός Αχαΐας	29		
Νομός Αρκαδίας	15		
Νομός Μεσσηνίας	25		
Νομός Αργολίδος	9		
Νομός Κορινθίας	13		
Νομός Λακωνίας	18		
Νομός Ηλείας	19		
ΣΥΝΟΛΟ	128	1.086.935	11,77$\approx$12

Κρήτη			
Νομός Χανίων	20		
Νομός Ηρακλείου	12		
Νομός Ρεθύμνου	26		
Νομός Λασιθίου	12		
ΣΥΝΟΛΟ	70	540.054	12,96$\pm$13
Θράκης			
Νομός Έβρου-Σαμοθράκη	27		
Νομός Ξάνθης	19		
Νομός Ροδόπης	15		
ΣΥΝΟΛΟ	61		
Νησιά Αιγαίου		338.005	18,04$\pm$18
Νομός Κυκλάδων	13		
Νομός Λέσβου	16		
Νομός Χίου	7		
Νομός Δωδεκανήσου	14		
Νομός Σάμου	8		
ΣΥΝΟΛΟ	58		
Νησιά Ιονίου		456.712	12,69$\pm$13
Νομός Κέρκυρας	9		
Νομός Λευκάδας	3		
Νομός Κεφαλληνίας	4		
Νομός Ζακύνθου	4		
ΣΥΝΟΛΟ	20	193.734	10,32$\pm$10

Ήπειρος			
Νομός Ιωαννίνων	21		
Νομός Θεσπρωτίας	14		
Νομός Πρεβέζης	15		
Νομός Άρτης	16		
ΣΥΝΟΛΟ	66	339.728	19,42±19
Μακεδονία			
Δυτική Μακεδονία			
Νομός Καστοριάς	26		
Νομός Φλώρινας	51		
Νομός Κοζάνης	32		
Νομός Γρεβενών	6		
ΣΥΝΟΛΟ	115	293.015	39,24±39
Κεντρική Μακεδονία			
Νομός Θεσσαλονίκης	67		
Νομός Κιλκίς	29		
Νομός Πέλλης	46		
Νομός Ημαθίας	17		
Νομός Πιερίας	10		
Νομός Χαλκιδικής	8		
ΣΥΝΟΛΟ	177	1.517.685	11,66±12

Ανατολική Μακεδονία			
Νομός Σερρών	53		
Νομός Δράμας	21		
Νομός Καβάλας-Θάσος	24		
ΣΥΝΟΛΟ	98	425.319	23,04$\approx$23
Θεσσαλία			
Νομός Μαγνησίας	18		
Νομός Λαρίσης	24		
Νομός Τρικάλων	23		
Νομός Καρδίτσας	14		
ΣΥΝΟΛΟ	79	734.846	10,75
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1312	10.259.900	12,78$\approx$13

Πίνακας 9 Γεωγραφική κατανομή Κ.Π.Σ. (1995-96)

Πηγή: Τμήμα Παιδικής Προστασίας

Σημείωση. Δεν υπάρχουν στο υπουργείο στατιστικά στοιχεία για τους ΙΠΣ ανά νομό

Η ομαδοποίηση της πυκνότητας έγινε σε τρία επίπεδα*

- γεωγραφικά διαμερίσματα με χαμηλή πυκνότητα (1-10 Κ.Π.Σ./100.000 κατοίκους).

---

* Τα επίπεδα ορίστηκαν με βάση το 13 που είναι ο μέσος όρος των Κ.Π.Σ./100.000 κατοίκους στην Ελλάδα

- γεωγραφικά διαμερίσματα με μεσαία πυκνότητα (11-15 Κ.Π.Σ./100.000 κατοίκους).
- γεωγραφικά διαμερίσματα με υψηλή πυκνότητα (16 Κ.Π.Σ. και άνω/100.000 κατοίκους).

(Βλέπε πίνακα 10).

Ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνει τα γεωγραφικά διαμερίσματα, την αναλογία των Κ.Π.Σ. ανά 100.000 κατοίκους και το επίπεδο στο οποίο ανήκουν για να δείξουμε σε ποιο επίπεδο πυκνότητας εντάσσεται το κάθε γεωγραφικό διαμέρισμα.

ΓΕΩΓΡ. ΔΙΑΜΕΡ.	Κ.Π.Σ./100.000	ΧΑΜΗΛΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	ΜΕΣΑΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	ΥΨΗΛΟ ΕΠΙΠΕΔΟ
Δυτική Μακεδονία	39,24			+
Ανατολική Μακεδονία	23,04			+
Ήπειρος	19,42			+
Θράκη	18,04			+
Στερεά Ελλάδα	14,92		+	
Κρήτη	12,96		+	
Νησιά Αιγαίου	12,69		+	
Πελοπόννησος	11,77		+	
Κεντρική Μακεδονία	11,66		+	
Θεσσαλία	10,75		+	
Νησιά Ιονίου	10,32		+	
Αττική	9,05	+		

Πίνακας 10. Ένταξη των γεωγραφικών διαμερισμάτων στα επίπεδα ομαδοποίησης

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία

Τα αποτελέσματα της κατανομής των Κ.Π.Σ. κατά γεωγραφικό διαμέρισμα παρουσιάζονται στον πίνακα 11.

ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΑ	Κ.Π.Σ.Ε.	ΠΟΣΟΣΤΟ
Χαμηλό (1-10)	1	8%
Μεσαίο (11-15)	7	58%
Υψηλό (16 και άνω)	4	34%

Πίνακας 11. Ομαδοποίηση Κ.Π.Σ. ανάλογα με την γεωγραφική κατανομή / 100.000 κατοίκους

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία

Από τον παραπάνω πίνακα παρατηρείται ότι:

1. Τέσσερα γεωγραφικά διαμερίσματα ανήκουν στην κατηγορία του Υψηλού Επιπέδου πυκνότητας Κ.Π.Σ./100.000 κατοίκους (Δυτική και Ανατολική Μακεδονία, Ήπειρος, Θράκη).

Αυτό δικαιολογείται με την πολιτική του κράτους που προσπαθεί να παρέχει κίνητρα στους κατοίκους των παραμεθόριων περιοχών ώστε να μην μεταναστεύουν προς τα μεγάλα πληθυσμιακά κέντρα.

2. Ένα γεωγραφικό διαμέρισμα ανήκει στην κατηγορία χαμηλού επιπέδου πυκνότητας Κ.Π.Σ./100.000 κατοίκους (περιφέρεια Αττικής).

Αυτό δικαιολογείται με την αδυναμία του κράτους να ανταποκριθεί στην ζήτηση Π.Σ. και αυτό το κενό το καλύπτουν οι Ι.Π.Σ.

3. Επτά γεωγραφικά διαμερίσματα ανήκουν στην κατηγορία του μεσαίου επιπέδου πυκνότητας Κ.Π.Σ./100.000 κατοίκους (Στερεά Ελλάδα, Κρήτη, Νησιά Αιγαίου, Νησιά Ιονίου, Πελοπόννησος, Κεντρική Μακεδονία, Θεσσαλία).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΣ ΣΤΟ Ν.ΗΛΕΙΑΣ

1.1. Περίληψη

Στόχος της έρευνας είναι η καταγραφή της ποιοτικής κατάστασης των παιδικών σταθμών (ΠΣ) στο Νομό Ηλείας την χρονική περίοδο 1995-1996. Στον όρο «ποιοτική κατάσταση» περιλαμβάνονται:

- Η γεωγραφική κατανομή των ΠΣ στο νομό
- Η ποιότητα εγκαταστάσεων των ΠΣ
- Ανάλυση του εκπαιδευτικού και λοιπού προσωπικού (κενές θέσεις, αναλογίες παιδιών/ προσωπικού, συγκρίσεις κρατικών παιδικών σταθμών (ΚΠΣ) και Ιδιωτικών Παιδικών Σταθμών (ΙΠΣ).
- Εφαρμοζόμενα εκπαιδευτικά προγράμματα
- Χρονολογία ιδρύσεως των ΠΣ

Η έρευνα βασίστηκε στην επιτόπια μελέτη καθώς και την συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τους υπεύθυνους όλων των παιδικών σταθμών του νομού.

1.2. Εισαγωγή

Η παρούσα έρευνα αποτελεί το πρώτο βήμα εμβάθυνσης στο θέμα της ποιοτικής προσφοράς των Π.Σ. στο Ν. Ηλείας.

Στόχοι της έρευνας είναι:

- Η καταγραφή των Π.Σ. στο Ν. Ηλείας (γενικά στοιχεία, αριθμό εξυπηρετούμενων βρεφών και νηπίων)
- Γεωγραφική κατανομή των Π.Σ στο νομό με στόχο να εντοπισθούν πιθανές περιπτώσεις ανισοκατανομής Π.Σ. καθώς και οι πιθανές παραμελημένες από το κράτος περιοχές του νομού.
- Καταγραφή των χώρων (εστεγασμένων και μη) που χρησιμοποιούνται από τους Π.Σ. για την άσκηση της λειτουργίας τους.
- Καταγραφή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που εφαρμόζονται στους Π.Σ. του νομού και συγκριτικά στοιχεία για του Κ.Π.Σ. και Ι.Π.Σ.
- Η καταγραφή του υπάρχοντος εκπαιδευτικού και λοιπού προσωπικού οι κενές θέσεις, οι αναλογίες παιδιών - προσωπικού σε κρατικούς και ιδιωτικούς παιδικούς σταθμούς.

1.3. Υλικό και μέθοδος

Στον πληθυσμό της έρευνας περιλαμβάνεται το σύνολο των κρατικών και ιδιωτικών παιδικών σταθμών που λειτουργούσαν καθ' όλο το σχολικό έτος 1995-96.

Τα στοιχεία της έρευνας συγκεντρώθηκαν:

α) Με τη χρήση του πρώτου ερωτηματολογίου που περιλάμβανε τέσσερις ενότητες.

- Ερωτήσεις που αφορούν την λειτουργικότητα των ΠΣ (αριθμό εγγεγραμμένων παιδιών - ωράριο προσωπικού κλπ)
- Ερωτήσεις με θέμα την χωροκατανομή και εξοπλισμό των ΠΣ (καταλληλότητα κτιρίου, ύπαρξη αναγκαίων χώρων όπως αίθουσες για παιχνίδι, εξωτερική παιδική χαρά, κατάλληλη επίπλωση, κουζίνα, βοηθητικοί χώροι κλπ).
- Ερωτήσεις για τα εφαρμοζόμενα εκπαιδευτικά και γυμναστικά προγράμματα στους ΠΣ (παραμύθι, θεατρικό παιχνίδι, κουκλοθέατρο, εκδρομές, προγραφικές ασκήσεις, Η/Υ, ξένη γλώσσα κλπ.
- Ερωτήσεις με θέμα την επικοινωνία των ΠΣ με τους γονείς των παιδιών

β) Με τη χρήση του δεύτερου ερωτηματολογίου που περιλάμβανε τα επαγγέλματα που ασκούσαν οι γονείς

γ) Η έρευνα συμπληρώθηκε με επιτόπια επίσκεψη στους ΠΣ καθώς και συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων από μέρους της διεύθυνσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙ ΠΣ ΣΤΟ Ν. ΗΛΕΙΑΣ

2.1. Κρατικοί παιδικοί σταθμοί

Το σχολικό έτος 1995-1996 λειτουργούσαν στο Ν. Ηλείας (19 ΚΠΣ οι οποίοι παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα, ο οποίος περιλαμβάνει τον τίτλο ΚΠΣ, το έτος ίδρυσης, την διεύθυνση, το τηλέφωνό τους.

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΚΠΣ	ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
1	Α΄ΚΠΣ Πύργου	1937	Γορτυνίας Νικομηδίας	0621-22251
2	Β΄ΚΠΣ Πύργου	1965	Ρήγα Φεραίου - Αμαλίας	062133027
3	Γ΄ΚΠΣ Πύργου	1984	Ζαίμη Κονδύλη	0621-31931
4	Α΄ΚΠΣ Αμαλιάδας	1942	Θεμιστοκλέους 7	0622-28658
5	Β΄ΚΠΣ Αμαλιάδας	1982	Ελευθερίου Βενιζέλου 35	0622-23820
6	Γ΄ΚΠΣ Αμαλιάδας	1986	Παλαιολόγου 1	0622-23862
7	ΚΠΣ Κρεστένων	1968	Κρέστενα	0625-22370
8	ΚΠΣ Ζαχάρως	1968	Ζαχάρω	0625-22450
9	ΚΠΣ Νέας Φιγαλείας	1980	Ν. Φιγαλείας	0625-41570
10	ΚΠΣ Καλλικώμου	1983	Καλλικώμου	0625-22833
11	ΚΠΣ Μακρυσίων	1996	Μακρύσια	-
12	ΚΠΣ Γαστούνης	1980	Γαστούνη	0623-32129
13	ΚΠΣ Βαρδολομιού	1973	Βαρδολομιό	0623-41345
14	ΚΠΣ Βάρδας	1980	Βάρδα	0623-71217
15	ΚΠΣ Λεχαιών	1976	Λεχαινά	0623-22645
16	ΚΠΣ Ανδραβίδας	1969	Ανδραβίδα	0623-54295
17	ΚΠΣ Τραγανού	1965	Τραγανό	0623-61269
18	ΚΠΣ Χαβαρίου	1969	Χαβάρι	0622-71204
19	ΚΠΣ Επιταλείου	1986	Επιτάλειο	0621-91237

Πίνακας 1. Κ.Π.Σ στο Ν. Ηλείας

Πηγή: ίδια έρευνα

Με βάση τα συλλεχθέντα στοιχεία για την ίδρυση των ΚΠΣ πραγματοποιήσαμε ομαδοποίηση ανά 20ετία για να δούμε το ρυθμό ίδρυσης ΚΠΣ στο Ν. Ηλείας από την ίδρυση του πρώτου ο οποίος ιδρύθηκε το 1937 στον Πύργο και είναι ο Α΄ΚΠΣ Πύργου (Λειούρδειος) έως σήμερα.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΠΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΠΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1930-1950	2	11%
1950-1970	6	31%
1970-1990	10	53%
1990-1996	1	5%
Σύνολο	19	100%

Πίνακας 2: Χρονική περίοδος ίδρυσης ΚΠΣ

Πηγή: Ιδία έρευνα

Από τον πίνακα 2 παρατηρείται ότι:

- Ο μεγαλύτερος ρυθμός αύξησης ίδρυσης και λειτουργίας ΚΠ.Σ. παρουσιάζεται την 20ετία 1970-1990 που οφείλεται στη δημιουργία της πυρηνικής οικογένειας, και στην είσοδο της μητέρας στο χώρο της εργασίας.

-Την χρονική περίοδο 1930-1950 δημιουργούνται μόνο 2 Κ.Π.Σ. στο Ν. Ηλείας, γιατί η Ελλάδα βρίσκεται στην πολεμική και μεταπολεμική

περίοδο, και η πολιτική του κράτους επικεντρώνεται κυρίως σε άλλα ζωτικά προβλήματα.

-Την χρονική περίοδο 1990-1996 ιδρύεται μόνο 1 Κ.Π.Σ. στο Ν. Ηλείας λόγω αδυναμίας της κρατικής πολιτικής να προσφέρει υπηρεσίες στα παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Προσωπικό ΚΠΣ

Σημαντική είναι η συμμετοχή του εκπαιδευτικού και λοιπού προσωπικού στην ποιοτική λειτουργία των ΚΠΣ.

Στον Ν. Ηλείας λειτουργούσαν για το σχολικό έτος 1995-1996 δεκαεννέα (19) ΚΠΣ και απασχολούσαν προσωπικό ενενήντα έξι άτομα (96).

Συγκεκριμένα: **Εκπαιδευτικό:** προσωπικό σαράντα (40) άτομα

Διοικητικό: προσωπικό πέντε (5) άτομα

Βοηθητικό προσωπικό πενήντα ένα (51) άτομα

Σύνολο προσωπικού Κ.Π.Σ.Ν.Η. 96 άτομα

Εξυπηρετούμενα παιδιά ΚΠΣ

Στους δεκαεννέα (19) ΚΠΣ στον Ν. Ηλείας εξυπηρετούνται 799 παιδιά προσχολικής ηλικίας (775 νήπια και 24 βρέφη)

Ομαδοποίηση ΚΠΣ

Σχετικά με το μέγεθος των ΚΠΣ στο Ν. Ηλείας εφαρμόστηκε η μέθοδος της ομαδοποίησης με βάση τον αριθμό των εξυπηρετούμενων παιδιών. Οριστικά τρία μεγέθη⁽¹⁾ ΚΠΣ.

- Μικρού μεγέθους ΚΠΣ (1-30 παιδιά)
- Μεσαίου μεγέθους ΚΠΣ (31-60 παιδιά)
- Μεγάλου μεγέθους ΚΠΣ (61 και πάνω παιδιά).

Έτσι η ομαδοποίηση κατά μέγεθος στο σύνολο 19 ΚΠΣ που λειτουργούσαν του Ν. Ηλείας το σχολικό έτος 1995-96 δίνει τα εξής αποτελέσματα: (Βλέπε πίνακα 3).

ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ	ΚΠΣΝΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Μικρού μεγέθους	3	16%
Μεσαίου μεγέθους	13	68%
Μεγάλου μεγέθους	3	16%
Σύνολο	19	100%

Πίνακας 3. Ένταξη Κ.Π.Σ.Ν.Η ανάλογα με την δυναμικότητα

Πηγή: Ίδια έρευνα

Με βάση τα συλλεχθέντα στοιχεία οι Κ.Π.Σ. στο Ν Ηλείας ανήκουν κατά κύριο λόγο στην κατηγορία των «μεσαίων» παιδικών σταθμών ποσοστό 68%. Δηλαδή εξυπηρετούσαν 30-60 παιδιά.

⁽¹⁾ Η ομαδοποίηση έγινε με βάση τη νομοθετική διάταξη που ορίζει ότι η αναλογία εκπαιδευτικού των Π.Σ / νηπίων πρέπει να είναι 1/25 με δυνατότητα αύξησης μέχρι 30 παιδιά.

2.2. Ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί

Το σχολικό έτος 1995 - 1996 λειτουργούσαν στο Ν. Ηλείας τρεις (3) ΙΠΣ οι οποίοι παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα (4), ο οποίος περιλαμβάνει τον τίτλο ΙΠΣ το έτος ίδρυσης, τη διεύθυνση, το τηλέφωνό τους.

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΙΠΣ	ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
1	Μαριέτα	1990	Αγία Παρασκευή (Πύργος)	0621-22215
2	Ρήγα	1994	Καταραχίου 9 (Πύργος)	0621-34112
3	Παίζω και μαθαίνω	1995	Αντωνίου Πετραλιά (Αμαλιάδα)	0622-27134

Πίνακας 4 : ΙΠΣ στο Ν. Ηλείας

Πηγή: Ίδια έρευνα

Με βάση τα συλλεχθέντα στοιχεία για την ίδρυση των ΙΠΣ στο Ν. Ηλείας παρατηρείται ότι όλοι ιδρύθηκαν την τελευταία πενταετία 1990-1995 και αυτό οφείλεται στην ανάγκη κάλυψης πρόσθετων αναγκών που

αδυνατεί προφανώς να καλύψει το κράτος. Την αδυναμία αυτή την αναπληρώνει ο ιδιωτικός τομέας, προσφέροντας υπηρεσίες για τα παιδιά προσχολικής ηλικίας του Νομού.

Προσωπικό ΙΠΣ

Σημαντική είναι η συμμετοχή του εκπαιδευτικού και λοιπού προσωπικού στην ποιοτική λειτουργία των ΙΠΣ

Στον Ν. Ηλείας λειτουργούσαν για το σχολικό έτος 1995-1996 τρεις (3) ΙΠΣ και απασχολούσαν προσωπικό είκοσι εννέα (29) άτομα.

Συγκεκριμένα: **Εκπαιδευτικό** προσωπικό δεκαέξι (16) άτομα

Διοικητικό προσωπικό τρία (3) άτομα

Βοηθητικό προσωπικό δέκα (10) άτομα

Σύνολο προσωπικού ΙΠΣΝΗ 29 άτομα

Εξυπηρετούμενα παιδιά ΙΠΣ

Στους τρεις (3) ΙΠΣ στο Ν. Ηλείας εξυπηρετούνταν 193 παιδιά προσχολικής ηλικίας (148 νήπια και 45 βρέφη)

Ομαδοποίηση ΙΠΣ

Σχετικά με το μέγεθος των ΙΠΣ στο Ν. Ηλείας εφαρμόστηκε η μέθοδος της ομαδοποίησης με βάση τον αριθμό των εξυπηρετούμενων παιδιών. Ορίσθηκαν τρία μεγέθη^(*) ΙΠΣ.

- Μικρού μεγέθους ΙΠΣ (1-30 παιδιά)
- Μεσαίου μεγέθους ΙΠΣ (31-60 παιδιά)
- Μεγάλου μεγέθους ΙΠΣ (61 και πάνω παιδιά).

Έτσι η ομαδοποίηση κατά μέγεθος στο σύνολο 3 ΙΠΣ που λειτουργούσαν του Ν. Ηλείας το σχολικό έτος 1995-96 δίνει τα εξής αποτελέσματα: (Βλέπε πίνακα 5).

ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ	ΙΠΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Μικρού μεγέθους	-	0%
Μεσαίου μεγέθους	1	33%
Μεγάλου μεγέθους	2	67%
Σύνολο	3	100%

Πίνακας 5. Ένταξη Ι.Π.Σ.Ν.Η ανάλογα με την δυναμικότητα τους

Πηγή: Ίδια έρευνα

---

^(*) Η ομαδοποίηση έγινε με βάση τη νομοθετική διάταξη που ορίζει ότι η αναλογία εκπαιδευτικού των ΠΣ / νηπίων πρέπει να είναι 1/25 με δυνατότητα αύξησης μέχρι 30 παιδιά.

Με βάση τα συλλεχθέντα στοιχεία οι Ι.Π.Σ. στο Ν Ηλείας ανήκουν κατά κύριο λόγο στην κατηγορία των «μεγάλων» παιδικών σταθμών ποσοστό 67%. Δηλαδή εξυπηρετούσαν 60 παιδιά και άνω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΣΤΟ Ν. ΗΛΕΙΑΣ

3.1. Κρατικοί παιδικοί σταθμοί

Μελετώντας την γεωγραφική κατανομή των ΚΠΣ στο Ν.Ηλείας με την βοήθεια του χάρτη 1 παρατηρούμε τα εξής:

- Ο Νομός Ηλείας απαρτίζεται από πολλές επιμέρους Κοινότητες και Δήμους 207 και 10 αντίστοιχα σε γεωγραφικά απομονωμένες περιοχές του Νομού.
- Οι ΚΠΣ είναι εγκατεστημένοι στην δυτική πλευρά του Ν. Ηλείας σε αστικά και ημιαστικά πληθυσμιακά κέντρα αφήνοντας την άλλη πλευρά ακάλυπτη.
- Παρατηρείται πλήρης έλλειψη σε συγκεκριμένους Δήμους και Κοινότητες που αποτελούν σημαντικά αγροτικά πληθυσμιακά κέντρα όπως Ανδρίτσaina (881 κατοίκους) Καλλιθέα (1302 κατοίκους) Αμυγδαλιές (714 κατοίκους)
- Παρατηρείται ότι έχει ανασταλεί η λειτουργία ενός (1) ΚΠΣ της Αρχαίας Ολυμπίας λόγω έλλειψης παιδιών προσχολικής ηλικίας.

Ν. ΗΛΕΙΑΣ

1:400.000

3.1. Κατανομή των ΚΠΣ

Στην προσπάθειά μας να διευκρινιστεί η σχέση λειτουργίας των ΚΠΣ στο Ν. Ηλείας σε συνάρτηση με την πυκνότητα πληθυσμού των Δήμων και Κοινοτήτων που εξυπηρετούν οι ΚΠΣ και άλλων μεγάλων Δήμων και Κοινοτήτων που έχουν την δυνατότητα ή που απαιτούν την έρευνα για νέα ίδρυση και λειτουργία νέων ΚΠΣ (Παραθέτουμε τον πίνακα 6).

A/A	ΔΗΜΟΙ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (Απογραφή 1991)	Αριθμός ΚΠΣ
1.	Δήμος Αμαλιάδος	15857	3
2	Δήμος Ανδραβίδας	3253	1
3	Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας	1812	1*
4	Δήμος Ανδρίτσαινας	3753	
5	Δήμος Βαρδολομιού	3753	1
6	Δήμος Γαστούνης	5883	1
7	Δήμος Ζαχάρως	5037	1
8	Δήμος Κρεστένων	5037	1
9	Δήμος Λεχαινών	3448	1
10	Δήμος Πύργου	28660	3
11	Κοινότητα Αλφειούσης	1052	-
12	Κοινότητα Βαρβασαίνης	1243	-

13	Κοινότητα Βάρδας	3821	1
14	Κοινότητα Γουμέρου	1032	-
15	Κοινότητα Επιταλείου	1407	1
16	Κοινότητα Καβάσιλα	1147	-
17	Κοινότητα Καρδαμά	1029	-
18	Κοινότητα Κάτω Παναγιάς	1266	-
19	Κοινότητα Κολιρίου	1069	-
20	Κοινότητα Καλλιθέας	1302	-
21	Κοινότητα Καλλικώμου	1179	1
22	Κοινότητα Μυρσίνης	1160	-
23	Κοινότητα Μανολάδος νέας	1449	-
24	Κοινότητα Μανολάδος	1453	-
25	Κοινότητα Μακρυσίων	2158	1
26	Κοινότητα Νεοχωρίου	1323	-
27	Κοινότητα Νέας Φιγαλείας	1689	1
28	Κοινότητα Πελοπίου	1023	-
29	Κοινότητα Πλατάνου	1260	-
30	Κοινότητα Σαβαλίων	1119	-
31	Κοινότητα Τραγανού	2306	1

32	Κοινότητα Χαβαρίου	1385	1
----	--------------------	------	---

*Δεν λειτουργεί

Πίνακας 6: Αριθμός λειτουργίας των ΚΠΣ σε μεγάλους δήμους και κοινότητες του Ν. Ηλείας σε σχέση με τον πληθυσμό.

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία (απογραφή 1991)

Με βάση τα συλλεχθέντα στοιχεία και την βοήθεια του πίνακα 6 διαπιστώνεται ότι

- Το 7% των Δήμων - Κοινοτήτων του Ν. Ηλείας επί του συνόλου 207 κοινότητες, 10 Δήμοι έχουν ΚΠΣ
- Το 59% των Δήμων - Κοινοτήτων του Ν. Ηλείας που έχουν πληθυσμό άνω των 1000 κατοίκων έχουν Κ.Π.Σ
- Ο Κ.Π.Σ. της Αρχαίας Ολυμπίας δεν λειτουργεί λόγω έλλειψης παιδιών προσχολικής ηλικίας
- Παρατηρείται μια ανομοιογένεια ίδρυσης ΚΠΣ στις κοινότητες σε συνάρτηση με τον πληθυσμό τους. Υπάρχουν κοινότητες με μεγάλο πληθυσμό που δεν έχουν Κ.Π.Σ (όπως κοινότητα Μανολάδας με πληθυσμό 1453 κατοίκους και Νέας Μανολάδος με πληθυσμό 1449 κατοίκους) σε αντίθεση με τις κοινότητες Καλλικώμου με πληθυσμό 1179 κατοίκους και Χαβαρίου με πληθυσμό 1385 κατοίκους που διαθέτουν Κ.Π.Σ.

3.2. Ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί

Μελετώντας την γεωγραφική κατανομή των ΙΠΣ στο Ν. Ηλείας με την βοήθεια του Χάρτη 2 παρατηρούμε τα εξής:

- Οι ΙΠΣ είναι εγκατεστημένοι στα μεγάλα πληθυσμιακά και αστικά κέντρα. Οι δύο (2) βρίσκονται στο Δήμο Πύργου και ο ένας (1) στον Δήμο Αμαλιάδας
- Και οι δύο ΙΠΣ που λειτουργούσαν στην πόλη του Πύργου είναι εγκατεστημένοι στην Ανατολική και Δυτική πλευρά αφήνοντας το κέντρο ακάλυπτο

Ν. ΗΛΕΙΑΣ

1:400.000

Χάρτης 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

4.1. Γενικά-Προδιαγραφές Χώρων

Σύμφωνα με τον κανονισμό των ΠΣ

Περιγραφή - Προδιαγραφές χώρων και λειτουργίας ορίζεται το μέγεθος του οικοπέδου. Το μέγεθος του οικοπέδου που χρειάζεται για τη σωστή ανάπτυξη ενός παιδικού σταθμού προκύπτει από την απαιτούμενη επιφάνεια ανά παιδί. Απαιτούμενο εμβαδόν οικοπέδου:

- κτίριο 10-13μ²/παιδί,
- μη εστεγασμένη επιφάνεια 20 μ²/παιδί,
- εμβαδον οικοπέδου 20-23μ²/παιδί.

Αναλογα με τις θέσεις των Π.Σ έχουμε το απαιτούμενο μέγεθος για την επιλογή του οικοπέδου.

Απαιτούμενο εμβαδόν οικοπέδου		30 θέσεων	60 θέσεων	100 θέσεων
Εμβαδόν οικοπέδου	20-23μ ² /παιδί	600-690μ ²	1200-1300μ ²	2000-2300μ ²
Μη εστεγασμένη επιφάνεια	20μ ² /παιδί	300μ ²	600μ ²	1000μ ²
Κτίριο	10-13μ ² /παιδί	300-390μ ²	600-780μ ²	1000-1300μ ²

Πίνακας 7: Προδιαγραφες χώρων.

4.2. Κρατικοί παιδικοί σταθμοί

Σημαντικό στοιχείο για την οργάνωση και λειτουργία ενός Κ.Π.Σ είναι η κτιριακή του υποδομή. Αξιολογώντας τα στοιχεία για την κτιριακή υποδομή των Κ.Π.Σ στο Ν.Ηλείας παρουσιάζουμε τον παρακάτω πίνακα.

Α/Α	ΠΣ	Έκταση εστέγ. Χώρου	Τμ εστέγ/ παιδί	Έκταση μη εστέγ. Χώρου	Τμ μη εστέγ/ παιδί	Σύνολ Εκτ ΠΣ	Τμουν/ παιδί	Αρ. Παιδ
1	ΚΠΣ Πύργου	40870	5923	844	12231	12527	18155	69
2	ΒΚΠΣ Πύργου	400	404	380	3838	780	7878	99
3	ΤΚΠΣ Πύργου	394	788	330	66	724	1448	50
4	ΑΚΠΣ Αμολιάδας	750	10416	145	2013	895	12430	72
5	ΒΚΠΣ Αμολιάδας	272	7157	94	2473	366	9631	38
6	ΤΚΠΣ Αμολιάδας	190	5	10	38	200	0263	38
7	ΚΠΣ Κρεσπέτων	340	11724	1160	40	1500	51724	29
8	ΚΠΣ Ζαχάρως	220	4888	130	2888	350	7777	45
9	ΚΠΣ Νηγαλσία	67	5153	43	3307	110	8461	13
10	ΚΠΣ Μικρυσίων	170	9444	40	2222	210	11666	18
11	ΚΠΣ Γαστρούνης	150	4411	70	2068	220	6470	34
12	ΚΠΣ Βαρδαλαμιού	150	4285	50	1428	200	5714	35
13	ΚΠΣ Ανδραβίδας	300	8823	1845	54264	2145	63088	34
14	ΚΠΣ Βάρδας	180	36	20	04	200	4	50
15	ΚΠΣ Χαβαριού	461	14406	1228	38375	1689	52781	32
16	ΚΠΣ Τραγανού	200	5714	100	2857	300	8571	35
17	ΚΠΣ Επιταλείου	147	4454	180	5454	327	9909	33
18	ΚΠΣ Καλλινικίου	300	8571	1700	18571	2000	57142	35
19	ΚΠΣ Λεχαιών	150	375	150	375	300	75	40

Πίνακας 8: Έκταση Κ.Π.Σ.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Από τον πίνακα διαπιστώνεται ότι:

-Ο Κ.Π.Σ Κρεστένων πληρεί της προδιαγραφές χώρων που απαιτούνται για την ίδρυση και λειτουργία.

-Οι παρακάτω 15 Κ.Π.Σ(βλέπε πίνακα 9)ποσοστό 79% δεν πληρούν καμία από τις απαραίτητες προδιαγραφές χώρων για την ίδρυση τους.

ΤΙΤΛΟΣ Κ.Π.Σ
Α Κ.Π.Σ Πύργου
Β Κ.Π.Σ Πύργου
Γ Κ.Π.Σ Πύργου
Α Κ.Π.Σ Αμαλιάδας
Β Κ.Π.Σ Αμαλιάδας
Γ Κ.Π.Σ Αμαλιάδας
Κ.Π.Σ Ζαχάρως
Κ.Π.Σ Ν.Φιγαλεία
Κ.Π.Σ Γαστούνης
Κ.Π.Σ Βαρδολομιού
Κ.Π.Σ Τραγανού
Κ.Π.Σ Επιταλείου
Κ.Π.Σ Λεχαινών
Κ.Π.Σ Βάρδας
Κ.Π.Σ Μακρυσίων

Πίνακας 9: Κ.Π.Σ.Ν.Η που δεν πληρούν τις απαραίτητες προδιαγραφές χώρων .

-Δεν πληρούν σε μεγάλο βαθμό τις προδιαγραφές χώρων ο Γ.Κ.Π.Σ, Αμαλιάδας και ο Κ.Π.Σ Βάρδας.

-Οι Κ.Π.Σ Ανδραβίδας Χαβαρίου και Καλλικώμου πληρούν την συνολική και μη εστεγασμένη επιφάνεια ενώ δεν πληρούν την εστεγασμένη γιατί στεγάζονται σε μικρά κτίρια και εξυπηρετούν περισσότερα παιδιά.

4.2.1. Ιδιότητα και ενοικιαζόμενα κτίρια σε Κ.Π.Σ.

Σημαντικό ρόλο για την καλή λειτουργία ενός Κ.Π.Σ κατέχει και ο σχεδιασμός του κτιρίου, δηλαδή αν έχει ευθύς σχεδιαστεί ως Π.Σ ή είναι κτίριο για άλλες χρήσεις και έχει ενοικιαστεί για την κάλυψη αναγκών Π.Σ. Κύριο χαρακτηριστικό της αρχιτεκτονικής πληρότητας ενός κτιρίου Π.Σ είναι το γεγονός εάν το κτίριο είναι ενοικιαζόμενο ή όχι. Αξιολογώντας τα στοιχεία που έχουμε παρουσιάζουμε τον πίνακα 10 ο οποίος περιλαμβάνει τον τίτλο των Κ.Π.Σ και αν στεγάζεται σε ενοικιαζόμενο ή ιδιόκτητο κτίριο.

A/A	Π.Σ	ΙΔΙΟΚΤΗΤΟ	ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΟ
1	Κ.Π.Σ Πύργου	+	
2	Β΄ Κ.Π.Σ Πύργου		+
3	Γ΄ Κ.Π.Σ Πύργου		+
4	Α΄ Κ.Π.Σ Αμαλιάδας	+	
5	Β΄ Κ.Π.Σ Αμαλιάδας	+	
6	Γ΄ Κ.Π.Σ Αμαλιάδας		+
7	Κ.Π.Σ Κρεστένων	+	
8	Κ.Π.Σ Ζαχάρως		+
9	Κ.Π.Σ Ν.Φιγαλεία		+
10	Κ.Π.Σ Μακρυσίων	+	
11	Κ.Π.Σ Γαστούνης		+
12	Κ.Π.Σ Βαρδολομιού		+
13	Κ.Π.Σ Ανδραβίδας	+	
14	Κ.Π.Σ Βάρδας		+
15	Κ.Π.Σ Χαβαρίου	+	
16	Κ.Π.Σ Τραγανού		+
17	Κ.Π.Σ Επιταλείου		+
18	Κ.Π.Σ Καλλικώμου	+	
19	Κ.Π.Σ Λεχαινών		+
	ΣΥΝΟΛΟ %	37%	63%

Πίνακας 10: Ποσοστό Κ.Π.Σ που έχουν ιδιόκτητο ή ενοικιαζόμενο κτίριο.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Από τον πίνακα 10 διαπιστώνεται ότι το 63% των Κ.Π.Σ στεγάζονται σε ενοικιαζόμενα κτίρια και αυτό επιδρά στην ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών από άποψη εγκαταστάσεων.

4.3. Ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί

Σημαντικό στοιχείο για την οργάνωση και λειτουργία ενός Ι.Π.Σ είναι η κτιριακή του υποδομή. Αξιολογώντας τα στοιχεία για την κτιριακή υποδομή των Ι.Π.Σ στο Ν.Ηλείας παρουσιάζουμε τον πίνακα (βλέπε πίνακα 11):

Παιδικοί σταθμοί	Εστεγ. Εκτ.	Τμ εστεγ. Χώρου/παιδιά	Εκταση μη εστεγ. εστεγ.	Τμ μη εστεγ. Χώρου/παιδί	Συνολική εκταση	Τμ συνολ. χώρου /παιδί	Αριθμ. Παιδ.
Ρήγας	450	529	750	882	1200	14.11	85
Μαριέτα	500	75	1350	20	1850	28	66
Παίζω και μαθαίνω	200	476	300	714	500	119	42

Πίνακας 11: Εκταση Ι.Π.Σ.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Από τον πίνακα 11 διαπιστώνεται ότι:

-Οι Ι.Π.Σ «ρήγας» και «παίζω και μαθαίνω» δεν πληρούν καμία από τις απαραίτητες προδιαγραφές χώρων ανά παιδί που απαιτούνται από την ισχύουσα νομοθεσία.

-Ο Ι.Π.Σ «Μαριέτα» πληρεί τις προδιαγραφές χώρων συνολικής και μη εστεγασμένης έκτασης ανά παιδί που απαιτούνται από την ισχύουσα νομοθεσία και δεν πληρεί την εστεγασμένη επιφάνεια γιατί το κτίριο είναι κατασκευασμένο για λιγότερο από 50 παιδιά.

4.3.2. Ιδιότητα και ενοικιαζόμενα κτίρια Ι.Π.Σ

Σημαντικό ρόλο για την καλή λειτουργία ενός Ι.Π.Σ αποτελεί το κτίριο, αν δηλαδή στεγάζεται σε ιδιόκτητο ή ενοικιαζόμενο. Αξιολογώντας τα στοιχεία που έχουμε παρουσιάζουμε πίνακα (βλέπε πίνακα 12) ο οποίος περιλαμβάνει τον τίτλο του Ι.Π.Σ και αν στεγάζονται σε ενοικιαζόμενο ή ιδιόκτητο κτίριο.

A/A	Ι.Π.Σ	ΙΔΙΟΚΤΗΤΟ	ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΟ
1	Ρήγας	+	-
2	Μαρίετα	+	-
3	Παίζω και μαθαίνω	-	+
ΣΥΝΟΛΟ		67%	33%

Πίνακας 12: Ποσοστό Ι.Π.Σ που έχουν ιδιόκτητο ή ενοικιαζόμενο κτίριο.

Πηγή: Ίδια έρευνα

4.4. Λοιποί χώροι και αναγκαίος εξοπλισμός.(εκτός αιθουσών διδασκαλίας)

Οι χώροι που προβλέπονται από τον κανονισμό του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας για την ίδρυση παιδικών σταθμών είναι:

- Χώροι υγιεινής νήπιων(μικρές λεκάνες, μικροί νιπτήρες)
- Κατάλληλη επίπλωση (μικρά τραπεζάκια-καρεκλάκια)
- Όργανα παιδικής χαράς
- Βεράντες αυλόγυρος
- Μεταφορά παιδιών
- Μαγειρείο
- Γραφείο διευθυντού
- Αποθήκη

4.4.1. Αποτελέσματα έρευνας των χώρων των Κ.Π.Σ στο Ν.Ηλείας

Αξιολογώντας τα στοιχεία για τους Κ.Π.Σ στο Ν.Ηλείας που έχουμε συγκεντρώσει παρουσιάζουμε τον παρακάτω πίνακα (13) που περιλαμβάνει τον τίτλο του Κ.Π.Σ, τους χώρους υγιεινής, την κατάλληλη επίπλωση, όργανα παιδικής χαράς βεράντες - αυλόγυρος, την μεταφορά των παιδιών, το μαγειρείο, το γραφείο διευθυντού και την αποθήκη.

A/A	Παιδικό Σταθμό	χώροι υγιειν.	Καθαρή επίπλωση	όργανα παιδικής χαράς	θεράντες αυλόγ.	Μεταφ. παιδιών	Μαγειρ.	Γραφείο διευθ.	Αποθ.
1	Α' ΚΠΣ Πύργου	+	+	+	+	0	+	+	+
2	Β' ΚΠΣ Πύργου	0	+	+	+	0	+	+	+
3	Γ' ΚΠΣ Πύργου	+	+	+	+	0	+	+	+
4	Α' ΠΣ Αμολιάδας	+	0	+	+	0	+	+	+
5	Β'ΚΠΣ Αμολιάδας	+	+	+	+	0	+	+	+
6	Γ'ΚΠΣ Αμολιάδας	+	+	0	0	0	+	+	+
7	ΚΠΣ Κρεστένων	+	+	+	+	0	+	+	+
8	ΚΠΣ Ζαχαρούς	+	+	+	+	0	+	+	+
9	ΚΠΣ ΝΦιγαλεία	+	+	+	+	0	+	+	+
10	ΚΠΣ Μοκρυσίων	+	+	+	+	0	+	+	+
11	ΚΠΣ Γασταίνης	+	+	+	+	0	+	+	+
12	ΚΠΣ Βαρδολαμού	+	+	+	+	0	+	+	+
13	ΚΠΣ Ανδραβίδας	+	+	+	+	0	+	+	+
14	ΚΠΣ Βάρδας	+	+	0	0	0	+	+	+
15	ΚΠΣ Χαβαριού	+	+	+	+	0	+	+	+
16	ΚΠΣ Τραγονού	+	+	+	+	0	+	+	+
17	ΚΠΣ Επισκοπείου	+	+	+	+	0	+	+	+
18	ΚΠΣ Καλλικαίου	+	+	+	+	0	+	+	+
19	ΚΠΣ Λεχαιών	+	+	+	+	0	+	+	+
	Ποσοστό	95%	95%	84%	89%	0%	100%	100%	100%

Πίνακας 13: Χώροι Κ.Π.Σ του Ν.Ηλείας.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Από τον πίνακα 13 διαπιστώνεται ότι:

- Κανένας Κ.Π.Σ δεν διαθέτει λεωφορείο για την μεταφορά των παιδιών.

- Ο Β΄ Κ.Π.Σ Πύργου έχει προβληματικούς χώρους υγιεινής.
- Ο Α΄ Κ.Π.Σ Αμαλιάδας δεν διαθέτει κατάλληλη επίπλωση για τα παιδιά.
- Τρεις Κ.Π.Σ δεν διαθέτουν όργανα παιδικής χαράς(Β΄ Κ.Π.Σ Πύργου, Γ΄ Κ.Π.Σ Αμαλιάδας και Κ.Π.Σ Βάρδας).
- Δυο Κ.Π.Σ δεν διαθέτουν βεράντες και αυλόγυρο (Γ΄ Κ.Π.Σ Αμαλιάδας και Κ.Π.Σ Βάρδας).

4.4.3. Αποτελέσματα έρευνας των χώρων των Ι.Π.Σ στο Ν.Ηλείας.

Αξιολογώντας τα στοιχεία για τους Ι.Π.Σ στο νομό Ηλείας που έχουμε συγκεντρώσει παραθέτουμε τον πίνακα 14 που περιλαμβάνει τον τίτλο των Ι.Π.Σ τους χώρους υγιεινής την κατάλληλη επίπλωση, όργανα παιδικής χαράς, βεράντες -αυλόγυρους, την μεταφορά των παιδιών, το μαγειρείο, το γραφείο διευθυντού και την αποθήκη.

ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	Χώροι υγιεινής	Κατάλληλη επίπλωση	Όργανα Π. χαράς	Βεράντες αυλόγυρος	Μεταφορά παιδιών	Μαγειρείο	Γραφείο διευθυντή	Αποθήκη
Ρήγας	+	+	=	+	+	+	+	+
Μαρίετα	+	+	+	+	+	+	+	+
Παίζω και μοθαίνω	+	+	+	+	+	+	+	+
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Πίνακας 14: Χώροι Ι.Π.Σ στο Ν.Ηλείας.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Από τον πίνακα 14 διαπιστώνεται ότι και οι 3 Ι.Π.Σ στο Ν.Ηλείας διαθέτουν όλους τους απαραίτητους χώρους που προβλέπονται από τον κανονισμό του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας δηλαδή έχουν επαρκείς χώρους υγιεινής, κατάλληλη επίπλωση, υπαίθρια παιδική χαρά με όργανα, λεωφορείο για την μεταφορά των παιδιών, οργανωμένη κουζίνα προσφέροντας πρωινό και γεύμα στα παιδιά, γραφείο διευθυντού και επαρκείς αποθηκευτικούς χώρους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ

5.1. Γενικά

Για την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία ενός Π.Σ απαιτείται η στελέχωση του με το κατάλληλο προσωπικό. Το προσωπικό που απαιτείται είναι:

-1 βρεφοκόμο ανά 8 βρέφη εάν ο Π.Σ διαθέτει βρεφικό τμήμα.

-1 νηπιαγωγό ανά 25 νήπια.

-1 καθαρίστρια ανά 30 νήπια για το νηπιακό τμήμα και 1 καθαρίστρια ανά 24 βρέφη εάν ο Π.Σ διαθέτει βρεφικό τμήμα.

-1 διαχειριστή.

5.2. Προσωπικό Κ.Π.Σ

Σημαντική είναι η συμμετοχή του προσωπικού στην ποιοτική λειτουργία των Π.Σ. Η προσπάθεια ανάλυσης του προσωπικού παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

Προσωπικό Κ.Π.Σ	Οργανικές θέσεις	Πληρούμενες θέσεις	Κενές θέσεις	%Πληρούμενων θέσεων
Εκπαιδευτικό (νηπ,βρεφ)	57	40	17	70%
Διοικητικό (διαχειριστής)	19	5	14	26%
Βοηθητικό (Μαγ,καθαρ)	60	51	9	85%
ΣΥΝΟΛΟ	136	96	40	70%

Πίνακας 15: Ποσοστό πληρούμενων θέσεων προσωπικού στους Κ.Π.Σ.

Πηγή: Ίδια ερευνά.

Από τον πίνακα διαπιστώνεται ότι:

- Το 74% των οργανικών θέσεων διοικητικού προσωπικού για τους Κ.Π.Σ παραμένουν κενές (19 οργανικές, 14 κενές) .
- Το 30% των οργανικών θέσεων νηπιαγωγών ,βρεφοκόμων στους Κ.Π.Σ του Ν.Ηλείας παραμένουν κενές. Σύμφωνα με το Φ.Ε.Κ ίδρυσης των 19 Κ.Π.Σ στο Ν.Ηλείας έχουν ορισθεί 57 οργανικές θέσεις από τις οποίες οι 17 είναι κενές.
- Το 15% των οργανικών θέσεων βοηθητικού προσωπικού (καθαρίστριες, μαγείρισσες) παραμένουν κενές (60 οργανικές,9 κενές).

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το σχολικό έτος 1995-96 λειτουργούσαν στον Ν.Ηλείας 19 Κ.Π.Σ και απασχολούσαν το εξής εκπαιδευτικό προσωπικό (βλέπε πίνακα 16).

Α/Α	Τίτλος Κ.Π.Σ	Αρ. εκπαιδ. προσ.	Αρ. παιδιών	Υπάρχουσα αναλογία*	
				Πλήρει	Δεν πλήρει
1	Α' Κ.Π.Σ Πύργου	3	69	1/23	-
2	Β' Κ.Π.Σ Πύργου	5	99	1/20	-
3	Γ' Κ.Π.Σ Πύργου	2	50	1/25	-
4	Α' Κ.Π.Σ Αραλιάδας	4	72	1/18	-
5	Β' Κ.Π.Σ Αραλιάδας	1	38	-	1/38
6	Γ' Κ.Π.Σ Αραλιάδας	1	38	-	1/38
7	Κ.Π.Σ Κρεστένων	1	29	-	1/29
8	Κ.Π.Σ Ζαχάρως	2	45	1/23	-
9	Κ.Π.Σ Ν.Φιγαλεία	1	13	1/13	-
10	Κ.Π.Σ Μακρυσίων	2	18	1/9	-
11	Κ.Π.Σ Γαστούνης	2	34	1/17	-
12	Κ.Π.Σ Βαρθολομιού	2	35	1/18	-
13	Κ.Π.Σ Ανδραβίδας	2	34	1/17	-
14	Κ.Π.Σ Βάρδας	2	50	1/25	-
15	Κ.Π.Σ Χαβαριού	2	32	1/16	-
16	Κ.Π.Σ Τραγανού	2	35	1/18	-
17	Κ.Π.Σ Επιταλείου	2	33	1/16	-
18	Κ.Π.Σ Καλλικώμου	2	35	1/18	-
19	Κ.Π.Σ Λεχαινών	2	40	1/20	-
	ΣΥΝΟΛΑ	40	799		

Πίνακας 16: Εκπαιδευτικό προσωπικό Κ.Π.Σ.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

* Η αναλογία που προβλέπεται είναι 1/25

Από τον πίνακα 16 διαπιστώνεται ότι:

- Το 16% των Κ.Π.Σ δεν πληρούν την προβλεπόμενη αναλογία εκπαιδευτικού / παιδί (Β΄ Κ.Π.Σ Αμαλιάδας, Γ΄ Κ.Π.Σ Αμαλιάδας και ο Κ.Π.Σ Κρεστενών).
- Στην πλειοψηφία των Κ.Π.Σ το εκπαιδευτικό προσωπικό αποτελείται από 1 ή 2 νηπιαγωγούς με αποτέλεσμα να εμφανίζονται έντονα προβλήματα εκπαίδευσης αφού σύνηδες είναι το φαινόμενο των κανονικών ή αναρρωτικών αδειών, που έχουν σαν αποτέλεσμα οι Κ.Π.Σ με ένα εκπαιδευτικό να λειτουργούν με αποσπάσεις προσωπικού, ενώ οι Κ.Π.Σ με δυο εκπαιδευτικούς ουσιαστικά να λειτουργούν με έναν εκπαιδευτικό.
- Ο Κ.Π.Σ Μακρυσίων έχει δυο εκπαιδευτικούς και η αναλογία είναι 1 εκπαιδευτικός/ 9 παιδιά ενώ οι άλλοι Κ.Π.Σ με περισσότερα παιδιά έχουν έναν εκπαιδευτικό.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το σχολικό έτος 1995-96 λειτουργούσαν στο Ν. Ηλείας 19 Κ.Π.Σ και απασχολούσαν το εξής διοικητικό προσωπικό. (βλέπε πίνακα 17)

A/A	Τίτλος Κ.Π.Σ	Αρ. νηπίων	Αρ. βρεφών	Διοικητικό προσωπικό
1	Α΄ Κ.Π.Σ Πύργου	69	-	-
2	Β΄ ΒΚ.Π.Σ Πύργου	87	12	1
3	Γ΄ ΓΚ.Π.Σ Πύργου	50	-	-
4	Α΄ Κ.Π.Σ Αμαλιάδας	60	12	1
5	Β΄ Κ.Π.Σ Αμαλιάδας	38	-	1
6	Γ΄ Κ.Π.Σ Αμαλιάδας	38	-	1
7	Κ.Π.Σ Κρεστένων	29	-	--
8	Κ.Π.Σ Ζαχάρως	45	-	-
9	Κ.Π.Σ Ν.Φιγαλεία	13	-	-
10	Κ.Π.Σ Μακρυσίων	18	-	-
11	Κ.Π.Σ Γαστούνης	34	-	-
12	Κ.Π.Σ Βαρδολομιού	35	-	-
13	Κ.Π.Σ Ανδραβίδας	34	-	-
14	Κ.Π.Σ Βάρδας	50	-	-
15	Κ.Π.Σ Χαβαριού	32	-	-
16	Κ.Π.Σ Τραγανού	35	-	-
17	Κ.Π.Σ Επιταλείου	33	-	-
18	Κ.Π.Σ Καλλικώμου	35	-	-
19	Κ.Π.Σ Λεχαινών	40	-	1
	ΣΥΝΟΛΑ	775	24	5

Πίνακας 17: Διοικητικό προσωπικό Κ.Π.Σ.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Από τον πίνακα 17 διαπιστώνεται ότι 5 Κ.Π.Σ έχουν διοικητικό προσωπικό ποσοστό 26%. (Β΄ Κ.Π.Σ Πύργου, Α΄ Κ.Π.Σ Αμαλιάδας, Β΄ Κ.Π.Σ Αμαλιάδας, Κ.Π.Σ Χαβαρίου, Γ΄ Κ.Π.Σ Αμαλιάδας). Στους υπόλοιπους Κ.Π.Σ χρέη διοικητικού προσωπικού ασκούν οι εκπαιδευτικοί με αποτέλεσμα την φροντίδα και την εκπαίδευση των παιδιών να αναλαμβάνει συχνά το βοηθητικό προσωπικό.

ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το σχολικό έτος 1995-96 λειτουργούσαν στο Ν.Ηλείας 19 Κ.Π.Σ και απασχολούσαν το εξής βοηθητικό προσωπικό. (βλέπε πίνακα 18)

Α/Α	Τίτλος Κ.Π.Σ	Αρ. βοηθ. προσ.	Αρ. παιδιών	Υπάρχουσα αναλογία* βοηθ/παιδιών	
				Πλήρει	Δεν Πλήρει
1	Α' Κ.Π.Σ Πύργου	4	69	1/17	-
2	Β' Κ.Π.Σ Πύργου	4	99	1/25	-
3	Γ' Κ.Π.Σ Πύργου	3	50	1/17	-
4	Α' Κ.Π.Σ Αμαλιάδας	5	72	1/15	-
5	Β' Κ.Π.Σ Αμαλιάδας	3	38	1/13	-
6	Γ' Κ.Π.Σ Αμαλιάδας	2	38	1/19	-
7	Κ.Π.Σ Κρεστένων	2	29	1/15	-
8	Κ.Π.Σ Ζαχάρως	2	45	1/23	-
9	Κ.Π.Σ Ν.Φιγαλεία	2	13	1/7	-
10	Κ.Π.Σ Μακρυσίων	2	18	1/9	-
11	Κ.Π.Σ Γαστούνης	3	34	1/17	-
12	Κ.Π.Σ Βαρθολομίου	2	35	1/17	-
13	Κ.Π.Σ Ανδραβίδας	2	34	1/17	-
14	Κ.Π.Σ Βάρδας	3	50	1/17	-
15	Κ.Π.Σ Χαβαρίου	2	32	1/16	-
16	Κ.Π.Σ Τραγανού	2	35	1/17	-
17	Κ.Π.Σ Επιταλείου	3	33	1/16	-
18	Κ.Π.Σ Καλλικώμου	2	35	1/14	-
19	Κ.Π.Σ Λεχαινών	3	40	1/13	-
	ΣΥΝΟΛΑ	51	799		

*Η αναλογία που προβλέπεται είναι 1/30

Πίνακας 18: Βοηθητικό προσωπικό Κ.Π.Σ.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Από τον πίνακα 18 διαπιστώνεται ότι όλοι οι Κ.Π.Σ πληρούν τις αναλογίες βοηθητικού προσωπικού ανά παιδί.

5.3. Προσωπικό Ι.Π.Σ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το σχολικό έτος 1995-96 λειτουργούσαν στο Ν.Ηλείας 3 Ι.Π.Σ και απασχολούσαν το εξής εκπαιδευτικό προσωπικό. (βλέπε πίνακα 19)

						Υπαρχουσα αναλογία Εκπαιδευτικού ανά παιδί*			
						Πληρεί		Δεν πληρεί	
Α/Α	Όνομα Ι.Π.Σ	Αρ. νηπιαγωγών	Αρ. βρεφονόμων	Αρ νηπιαών	Αρ βρεφών	Νηπ	Βρεφ	Νηπ	Βρεφ
1	Μαριέτα	4	1	58	8	1/4	1/8	-	-
2	Ρήγας	5	2	62	23	1/3	-	-	1/11
3	Παίζω και μαθαίνω	2	2	28	14	1/4	1/7	-	-
	Σύνολο	11	5	148	45				

*Η αναλογία που προβλέπεται είναι 1 νηπιαγωγός ανά 25 νήπια και 1 βρεφονόμος ανά 8 βρέφη.

Πίνακας 19: Εκπαιδευτικό προσωπικό Ι.Π.Σ

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Από τον πίνακα 19 διαπιστώνεται ότι:

- Όλοι οι Ι.Π.Σ πληρούν τις αναλογίες νηπιαγωγού ανά παιδί.
- Ο Ι.Π.Σ «Ρήγας» δεν πληρεί την αναλογία βρεφονόμου ανά παιδί (1/11) σε αντίθεση με τους Ι.Π.Σ «Μαριέτα» και «παίζω και μαθαίνω» που πληρούν την αναλογία βρεφονόμου ανά παιδί (1/8 και 1/7 αντίστοιχα).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το σχολικό έτος 1995-96 λειτουργούσαν στο Ν.Ηλείας 3 Ι.Π.Σ και απασχολούσαν το εξής διοικητικό προσωπικό. (βλέπε πίνακα 20)

A/A	Τίτλος Ι.Π.Σ	Αρ. διοικητικού προσωπικού	Αρ. βρεφών	Αρ. νηπίων
1	Μαριέτα	1	8	58
2	Ρήγας	1	23	62
3	Παίζω και μαθαίνω	1	14	28
	Σύνολο	3	45	148

Πίνακας 20: Διοικητικό προσωπικό Ι.Π.Σ.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Από τον πίνακα 20 διαπιστώνεται ότι:

- Όλοι οι Ι.Π.Σ έχουν διοικητικό προσωπικό.

ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το σχολικό έτος 1995-96 λειτουργούσαν στο Ν.Ηλείας 3 Ι.Π.Σ και απασχολούσαν το εξής βοηθητικό προσωπικό. (βλέπε πίνακα 21)

					Υπάρχουσα αναλ Βοηθ/παιδί	
A/ A	Τίτλος ΙΠΣ	Αρ. νηπίων	Αρ. βρεφών	Αρ. βοηθητικού Προσωπικού	Πληρεί	Δεν πληρεί
1	Μαριέτα	58	8	2	-	1/33
2	Ρήγας	62	23	4	1/21	-
3	Παίζω και μαθαίνω	28	14	4	1/10	-
	Σύνολο	148	45	10		

*Αναλογία που προβλέπεται είναι 1 άτομο/30 παιδιά.

Πίνακας 21: Βοηθητικό προσωπικό Ι.Π.Σ.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Από τον πίνακα 21 διαπιστώνεται ότι:

- Ο Ι.Π.Σ «Μαριέτα» δεν πληρεί την αναλογία βοηθητικού προσωπικού\ παιδί (1/33) γιατί διαθέτει εξωτερικό συνεργείο καθαρισμού.

5.4. Σύγκριση προσωπικού Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ.

Η ποιοτική διαφορά προσωπικού Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ γίνεται φανερή με την παρουσίαση των παρακάτω συγκριτικών στοιχείων. (βλέπε πίνακα 22)

Κ.Π.Σ		Ι.Π.Σ	
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΛ.	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΛ.
Εκπαιδευτικό	42%	Εκπαιδευτικό	55%
Διοικητικό	5%	Διοικητικό	10%
Βοηθητικό	53%	Βοηθητικό	35%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	ΣΥΝΟΛΟ	100%

Πίνακας 22: Ποσοστά ειδικοτήτων προσωπικού σε Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ του Ν.Ηλείας.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Από τον πίνακα 22 διαπιστώνεται ότι:

- Το βοηθητικό προσωπικό στους Κ.Π.Σ αποτελεί το 53% του εν ενεργεία προσωπικού σε αντίθεση με τους Ι.Π.Σ που αποτελεί το 35% του συνολικού προσωπικού.
- Το εκπαιδευτικό προσωπικό στους Κ.Π.Σ αποτελεί το 42% του εν ενεργεία προσωπικού σε αντίθεση με τους Ι.Π.Σ που αποτελεί το 55% του συνολικού προσωπικού.

Αναλογίες	Εκπαιδ/ παιδιά	Βοηθ/ παιδιά	Διοικ/ παιδιά
Κ.Π.Σ	1/20	1/16	1/160
Ι.Π.Σ	1/12	1/19	1/64

Πίνακας 23: Συγκριτικός πίνακας αναλογιών προσωπικού Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ του Ν.Ηλείας.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Από τον πίνακα 23 διαπιστώνεται ότι:

- Πλεονεκτική είναι η θέση των Ι.Π.Σ σε σχέση με τους Κ.Π.Σ διοικητικού προσωπικού/ παιδιά. Στους Ι.Π.Σ αντιστοιχεί ένα άτομο σε 64 παιδιά ενώ στους ΚΠΣ αντιστοιχεί ένα άτομο σε 160 παιδιά.
- Πλεονεκτικότερη είναι η θέση των Ι.Π.Σ σε σχέση με τους Κ.Π.Σ εκπαιδευτικού προσωπικού/ παιδιά. Στους Ι.Π.Σ αντιστοιχεί ένα άτομο σε δώδεκα παιδιά. Ενώ στους Κ.Π.Σ αντιστοιχεί ένα άτομο σε είκοσι παιδιά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟΥΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ

6.1 Γενικά

Οι Π.Σ προσφέρουν αγωγή που επιδρά στην διαμόρφωση του χαρακτήρα του παιδιού καθώς πνευματική και κοινωνική εργασία στο παιδί με την εφαρμογή εκπαιδευτικών - ψυχαγωγικών προγραμμάτων.

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα είναι :

- Θέματα από το περιβάλλον
- Προγραφικές ασκήσεις
- Η/Υ
- Ξένη Γλώσσα
- Λεκτικές ασκήσεις
- Αισθητηριακές ασκήσεις
- Ασκήσεις σχημάτων - χρωμάτων
- Προμαθηματικές ασκήσεις

Τα ψυχαγωγικά προγράμματα είναι :

- Παραμύθια
- Χειροτεχνικές εργασίες
- Ελεύθερο παιχνίδι
- Ρυθμικό
- Θεατρικό
- Κουκλοθέατρο
- Θεατρικές εκδηλώσεις
- Εκπαιδευτικές εκδρομές

6.2. Κ.Π.Σ

Α. Εκπαιδευτικά προγράμματα

Αξιολογώντας τα στοιχεία για τους Κ.Π.Σ στο Ν. Ηλείας που έχουμε συγκεντρώσει παρουσιάζουμε τον παρακάτω πίνακα (24) που περιλαμβάνει τον τίτλο των Κ.Π.Σ, τα Εκπαιδευτικά προγράμματα που εφαρμόζονται όπως, θέματα από το περιβάλλον, προγραφικές ασκήσεις, Η/Υ, Ξένη γλώσσα, λεκτικές ασκήσεις, αισθητηριακές ασκήσεις, ασκήσεις σχημάτων - χρωμάτων, προμαθηματικές ασκήσεις για να αποδείξουμε σε τι ποσοστό Κ.Π.Σ εφαρμόζονται.

Οργάνωση και Λειτουργία των Παιδικών Σταθμών στο Νομό Ηλείας

Α/Α	Τίτλος ΚΠΣ	Θέματα από το περιβάλλον	Προγραμματικές Ασκήσεις	Η/Υ	Ξένη Γλώσσα	Λεκτικές Ασκήσεις	Ασθητικές Ασκήσεις	Χρωμάτων Σχημάτων	Προμαθηματικές Ασκήσεις
1	Α΄ Πύργου	+	+	0	0	+	+	+	+
2	Β΄ Πύργου	+	+	0	0	+	+	+	+
3	Γ΄ Πύργου	+	0	0	0	+	+	+	+
4	Α΄ Αμαλιάδας	+	+	0	0	+	+	+	+
5	Β΄ Αμαλιάδας	+	+	0	0	+	+	+	+
6	Γ΄ Αμαλιάδας	+	+	0	0	+	+	+	+
7	Ανδραβίδας	+	+	0	0	+	+	+	+
8	Βαρδολαμαίου	+	+	0	0	+	+	+	+
9	Γασταλίνης	+	+	0	0	+	+	+	+
10	Μακρυσιών	+	+	0	0	+	+	+	+
11	Νέος Φιγαλέας	+	+	0	0	+	+	+	0
12	Λεχαγιών	+	+	0	0	+	+	+	+
13	Κρεστένων	+	+	0	0	+	+	+	+
14	Επιταλίου	+	+	0	0	+	+	+	+
15	Καλλικαίου	+	+	0	0	+	+	+	+
16	Ζαχάρως	+	0	0	0	+	+	+	+
17	Τραγοναίου	+	+	0	0	+	+	+	+
18	Χαβαρίου	+	+	0	0	+	+	+	+
19	Βόρδας	+	+	0	0	+	+	+	+
	Ποσοστό	100%	89%	0%	0%	100%	100%	100%	95%

Πίνακας 24 : Εκπαιδευτικά Προγράμματα Κ.Π.Σ

Πηγή : Ιδία έρευνα

Από τον πίνακα 24 διαπιστώνεται ότι :

- Κανένας δεν εφαρμόζει τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα «Η/Υ» και «Ξένη Γλώσσα».
- Τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα «προγραφικές ασκήσεις» και «προμαθηματικές ασκήσεις» εφαρμόζονται σε μεγάλο ποσοστό των Κ.Π.Σ.

Β. Ψυχαγωγικά Προγράμματα

Αξιολογώντας τα στοιχεία για τους Κ.Π.Σ στο Ν. Ηλείας που έχουμε συγκεντρώσει παρουσιάζουμε τον παρακάτω πίνακα (25) που περιλαμβάνει τον τίτλο των Κ.Π.Σ, τα Ψυχαγωγικά Προγράμματα που εφαρμόζονται, όπως και τα παραμυθία - χειροτεχνικές εργασίες - ελεύθερο παιχνίδι - ρυθμικό παιχνίδι - θεατρικό παιχνίδι - κουκλοθέατρο - θεατρικές εκδηλώσεις - εκπαιδευτικές εκδρομές για να αποδείξουμε σε τι ποσοστό εφαρμόζεται.

A/A	Τίτλος Κ.Π.Σ	Παραμυθία	Χειροτεχν. Εργασίες	Ελεύθερο Παιχνίδι	Ρυθμικό Παιχνίδι	Θεατρικό Παιχνίδι	Κουκλοθέατρο	Θεατρικές Εκδηλώσεις	Εκπαιδ. Εκδρομές
1	Α' Πύργου	+	+	0	+	+	0	0	0
2	Β' Πύργου	+	+	+	+	+	0	0	0
3	Γ' Πύργου	+	+	+	+	+	0	+	0
4	Α' Αμυλιάδας	+	+	+	+	+	+	+	0
5	Β' Αμυλιάδας	+	+	+	+	+	+	+	0
6	Γ' Αμυλιάδας	+	+	+	+	+	+	+	0
7	Ανδραβίδας	+	+	+	+	+	0	+	0
8	Βαρδαλαμιού	+	+	+	+	+	+	+	0
9	Γασταύνης	+	+	+	+	0	+	0	0
10	Μαριολών	+	+	+	+	+	+	+	0
11	Νέος Φιγαλέας	+	+	+	+	0	+	0	0
12	Λαχανίου	+	+	+	0	0	+	+	0
13	Κρεστενών	+	+	+	+	+	+	0	0
14	Επιταλείου	+	+	+	+	+	+	+	0
15	Καλλιθέαμου	+	+	+	+	+	+	0	0
16	Ζαχαρίας	+	+	+	+	+	+	0	0
17	Τραγανού	+	+	+	+	+	+	0	0
18	Χαβερρού	+	+	+	+	+	+	+	0
19	Βαρδίας	+	+	+	+	0	+	0	0
	Ποσοστό	100%	100%	96%	96%	79%	79%	53%	0%

Πίνακας 25: Ψυχαγωγικά Προγράμματα Κ.Π.Σ

Πηγή : Ιδία έρευνα

Από τον πίνακα 25 διαπιστώνεται ότι :

- Κανένας Κ.Π.Σ δεν εφαρμόζει το ψυχαγωγικό πρόγραμμα «Εκπαιδευτικές Εκδρομές».
- Το 53% των Κ.Π.Σ εφαρμόζουν το ψυχαγωγικό πρόγραμμα «Θεατρικές Εκδηλώσεις».
- Το 79% των Κ.Π.Σ εφαρμόζουν τα ψυχαγωγικά προγράμματα «Θεατρικό Παιχνίδι «και Κουκλοθέατρο».

Επίσης, από την έρευνά μας διαπιστώσαμε τι όλοι οι Κ.Π.Σ διοργανώνουν εορταστικές Εκδηλώσεις στις 28 Οκτωβρίου, τα Χριστούγεννα, το Πάσχα, και στις 25 Μαρτίου.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι ο Κ.Π.Σ Ζαχάρως διαθέτει στο κτίριο του Π.Σ και κινηματογράφο για την ψυχαγωγία των παιδιών.

6.3. Ι.Π.Σ

Α. Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Αξιολογώντας τα στοιχεία για τους Ι.Π.Σ στο Ν. Ηλείας που έχουμε συγκεντρώσει παρουσιάζουμε τον παρακάτω πίνακα (26) που περιλαμβάνει τον τίτλο των Ι.Π.Σ, τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα που εφαρμόζονται όπως θέματα από το περιβάλλον, προγραφικές ασκήσεις, Η/Υ, ξένη γλώσσα, λεκτικές ασκήσεις, αισθητηριακές ασκήσεις, ασκήσεις σχημάτων - χρωμάτων, προμαθηματικές ασκήσεις για να αποδείξουμε σε τι ποσοστό Ι.Π.Σ εφαρμόζονται.

A/A	Τίτλος ΚΠΣ	Θέματα από το περιβάλλον	Προγραφικές Ασκήσεις	Η/Υ	Ξένη Γλώσσα	Λεκτικές Ασκήσεις	Αισθητηρ. Ασκήσεις	Σχημάτων Χρωμάτων	Προμαθηματικές Ασκήσεις
1	Μαριέτα	+	+	0	+	+	+	+	+
2	Ρήγας	+	+	0	+	+	+	+	+
3	Παίζω και Μαθαίνω	+	+	0	0	+	+	+	+
		100%	100%	0%	67%	100%	100%	100%	100%

Πίνακας 26: Εκπαιδευτικά Προγράμματα Ι.Π.Σ

Πηγή : Ιδία έρευνα

Από τον πίνακα 26 διαπιστώνεται ότι :

- Κανένας Ι.Π.Σ δεν εφαρμόζει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Η/Υ»
- Το 67% των Ι.Π.Σ εφαρμόζει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ξένη Γλώσσα».

Β. Ψυχαγωγικά Προγράμματα

Αξιολογώντας τα στοιχεία για τους Ι.Π.Σ στο Ν. Ηλείας που έχουμε συγκεντρώσει παρουσιάζουμε τον παρακάτω πίνακα (27) που περιλαμβάνει τον τίτλο Ι.Π.Σ, τα ψυχαγωγικά Προγράμματα που εφαρμόζονται από τον ΙΠΣ όπως παραμύθια, χειροτεχνικές εργασίες, ελεύθερο παιχνίδι, ρυθμικό παιχνίδι, θεατρικό, κουκλοθέατρο, θεατρικές εκδηλώσεις, εκπαιδευτικές εκδρομές για να αποδείξουμε σε τι ποσοστό εφαρμόζεται.

Α/Α	ΚΓΣ	Παραμύθο	Χειροτεχνικές Εργασίες	Ελεύθερο Παιχνίδι	Ρυθμικό Παιχνίδι	Θέατρο	Κουκλοθέατρο	Θεατρικές Εκδηλώσεις	Εκπαιδ. Εκδρομές
1	Μαρίσα	+	+	+	+	+	+	+	+
2	Ρήμας	+	+	+	+	+	+	+	+
3	Παίζω και Μαθαίνω	+	+	+	+	+	+	+	+
		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Πίνακας 27: Ψυχαγωγικά Προγράμματα Ι.Π.Σ

Πηγή : Ιδία έρευνα

Από τον πίνακα 27 διαπιστώνουμε ότι :

- Όλοι οι Ι.Π.Σ εφαρμόζουν όλα τα ψυχαγωγικά προγράμματα όπως «παραμύθια», «ρυθμικό - θεατρικό παιχνίδι» κ.τ.λ σε ποσοστό 100%.
- Ο Ι.Π.Σ της Αραλιάδας «Παίζω και μαθαίνω» χρησιμοποιεί σλαϊτς, πηλό επίσης κάνουν και λογοτεχνία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΟΝΕΩΝ ΜΕ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ

7.1 Γενικά

Η βασική προϋπόθεση για τη σωστή αγωγή του παιδιού είναι η συνεργασία του Π.Σ με την οικογένειά του. Οι γονείς δεν πρέπει να είναι απλοί συνοδοί των παιδιών στο Π.Σ αλλά να συναντούν να ενημερώνονται και να συζητούν με την Νηπιαγωγό του παιδιού τους για τη συμπεριφορά του. Για να επιτευχθεί καλύτερη συνεργασία γονέων και Π.Σ θα πρέπει :

- Το προσωπικό να δέχεται τους γονείς οποιαδήποτε ώρα
- Να προγραμματίζονται τακτικές συζητήσεις με τους γονείς, την Νηπιαγωγό - Παιδαγωγό και τη ψυχολόγο αν υπάρχει.
- Για τη καλύτερη ενημέρωση των γονέων να χρησιμοποιείται τετράδιο επικοινωνίας για την καθημερινή ενημέρωση των γονέων και αυτοί με τη σειρά τους να ενημερώνουν την υπεύθυνη Νηπιαγωγό.
- Να δημιουργηθεί Σύλλογος γονέων όπου θα γίνονται συναντήσεις γονέων και ψυχολόγων για τα προβλήματα των παιδιών στο σπίτι.

- Ο σύλλογος γονέων θα πρέπει να υποστηρίζει το έργο του Π.Σ και με κάθε τρόπο να προωθεί τη λύση των προβλημάτων του.

Η συνεργασία γονέων με το Π.Σ επιτυγχάνεται σε μεγάλο βαθμό όπως αναφέραμε με τις παρακάτω δραστηριότητες.

- Προφορική ενημέρωση
- Ενημερωτικά σημειώματα
- Τετράδιο επικοινωνίας
- Σύλλογος γονέων
- Εκπαιδευτικά σεμινάρια για τους γονείς των παιδιών
- Θεατρικές εκδηλώσεις

7.2. Κ.Π.Σ

Αξιολογώντας τα στοιχεία για τους Κ.Π.Σ στο Ν. Ηλείας που έχουμε συγκεντρώσει παρουσιάζουμε τον παρακάτω πίνακα (28) που περιλαμβάνει τον τίτλο των Κ.Π.Σ και τους τρόπους επικοινωνίας των γονέων με τον Π.Σ, για να αποδείξουμε σε τι ποσοστό εφαρμόζονται.

Α/Α	Τίτλος ΚΤΣ	Προφορική ενημέρωση	Ενημερωτικά σημειώματα	Τετράδιο Επικον.	Σύλλογος γονέων	Εκπαιδ σεμινάρια	Θεατρικές εκδηλώσεις
1	Α' ΚΤΣ Πύργου	+	-	-	-	-	-
2	Β' ΚΤΣ Πύργου	+	-	-	-	-	-
3	Γ' ΚΤΣ Πύργου	+	-	-	-	-	+
4	Α' ΚΤΣ Αμυγιάδας	+	-	-	+	-	-
5	Β' ΚΤΣ Αμυγιάδας	+	-	-	-	-	+
6	Γ' ΚΤΣ Αμυγιάδας	+	-	-	-	-	+
7	ΚΤΣ Κρεστένα	+	-	-	-	+	-
8	ΚΤΣ Ζαχαρω	+	-	-	-	-	-
9	ΚΤΣ Ν. Φιγαλεία	+	+	-	+	+	-
10	ΚΤΣ Μακρύσια	+	+	-	-	-	-
11	ΚΤΣ Επτάλιο	+	-	-	-	+	-
12	ΚΤΣ Καλλινίκωμα	+	+	-	-	-	-
13	ΚΤΣ Λεχαριά	+	+	-	+	-	-
14	ΚΤΣ Βάρδας	+	-	-	-	-	-
15	ΚΤΣ Χαβαρι	+	-	-	-	-	+
16	ΚΤΣ Γασκωνη	+	-	-	-	-	-
17	ΚΤΣ Τραχανό	+	+	-	-	-	-
18	ΚΤΣ Βαρδολαμίο	+	-	-	-	-	+
19	ΚΤΣ Ανδραβίδα	+	+	-	-	+	-
	Ποσοστό	100%	31%	0%	16%	21%	25%

Πίνακας 28 : Επικοινωνία των γονέων με τους Κ.Π.Σ

Πηγή : Ιδία έρευνα

Από τον πίνακα (28) διαπιστώνεται ότι :

- Κανένας δεν εφαρμόζει ως τρόπο επικοινωνίας γονέων και Κ.Π.Σ το τετράδιο επικοινωνίας.

- Στο 16% των Κ.Π.Σ υπάρχει οργανωμένος σύλλογος γονέων
- Σε μικρό ποσοστό εφαρμόζονται τα Εκπαιδευτικά Σεμινάρια και οι Θεατρικές Εκδηλώσεις για τους γονείς των παιδιών.

7.3. Ι.Π.Σ

Αξιολογώντας τα στοιχεία για τους Ι.Π.Σ στο Ν. Ηλείας που έχουμε συγκεντρώσει παρουσιάζουμε τον παρακάτω πίνακα (29) που περιλαμβάνει τον τίτλο των Ι.Π.Σ και τους τρόπους επικοινωνίας των γονέων με τον Ι.Π.Σ, για να αποδείξουμε σε τι ποσοστό εφαρμόζονται.

A/A	Τίτλος Ι.Π.Σ	Προφορική Ενημέρωση	Ενημερ. Σημείωμα	Τετράδιο Επικοινων.	Σύλλογος Γονέων	Εκπαιδ. Σεμινάρια	Θεατρικές Εκδηλώσεις
1	Ρήγας	+	-	-	-	+	+
2	Μαριέτα	+	+	+	-	+	+
3	Παίζω και μαθαίνω	+	+	+	-	-	+
	Ποσοστό	100%	67%	67%	0%	100%	100%

Πίνακας 29 : Επικοινωνία των γονέων με τους Ι.Π.Σ

Πηγή : Ιδία έρευνα

Από τον παραπάνω πίνακα διαπιστώνουμε ότι :

- Το 67% των Ι.Π.Σ χρησιμοποιεί τα «Ενημερωτικά Σημειώματα» και το «Τετράδιο Επικοινωνίας» ως μέθοδο επικοινωνίας των γονέων με τον Π.Σ
- Κανένας Ι.Π.Σ δεν έχει σύλλογο γονέων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

Σημαντικό κριτήριο για την επιλογή του παιδιού και την εγγραφή του στον Κ.Π.Σ αποτελεί η οικογενειακή - επαγγελματική κατάσταση των γονέων του παιδιού. Διηλαδή έχουν προτεραιότητα εγγραφής τα παιδιά οικογενειών που και οι δυο γονείς εργάζονται καθώς και τα παιδιά οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα. Στους Ι.Π.Σ δεν ισχύει αυτή η προτεραιότητα εγγραφής, γιατί η εγγραφή του γίνεται επίμοιβή.

Για να μελετήσουμε την επαγγελματική κατάσταση των γονέων των παιδιών στο Ν. Ηλείας πραγματοποιήσαμε έρευνα η οποία βασίστηκε στην επιτόπια μελέτη και την συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τους γονείς των παιδιών.

Έπειτα εφαρμόσαμε τη μέθοδο της ομαδοποίησης των επαγγελματιών σε τέσσερις κατηγορίες :

- **Δημόσιοι Υπάλληλοι** (Αστυνομικοί, Τραπεζικοί, Εκπαιδευτικοί, Στρατιωτικοί, κάτι άλλο.)
- **Ιδιωτικοί Υπάλληλοι** (Εργάτες, Μηχανικοί, Εμποροϋπάλληλοι, κάτι άλλο.)
- **Ελεύθεροι Επαγγελματίες** (Γιατροί, Έμποροι, Δικηγόροι, Οικοδόμοι, Μηχανολόγοι, κάτι άλλο.)

- **Αγρότες.** Οι αγρότες θεωρήθηκαν ξεχωριστή κατηγορία γιατί αποτελούν την πλειοψηφία του πληθυσμού του Ν. Ηλείας επειδή ο Ν. Ηλείας είναι κατά κύριο λόγο αγροτική περιοχή.

Το σχολικό έτος 1995-96 λειτουργούσαν 19 Κ.Π.Σ και εξυπηρετούσαν 799 παιδιά. Στο σύνολο των 799 οικογενειών που τα παιδιά τους εξυπηρετούνταν από τους Κ.Π.Σ, στις 685 οικογένειες, εργάζονταν και οι δυο γονείς (πατέρας και μητέρα), ενώ στις 114 οικογένειες εργάζονταν ο ένας γονέας.

Τα αποτελέσματα της ομαδοποίησης των επαγγελματιών των γονέων παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα. (βλέπε πίνακα 30)

Κ.Π.Σ

ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ	ΠΑΤΕΡΑΣ	ΜΗΤΕΡΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Αστυνομικοί	28	6	34	2,5 %
Τραπεζικοί	13	21	34	2,5 %
Εκπαιδευτικοί	64	97	161	11 %
Στρατιωτικοί	30	5	35	3 %
Κάτι άλλο	111	133	244	16 %
ΣΥΝΟΛΟ	246	262	508	34 %
ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ				
Εργάτες	58	56	114	8 %
Μηχανικοί	20	3	23	1 %
Εμποροϋπάλληλοι	10	28	38	3 %
Κάτι άλλο	37	59	96	6 %
ΣΥΝΟΛΟ	125	146	271	18 %
ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ				
Γιατροί	19	9	28	1,5 %
Έμποροι	89	55	144	10 %
Δικηγόροι	9	11	20	1 %
Οικοδόμοι	28	-	28	1,5 %
Μηχανολόγοι	6	2	8	0,5 %
Κάτι άλλο	109	76	185	12,5 %
ΣΥΝΟΛΟ	260	153	413	28 %
ΑΓΡΟΤΕΣ	153	137	290	20 %
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	784	698	1482	

Πίνακας 30 : Ένταξη των γονέων σε επαγγελματική κατηγορία στους Κ.Π.Σ

Πηγή : Ίδια έρευνα

Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι δυο παιδιά που εξυπηρετούνταν από τους Κ.Π.Σ ήταν ορφανά και έμεναν με τον παππού και τη γιαγιά.

Από τον πίνακα 30 διαπιστώνεται :

- Η πλειοψηφία των γονέων εργάζονται και οι δυο. (πατέρας, μητέρα)³
- Οι περισσότεροι γονείς των παιδιών που εξυπηρετούνται από τους Κ.Π.Σ είναι αγρότες με ποσοστό 20 %.
- Οι περισσότεροι γονείς των παιδιών άνηκαν στην κατηγορία των Δημοσίων Υπαλλήλων.
- Το ποσοστό των γονέων των παιδιών που ασκούν επαγγέλματα (βλέπε πίνακα 30.1) που θεωρούνται υψηλής κοινωνικής αποδοχής και υψηλής οικονομικής επιφάνειας είναι πολύ χαμηλό.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Μηχανολόγοι	0,5 ,%
Δικηγόροι	1 %
Μηχανικοί	1 %
Αστυνομικοί	2,5 %
Τραπεζικοί	2,5 %
Στρατιωτικοί	3 %

Πίνακας 30.1

Στη συνέχεια παρουσιάζουμε το πίνακα (31) ο οποίος περιλαμβάνει τα αποτελέσματα της ομαδοποίησης των επαγγελματιών των γονέων που τα παιδιά τους εξυπηρετούνται από τους Ι.Π.Σ

Ι.Π.Σ

ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ	ΠΑΤΕΡΑΣ	ΜΗΤΕΡΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Αστυνομικοί	24	11	35	10 %
Τραπεζικοί	20	15	35	10 %
Εκπαιδευτικοί	21	27	48	13 %
Στρατιωτικοί	16	6	22	6 %
Κάτι άλλο	16	17	33	9 %
ΣΥΝΟΛΟ	97	76	173	49 %
ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ				
Εργάτες	2	1	3	1 %
Μηχανικοί	16	2	18	5 %
Εμποροϋπάλληλοι	4	23	27	8 %
Κάτι άλλο	3	-	3	1 %
ΣΥΝΟΛΟ	25	26	51	14 %
ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ				
Γιατροί	19	10	29	8 %
Έμποροι	14	20	34	10 %
Δικηγόροι	18	14	32	9 %
Οικοδόμοι	3	-	3	1 %
Μηχανολόγοι	7	-	7	2 %
Κάτι άλλο	8	13	21	6 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	57	129	36 %
ΑΓΡΟΤΕΣ	2	1	3	1 %
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	193	160	353	

Πίνακας 31 : Ένταξη των γονέων σε επαγγελματική κατηγορία στους Ι.Π.Σ

Πηγή : Ιδία έρευνα

Από τον πίνακα 31 διαπιστώνεται ότι :

- Οι περισσότεροι γονείς των παιδιών που εξυπηρετούνται από τους Ι.Π.Σ είναι εκπαιδευτικοί με ποσοστό 13 %
- Οι περισσότεροι γονείς των παιδιών ανήκουν στη κατηγορία των Δημοσίων Υπαλλήλων ποσοστό 49 %
- Το ποσοστό των γονέων των παιδιών που ασκούν επαγγέλματα (βλέπε πίνακα 31.1) που θεωρούνται χαμηλής οικονομικής επιφάνειας είναι πολύ χαμηλό.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Αγρότες	1 %
Οικοδόμοι	1 %
Εργάτες	1 %

Πίνακας 31.1

8.2 Σύγκριση Κ.Π.Σ - Ι.Π.Σ

Η διαφορά της επαγγελματικής - οικογενειακής κατάστασης των γονέων των παιδιών που εξυπηρετούνται από τους Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ γίνεται φανερή με την παρουσίαση των παρακάτω συγκριτικών στοιχείων (βλέπε πίνακα 32)

ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ % Κ.Π.Σ	ΠΟΣΟΣΤΟ % Ι.Π.Σ
Αστυνομικοί	2,5 %	10 %
Τραπεζικοί	2,5 %	10 %
Εκπαιδευτικοί	11 %	13 %
Στρατιωτικοί	3 %	6 %
Κάτι άλλο	16 %	9 %
ΣΥΝΟΛΟ	34 %	49 %
ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ		
Εργάτες	8 %	1 %
Μηχανικοί	1 %	5 %
Εμποροϋπάλληλοι	3 %	8 %
Κάτι άλλο	6 %	1 %
ΣΥΝΟΛΟ	18 %	14 %

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ		
Γιατροί	1,5 %	8 %
Έμποροι	10 %	10 %
Δικηγόροι	1 %	9 %
Οικοδόμοι	1,5 %	1 %
Μηχανολόγοι	0,5 %	2 %
Κάτι άλλο	12,5 %	6 %
ΣΥΝΟΛΟ	28 %	36 %
ΑΓΡΟΤΕΣ	20 %	1 %

Πίνακας 32 : Ποσοστά επαγγελματιών γονέων σε Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ

Πηγή : Ιδία έρευνα

Από τον πίνακα 32 διαπιστώνεται ότι :

- Η πλειοψηφία των γονέων που εξυπηρετούνταν τα παιδιά τους από τους Κ.Π.Σ είναι αγρότες σε ποσοστό 20 % ενώ μόνο 1 % τα παιδιά των αγροτών εξυπηρετούνταν από τους Ι.Π.Σ .
- Συγκεκριμένες κατηγορίες επαγγελματιών έχουν ιδιαίτερες τάσεις προτίμησης προς τους Κ.Π.Σ ή Ι.Π.Σ. Στους Κ.Π.Σ κατευθύνονται κυρίως τα παρακάτω επαγγέλματα. (βλέπε πίνακα 32.1)

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Αγρότες	20 %
Εργάτες	8 %

Πίνακας 32.1

Στους Ι.Π.Σ κατευθύνονται κυρίως τα παρακάτω επαγγέλματα. (βλέπε πίνακα 32.2)

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Αστυνομικοί	10 %
Τραπεζικοί	10 %
Δικηγόροι	9 %
Γιατροί	8 %
Εμποροϋπάλληλοι	8 %

Πίνακας 32.2

- Συγκεκριμένες κατηγορίες επαγγελμάτων έχουν τάσεις προτίμησης προς τους Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ. (βλέπε πίνακα 32.3)

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ Κ.Π.Σ	ΠΟΣΟΣΤΟ Ι.Π.Σ
Εκπαιδευτικοί	11 %	13 %
Έμποροι	10 %	10 %

Πίνακας 32.3

- Παρατηρείται σημαντική διαφοροποίηση τάσεων και στο εσωτερικό των κατηγοριών των επαγγελματιών. Στο χώρο των Δ.Υ οι εκπαιδευτικοί προτιμούν για τα παιδιά τους, τους Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ σε σχέση με τους υπόλοιπους Δ.Υ. Στο χώρο των Ι.Υ οι εργάτες προτιμούν για τα παιδιά τους, τους Κ.Π.Σ ενώ οι εμποροϋπάλληλοι τους Ι.Π.Σ σε σχέση με τους υπόλοιπους Ι.Υ . Στο χώρο των Ε.Ε οι έμποροι προτιμούν για τα παιδιά τους Κ.Π.Σ ή Ι.Π.Σ ενώ οι Δικηγόροι και οι Γιατροί προτιμούν τους Ι.Π.Σ σε σχέση με τους υπόλοιπους Ε.Ε .
- Οι Δ.Υ προτιμούν για τα παιδιά τους, τους Ι.Π.Σ ποσοστό 49% ενώ τους ΚΠΣ ποσοστό 34%
- Οι Ε.Ε. προτιμούν για τα παιδιά τους τους ΙΠΣ ποσοστό 36% ενώ τους ΚΠΣ ποσοστό 28%.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα γενικά συμπεράσματα της έρευνας αυτής για τους Π.Σ του Νομού Ηλείας την περίοδο 1995 - 1996 παρουσιάζονται με βάση όσα έχουν επισημανθεί και αναλυθεί κατά κεφαλαίο για κάθε έναν από τους Π.Σ στην παρούσα εργασία.

• ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ

Στο Νομό Ηλείας λειτουργούσαν για το σχολικό έτος 1995 - 1996 19 Κ.Π.Σ με συνολική δυναμικότητα 799 παιδιά (775 νήπια και 24 βρέφη) και 3 Ι.Π.Σ με συνολική δυναμικότητα 193 παιδιά (148 νήπια και 45 βρέφη).

• ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ

- Οι Κ.Π.Σ είναι κατανεμημένοι στην δυτική πλευρά του Ν. Ηλείας αφήνοντας ακάλυπτες τις υπόλοιπες πλευρές του.
- Σε ορισμένες περιοχές του Νομού υπήρχαν ανάγκες τέτοιες οι οποίες απαιτούν την ίδρυση νέων Κ.Π.Σ. Τέτοιες περιοχές οι οποίες θα μπορούσαν να ιδρυθούν Κ.Π.Σ είναι οι κοινότητες Νέας Μανολάδος, Μανολάδος, Καλλιθέας και Νεοχωρίου γιατί αφενός οι περιοχές αυτές βρίσκονται μακριά από περιοχές που διαθέτουν Κ.Π.Σ και αφετέρου γιατί είναι περιοχές με μεγάλο πληθυσμό και θεωρούνται αγροτικά κέντρα.

- Υπάρχουν μόνο 3 Ι.Π.Σ οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι στα μεγάλα πληθυσμιακά κέντρα (Πύργος, Αμαλιάδα).
- Και οι 2 Ι.Π.Σ που λειτουργούσαν στη πόλη του Πύργου είναι εγκατεστημένοι στην Ανατολική και Δυτική πλευρά αφήνοντας το κέντρο της πόλης ακάλυπτο.

• ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Η έρευνά μας για τις κτιριακές εγκαταστάσεις βασίστηκε στην ανάλυση των στοιχείων που συγκεντρώσαμε. Αξιοσημείωτο είναι ότι το 63 % των Κ.Π.Σ στεγάζονται σε κτιριακά συγκροτήματα που δεν έχουν σχεδιαστεί ως Π.Σ και έχουν ενοικιαστεί για την κάλυψη αυτών των Π.Σ. Το 67 % των Ι.Π.Σ στεγάζονται σε ιδιόκτητα κτίρια .

α) Εστεγασμένοι χώροι

Από τους 19 Κ.Π.Σ οι 16 δεν πληρούν τις αναλογίες m^2 εστεγασμένου χώρου ανά παιδί ($10 -13m^2/$ παιδί) ή ποσοστού 84 % επί του συνόλου των Κ.Π.Σ. Από τους 3 Ι.Π.Σ οι δυο δεν πληρούν τις αναλογίες m^2 εστεγασμένου χώρου ανά παιδί ($10 -13m^2/$ παιδί) ή ποσοστού 67 % επί του συνόλου των Ι.Π.Σ.

β) Μη εστεγασμένοι χώροι

Από τους 19 Κ.Π.Σ οι 17 δεν πληρούν τις αναλογίες m^2 μη εστεγασμένου χώρου ανά παιδί ($20m^2/$ παιδί) ή ποσοστού 89 % επί του συνόλου των Κ.Π.Σ. Από τους 3 Ι.Π.Σ οι δυο δεν πληρούν τις

αναλογίες m^2 μη εστεγασμένου χώρου ανά παιδί ($20m^2/$ παιδί) ή ποσοστού 67 % επί του συνόλου των Ι.Π.Σ.

• **ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ Π.Σ**

- Από τις 136 θέσεις προσωπικού στους Κ.Π.Σ του Νομού Ηλείας μόνο 96 ή ποσοστό 70 % καλύπτεται.

Το χαμηλότερο ποσοστό πληρότητας οργανικών θέσεων παρουσιάζεται στο Διοικητικό προσωπικό ποσοστό 26 % σε σχέση με το Βοηθητικό 85 % και το Εκπαιδευτικό προσωπικό 70 %.

Αξιοσημείωτο είναι ότι σε πολλούς Κ.Π.Σ η εκπαιδευτικός εκτός από χρέη παιδαγωγού ασκεί και χρέη Διευθύντριας του Κ.Π.Σ

- Υπάρχει επίσης μια έντονη διαφορά όσον αφορά τη μίξη του προσωπικού που ασχολείται στους Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ. Στους Ι.Π.Σ το εκπαιδευτικό προσωπικό ανέρχεται στο 55 % επί του συνόλου του προσωπικού ενώ στους Κ.Π.Σ ανέρχεται στο 42 % επί του συνόλου του προσωπικού. Όσον αφορά το Βοηθητικό προσωπικό στους Ι.Π.Σ ανέρχεται στο 35% επί του συνόλου του προσωπικού ενώ στους Κ.Π.Σ ανέρχεται στο 53 % επί του συνόλου του προσωπικού.

- Πλεονεκτική είναι η θέση των Ι.Π.Σ σε σχέση με τους Κ.Π.Σ όσον αφορά τις αναλογίες εκπαιδευτικού /παιδί (στους Ι.Π.Σ 1/12 ενώ στους Κ.Π.Σ 1/20) και Διοικητικού /παιδί (στους Ι.Π.Σ 1/64 ενώ στους Κ.Π.Σ 1/160).

• **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟΥΣ Κ.Π.Σ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ
Ι.Π.Σ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΛΕΙΑΣ**

◇ Τα εκπαιδευτικά και ψυχαγωγικά προγράμματα που εφαρμόζουν οι περισσότεροι Π.Σ (ιδιωτικοί και κρατικοί) στο Νομό Ηλείας περιλαμβάνουν :

- Θέματα από το περιβάλλον
- Προγραφικές ασκήσεις
- Ξένη γλώσσα
- Λεκτικές ασκήσεις
- Αισθητηριακές ασκήσεις
- Ασκήσεις χρωμάτων - σχημάτων
- Προμαθηματικές ασκήσεις
- Παραμύθια
- Χειροτεχνικές εργασίες
- Ελεύθερο παιχνίδι
- Ρυθμικό παιχνίδι
- Θεατρικό παιχνίδι
- Κουκλοθέατρο
- Θεατρικές εκδηλώσεις
- Εκπαιδευτικές εκδρομές

◇ Οι Ι.Π.Σ εφαρμόζουν στο σύνολο τους περισσότερα προγράμματα από ότι οι Κ.Π.Σ

◇ Μόνο οι Ι.Π.Σ εφαρμόζουν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ξένη Γλώσσα» (Αγγλικά ποσοστό 67%)

- ◇ Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Η/Υ» δεν εφαρμόζεται από κανένα Π.Σ (κρατικό ή ιδιωτικό)
- ◇ Μόνο οι Ι.Π.Σ εφαρμόζουν το γυχαγωγικό πρόγραμμα «Εκπαιδευτικές Εκδρομές».

• **ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΟΝΕΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ Π.Σ**

- ◇ Υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ στο θέμα επικοινωνίας γονέων και Π.Σ στις δραστηριότητες τήρησης τετράδιου επικοινωνίας και θεατρικών εκδηλώσεων.
- ◇ Η «Προφορική Ενημέρωση» εφαρμόζεται από το σύνολο των Π.Σ (κρατικών και ιδιωτικών) του Ν. Ηλείας (ποσοστό 100%)
- ◇ Οι 19 Κ.Π.Σ του Ν Ηλείας εφαρμόζουν ως τρόπο επικοινωνίας γονέων και Κ.Π.Σ τις παρακάτω δραστηριότητες :

Ενημερωτικά σημειώματα 31%

Θεατρικές Εκδηλώσεις 26%

Εκπαιδευτικά Σεμινάρια 21%

Σύλλογος γονέων 16%

- ◇ Οι Ι.Π.Σ του Ν Ηλείας εφαρμόζουν ως τρόπο επικοινωνίας γονέων και Ι.Π.Σ τις παρακάτω δραστηριότητες :

Εκπαιδευτικά Σεμινάρια 100%

Θεατρικές Εκδηλώσεις 100%

Ενημερωτικά σημειώματα 67%

Τετράδιο Επικοινωνίας 67%

• ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

- Υπάρχει έντονη διαφορά της επαγγελματικής - οικογενειακής κατάστασης των γονέων των παιδιών που εξυπηρετούνται από τους Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ.
- Οι Κ.Π.Σ εξυπηρετούν παιδιά κυρίως αγροτικών οικογενειών (ποσοστό 20%) ενώ οι Ι.Π.Σ εξυπηρετούν παιδιά Εκπαιδευτικών - Τραπεζικών - Δικηγόρων - Ιατρών.
- Οι Δ.Υ και οι Ε.Ε προτιμούν για τα παιδιά τους τους Ι.Π.Σ ποσοστό (49% και 36% αντίστοιχα)
- Συγκεκριμένες κατηγορίες επαγγελμάτων έχουν ιδιαίτερες τάσεις προτίμησης προς τους Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ

Στους Κ.Π.Σ κατευθύνονται κυρίως :

* Αγρότες

* Εργάτες

Στους Ι.Π.Σ κατευθύνονται κυρίως τα παρακάτω επαγγέλματα :

* Αστυνομικοί

* Τραπεζικοί

* Δικηγόροι

* Γιατροί

Στους Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ κατευθύνονται κυρίως τα παρακάτω επαγγέλματα :

* Εκπαιδευτικοί

* Έμποροι

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10^ο

ΣΥΓΚΡΙΣΗ Π.Σ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΗΛΕΙΑΣ - ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ - ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Στο παρακάτω κεφαλαίο γίνεται προσπάθεια σύγκρισης του δεσμού των Π.Σ (Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ) μεταξύ τριών νομών. Του Ν. Ηλείας, του Ν. Μεσσηνίας και του παραμεθόριου Ν. Φλώρινας.

Τα στοιχεία για τους άλλους δυο Νομούς έχουν παρθεί από τις αντίστοιχες πτυχιακές εργασίες των σπουδαστών (Χρήστου Σαμαρνώτη, Μάντη Μαρία & Σολάκη Αικατερίνη).

Η σύγκριση περιλαμβάνει τα παρακάτω στοιχεία πληθυσμό των τριών Νομών, τον αριθμό των Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ, τον αριθμό των εξυπηρετούμενων παιδιών, την αναλογία πληθυσμού ανά Π.Σ, την ιδιοκτησία κτιριακών εγκαταστάσεων, την αναλογία του εστεγασμένου και μη εστεγασμένου χώρου/παιδί, το προβλεπόμενο και υπάρχον προσωπικό.

Στόχος μας είναι να διαπιστώσουμε :

- Κατά πόσο η πολιτεία που έχει τη κύρια ευθύνη λειτουργίας των Π.Σ εφαρμόζει την ίδια πολιτική ίδρυσης και λειτουργίας Π.Σ στην Ελληνική Επικράτεια.
- Πως ενεργοποιείται ο ιδιωτικός φορέας στις αντίστοιχες αυτές περιοχές.

Η σύγκριση γίνεται με τη βοήθεια του πίνακα 33.

Οργάνωση και Λειτουργία των Παιδικών Σταθμών στο Νομό Ηλείας

ΚΤΣ	Πρ. Θέσες	Αριθμός ΚΤΣ	Αριθμός εφημερ. Παιδ.	Αναλογία πλήθ. παιδιών / ΚΤΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ			ΑΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ			ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ					
					Διακριτικά κερ. ομολογιασμένων (α/π/π)	Αναλογία αποκλειστικά χάρων/παιδι	Αναλογία μη αποκλειστικά χάρων/παιδι	Προβλεπόμενες θέσεις	Καλυπτιμ. θέσεις	Ποσοστό κάλυψης %	Προβλεπόμενες θέσεις	Καλυπτιμ. θέσεις	Ποσοστό κάλυψης %	Προβλεπόμενες θέσεις	Καλυπτιμ. θέσεις	Ποσοστό κάλυψης %
Νομό Ηλείας	179129	19	799	16943	7 Α.3%	65 m ²	105 m ²	57	40	70%	19	5	26%	60	51	85%
Νομό Μεσσηνίας	166864	22	945	17589	10 Α.45%	93 m ²	247 m ²	73	36	48%	16	6	37%	66	45	68%
Νομό Φλώρινας	53147	41	1097	11217	42 Α.95%	107 m ²	409 m ²	88	66	75%	7	6	86%	96	79	82%
III Σ																
Νομό Ηλείας	179129	3	193	15089	2 Α.67%	6 m ²	124 m ²		16			3			10	
Νομό Μεσσηνίας	166864	17	517	15481	6 Α.35%	6 m ²	19 m ²		42			7			18	
Νομό Φλώρινας	53147	0	0	0	0	0	0		0			0			0	

Πίνακας 33. Συγκριτικός πίνακας των Π.Σ. των νομών Ηλείας, Μεσσηνίας, Φλώρινας

Διαπιστώσεις

Παρατηρείται ανισότητα εφαρμογής κοινωνικής πολιτικής στον τομέα Π.Σ στους 3 Νομούς.

Διαπιστώνουμε :

- * Την ύπαρξη ενός πολύ καλά οργανωμένου συστήματος Κ.Π.Σ στο Ν. Φλώρινας
- * Την ύπαρξη ενός «σαθρού» συστήματος Κ.Π.Σ στο Ν. Ηλείας
- * Την ύπαρξη μέσης κατάστασης συστήματος στο Ν. Μεσσηνίας
  - Διαπιστώνουμε ότι όπου ο κρατικός φορέας έχει έντονη και σωστή παρουσία περιορίζεται η ανάπτυξη ιδιωτικής πρωτοβουλίας (Ν. Φλώρινας ο Ι.Π.Σ) ενώ στην αντίθετη περίπτωση ευνοείται η ανάπτυξη Ι.Π.Σ (Ν. Μεσσηνίας 17 Ι.Π.Σ). Στο νομό Ηλείας υπάρχει περιορισμένη ανάπτυξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας (3 Ι.Π.Σ.) λόγω έλλειψης μεγάλων πληθυσμιακών κέντρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11^ο

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Μελετώντας τα αποτελέσματα της ερευνάς και τις εμπειρίες από την έρευνα που πραγματοποιήσαμε στους Π.Σ του Νομού Ηλείας διαπιστώσαμε ότι είναι απαραίτητη η σφαιρική αντιμετώπιση των αναγκών τους σε πολλούς τομείς.

Οι προτάσεις μας είναι οι εξής :

- Συγκεκριμένες περιοχές του νομού έχουν ανάγκες τέτοιες οι οποίες απαιτούν την ερευνά για ίδρυση νέων Κ.Π.Σ. Τέτοιες περιοχές όπου θα μπορούσαν να ιδρυθούν Π.Σ είναι οι κοινότητες της Νέας Μανολάδος, Μανολάδος, Καλλιθέας και Νεοχωρίου γιατί οι περιοχές αυτές βρίσκονται μακριά από περιοχές που διαθέτουν Κ.Π.Σ και γιατί είναι περιοχές με μεγάλο πληθυσμό και θεωρούνται αγροτικά κέντρα.
- Βελτίωση και εκσυγχρονισμός των κτιριακών εγκαταστάσεων στους Κ.Π.Σ του νομού, καθώς και η σταδιακή αντικατάσταση των κτιρίων των Κ.Π.Σ οι οποίοι στεγάζονται σε ενοικιαζόμενα κτίρια για την κάλυψη των αναγκών τους.
- Βελτίωση των παρεχόμενων φροντίδων στους Κ.Π.Σ με παράλληλη αύξηση του εκπαιδευτικού προσωπικού πιο συγκεκριμένα στους Β΄

και Γ΄ Κ.Π.Σ Αμαλιάδος και Κ.Π.Σ. Κρεστένων απαιτείται η πλήρωση των κενών θέσεων του Εκπαιδευτικού προσωπικού προκειμένου να επιτευχθεί η καλή λειτουργία του σταθμού.

- Πλήρωση των κενών θέσεων του διοικητικού προσωπικού για την απαλλαγή των εκπαιδευτικών από διαχειριστικά καθήκοντα.
- Ύπαρξη και δημιουργία συλλόγου γονέων στους Π.Σ με σκοπό την ευαισθητοποίηση των γονέων για τις ανάγκες των παιδιών τους με εκπαιδευτικά σεμινάρια για την επιμόρφωση τους.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Πίνακας 1: Στόχοι των Κ.Π.Σ.	18
Πίνακας 2: Ποιοτική ανάλυση μελών Δ.Σ. των Κ.Π.Σ. Ν. Ηλείας	26
Πίνακας 3: Αρμοδιότητες Δ.Σ.	28
Πίνακας 4: Χώροι οικήματος του νηπιακού τμήματος	35
Πίνακας 5: Εμβαδόν αιθουσών ανά αριθμό παιδιών	36
Πίνακας 6: Χώροι οικήματος του βρεφικού τμήματος	36
Πίνακας 7: Εμβαδόν αιθουσών ανά αριθμό βρεφών	37
Πίνακας 8: Η γέννηση του δεσμού των Π.Σ. στην Ελλάδα	49
Πίνακας 9: Γεωγραφική κατανομή Κ.Π.Σ. (1995-96)	57
Πίνακας 10: Ένταξη των γεωγραφικών διαμερισμάτων στα επίπεδα ομαδοποίησης	58
Πίνακας 11: Ομαδοποίηση Κ.Π.Σ. ανάλογα με την γεωγραφική κατανομή / 100.000 κατοίκους	59

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Πίνακας 1: Κ.Π.Σ. στο Ν. Ηλείας	65
Πίνακας 2: Χρονική περίοδος ίδρυσης Κ.Π.Σ.	66

Πίνακας 3: Ένταξη Κ.Π.Σ.Ν.Η. ανάλογα με την δυναμικότητα τους	68
Πίνακας 4: Ι.Π.Σ. στο Ν. Ηλείας	69
Πίνακας 5: Ένταξη Ι.Π.Σ.Ν.Η. ανάλογα με την δυναμικότητά τους	71
Πίνακας 6: Αριθμός λειτουργίας των Κ.Π.Σ. σε μεγάλους δήμους και κοινότητες του Ν. Ηλείας σε σχέση με τον πληθυσμό	75-77
Πίνακας 7: Προδιαγραφές χώρων	80
Πίνακας 8: Έκταση Κ.Π.Σ.	81
Πίνακας 9: Κ.Π.Σ.Ν.Η. που δεν πληρούν τις απαραίτητες προδιαγραφές χώρων	82
Πίνακας 10: Ποσοστό Κ.Π.Σ. που έχουν ιδιόκτητο ή ενοικιαζόμενο κτίριο	84
Πίνακας 11: Έκταση Ι.Π.Σ.	85
Πίνακας 12: Ποσοστό Ι.Π.Σ. που έχουν ιδιόκτητο ή ενοικιαζόμενο κτίριο	86
Πίνακας 13: Χώροι Κ.Π.Σ. του Ν. Ηλείας	88
Πίνακας 14: Χώροι Ι.Π.Σ. στο Ν. Ηλείας	89
Πίνακας 15: Ποσοστό πληρούμενων θέσεων προσωπικού στους Κ.Π.Σ..	92
Πίνακας 16: Εκπαιδευτικό προσωπικό Κ.Π.Σ.	93

Πίνακας 17: Διοικητικό προσωπικό Κ.Π.Σ.	95
Πίνακας 18: Βοηθητικό προσωπικό Κ.Π.Σ.	97
Πίνακας 19: Εκπαιδευτικό προσωπικό Ι.Π.Σ.	98
Πίνακας 20: Διοικητικό προσωπικό Ι.Π.Σ.	99
Πίνακας 21: Βοηθητικό προσωπικό Ι.Π.Σ.	100
Πίνακας 22: Ποσοστά ειδικοτήτων προσωπικού σε Κ.Π.Σ. και Ι.Π.Σ. του Ν. Ηλείας	101
Πίνακας 23: Συγκριτικός πίνακας αναλογιών προσωπικού Κ.Π.Σ. και Ι.Π.Σ. του Ν. Ηλείας	102
Πίνακας 24: Εκπαιδευτικά προγράμματα Κ.Π.Σ.	106
Πίνακας 25: Ψυχαγωγικά προγράμματα Κ.Π.Σ.	107
Πίνακας 26: Εκπαιδευτικά προγράμματα Ι.Π.Σ.	109
Πίνακας 27: Εκπαιδευτικά προγράμματα Ι.Π.Σ.	110
Πίνακας 28: Επικοινωνία των γονέων με τους Κ.Π.Σ.	113
Πίνακας 29: Επικοινωνία των γονέων με τους Ι.Π.Σ.	115
Πίνακας 30: Ένταξη των γονέων σε επαγγελματική κατηγορία στους Κ.Π.Σ.	118
Πίνακας 31: Ένταξη των γονέων σε επαγγελματική κατηγορία στους Ι.Π.Σ.	121

Πίνακας 32: Ποσοστά επαγγελμάτων γονέων σε Κ.Π.Σ και Ι.Π.Σ.

123-124

Πίνακας 33: Συγκριτικός πίνακας των Π.Σ. του νομού

Ηλείας - Μεσσηνίας - Φλώρινας

135

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Σχεδιάγραμμα 1: Στάδια Ιδρύσεως νέου Κ.Π.Σ.	20
Σχεδιάγραμμα 2: Ηλικίες νηπίων - βρεφών που δέχεται ο Κ.Π.Σ	22
Σχεδιάγραμμα 3: Τρόπος εγγραφής στον ΚΠΣ	30
Σχεδιάγραμμα 4: Δικαιολογητικά για την ίδρυση ΙΠΣ	34

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Οργανόγραμμα διοίκησης ΚΠΣ	23
----------------------------	----

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΧΑΡΤΩΝ

Χάρτης 1: Γεωγραφική κατανομή των ΚΠΣΝΗ	74
Χάρτης 2: Γεωγραφική κατανομή των Ι.Π.Σ.Ν.Η	79

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Π. ΔΑΡΑΚΗ - Φ. ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, «Παιδικοί Σταθμοί και Νηπιαγωγεία», Εκδόσεις Δίπτυχο, Αθήνα 1981.
- ALISON CLARKE -STEWART, «Το παιδί όταν η μητέρα εργάζεται», Αθήνα, Εκδόσεις Κουτσούμπος Α.Ε.
- ETHEL S.BEER, «Οι εργαζόμενες μητέρες και ο παιδικός σταθμός», Νέα βιβλιοθήκη ΦΕΞΗ, Αθήνα 1966
- Β. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ, «Οργάνωση και Διοίκηση Μονάδων Κοινωνικής Πρόνοιας», Αθήνα, Σεπτέμβριος 1991.
- ΕΥΓΕΝΙΑ ΚΟΥΤΣΟΥΒΑΝΟΥ, «Μορφές και τρόποι εργασίας στο νηπιαγωγείο», Β΄ Έκδοση
- Υ.Υ.Π. «Έγκριση Κανονισμού Ίδρυσης και Λειτουργίας παιδικών σταθμών υπό ιδιωτών επιχειρηματιών». Αποφ. Γ2α/οικ. 4108/88 (ΦΕΚ 608/24/8/88 τ.Β΄).
- Υ.Υ.Π. «Έγκριση κανονισμού λειτουργίας των κρατικών παιδικών σταθμών και των κρατικών βρεφονηπιακών σταθμών». Αποφ. Γ2α/ οικ. 4108/88 (ΦΕΚ 546/2/8/88 τ.Β΄)
- «Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας» Νόμος υπ' αριθμ. 2082 «Αναδιοργάνωση της Κοινωνικής Πρόνοιας και καδιέρωση νέων δεσμών Κοινωνικής Προστασίας». Αθήνα 21 Σεπτεμβρίου 1992, τεύχος πρώτο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
21 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1992

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
158

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2082

Άρθρο 3
Συγκρότηση Σ.Ε.Κ.Υ.

Αναδιοργάνωση της Κοινωνικής Πρόνοιας και καθιέρωση νέων θεσμών Κοινωνικής Προστασίας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
Συμβουλευτικό όργανο πρόνοιας

Άρθρο 1
Συμβουλευτική Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων
(Σ.Ε.Κ.Υ.)

Στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συνιστάται Συμβουλευτική Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων (Σ.Ε.Κ.Υ.).

Η Επιτροπή αυτή αποτελεί συμβουλευτικό όργανο μελέτης και προγραμματισμού σε θέματα κοινωνικής πρόνοιας.

Άρθρο 2
Αρμοδιότητες Σ.Ε.Κ.Υ.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

1. Σχεδιάζει και εκπονεί προγράμματα για τη διαμόρφωση της πολιτικής όλων των φορέων, που ασκούν κοινωνική προστασία, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή, και υποβάλλει σχετικές προτάσεις στον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

2. Μελετά και προγραμματίζει τη διαμόρφωση της πολιτικής όλων των φορέων, αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλων φορέων, που ασκούν κοινωνική προστασία, εφόσον το ζητήσουν και υποβάλλει σχετικές προτάσεις στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

3. Γνωμοδοτεί για κάθε θέμα, που αφορά στην πολιτική της πρόνοιας και που παραπέμπεται σε αυτήν από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εισηγείται δε μέτρα για την υλοποίηση των προγραμματικών στόχων.

1. Η Σ.Ε.Κ.Υ. συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων από:

α. Έναν (1) εξειδικευμένο περί τα πρόνοιακά θέματα επιστήμονα, που ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

β. Το γενικό διευθυντή Κοινωνικής Πρόνοιας του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

γ. Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που προτείνεται από τον οικείο Υπουργό και που ανήκει σ' έναν αναγνωρισμένο σύλλογο γονέων και κηδεμόνων.

δ. Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που προτείνεται από τον οικείο Υπουργό.

ε. Έναν (1) εκπρόσωπο της Εκκλησίας της Ελλάδος, που προτείνεται από τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και Πάσης Ελλάδος.

στ. Από έναν (1) εκπρόσωπο των ιδρυμάτων Ε.Ο.Π., Π.Ι.Κ.Π.Α. και ΜΗΤΕΡΑ.

ζ. Ένα (1) γιατρό, προτεινόμενο από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο (Π.Ι.Σ.).

η. Έναν (1) κοινωνικό λειτουργό, προτεινόμενο από Δευτεροβάθμια Οργάνωση Κοινωνικών Λειτουργιών και τέτοιας μη υπάρχουσας, οριζόμενο από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

θ. Έναν (1) εκπρόσωπο της τοπικής αυτοδιοίκησης, που ορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.).

ι. Έναν (1) εκπρόσωπο της Τριτοβάθμιας Οργάνωσης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες προτεινόμενο από αυτήν.

ια. Έναν (1) εκπρόσωπο της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Σωματίου Γονέων και Κηδεμόνων αναπήρων τέκνων προτεινόμενο από αυτήν.

Οι ανωτέρω με στοιχεία ζ και η' θα πρέπει να έχουν διακριθεί στον τομέα τους για την επιστημονική τους δραστηριότητα σε θέματα συναφή με την κοινωνική πρόνοια.

2. Στις συνεδριάσεις της Σ.Ε.Κ.Υ., μπορεί να μετέχουν κατά την κρίση τους, χωρίς ψήφο, οι προϊστάμενοι των διευθύνσεων της γενικής διεύθυνσης Κοινωνικής Πρόνοιας του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλί-

σεων, εφόσον συζητούνται θέματα της αρμοδιότητάς τους.

3. Οι εκπρόσωποι προτείνονται από τους οικείους φορείς εντός προθεσμίας ενός (1) μήνα από τη λήψη σχετικής ειδοποίησης του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Αν κάποιος φορέας δεν προτείνει εμπρόθεσμα τον εκπρόσωπό του αυτός ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Για κάθε μέλος προτείνεται και ορίζεται με την ίδια διαδικασία ο αναπληρωτής του.

4. Τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της Σ.Ε.Κ.Υ. διορίζονται με Ζητή Θητεία με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Με την ίδια απόφαση ορίζονται ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος της Σ.Ε.Κ.Υ. από τα τακτικά μέλη.

Άρθρο 4 **Λειτουργία Σ.Ε.Κ.Υ.**

1. Στις συνεδριάσεις της Σ.Ε.Κ.Υ., μπορεί να παρίσταται ο Υπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή ο αρμοδιος Υφυπουργός ή ο Γενικός Γραμματέας Πρόνοιας.

2. Η Σ.Ε.Κ.Υ. βρίσκεται σε απαρτία, όταν ο αριθμός των παρόντων μελών είναι μεγαλύτερος των απόντων. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου.

3. Η Σ.Ε.Κ.Υ. συγκροτεί εκτελεστική επιτροπή, που αποτελείται από:

α. τον πρόεδρό της, ως πρόεδρο.

β. τον αντιπρόεδρο.

γ. ένα (1) μέλος, το οποίο εκλέγεται από την ολομέλεια της Σ.Ε.Κ.Υ., με τον αναπληρωτή του, με μυστική ψηφοφορία. Η εκτελεστική επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστο δύο (2) φορές το μήνα, καθώς και εκτάκτως όταν παρίσταται ανάγκη και βρίσκεται σε απαρτία όταν συμμετέχουν και τα τρία (3) μέλη της. Η εκτελεστική επιτροπή εισηγείται τα θέματα προς συζήτηση στην ολομέλεια της Σ.Ε.Κ.Υ. και έχει την επωλέλεια της διατύπωσης και υποβολής των προτάσεων σε αυτή.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από γνώμη της Σ.Ε.Κ.Υ., που συνέρχεται για το σκοπό αυτόν αμέσως μετά τη συγκρότησή της, καθορίζεται ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας αυτής και της εκτελεστικής επιτροπής, οι υποχρεώσεις των μελών της, η διαδικασία σύγκλησης και λήψης αποφάσεων, η συγκρότηση ομάδων μελέτης θεμάτων, η συγκρότηση και λειτουργία της γραμματείας αυτής και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

5. Η Σ.Ε.Κ.Υ. μπορεί να συνιστά υποεπιτροπές, στις οποίες καλούνται να μετέχουν, ανάλογα με το αντικείμενο, εκπρόσωποι αντίστοιχων προνοιακών κρατικών ή ιδιωτικών φορέων ή εξειδικευμένοι στα θέματα πρόνοιας επιστήμονες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **Νέοι θεσμοί κοινωνικής προστασίας**

Άρθρο 5 **Κατ' οίκον κοινωνική προστασία**

1. Από της δημοσίευσής του παρόντος μπορεί να εφαρμόζονται προγράμματα κοινωνικής προστασίας κατ' οίκον

από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή από τους εποπτευόμενους από αυτό φορείς, κατά τα ειδικότερα υπό του παρόντος νόμου οριζόμενα με κοινωνικούς βοηθούς.

Προγράμματα κατ' οίκον κοινωνικής προστασίας μπορεί να εφαρμόζονται και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης στα πλαίσια της παρ. 1 εδ. γ του άρθρου 25 του π.δ. 323/1989 (ΦΕΚ 146 Α), η Εκκλησία της Ελλάδος, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός (Ε.Ε.Σ.) ή άλλοι κοινωφελείς οργανισμοί, εφόσον διαθέτουν την αναγκαία υποδομή.

2. Κοινωνικός βοηθός κατά την έννοια του παρόντος είναι ο κάτοχος τουλάχιστον απολυτηρίου γυμνασίου νέου τύπου ή ενδεικτικού τρίτης τάξεως εξετασίου γυμνασίου, που επεράτωσε επιτυχώς το ειδικό πρόγραμμα εκπαίδευσης, που αναφέρεται στο επόμενο άρθρο.

3. Για την εξυπηρέτηση του θεσμού της κατ' οίκον κοινωνικής προστασίας επιτρέπεται η πρόσληψη προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου για μερική ή πλήρη απασχόληση.

Για το προσωπικό αυτό έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 1943/1991, όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του ν. 2026/1992 και οι διατάξεις του κεφαλαίου Δ' του π.δ. 410/1988.

Άρθρο 6 **Εκπαίδευση κοινωνικών βοηθών**

1. Για την εκπαίδευση των κοινωνικών βοηθών του προηγούμενου άρθρου, το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή νομικά πρόσωπα εποπτευόμενα από αυτό μπορούν να οργανώνουν και εκτελούν εκπαιδευτικά προγράμματα μέχρι έξι (6) μήνες.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζεται το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, οι διαδικασίες εκπαίδευσης, η επιλογή των υποψηφίων κοινωνικών βοηθών, τα προσόντα και η αμοιβή του εκπαιδευτικού προσωπικού και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 7 **Όροι και προϋποθέσεις της κατ' οίκον κοινωνικής προστασίας**

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών, Εργασίας, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τυχόν άλλου συναρμόδιου υπουργού, ρυθμίζονται κυρίως: οι κατηγορίες των οικογενειών ή μεμονωμένων ατόμων, που εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, οι όροι και προϋποθέσεις για την παροχή της κατ' οίκον κοινωνικής προστασίας, τα καθήκοντα των κοινωνικών βοηθών, ο έλεγχος και η εποπτεία του προγράμματος, η χρηματοδότηση του όλου προγράμματος και η τυχόν οικονομική συμμετοχή των ενδιαφερομένων ή των ασφαλιστικών τους φορέων.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 8 **Ημερήσια δημιουργική απασχόληση νηπίων και δρεφών**

1. Από τη δημοσίευσή του παρόντος, παράλληλα με τη

λειτουργία παιδικών, βρεφονηπιακών ή βρεφικών σταθμών ημερησίας φύλαξης βρεφών και νηπίων, μπορεί να εφαρμόζονται από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή από τα υπ' αυτού εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα και άλλα προγράμματα ημερησίας δημιουργικής απασχόλησης υγιών βρεφών και νηπίων, καθώς και βρεφών και νηπίων, που εμπίπτουν στην κατηγορία των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

2. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Δικαιοσύνης, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, καθορίζονται τα προγράμματα, οι φορείς, οι όροι και οι προϋποθέσεις, η χρηματοδότηση του προγράμματος, ο τρόπος καταβολής των καταβαλλόμενων ποσών, η συμμετοχή των γονέων ή των ασφαλιστικών τους οργανισμών, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

3. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών, δυνάμενο να αναπροσαρμοσθεί με όμοιες αποφάσεις.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται οι κτιριακές προδιαγραφές και ο αναγκαίος εξοπλισμός.

Άρθρο 9

Ανάδοχες οικογένειες

1. Ανήλικοι κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών, που δεν έχουν ή ζουν σε ακατάλληλο οικογενειακό περιβάλλον, μπορούν να τοποθετούνται για ορισμένο χρονικό διάστημα μέχρι την ενηλικίωσή τους ή αν πρόκειται για ανήλικους με ειδικές ανάγκες και για χρονικό διάστημα πέραν της ενηλικίωσής τους σε ανάδοχες οικογένειες.

2. Σε ανάδοχη οικογένεια μπορεί να τοποθετηθούν και άτομα με ειδικές ανάγκες ή άτομα ηλικιωμένα.

3. Ανάδοχος οικογένεια κατά τον παρόντα νόμο νοείται η οικογένεια στην οποία ανατίθεται προσωρινά η φύλαξη, ανατροφή, φροντίδα και διαπαιδαγώγηση των αναφερόμενων στην παρ. 1 ανηλίκων και η φροντίδα και περιποίηση των αναφερόμενων στην παρ. 2 ηλικιωμένων ή ατόμων με ειδικές ανάγκες.

4. Η τοποθέτηση σε ανάδοχες οικογένειες γίνεται από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή από τα εποπτευόμενα από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων νομικά πρόσωπα κατά τα ειδικότερα από το νόμο αυτόν οριζόμενα. Το όλο πρόγραμμα τελεί υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

5. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζονται ενιαία ή κατά κατηγορία ατόμων:

α. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για να κριθεί μία οικογένεια ως ανάδοχη, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις αυτής.

β. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για να κριθεί ένα άτομο ότι έχει ανάγκη τοποθέτησής σε ανάδοχη οικογένεια.

γ. Οι αρμόδιες για την τοποθέτηση σε ανάδοχη οικογένεια υπηρεσίες ή ιδρύματα.

δ. Η διαδικασία τοποθέτησης σε ανάδοχη οικογένεια.

ε. Ο έλεγχος και η εποπτεία του όλου προγράμματος τοποθέτησης σε ανάδοχη οικογένεια.

στ. Η χρηματοδότηση του όλου προγράμματος και

ζ. Η εκπαίδευση των γονέων, η συγκρότηση σώματος υποψηφίων ανάδοχων γονέων και οι κυρώσεις.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζεται το ύψος της παρεχόμενης στην ανάδοχη οικογένεια οικονομικής ενίσχυσης, η οποία μπορεί να αναπροσαρμόζεται με την ίδια διαδικασία, ως και ο τρόπος καταβολής της.

7. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 10

Ταχύρρυθμα προγράμματα εκπαίδευσης

1. Το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή τα νομικά πρόσωπα κοινωνικής πρόνοιας, που εποπτεύονται από αυτό, δύνανται να οργανώνουν και εκτελούν ταχύρρυθμα εκπαιδευτικά προγράμματα για την κατάρτιση και για τη συνεχή εκπαίδευση του πάσης φύσεως υπηρετούντος σε αυτά προσωπικού.

2. Τα εκπαιδευτικά αυτά προγράμματα μπορεί να παρακολουθούν και άτομα, που δεν είναι υπάλληλοι των αναφερόμενων νομικών προσώπων.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ρυθμίζονται ιδίως οι όροι και οι προϋποθέσεις εφαρμογής του παρόντος άρθρου, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα κατά ειδικότητα, οι υποχρεώσεις των εκπαιδευομένων, η αμοιβή των εκπαιδευτών, ο τρόπος χρηματοδότησης του προγράμματος και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

4. Ειδικώς, για το προσωπικό των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, τα ανωτέρω προγράμματα οργανώνονται και εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Παιδικό-Βρεφονηπιακό-Βρεφικό σταθμο.

Άρθρο 11

Εννοιολογικός προσδιορισμός

Παιδικό, βρεφονηπιακό ή βρεφικό σταθμοί, κατά την έννοια του παρόντος είναι οι οργανωμένες υπηρεσίες, οι οποίες αποσκοπούν στην ημερήσια φροντίδα, τη δημιουργική απασχόληση υγιών νηπίων και βρεφών και την αγωγή την προσιδιάζουσα στην ηλικία τους κατά τα ειδικότερα οριζόμενα από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 12

Αρμοδιότητα-Εξαιρέσεις

1. Από της δημοσίευσής του παρόντος νόμου αρμόδιο για ίδρυση και λειτουργία παιδικών, βρεφονηπιακών ή βρεφικών σταθμών, που αναφέρονται στα άρθρα 11 είναι μόνο το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

2. Κατ' εξαίρεση, παιδικούς, βρεφονηπιακούς ή βρεφικούς σταθμούς μπορεί να ιδρύουν και λειτουργούν με δαπάνες τους:

α. Οι δήμοι και οι κοινότητες.

β. Φιλανθρωπικά σωματεία και κοινωφελή ιδρύματα, εφόσον τούτο προβλέπεται από τις καταστατικές τους διατάξεις.

γ. Εκκλησιαστικοί φορείς, που ασκούν κοινωνική πρόνοια.

δ. Δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς, για κάλυψη των αναγκών

των εργαζομένων σε αυτούς.

(ε. Φυσικά ή νομικά πρόσωπα υπό μορφή ιδιωτικών επιχειρήσεων.

3. Οι φορείς, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο του παρόντος άρθρου, προκειμένου να ιδρύσουν και λειτουργήσουν παιδικούς, βρεφονηπιακούς ή βρεφικούς σταθμούς, πρέπει να τυχουν της, κατά το άρθρο 17 του παρόντος, άδειας.

4. Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος νόμου, οι τράπεζες και οι πάσης μορφής επιχειρήσεις, που απασχολούν στον αυτόν δήμο ή κοινότητα ή στους όμορους δήμους ή κοινότητες προσωπικό με οποιαδήποτε σχέση εργασίας άνω των 300 ατόμων, υποχρεούνται να ιδρύουν και λειτουργούν με δαπάνες τους παιδικούς ή βρεφονηπιακούς σταθμούς για τις ανάγκες των εργαζομένων σε αυτές. Η εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής αρχίζει μετά από ένα (1) χρόνο από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Άρθρο 13

Κοινωνική μορφή-Ίδρυση

1. Παιδικό, βρεφονηπιακό ή βρεφικό σταθμό, που ιδρύεται και λειτουργούν από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αποτελούν αποκεντρωμένες δημόσιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και υπάγονται στην αρμοδιότητα των διευθύνσεων Πρόνοιας ή Υγείας-Πρόνοιας του νομού, όπου η έδρα της λειτουργίας τους, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 22 και 23 για τους μετατρεπόμενους σταθμούς.

2. Οι ανωτέρω σταθμοί ιδρύονται με προεδρικό διάταγμα, πδύ εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα εγκρίνεται ο οργανισμός λειτουργίας αυτών.

Άρθρο 14

Κατάργηση-Συγχώνευση-Μεταφορά-Μετατροπή σταθμών

Με προεδρικά διατάγματα, που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του προηγούμενου άρθρου, μπορεί να καταργούνται, συγχωνεύονται, μεταφέρονται ή μετατρέπονται οι ανωτέρω παιδικό, βρεφονηπιακό ή βρεφικό σταθμοί κατά τα ειδικότερα υπό του άρθρου 39 αναφερόμενα.

Άρθρο 15

Οργάνωση-Λειτουργία σταθμών

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, καθορίζονται ενιαία ή κατά κατηγορία σταθμών:

α) Τα θέματα, που ανάγονται στην οργάνωση και τη λειτουργία των σταθμών, τη διάρθρωση των υπηρεσιών τους, τη σύσταση των αναγκών για τη λειτουργία τους θέσεων, τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του προσωπικού.

β) Η διεύθυνση και η οικονομική διαχείριση των σταθμών.

γ) Η αναλογία προσωπικού και περιθαλπόμενων νηπίων

και βρεφών.

δ) Οι πόροι και η περιουσία των σταθμών.

ε) Η δυναμικότητα των σταθμών και η επωνυμία τους.

στ) Οι εξειδικευμένες κοινωνικές παροχές προς τα νήπια και βρέφη.

2. Στο ανωτέρω προσωπικό δεν αναγνωρίζεται δικαίωμα σίτισης ή οίκησης στο σταθμό. Κατ'εξαιρεση επιτρέπεται δικαίωμα οίκησης σε νηπιαγωγούς ή βρεφονηπιοκόμους του σταθμού σε παραμεθόριες ή άγονες περιοχές με απόφαση του οικείου νομάρχη ειδικά αιτιολογημένη και μετά πρόταση της αρμόδιας υπηρεσίας.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δύναται να καθορίζεται μηνιαία συμμετοχή του γονέα στα έξοδα λειτουργίας των σταθμών. Με όμοιες αποφάσεις δύναται να αναπροσαρμόζονται τα σχετικά ποσά.

Άρθρο 16

Εσωτερικός κανονισμός

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται θέματα εσωτερικής λειτουργίας των σταθμών, που αφορούν κυρίως τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία εισαγωγής των νηπίων και βρεφών, την ηλικία αυτών, τις εξειδικευμένες κοινωνικές παροχές προς τα νήπια και βρέφη, τυχόν οικονομική συμμετοχή των γονέων, τα επί μέρους καθήκοντα του προσωπικού, το ωράριο λειτουργίας των σταθμών, την ταμειακή και λογιστική διαδικασία, τα ανανκαία βιβλία και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία των σταθμών.

Άρθρο 17

Άδεια ίδρυσης και λειτουργίας σταθμών

1. Οι φορείς, που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 12 ιδρύουν και λειτουργούν παιδικούς, βρεφονηπιακούς ή βρεφικούς σταθμούς, μόνο κατόπιν άδειας, που χορηγείται ύστερα από αίτησή τους, από τον οικείο νομάρχη.

2. Επιφυλασσομένων των διατάξεων των άρθρων 15 και 18 του παρόντος σε ό,τι αφορά τα προσόντα και τη σύνθεση του προσωπικού, την αναλογία προσωπικού-παιδιών, τις κτιριολογικές προδιαγραφές και τον εξοπλισμό, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, καθορίζεται γενικά ή κατά φορέα η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για τη χορήγηση της άδειας, η ηλικία των νηπίων και βρεφών, οι κοινωνικές παροχές στα νήπια και βρέφη, τα καθήκοντα του προσωπικού, τα τηρούμενα βιβλία και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 18

Κτιριακές προδιαγραφές-Εξοπλισμός

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι κτιριακές προδιαγραφές, που πρέπει να πληρούν οι σταθμοί ανάλογα αν πρόκειται για ιδιόκτητο κτίριο ή για κτίριο με μίσθωση, όπως επίσης και ο αναγκαίος εξοπλισμός των σταθμών.

Άρθρο 19
Δαπάνες λειτουργίας

Για την ίδρυση και λειτουργία από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων των δια των διατάξεων των άρθρων 13 και 8 προβλεπόμενων υπηρεσιών, εγγράφονται κάθε χρόνο στον προϋπολογισμό αυτού ή των οικείων νομαρχιών οι αναγκαίες πιστώσεις.

Άρθρο 20
Εποπεία και έλεγχος

1. Όλοι οι παιδικοί, βρεφονηπιακοί ή βρεφικοί σταθμοί, ανεξάρτητα από το φορέα που τους λειτουργεί υπάγονται στην εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που ασκείται από τις υπηρεσίες αυτού.

2. Επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 13 του παρόντος, η ανωτέρω εποπτεία και έλεγχος αναφέρονται στην επιστημονική λειτουργία των παιδικών, βρεφονηπιακών και βρεφικών σταθμών και στην τήρηση των κειμένων διατάξεων.

Άρθρο 21
Κυρώσεις

1. Όποιος ιδρύει, λειτουργεί ή εκμεταλλεύεται παιδικούς, βρεφονηπιακούς ή βρεφικούς σταθμούς χωρίς την κατά τις διατάξεις του άρθρου 17 του παρόντος άδεια, τιμωρείται με την ποινή, που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα. Στις περιπτώσεις αυτές, με εντολή του οικείου νομάρχη, που εκτελείται αμελητί δια των αστυνομικών αρχών, διακόπτεται η λειτουργία του σταθμού.

2. Επιφυλασσομένων των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος, φορείς που παραβαίνουν τους όρους και τις προϋποθέσεις λειτουργίας, που αναφέρονται στις διατάξεις των άρθρων 17 και 18 του παρόντος νόμου, τιμωρούνται με πρόστιμο μέχρι τρία εκατομμύρια (3.000.000) δραχμές.

Το πρόστιμο αυτό επιβάλλεται στον παραβάτη, ύστερα από ακρόαση του ενδιαφερομένου, καλουμένου προ πέντε (5) ημερών, με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση του οικείου νομάρχη, που εκδίδεται με απόδειξη, εισπραττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε..

Σε περίπτωση υποτροπής, με όμοια απόφαση του οικείου νομάρχη, που εκδίδεται κατά την ίδια διαδικασία, επιβάλλεται η προσωρινή ή η επί αόριστον αναστολή της λειτουργίας του σταθμού ή η ανάκληση της χορηγηθείσας άδειας.

Η άσκηση προσφυγής δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

3. Οι κατά τη δημοσίευση του παρόντος νομίμως λειτουργούντες παιδικούς, βρεφονηπιακούς ή βρεφικούς σταθμούς δύνανται να εξακολουθούν να λειτουργούν αυτούς, υποχρεούμενοι να προσαρμοσθούν με τις διατάξεις του παρόντος νόμου μέσα σε δύο (2) χρόνια από την έναρξη της ισχύος των συναφών επί μέρους διατάξεων αυτού, δυναμένης της προθεσμίας να παραταθεί για ένα (1) χρόνο με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Παρελθούσης απράκτου της προθεσμίας αυτής, οι ανωτέρω υπόκεινται στις κυρώσεις, που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

Στις ίδιες κυρώσεις υπόκεινται και οι εκ των ανωτέρω παραβαίνοντες τις διατάξεις, δυνάμει των οποίων χορηγήθηκε η άδεια λειτουργίας του σταθμού.

Άρθρο 22
Μετατροπή σταθμών σε υπηρεσίες

1. Μέσα σε έξι (6) μήνες από την έκδοση της απόφασης της παρ. 6 του παρόντος άρθρου, όλοι οι κρατικοί παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που λειτουργούν ως ν.π.δ.δ., μετατρέπονται σε υπηρεσίες του ίδιου Υπουργείου, όπως αυτές αναφέρονται στο άρθρο 13 του παρόντος νόμου και διέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού. Η μετατροπή μπορεί να γίνει και σταδιακά και κατά νομό.

2. Ο κλάδος ΔΕ διαχειριστών των ανωτέρω σταθμών, που συνεστήθη δια του ν. 1431/1984 και που μετωνομάσθη σε κλάδο ΔΕ-Διοικητικού Λογιστικού, καταργείται αυτοδίκαια με τη μετατροπή των κρατικών παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών σε υπηρεσίες του Υπουργείου.

Το προσωπικό του κλάδου αυτού, που υπηρετεί κατά τη μετατροπή των σταθμών κατα την παρ. 1, μεταφέρεται αυτοδίκαια με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, σε κενές θέσεις κλάδων του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των οποίων κατέχουν τα τυπικά προσόντα, ή σε μεταφερόμενη θέση σε κλάδο, του οποίου κατέχουν τα τυπικά προσόντα.

Το προσωπικό αυτό εξακολουθεί μετά τη μεταφορά του να διέπεται από το ίδιο υπηρεσιακό καθεστώς, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά μέχρι την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρησή του από την υπηρεσία.

3. Το προσωπικό, που υπηρετεί στους σταθμούς κατά το χρόνο της μετατροπής, αποτελεί προσωπικό των εκ μετατροπής υπηρεσιών και εξακολουθεί να διέπεται από το ίδιο υπηρεσιακό καθεστώς, μέχρι της καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχωρήσεώς του από την υπηρεσία.

4. Από της μετατροπής, τα διοικητικά συμβούλια των μετατρεπόμενων σταθμών καταργούνται και η διοίκηση και διαχείριση αυτών διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

5. Επιφυλασσομένων των περί κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών κειμένων διατάξεων, όλη η ακίνητη περιουσία των μετατρεπόμενων σταθμών αποτελεί περιουσία του Δημοσίου, το οποίο υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μετατρεπόμενων ν.π.δ.δ. και διατίθεται για τη λειτουργία των σταθμών.

Η κινητή περιουσία περιέρχεται στο Δημόσιο και διατίθεται στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τις ανάγκες των σταθμών.

6. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

7. Όλες οι εγγεγραμμένες πιστώσεις και εγκεκριμένες επιχορηγήσεις, εξ οιουδήποτε φορέως, για τη διοίκηση και λειτουργία των στο παρόν άρθρο αναφερόμενων σταθμών, θεωρούνται γενόμενες για τη λειτουργία των προερχόμενων εκ μετατροπής υπηρεσιών και μεταφέρονται στον προϋπολογισμό της οικείας νομαρχίας.

8. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του επόμενου άρθρου έχουν ανάλογη εφαρμογή και για το προσωπικό που αναφέρεται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 23**Σταθμοί Π.Ι.Κ.Π.Α. - Ε.Ο.Π. - ΜΗΤΕΡΑ**

1. Επιφυλασσομένων των περί κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών κειμένων διατάξεων, εντός έξι (6) μηνών από την έκδοση της υπουργικής απόφασης, που προβλέπουν οι διατάξεις της παρ. 6 του παρόντος, νηπιαγωγεία, παιδική ή βρεφονηπιακοί σταθμοί, που λειτουργούν είτε ως αυτοτελείς μονάδες είτε ως αμιγή προγράμματα άλλων μονάδων αρμοδιότητας του Πατριωτικού Ιδρύματος Κοινωνικής Πρόνοιας και Αντιλήψεως (Π.Ι.Κ.Π.Α.), του Εθνικού Οργανισμού Πρόνοιας (Ε.Ο.Π.) και του Ιδρύματος "Κέντρον Βρεφών η ΜΗΤΕΡΑ", μετατρέπονται σε υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπως αυτές αναφέρονται στις διατάξεις του άρθρου 13 του παρόντος νόμου και δέκονται από τον αυτόν νόμο. Η μετατροπή μπορεί να γίνει και κατά νομό.

2. Οι θέσεις όλων των κλάδων του προσωπικού, που υπηρετεί στις ανωτέρω μονάδες του Π.Ι.Κ.Π.Α., Ε.Ο.Π. και ΜΗΤΕΡΑ, μεταφέρονται και προσθέτονται στις οργανικές θέσεις, που προβλέπονται στον Οργανισμό του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με το προεδρικό διάταγμα του άρθρου 15 του παρόντος θα κατανεμηθούν οι θέσεις, που μεταφέρονται με την παραγραφο αυτήν και θα καθοριστεί αν θα είναι θέσεις μονιμου προσωπικού ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

3. Το πάσης φύσεως προσωπικό, που υπηρετεί στις ανωτέρω μονάδες και προγράμματα κατά τη μετατροπή τους κατά την παρ. 1 του παρόντος, μεταφέρεται αυτοδικαίως σε ισόριθμες προσωποπαγείς θέσεις και εξακολουθεί να διέπεται από το ίδιο υπηρεσιακό και ασφαλιστικό καθεστώς, μέχρι την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρησή του από την υπηρεσία.

Όσο χρόνο υπηρετεί το προσωπικό αυτό δεν πληρούται αντιστοιχος αριθμός θέσεων της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.

4. Επιφυλασσομένων των περί κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών κειμένων διατάξεων, η ακίνητη περιουσία, που έχει διατεθεί από τους φορείς του παρόντος άρθρου για τη λειτουργία των σταθμών, περιέρχεται στην κυριότητα ή χρήση του Δημοσίου, το οποίο υπεισέρχεται σε όλα τα συναφή δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των φορέων αυτών. Η περιουσία αυτή διατίθεται στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τις ανάγκες των σταθμών. Η κινητή περιουσία περιέρχεται στο Δημόσιο και διατίθεται στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για τις ανάγκες των σταθμών.

5. Όλες οι εγκεκριμένες πιστώσεις και κάθε μορφής επιχορηγήσεις, που αναφέρονται στη διοίκηση και τη λειτουργία των μετατρεπόμενων σταθμών, περιέρχονται αυτοδικαίως από τους φορείς στις οικείες νομαρχίες από το χρόνο μετατροπής τους σε υπηρεσίες των προγραμμάτων και μονάδων και διατίθενται για τη λειτουργία των σταθμών αυτών.

6. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου.

7. Από της δημοσίευσής του παρόντος και επιφυλασσομένων των διατάξεων αυτού, το Π.Ι.Κ.Π.Α., ο Ε.Ο.Π. και το ΜΗΤΕΡΑ δεν δύνανται να αναπτύξουν δραστηριότητες, που αφορούν ημερήσια φροντίδα υγιών βρεφών και νηπίων.

Άρθρο 24**Κατάργηση ιδρυμάτων**

1. Με την πάροδο έξι (6) μηνών από την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 5 του παρόντος, τα ιδρύματα "Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Αθηνών" (Ι.Β.Σ.Α.), "Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Θεσσαλονίκης" (Ι.Β.Σ.Θ.) και "Βρεφονηπιακοί σταθμοί Λάρισσας" (Ι.Β.Σ.Λ.) καταργούνται, οι δε παιδική και βρεφονηπιακοί σταθμοί, που υπάγονται στην αρμοδιότητα των ανωτέρω ιδρυμάτων μετατρέπονται αυτοδικαίως σε υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπως αυτές αναφέρονται στο άρθρο 13 του παρόντος νόμου και δέκονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού. Η κατάργηση μπορεί να γίνει και κατά ίδρυμα.

2. Το προσωπικό, που υπηρετεί στους σταθμούς της παρ. 1 του παρόντος, αποτελεί προσωπικό των εκ μετατροπής υπηρεσιών και εξακολουθεί να διέπεται από το ίδιο υπηρεσιακό καθεστώς, μέχρι της καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρησής του από την υπηρεσία. Οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 23 έχουν ανάλογη εφαρμογή και για το προσωπικό των ιδρυμάτων αυτών.

3. Το λοιπό προσωπικό των ανωτέρω ιδρυμάτων, που υπηρετεί κατά τη μετατροπή των σταθμών κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου, μεταφέρεται αυτοδικαίως με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, σε κενές θέσεις κλάδων του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των οποίων κατέχουν τα τυπικά προσόντα, ή σε μεταφερόμενη θέση σε κλάδο του οποίου κατέχουν τα τυπικά προσόντα.

Δικηγόροι, που παρέχουν τις υπηρεσίες τους στα ανωτέρω ιδρύματα με σχέση εμπισθου εντολής, τοποθετούνται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε ειδικώς συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις σε νομικές υπηρεσίες νομικών προσώπων αρμοδιότητας του ως άνω Υπουργείου.

Το προσωπικό αυτό εξακολουθεί μετά τη μεταφορά του να διέπεται από το ίδιο υπηρεσιακό καθεστώς, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά μέχρι την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρησή του από την υπηρεσία.

4. Επιφυλασσομένων των περί κληρονομιών και δωρεών κειμένων διατάξεων, όλη η ακίνητη περιουσία των αναφερόμενων ιδρυμάτων περιέρχεται στο Δημόσιο, το οποίο υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των καταργούμενων ιδρυμάτων. Η κινητή περιουσία περιέρχεται στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και διατίθεται για τις ανάγκες των σταθμών.

5. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 25**Κατάργηση δικαιώματος σίτισης και οίκησης**

1. Με την πάροδο τριών (3) μηνών από της δημοσίευσής του παρόντος νόμου και επιφυλασσομένων των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 15 του παρόντος, το δικαίωμα σίτισης και οίκησης του πάσης φύσεως υπηρετούντος προσωπικού των δια του παρόντος μετατρεπόμενων σταθμών, καταργείται.

2. Επίσης, καταργείται το δικαίωμα σίτισης του πάσης φύσεως προσωπικού των νομικών προσώπων αρμοδιότητας

του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τα οποία επιχορηγούνται από πιστώσεις του Υπουργείου αυτού.

Κατ' εξαίρεση, το δικαίωμα αυτό διατηρείται για το προσωπικό, που εργάζεται στα ανωτέρω νομικά πρόσωπα, όταν εφημερεύει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Αναδιοργάνωση φορέων κοινωνικής πρόνοιας

Άρθρο 26

Διεύρυνση σκοπών Ε.Ο.Π.

1. Τα προγράμματα και οι σκοποί του Ε.Ο.Π. διευρύνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του επόμενου άρθρου.

2. Ο Ε.Ο.Π. υπάγεται στην αρμοδιότητα και τον έλεγχο του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 27

Σκοπός Ε.Ο.Π.

Επιφύλασσομένων των διατάξεων του παρόντος νόμου, ο Ε.Ο.Π., περὶ των σκοπών του, που καθορίζονται με το π.δ. 572/1970, έχει σκοπό την εφαρμογή θεσμοθετημένων και εγκεκριμένων από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προγραμμάτων, που αναφέρονται στην κοινωνική προστασία της οικογένειας και κυρίως:

α. Την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στην οικογένεια, που αντιμετωπίζει κοινωνικά προβλήματα.

β. Την ψυχολογική στήριξη ('SOS') γονεων και παιδιών ή και μεμονωμένων ατόμων, που αντιμετωπίζουν έκτακτο και οξύ κοινωνικό πρόβλημα.

γ. Την κοινωνική βοήθεια στο σπίτι οικογενειών και, γενικά, απροστάτευτων ατόμων, οιασδήποτε ηλικίας, κατά τα ειδικότερα υπό του άρθρου 5 του παρόντος νόμου προβλεπόμενα, πλην των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των ηλικιωμένων.

δ. Την τοποθέτηση απροστάτευτων παιδιών σε ανάδοχη οικογένεια, κατά τα ειδικότερα από το άρθρο 9 του παρόντος προβλεπόμενα.

ε. Την οικονομική ενίσχυση, παροδική ή διαρκή, οικογενειών ή μεμονωμένων ατόμων, που στερούνται στοιχειώδους εισοδήματος και που αντιμετωπίζουν άμεσο κίνδυνο επιβίωσης.

στ. Την προσωρινή στέγαση οικογενειών ή μεμονωμένων ατόμων, που αντιμετωπίζουν έκτακτο και οξύ πρόβλημα στέγασης.

ζ. Τη λειτουργία 'Σχολών Γονέων' και κατασκηνώσεων.

η. Την εκτέλεση ταχύρρυθμων προγραμμάτων για την εκπαίδευση κοινωνικών βοηθών, κατά τα ειδικότερα από το άρθρο 6 του παρόντος προβλεπόμενα.

θ. Την κοινωνική προστασία παιδιών ή μεμονωμένων ατόμων με εξειδικευμένα κοινωνικά προβλήματα.

ι. Την έρευνα και μελέτη, οσάκις τούτο ζητείται από το Υπουργείο, ή προτείνεται από τον Ε.Ο.Π. και εγκρίνεται από το Υπουργείο για τον εντοπισμό των κοινωνικών προβλημάτων της ελληνικής οικογένειας και για τον τρόπο αντιμετώπισής τους.

ια. Την υιοθεσία των υπ' αυτών προστατευόμενων παιδιών.

ιβ. Όλα τα συναφή προγράμματα ή δραστηριότητες, που ήθελαν ανατεθεί στον Ε.Ο.Π. από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ιγ. Την εφαρμογή προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης παιδιών ή ενηλίκων, που εμπίπτουν στους σκοπούς του και κυρίως προγράμματα, που αφορούν υγιή παιδιά και που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 8 του παρόντος.

Άρθρο 28

Οργάνωση - Λειτουργία Ε.Ο.Π.

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζονται όλα τα θέματα, που ανάγονται στην οργάνωση και τη λειτουργία του Ε.Ο.Π., τη διάρθρωση των υπηρεσιών του, τη σύσταση των αναγκών για τη λειτουργία του θέσεων, τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του προσωπικού και την υπηρεσιακή του κατάσταση, τα της διοικήσεως και διαχειρίσεως αυτού και κάθε άλλο θέμα, που αφορά στη λειτουργία του.

2. Με όμοια διατάγματα καθορίζονται οι επί μέρους δραστηριότητες του Ε.Ο.Π. και κυρίως οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία περιθάλψης των υπ' αυτού περιθαλπομένων κατηγοριών ατόμων και ο τρόπος επίτευξης των στο άρθρο 27 του παρόντος αναφερόμενων σκοπών του.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζεται το ύψος της αναφερόμενης στο άρθρο 27 παρ.1 εδαφ. ε οικονομικής ενίσχυσης, η οποία δύναται να αναπροσαρμόζεται με την ίδια διαδικασία.

4. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δύναται να συνιστώνται στις έδρες των νομών παραρτήματα του Ε.Ο.Π..

5. Με όμοια προεδρικά διατάγματα ρυθμίζονται όλα τα θέματα οργάνωσης, διοικήσεως και λειτουργίας των παραρτημάτων αυτών, οι αρμοδιότητές τους, η σύσταση των αναγκών θέσεων, τα προσόντα του προσωπικού και κάθε άλλο θέμα, που αφορά στη λειτουργία των παραρτημάτων αυτών.

Άρθρο 29

Διοίκηση Ε.Ο.Π.

1. Ο Ε.Ο.Π. διοικείται από 11μελές διοικητικό συμβούλιο, με τριετή θητεία, που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων από τα ακόλουθα τακτικά μέλη με τους αναπληρωτές τους:

α. Έναν επιστήμονα, εξειδικευμένο σε θέματα οικογένειας.

β. Έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, κατά προτίμηση νομικό, εξειδικευμένο σε θέματα οικογενειακού δικαίου.

γ. Έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, κατά προτίμηση εκπαιδευτικό, εξειδικευμένο σε θέματα αγωγής, που προτείνεται από τον οικείο υπουργό.

δ. Έναν εκπρόσωπο της Εκκλησίας της Ελλάδος, προτεινόμενο από τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και Πάσης Ελλάδος.

ε. Έναν αιρετό εκπρόσωπο της Ενώσεως Δήμων και Κοινοτήτων, κατά προτίμηση εξειδικευμένο σε θέματα οικογένειας και παιδιού.

στ. Έναν ιατρό, εξειδικευμένο σε θέματα οικογένειας ή παιδιού, προτεινόμενο από τον Π.Ι.Σ..

ζ. Ένα διευθυντή του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους,
η. Έναν επιστήμονα που έχει μελετήσει και ασχοληθεί με την κοινωνική προστασία της οικογένειας.

θ. Ένα άτομο που έχει ασχοληθεί με θέματα οργάνωσης και διοίκησης κρατικών υπηρεσιών.

ι. Έναν αιρετό εκπρόσωπο των εργαζομένων στον Ε.Ο.Π..

κ. Ένα άτομο που έχει πείρα σε οργάνωση και διοίκηση δραστηριοτήτων που αναφέρονται στους σκοπούς του Ε.Ο.Π..

Οι υπό στοιχεία β', γ', δ', ε', στ', ζ' και ι' αναφερόμενοι, υποδεικνύονται από τους φορείς τους, ενώ οι υπό τα στοιχεία α', η', θ', και κ', ορίζονται από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ένας εκ των αναφερόμενων μελών ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό, ως πρόεδρος του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π..

Εάν οι φορείς δεν υποδείξουν τους εκπροσώπους τους εντός ενός μήνα από της κοινοποίησής σε αυτούς σχετικού περί αυτού εγγράφου του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι ανωτέρω ορίζονται από τον Υπουργό.

2. Στο διοικητικό συμβούλιο του Ε.Ο.Π. μετέχει άνευ ψήφου, ως εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο εκάστοτε γενικός διευθυντής Κοινωνικής Πρόνοιας του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

3. Στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π., παρίσταται όποτε το θεωρεί αναγκαίο ο Υπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή οι γενικοί γραμματείς.

Στις ανωτέρω συνεδριάσεις καλούνται και παρευρίσκονται οι αρμόδιοι διευθυντές του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οσάκις τούτο κρίνεται αναγκαίο και όταν συζητούνται θέματα της αρμοδιότητάς τους.

4. Στον πρόεδρο του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π. δύναται να καταβάλλεται αμοιβή για πλήρη απασχόληση στον Ε.Ο.Π. Το ύψος της αμοιβής καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών.

Στα μέλη και το γραμματέα του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π. καταβάλλεται αμοιβή για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Δ.Σ., που ορίζεται με την προαναφερόμενη απόφαση.

5. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται όλα τα επί μέρους θέματα λειτουργίας του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π. και η γραμματειακή του υποστήριξη.

6. Επιτρέπεται ελευθέρως η αντικατάσταση μέλους του Δ.Σ., για οποιονδήποτε λόγο, για το υπόλοιπο της θητείας του. Η αντικατάσταση και ο ορισμός αντικαταστάτη γίνεται με τη διαδικασία του αρχικού ορισμού. Μέχρι να ορισθεί ο αντικαταστάτης, το συμβούλιο λειτουργεί με τα υπόλοιπα μέλη του.

Άρθρο 30

Εκτελεστική Επιτροπή - Λειτουργία Ε.Ο.Π.

1. Το Δ.Σ. του Ε.Ο.Π. συνεδριάζει τακτικά δύο φορές το μήνα και εκτάκτως όταν παρίσταται ανάγκη.

Ευρίσκεται σε απαρτία, όταν είναι παρόντα το ήμισυ συν ένα των μελών του και λαμβάνει αποφάσεις με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών.

2. Το Δ.Σ. του Ε.Ο.Π. δύναται να συγκροτεί εκτελεστική

επιτροπή εκ των μελών του, στην οποία μετέχει υποχρεωτικά ο πρόεδρος αυτού. Δύναται επίσης να συγκροτεί ειδικές επιτροπές από εξειδικευμένους επιστήμονες για τη μελέτη και εισήγηση σ' αυτό εξειδικευμένων θεμάτων, που εμπίπτουν στους σκοπούς του.

3. Το Δ.Σ. του Ε.Ο.Π. δύναται να αναθέτει σε ένα ή περισσότερα των μελών του την κύρια ευθύνη παρακολούθησης τομέων από τους αναφερόμενους στους σκοπούς αυτού.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ρυθμίζονται όλα τα θέματα εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 31

Αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου Ε.Ο.Π.

1. Το Δ.Σ. του Ε.Ο.Π. αποτελεί το ανώτατο όργανο διοίκησης αυτού, μεριμνά για την κατάρτιση και εφαρμογή προγραμμάτων, που εμπίπτουν στους σκοπούς του και καθορίζει τον τρόπο δράσης του, στα πλαίσια των σκοπών που ορίζονται από το νόμο αυτόν και τα συναφή προγράμματα του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και έχει τις αρμοδιότητες, που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο και των σε εκτέλεση αυτού εκδιδόμενων διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων.

2. Το Δ.Σ. του Ε.Ο.Π. είναι αρμόδιο κυρίως για:

α. τη διάθεση πόρων για απόκτηση συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων,

β. τη διάθεση, ανταλλαγή, μεταβολή με οιονδήποτε τρόπο περιουσιακών στοιχείων του, για την επίτευξη των σκοπών του.

γ. την ανέγερση, επέκταση, μεταρρύθμιση εγκαταστάσεων,

δ. τη μίσθωση οικημάτων για τη στέγωση υπηρεσιών κ.λπ.,

ε. τη σύναψη δανείων,

στ. την αποδοχή δωρεών, κληρονομιών, κληροδοσιών,

ζ. την εκτέλεση κάθε έργου ή προμήθειας,

η. τη σύνταξη του ετήσιου προϋπολογισμού, ισολογισμού και απολογισμού του οργανισμού, που εγκρίνεται από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,

θ. την κατάρτιση και τον καθορισμό του τρόπου εφαρμογής των επί μέρους προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με την εκπλήρωση των σκοπών του,

ι. τη λήψη αποφάσεων και τον καθορισμό των όρων συνεργασίας με άλλους φορείς, στα πλαίσια του ερευνητικού του έργου, και

κ. τη διορισμό του κάθε φύσεως προσωπικού, κατά τη νόμιμη εκάστοτε διαδικασία και την άσκηση των αρμοδιοτήτων που του ανήκουν από τις σχετικές διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, ως προς τις υπηρεσιακές μεταβολές και γενικότερα την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού και την άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας επί αυτού.

Άρθρο 32

Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας Ε.Ο.Π.

Με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδονται μετά γνώμη του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π., καθορίζονται όλα τα θέματα, που αναφέρονται στην εσωτερική λειτουργία αυτού, στην τήρηση των απαραίτητων βιβλίων, στα καθήκοντα του προσωπικού, καθώς και σε κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εκπλήρωση των σκοπών του.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
2 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1988

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
546

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ & ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

2α/οικ. 4108

τη κανονισμού λειτουργίας των Κρατικών Παιδικών Σταθμών και των Κρατικών Βρεφονηπιακών Σταθμών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ & ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

χοντας υπόψη:

τις διατάξεις του άρθρου 13 του από 2.11.1935 Αναγκαστικού «Περί Εθνικών Παιδικών Σταθμών» (ΦΕΚ 527/35 τ. Α').

τις διατάξεις του Ν. 1431/84 «Ρύθμιση θεμάτων Φορέων Κοινωνικής, Παιδικής Προστασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 46/Α').

τις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν.Α. 4525/66 «Περί των ενδονοσοκομειακών «Βασίλισσα Σοφία», «Βασίλισσα Μαρία» του ορίου «Άγιος Ανδρέας» και άλλων τινών διατάξεων» (ΦΕΚ τ.Α').

την αριθ. 471/7.7.88 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων, Εμμανουήλ η. Χρήστο Οικονόμου και Νικόλαο Ριζογιάννη» (ΦΕΚ τ. Β').

την ανάγκη εκσυγχρονισμού και συμπλήρωσης του ήδη ισχύοντος ού λειτουργίας των Κρατικών Παιδικών Σταθμών.

την έγκριση νέου κανονισμού λειτουργίας των Κρατικών Παιδικών και των Κρατικών Βρεφονηπιακών Σταθμών από 63 άρθρα, ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ

Άρθρο 1

ΣΚΟΠΟΣ

οι Κρατικοί Παιδικοί Σταθμοί και οι Κρατικοί Βρεφονηπιακοί Σταθμοί έχουν την ημερήσια διατροφή, διαπαιδαγώγηση και ψυχαγωγία και νηπιών, τα οποία δεν μπορούν να έχουν στο οικογενειακό περιβάλλον την απαραίτητη φροντίδα, λόγω απασχόλησης των γονέων τους ή λόγω άλλων κοινωνικών αιτιών.

Άρθρο 2

στα επόμενα άρθρα του κανονισμού αυτού αναφέρεται η ενοχλήσιμη: Κρατικός Παιδικός Σταθμός ή Κρατικός Βρεφονηπιακός, κατά περίπτωση.

Άρθρο 3

Διοίκηση

1. Οι Σταθμοί διοικούνται από Τριμελή Διοικητικά Συμβούλια που διορίζονται με τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του οικείου Νομάρχη.

2. Με την ίδια απόφαση ορίζονται ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και ο ελεγκτής του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι αυτή που προβλέπεται κάθε φορά από την κείμενη Νομοθεσία.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο καλείται από τον Πρόεδρο ή τον Γραμματέα αυτού σε συνεδρίαση, με έγγραφη πρόσκληση, στην οποία αναγράφονται τα προς συζήτηση θέματα και βρίσκεται σε απαρτία, εφόσον παρίσταται και τα τρία μέλη αυτού. Η έγγραφη πρόσκληση δύναται να αντικατασταθεί με τηλεφώνημα ή τηλεγράφημα, στις περιπτώσεις δε αυτές, αποδεικνύεται από συνεκτική σημείωση σε ειδικό βιβλίο, η οποία πρέπει να φέρει χρονολογία και υπογραφή του προσώπου που έκανε την πρόσκληση.

Επίσης την πρόσκληση μπορεί να αναπληρώσει γενική πράξη του Διοικητικού Συμβουλίου που καταχωρείται στα Πρακτικά, με την οποία ορίζονται τακτικές ημέρες και ώρες των Συνεδριάσεων.

Για την πρόσκληση των μελών στις συνεδριάσεις, εφαρμόζονται οι γενικές αρχές του δικαίου, σύμφωνα με τις οποίες η παράλειψη της πρόσκλησης των μη μετεχόντων μελών συνιστά τη μη νόμιμη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Όταν κωλύονται τα καλούμενα μέλη, πρέπει να ειδοποιούν έγκαιρα τον Γραμματέα του Συμβουλίου, ο οποίος και θα φροντίζει για την πρόσκληση του αναπληρωματικού μέλους, σύμφωνα με τα παραπάνω.

Εφ' όσον μετέχει στο Διοικ. Συμβούλιο αναπληρωματικό μέλος πρέπει να γίνεται ρητή μνεία στα Πρακτικά της απουσίας ή του κωλύματος του τακτικού μέλους.

Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου χρέη Προέδρου εκτελεί ο Αντιπρόεδρος, ο οποίος αναπληρώνεται από τον νόμιμο αναπληρωτή του Προέδρου.

5. Οι Συνεδριάσεις του Δ.Σ. είναι τακτικές και έκτακτες.

Οι τακτικές γίνονται τουλάχιστον μία (1) φορά το μήνα και ορίζονται με πράξη του Δ.Σ. και οι έκτακτες εφόσον το ζητήσει ο Πρόεδρος του Διοικ. Συμβουλίου ή υποβληθεί γραπτή αίτηση από δύο μέλη αυτού, στην οποία θα αναφέρονται τα προς συζήτηση θέματα, και υποχρεωτικά, μέσα σε πέντε (5) μέρες, συγκλείεται έκτακτη συνεδρίαση από τον Πρόεδρο του Διοικ. Συμβουλίου.

6. Χρέη Εισηγητή στο Διοικ. Συμβούλιο με έγγραφη για κάθε θέμα εισήγηση, που καταχωρείται στα Πρακτικά, εκτελεί ο Διευθυντής χωρίς φέρο και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος αυτού ο νόμιμος αναπληρωτής του.

Χρέη Γραμματέα εκτελεί ο υπάλληλος των Κλάδων Διοικητικού-Λογιστικού ή Διαχειριστών, εφ' όσον υπάρχει.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει υπάλληλος των Κλάδων αυτών ή υπάρχει, αλλά κωλύεται ή απουσιάζει, τότε χρέη Γραμματέα εκτελεί ο Διευθυντής του Σταθμού ή ο νόμιμος αναπληρωτής του Διευθυντή.

7. Για κάθε συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου τηρούνται από το Γραμματέα του Πρακτικά, τα οποία καταχωρούνται σε αριθμημένο και σφραγισμένο, κατά σελίδα, βιβλίο πρακτικών, που θεωρείται από τον Πρόεδρο του Διοικ. Συμβουλίου.

8. Στην αρχή κάθε συνεδρίασης και αφού διαπιστωθεί απαρτία, διαβάζονται και επικυρώνονται τα Πρακτικά της προηγούμενης συνεδρίασης και στη συνέχεια γίνεται συζήτηση και λαμβάνεται απόφαση για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, είτε ομόφωνα εάν συμφωνούν όλα τα μέλη, είτε κατά πλειοψηφία, εάν δύο μέλη απ' αυτά συμφωνούν. Τυχόν διαφωνία μέλους, διατυπώνεται στα Πρακτικά, εφόσον αυτό το επιθυμεί. Εάν υπάρχει ισοψηφία υπερσχέζει η φήρα του Προέδρου.

Σε περίπτωση που στην ημερήσια διάταξη περιλαμβάνεται θέμα που αφορά το προσωπικό του Σταθμού, δύναται ο Πρόεδρος του Διοικ. Συμβουλίου να καλεί να παρευρίσκεται την ώρα της συζήτησης το προσωπικό που έχει σχέση με το θέμα αυτό, προκειμένου να διατυπώσει τις απόψεις του και να παρθεί τυχόν διευκρινίσεις στο Συμβούλιο.

9. Όταν πρόκειται για απόφαση που απαιτεί άμεση ενέργεια, μπορεί το Διοικ. Συμβούλιο να προβαίνει στην επικύρωση του Πρακτικού, στην ίδια συνεδρίαση και να κηρύσσει αυτό αμέσως εκτελεστό.

10. Μπορεί επίσης το Διοικ. Συμβούλιο, μετά την εξάντληση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης να συζητεί και να αποφασίζει και για άλλα ελλείγοντα θέματα που δεν αναγράφονται στην ημερήσια διάταξη, όταν υπάρχει ομόφωνη γνώμη για τη συζήτηση των θεμάτων αυτών.

Άρθρο 4

Αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο ασκεί τις παρακάτω αρμοδιότητες:
α. Είναι αρμόδιο να χειρίζεται κάθε υπόθεση που αναφέρεται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Σταθμού και είναι υπεύθυνο απέναντι του Δημοσίου για την περιοχία γενικά του ιδρύματος.

β. Φροντίζει για την έγκαιρη βεβαίωση και είσπραξη των πόρων του ιδρύματος και παρακολουθεί και ελέγχει τακτικά τη διαχείριση τη νοσηματική, καθώς και του υλικού, την οποία ειδικότερα παρακολουθεί ο ελεγκτής του Διοικ. Συμβουλίου.

γ. Κατάρτιζε τον προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων του Σταθμού και υποβάλλει τούτον για έγκριση, ένα μήνα τουλάχιστον πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους, στην αρμοδία Νομαρχία.

δ. Συντάσσει τον απολογισμό και ισολογισμό των εσόδων και εξόδων που πραγματοποιήσε ο Σταθμός και υποβάλλει τα στοιχεία αυτά στην οικεία Νομαρχία για έγκριση.

Ο εγκεκριμένος από τη Νομαρχία απολογισμός και ισολογισμός του Ιδρύματος μαζί με τα συναφή παραστατικά στοιχεία υποβάλλονται στη συνέχεια, στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τον καταστατικό έλεγχο.

ε. Ορίζει το είδος, την ποσότητα και τον τρόπο προμήθειας των τροφίμων και των υλικών καθώς και της εκτέλεσης έργων και εργασιών, μέσα στα πλαίσια των πιστώσεων του Προϋπολογισμού, και των κειμένων, κάθε φορά, διατάξεων, περί προμηθειών και εκτελέσεως μελετών και έργων.

στ. Εγκρίνει το διατολόγιο, ανάλογα με το ημερήσιο εσόδιο τροφοδοσίας, και σύμφωνα με το ποσοτόλγιο.

ζ. Φροντίζει για την εκποίηση των υλικών του Σταθμού, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν, κάθε φορά, για το θέμα αυτό.

η. Συγκροτεί Επιτροπή, όπως αναλυτικά αναφέρεται στο άρθρο 57 για την καταστροφή του τελείως εφθαρμένου υλικού του Σταθμού.

θ. Με απόφασή του που εγκρίνεται από την οικεία Νομαρχία δύναται να μισθώνει, και χωρίς δημοπρασία ή τήρηση γενικά των περί Λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ διατάξεων, οικήματα, για την εγκατάσταση του Σταθμού (Π.Δ. 1170/80 ΦΕΚ 300 τ.Α).

Επίσης προβαίνει στην αγορά γηπέδων, οικοπέδων και κτιρίων κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στην κείμενη Νομοθεσία (Ν.Δ. 853/71, Ν. 1041/80 και Π.Δ. 1170/80).

ι. Αποφασίζει για την εγγραφή και τη διαγραφή των παιδιών.

ια. Είναι υπεύθυνο για την καλή λειτουργία του Σταθμού και εφαρμόζει για το σκοπό αυτό την κείμενη Νομοθεσία, τον Κανονισμό λειτουργίας του Σταθμού και τις εγκύκλιες οδηγίες.

ιβ. Ασκεί την πειθαρχική εξουσία στο βοηθητικό προσωπικό μαγειρείου και στο προσωπικό καθαριότητας-βοηθητικών εργασιών του Ιδρύματος, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου.

Την διαπίστωση πειθαρχικού αδικήματος υπαλλήλου που έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου, αναφέρει αμέσως στη Διεύθυνση ή το Τμήμα Κοιν. Πρόνοιας της οικείας Νομαρχίας ή στο Υπουργείο, ανάλογα με το παράπτωμα, για να κινηθεί η πειθαρχική διαδικασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

ιγ. Προτείνει την κατά το άρθρο 12 του παρόντος κανονισμού, αναστολή λειτουργίας του Σταθμού σε περίπτωση που υπάρχουν εξαιρετικοί λόγοι που επιβάλλουν τούτο.

ιδ. Με απόφαση του καθορίζεται κάθε φορά η έναρξη και το τέλος της εργασίας του προσωπικού του Σταθμού με τέτοιο τρόπο ώστε να καλύπτεται το ωράριο λειτουργίας του Ιδρύματος, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

Η παραπάνω απόφαση εγκρίνεται από την οικεία Νομαρχία μόνο όσον αφορά τους υπαλλήλους των Κλάδων Βρεφονηπιοκομίας ή Νηπιαγωγών (Προσωρινός).

Ειδικότερα το ωράριο εργασίας μεταξύ των υπαλλήλων αυτών, αν δεν υπάρχουν ειδικοί προς τούτο λόγοι, είναι εναλλασσόμενο και εκπνέει την 14.30 ώρα. Η τελευταία αυτή περίπτωση ισχύει, εφ' όσον στο Σταθμό υπηρετεί υπάλληλος των Κλάδων Διοικητικού-Λογιστικού ή Διαχειριστών και δεν κωλύεται αυτός ή δεν απουσιάζει, ή δεν έχει οριστεί πρωινό ωράριο εργασίας του.

Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται ώστε τις ώρες αιχμής της λειτουργίας του Σταθμού να είναι παρόν το σύνολο του προσωπικού.

ιε. Μεταβάλλει προσωρινά τον τρόπο προσφοράς των καθηκόντων του προσωπικού, όποτε επιβάλλουν τούτο ειδικές έκτακτες ανάγκες του Σταθμού.

ιστ. Καθορίζει μεταξύ των υπαλλήλων που ανήκουν στον Κλάδο Βοηθητικού προσωπικού μαγειρείου ποιος θα ασκεί καθήκοντα μαγειρίου και ποιος βοηθού, εφόσον υπηρετούν δύο υπάλληλοι στον ίδιο αυτό Κλάδο.

ιζ. Ασκεί όλες τις υπόλοιπες αρμοδιότητες που προβλέπονται από την κείμενη Νομοθεσία και τις εγκύκλιες οδηγίες.

2. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου:

α. Εκπροσωπεί το Σταθμό στο δικαστήριο και σε κάθε γενικά αρχή για κάθε έννομη αυτού σχέση και αλληλοπραξεί με κάθε Δημόσια αρχή.

Τα κήθκοντα αυτά εκτελούνται από τον Αντιπρόεδρο σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του.

β. Υπογράφει μαζί με τον ελεγκτή του Διοικ. Συμβουλίου παραστατικό στοιχείο, σχετικά με τη διαχείριση και την τήρηση των βιβλίων διοίκησης και διαχείρισης του Σταθμού.

γ. Ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται, τόσο από τον παρόντα κανονισμό, όσο και από άλλες ειδικότερες ρυθμίσεις.

3. Για την άσκηση ουσιαστικής εποπτείας του Σταθμού τα μέλη του Διοικ. Συμβουλίου είναι υποχρεωμένα να επισκέπτονται αυτόν τακτικά και εκ περιτροπής κατά τις εργασίμες ημέρες.

Τις σχετικές παρατηρήσεις τους επί της λειτουργίας του Ιδρύματος τις σημειώνουν, είτε σαν ολομέλεια, είτε κάθε ένα ξεχωριστά, στο βιβλίο παρατηρήσεων μελών Δ.Σ. που τηρείται για το σκοπό αυτό.

Άρθρο 5

Εγγραφή παιδιών

1. Στους Κρατικούς Παιδικούς Σταθμούς γίνονται δεκτά παιδιά ηλικίας απο 3 ετών μέχρι την ηλικία εγγραφής τους στο Δημοτικό Σχολείο, εφόσον σ' αυτούς λειτουργεί Βρεφικό Τμήμα, και σε αντίθετη περίπτωση απο 2 1/2 ετών.

Στους Κρατικούς Βρεφονηπιακούς Σταθμούς που γωρίζονται σε τρία τμήματα, γίνονται δεκτά παιδιά ηλικίας απο 8 μηνών μέχρι 1 1/2 ετών στο πρώτο τμήμα, απο 1 1/2 ετών μέχρι 3 ετών στο δεύτερο τμήμα και απο 3 ετών μέχρι την ηλικία εγγραφής τους στο Δημοτικό Σχολείο στο τρίτο τμήμα.

Στα Βρεφικά Τμήματα των Κρατικών Παιδικών Σταθμών που χωρίζονται σε δύο ομάδες γίνονται δεκτά παιδιά ηλικίας απο 8 μηνών μέχρι 1 1/2 ετών στην πρώτη ομάδα, και απο 1 1/2 ετών μέχρι 3 ετών στη δεύτερη ομάδα.

2. Τα παιδιά που εγγράφονται στους παραπάνω Σταθμούς, προέρχεται κατά κύριο λόγο απο την περιοχή που εδρεύει ο Σταθμός, μη αποκλεισμένη όμως και της περίπτωσης εγγραφής και παιδιού που διαμένει σε άλλη περιοχή. Κι αυτό, είτε γιατί δεν λειτουργεί στην περιοχή αυτή Σταθμός, ή λειτουργεί, αλλά δεν υπάρχει κενή θέση, είτε γιατί οι γονείς τους, εξυπηρετούνται καλύτερα απο τον Σταθμό αυτό (βρίσκεται πολύ κοντά στην εργασία τους ή κατά την πορεία τους προς αυτήν).

3. Για την εγγραφή του παιδιού απαιτείται απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται μετά από έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών και μετά απο εγγραφή εισήγηση του Διευθυντή. Η εισήγηση αυτή στηρίζεται και σε έκθεση κοινωνικής έρευνας για την οικονομική κατάσταση του παιδιού, η οποία απο το Διευθυντή ή απο υπάλληλο των Κλάδων Βρεφονηπιοκομίας ή Νηπιαγωγών (Προσωρινός).

ε περίπτωση που αυτός δεν μπορεί να μορφώσει γνώμη, μετά την ιατρική επαφή του με τους γονείς ή κηδεμόνες, η παραπάνω έρευνα υφίσταται από Κοινωνικό Λειτουργό της Διεύθυνσης ή του τμήματος. Πρόνοιας της οικείας Νομαρχίας.

εν απαιτείται Κοιν. έρευνα για την εγγραφή παιδιού που η μητέρα εφάπτεται αποσιδητημένα σε φορείς του Δημοσίου Τομέα, όπως αναθεωρούνται στην παρ. 6 του άρθ. 1 του Ν. 1256/82 (ΦΕΚ 65/Α/

Κατά την εγγραφή επιλέγονται τα παιδιά εργαζομένων γονέων ή παιδιά οικονομικά αδυνάτων οικογενειών, προτιμώνται εκείνοι που έχουν ανάγκη φροντίδας από διάφορα κοινωνικά αίτια (όπως παιδιά ορφανά από 08ο ή ένα γονέα, παιδιά αγάμων μητέρων, διαζευγμένων ή σε διάσταση γονέων, παιδιά που προέρχονται από γονείς υψιστική ή πνευματική αναπηρία, πολυτέκτων οικογενειών κλπ).

ε περίπτωση που φιλοξενείται στο Σταθμό ένα παιδί οικογένειας, θα μπαίνει κατά την εγγραφή το δεύτερο ή άλλο παιδί της ίδιας οικογένειας χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η οικονομική της κατάσταση, αυτοτελώς απασχολούμενες μητέρες καθώς και οι αγράμματες μητέρες θεωρούνται εργαζόμενες κατά την έννοια της παραγράφου αυτής.

Τα εγγραφόμενα παιδιά πρέπει να είναι σωματικά, πνευματικά, υγικά κατά την εγγραφή ή ασιτιμολογικά, απαγορευμένης κατάστασης κήφης παιδιών που κινδυνεύουν από μεταδοτικά νοσήματα, παιδιά που οφείλουν από σωματικές, πνευματικές ή ψυχικές καθήσεις ή δεν είναι ελά, εγγράφονται στο Σταθμό εφόσον υπάρχει πιστοποίηση ειδικού Κοινωνικού Νοσηλευτικού Ιδρύματος ή Ασφαλιστικού Οργανισμού, το οποίο είναι ωφέλιμο για το παιδί και ότι δεν υπάρχει κίνδυνος μολυσμού: ιδιαίτερες δυσχέρειες στη λειτουργία του Σταθμού.

Η κατά τα ανωτέρω εγγραφή πραγματοποιείται, ύστερα από αίτηση ενδιαφερομένων, το δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός Ιουλίου ή πάντως πριν από την έναρξη λειτουργίας του Σταθμού, αλλά ολή τη διάρκεια του έτους όταν ζητείται η κάλυψη κενής θέσης ή που θα κενωθεί.

Όταν ο Σταθμός διακόψει τη λειτουργία του το μήνα Ιούλιο όπως ορίζεται στο άρθρο 11 του παρόντος Κανονισμού, το Διοικ. Συμβ. μεταθέτει ανάλογα το χρόνο εγγραφής των παιδιών, όχι όμως της 3ης Αυγούστου.

Οι Σταθμοί εγγράφουν παιδιά πέρα από τη δυναμικότητά τους και ποσοστού 20% εκ' αυτών, εφ' όσον υπάρχουν οι απαραίτητοι χώροι υπηρετεί το προβλεπόμενο από το άρθρο 7 του Ν. 1431/84 κλπ.

Τα παιδιά του προσωπικού του Σταθμού γίνονται δεκτά κατά της οργανικής του δύναμης, ανεξαρτήτως ηλικίας, όχι όμως του 8ου έτους συμπληρωμένου.

όσον υπάρχουν εξαιρετικοί λόγοι και χωρίς να παρακωλύεται η λειτουργία του Σταθμού, δύναται το Δ.Σ. να αποφασίσει για την ονή των παιδιών του προσωπικού, μέχρι τη συμπλήρωση του έτους της ηλικίας τους. Η απόφαση αυτή εγκρίνεται από τον οικ. ομάδα.

ε παραπάνω περιπτώσεις που έστω και ένα από τα παιδιά των γλών μητέρων του Σταθμού είναι γραμμένα στη δύναμή του οι ήλιο αυτοί δεν δικαιούνται του μειωμένου ωραρίου εργασίας, ως 5.

ης δεν δικαιούνται μειωμένου ωραρίου εργασίας, όσες από τις 5 υπαλλήλους του Σταθμού έχουν γραφεί στη δύναμη άλλου 5 από εκείνον που υπηρετούν, έστω και ένα από τα παιδιά τους, ν υπήρχαν λόγοι αντικειμενικής δυσκολίας που να επέβαλαν την η του στα Σταθμό αυτό και όχι στο Σταθμό που υπηρετούν.

ε περιπτώσεις που για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι κανένα παιδί ίνω στη δύναμη του Σταθμού που υπηρετούν ή είναι γραμμένο ίνα από τα παιδιά τους στη δύναμη άλλου Σταθμού, για λό- ως αντικειμενικής δυσκολίας, τότε δικαιούνται μειωμένου ωρα- ργασίας, ως ακολούθως:

η υπάλληλοι των Κλάδων Βρεφονηπιοκομίας ή Νηπιαγωγών (ρινός) μισής ώρας την ημέρα, εφ' όσον τα παιδιά τους είναι ηλικ- αχι 2 ετών.

ο μόνιμο προσωπικό, δύο ώρες την ημέρα εφ' όσον τα παι- ς είναι ηλικίας μέχρι δύο ετών και μιάς ώρας την ημέρα, εφ' όσον ναι ηλικίας μέχρι 4 ετών.

ια όλο το προσωπικό των Σταθμών έχουν ανάλογη εφαρμογή οι ς του Π. Δ/τος 194/1988 (ΦΕΚ 84/1988 τ.Α').

Από 1ης Σεπτεμβρίου κάθε σχολικού έτους οι Σταθμοί δέχονται ιά που για πρώτη φορά γράφτηκαν στη δύναμή τους και εκείνα η φιλοξενούνται και δεν διαγράφτηκαν κατά τα οριζόμενα στο άρ- ου παρόντος Κανονισμού.

12. Σε περίπτωση που ο Σταθμός λειτουργεί το μήνα Αύγουστο, σύμ- φωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 11 του παρόντος Κανονισμού, φι- λοξενεί παιδιά που για πρώτη φορά γράφτηκαν στη δύναμή του τα παιδιά που θα παραμείνουν σ' αυτόν.

Άρθρο 6

Δικαιολογητικά εγγραφής

1. Για να γίνει εγγραφή παιδιού στο Σταθμό απαιτούνται τα παρα- κάτω δικαιολογητικά.

α. Αίτηση του γονέα ή κηδεμόνα, που υποβάλλεται μέσα σ' ένα μήνα πριν τη διακοπή της λειτουργίας του Σταθμού, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 11 του παρόντος Κανονισμού ή και σε όλη τη διάρκεια του έτους όταν ζητείται η κάλυψη κενής θέσης ή θέσης που θα κενωθεί.

β. Αφίερη κάρτα γέννησης του παιδιού ή πιστοποιητικό οικογε- νειακής κατάστασης, από το οποίο να προκύπτει η ηλικία του παιδιού.

γ. Βεβαίωση γιατρού του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ασφαλιστικού Ορ- γανισμού, για την καλή υγεία και σωματική αρτιμελία του παιδιού.

δ. Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 ή του Ν.Δ. 105/69 για την οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των γονέων του παιδιού.

ε. Εκκαθαριστικό σημείωμα της Εφορίας της οικογένειας του παιδιού του προηγούμενου έτους ή σε περίπτωση που δεν υπάρχει, βεβαίωση του εργοδότη για τις αποδοχές των γονέων.

στ. Κάθε άλλο στοιχείο που κρίνεται απαραίτητο από το Δ.Σ. για τη διευκόλυνση της επιλογής.

Δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο για την μη εγγραφή παιδιού η μη προσκόμιση, όταν ζητηθεί, βιβλιασίου ενομήτων της μητέρας, με το αι- τιολογητικό ότι δεν έχει ασφαλισθεί από τον εργοδότη της.

Άρθρο 7

Έκτακτη εγγραφή παιδιών

Επιτρέπεται σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις να γίνονται δεκτά στους Σταθμούς παιδιά με προφορική εντολή του Προέδρου και χωρίς δικαιολογητικά. Στις αμέσως προερχείς συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου αποφασίζεται η οριστική ή μη εγγραφή, με βάση τα δικαιο- λογητικά που στο μεταξύ προσκομίστηκαν.

Άρθρο 8

Καταβολή τροφείων για τα βρέφη

Για τα βρέφη που εγγράφονται στους Σταθμούς καταβάλλονται τρο- φεία, εκτός των βρεφών του προσωπικού που έχουν ως ακολούθως:

1. α) Πέντε χιλιάδες δραχμές (5.000) το μήνα για μηνιαίο οικογε- νειακό εισόδημα από 50.000 μέχρι 100.000 δραχμές.

β) έξι χιλιάδες (6.000) δραχμές το μήνα για μηνιαίο οικογενειακό ει- σόδημα από 100.000 δραχμές μέχρι 125.000 δραχμές.

γ) επτά χιλιάδες δραχμές (7.000) το μήνα για μηνιαίο οικογενειακό ει- σόδημα από 125.000 μέχρι 150.000 δραχμές.

δ) οκτώ χιλιάδες δραχμές (8.000) το μήνα για μηνιαίο οικογενειακό ει- σόδημα πάνω από 150.000 δραχμές.

Σαν μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα νοείται το ποσό που προκύπτει από τον συνολογισμό των κάθε φύσεως εισοδημάτων τακτικών ή εκτάκτων, μηνιαίων ή ετήσιων (υπολογιζόμενων κατά μήνα) από εργα- σία ή από άλλες πηγές της οικογένειας του βρέφους, αφού όμως προη- γουμένως αφαιρεθεί απ' αυτό το ποσό του ενοικίου που καταβάλλει το μήνα η οικογένεια ή το ποσό των δόσεων που καταβάλλει η οικογένεια προς εξόφληση δανείου για την απόκτηση ιδιόκτητης πρώτης κυρίας κατοικίας.

2. Το παραπάνω, κατά κατηγορία, ποσό θα προσαρξάνεται κατά 2.000 δραχμές, εφόσον για τη μεταφορά του βρέφους χρησιμοποιείται αυτοκίνητο του ιδρύματος.

3. Από την υποχρέωση καταβολής τροφείων εξαιρούνται οι οικονο- μικά ασθενείς οικογένειες εφόσον προσκομίσουν την σχετική απόφαση της οικείας Νομαρχίας, που προβλέπεται από το άρθρο 2 Ν.Δ. 57/73 (ΦΕΚ 149/19.7.1973 τ.Α').

4. Για κάθε, πέραν του πρώτου, βρέφους της ίδιας οικογένειας τα ως ανωτέρω τροφεία μειώνονται κατά 50%.

5. Σε περίπτωση που ένας ή και οι δύο γονείς παίρνουν επίδομα φύ- λαξης παιδιών από τον εργοδότη τους, τότε, ανεξάρτητα από την παρα- πάνω (3) εξαιρέση, θα καταβάλλεται το ποσό του επιδόματος αυτού, μη δυναμένου να υπερβεί τις 8.000 δραχμές κατά βρέφος, προσαρξάνου- μενο κατά 2.000 δραχμές, εφόσον για τη μεταφορά του βρέφους χρησι- μοποιείται αυτοκίνητο του ιδρύματος.

6. Τα τροφεία θα καταβάλλονται το πρώτο 15ήμερο του μήνα στο κάθε ίδρυμα με απόδειξη ή στην Τραπεζα ή στο Ταμειευτήριο, που τηρεί αυτό το λογαριασμό του.

7. Δεν θα καταβάλλονται τροφεία το μήνα Αύγουστο ή το μήνα Ιουλίου, που αναστέλλεται η λειτουργία των παραπάνω Ιδρυμάτων και οποιονδήποτε άλλο μήνα, που το βρέφος δεν θα φιλοξενηθεί στο ίδρυμα πέραν των πέντε ημερών.

Άρθρο 9

Διαγραφή παιδιών

1. Η διαγραφή των παιδιών ενεργείται πάντοτε με απόφαση του Δ.Σ.

2. Διαγραφές παιδιών πραγματοποιούνται:

Α) Το δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός Ιουλίου ή το χρονικό διάστημα που θα ορίσει το Διοικητικό Συμβούλιο, σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας του Σταθμού το μήνα Ιούλιο και πάντως όχι πέραν της 3ης Αυγούστου, προκειμένου:

α. Για τα παιδιά που συμπλήρωσαν τη σχολική ηλικία και πρόκειται να εγγραφούν στο Δημοτικό Σχολείο.

β. Για εκείνα που διαπιστώνεται από το Διευθυντή ή από πληροφορίες που έχουν περιέλθει στο Σταθμό ότι η μητέρα τους δεν εργάζεται ή εξέλιπαν οι χρονωικοί λόγοι που επέβαλαν την εγγραφή τους.

Η διαγραφή των παιδιών αυτών πραγματοποιείται αφού προηγουμένως κληθεί η μητέρα τους για να δώσει σχετικές διευκρινίσεις και κριθεί στη συνέχεια από το Διοικητικό Συμβούλιο ή από κοινωνική έρευνα, που τυχόν διενεργηθεί ότι οι παραπάνω πληροφορίες είναι βάσιμες.

Β. Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους για τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Για αδικαιολόγητη απουσία του παιδιού πέραν του μηνός.

β. Όταν το ζητήσει ο γονέας ή κηδεμόνας του παιδιού.

γ. Λόγω εγγραφής του στο Νηπιαγωγείο.

δ. Λόγω της κατ' εξακολούθηση αδικαιολόγητης κατά την κρίση του Δ.Σ. μη έγκαιρης παράδοσης και παραλαβής του παιδιού από το γονέα ή κηδεμόνα, σύμφωνα με το ωράριο που καθορίζεται στο άρθρο 13 του παρόντος Κανονισμού.

ε. Για λόγους υγείας, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 5 του Κανονισμού τούτου.

Άρθρο 10

Μεταφορά παιδιών στο Σταθμό

1. Σε περίπτωση που μεταφέρονται παιδιά στο Σταθμό με αυτοκίνητο που διαθέτει αυτός, η ευθύνη της μεταφοράς τους αναλαμβάνεται από τους ίδιους του γονείς, αφού προηγουμένως έλθουν σε συνεννόηση με το Δ.Σ., προκειμένου να ρυθμισθούν οι προϋποθέσεις της ασφαλούς μεταφοράς των παιδιών αυτών.

2. Όταν πρόκειται για μεταφορά βρεφών, μπορεί το Δ.Σ., εφ' όσον το επιτρέπουν οι συνθήκες λειτουργίας του Σταθμού, να αναθέτει την συνοδεία αυτών στους υπαλλήλους του Κλάδου Βρεφονηπιοκομίας, εκ περιτροπής.

Άρθρο 11

Λειτουργία Σταθμών

1. Η λειτουργία των Σταθμών αρχίζει από την 07.00 ώρα, κατά το χειμερινό ωράριο και από την 06.45 ώρα κατά το θερινό ωράριο και λήγει την 16.00 ώρα.

2. Σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις και σε περίπτωση που οι μητέρες εργάζονται σε αγροτικές εποχιακές εργασίες ή υπάρχουν άλλες τοπικές ανάγκες δύναται με απόφαση του Νομάρχη να παραλείπεται η λειτουργία του Σταθμού εφόσον η στελέχωση του σε προσωπικό είναι επαρκής, με αντιστοίχη καταβολή υπερωριακής αποζημίωσης στο προσωπικό ή κριθεί άλλο ωράριο λειτουργίας από το προαναφερόμενο, δεν μπορεί όμως το τελευταίο αυτό ωράριο να είναι ολιγοτερωρών ωρών, από εκείνες που καθορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.

3. Σε περίπτωση που αποφασίζεται από το Υπουργείο η λειτουργία των Σταθμών να καλύπτει ανάγκες που προκύπτουν από την εφαρμογή μεγάλου ωραρίου λειτουργίας των Εμπορικών Καταστημάτων, Εμποιας τροφομίας κ.λπ., η λειτουργία στις περιοχές που εφαρμόζεται το ωράριο αυτό παρατείνεται αναλόγως με απόφαση του οικείου Νομάρχη. Στην περίπτωση αυτή ο Σταθμός λειτουργεί με επί πλέον προσωπικό υ προσλαμβάνεται για το σκοπό αυτό.

4. Οι Σταθμοί δεν λειτουργούν κατά τις ημέρες αγίας των Δημοσίων Πραγμάτων (όχι όμως ημεραγίων) καθώς και τις ακόλουθες ημέρες:

- α. Από 24 Δεκεμβρίου μέχρι και της 5ης Ιανουαρίου.

β. Από τη Μεγάλη Πέμπτη μέχρι και την Κυριακή του Θωμά.

γ. Του Πολιούχου του Δήμου ή της Κοινότητας όπου λειτουργεί ο Σταθμός ή εορτασμού Εθνικού Τοπικού γεγονότος, στην περίπτωση που η εορτή αυτή έχει καθιερωθεί ως άρτια για όλες της Δημοσίες Υπηρεσίες, Εμπορικά Καταστήματα κ.λπ., που λειτουργούν στην περιοχή αυτή.

5. Το μήνα Αύγουστο οι Σταθμοί δεν λειτουργούν.

Με απόφαση όμως του οικείου Νομάρχη και μετά από εκτίμηση των αναγκών των εργαζομένων γονέων, δύναται κατά περιοχή να καθορίζεται, εναλλακτικά κάθε χρόνο, ορισμένοι Σταθμοί να λειτουργούν το μήνα Αύγουστο και να συνεχίσουν τη λειτουργία τους το μήνα Ιούλιο.

6. Το μήνα που οι Σταθμοί διακόπτουν τη λειτουργία τους:

α. Εκτελούνται οι τυχόν αναγκαίες επισκευές.

β. Οι υπάλληλοι των Κλάδων Βρεφονηπιοκομίας ή Νηπιαγωγών (Προσωρινός) λαμβάνουν υποχρεωτικά το ήμισυ της ετήσιας κανονικής τους άδειας, το δε υπόλοιπο ή μέρος αυτής το λαμβάνουν σε ένα οποιοδήποτε άλλο μήνα, που θα το επιτρέπουν οι υπηρεσιακές ανάγκες του Σταθμού, οι οποίες εκτιμούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο αυτού.

γ. Το λοιπό προσωπικό λαμβάνει υποχρεωτικά ολόκληρη την κανονική του άδεια και σε περίπτωση που δεν εξαντληθούν όλες οι ημέρες το μήνα αυτό, τις υπόλοιπες τις λαμβάνει σε άλλη ημερομηνία.

δ. Το προσωπικό που είναι αναγκαίο να παραμείνει στο Σταθμό τον παραπάνω μήνα, λόγω επισκευών του κτιρίου του, λαμβάνει ολόκληρη ή μέρος της κανονικής του άδειας σε έναν οποιοδήποτε άλλο μήνα που θα το επιτρέπουν οι υπηρεσιακές ανάγκες του Σταθμού, οι οποίες εκτιμούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο αυτού.

ε. Σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις που υπάρχει ανάγκη υπάλληλος του Σταθμού να λάβει μέρος της κανονικής του άδειας, πέρα του παραπάνω μηνός, όχι όμως περισσότερο του ήμισους της άδειας, αυτή χορηγείται σε οποιοδήποτε άλλο μήνα, ύστερα από απόφαση του Δ.Σ., που εγκρίνεται από τον οικείο Νομάρχη, αφού προηγουμένως εκτιμηθούν οι ανάγκες του Σταθμού και δεν δημιουργηθούν προβλήματα στην ομαλή και εύρυθμη λειτουργία αυτού.

στ. Το προσωπικό που κατά τον παραπάνω μήνα δεν έχει θεμελιώσει δικαίωμα κανονικής άδειας, προσφέρει τις υπηρεσίες του στο Ίδρυμα, εάν υπάρχουν, διαφορετικά απασχολείται με θέματα άλλων ιδρυμάτων ή Υπηρεσιών της πόλης που εδρεύει ο Σταθμός, ύστερα από απόφαση του οικείου Νομάρχη, την δε κανονική του άδεια λαμβάνει έναν οποιοδήποτε άλλο μήνα, απ' όπου θεμελιώσει τέτοιο δικαίωμα.

ζ. Σε περίπτωση που υπάλληλος βρίσκεται σε αναρρωτική άδεια ή σε άδεια κύησης ή λοχείας όλο τον πιο πάνω μήνα, τότε η κανονική του άδεια, που είναι υποχρεωτική να ληφθεί το μήνα αυτό, θα μεταφερθεί σε έναν οποιοδήποτε άλλο μήνα του ίδιου χρόνου.

Στην περίπτωση όμως που η προαναφερόμενη άδεια (αναρρωτική, κύησης ή λοχείας) λήξει μέσα στον πιο πάνω μήνα, τότε η ακολουθηθεί η χρήση της κανονικής του άδειας που είναι υποχρεωτική να λάβει μέσα στο μήνα αυτό, κι αν μέρος απ' αυτή δεν εξαντληθεί μέσα στον ίδιο μήνα, τότε θα μεταφερθούν οι μέρες που θα του απομείνουν σ' έναν οποιοδήποτε άλλο μήνα του ίδιου χρόνου.

7. Κατά τις περιόδους των εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, που οι Σταθμοί διακόπτουν τη λειτουργία τους, το προσωπικό δεν υποχρεούται να προσέρχεται σ' αυτούς, εκτός αν εξαιρετικοί λόγοι, που εκτιμούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο, επιβάλλουν την εκτέλεση υπηρεσίας από ορισμένους υπαλλήλους για την αντιμετώπιση ειδικών ή εκτάκτων αναγκών για περιορισμένο αριθμό ημερών.

Η απόφαση του Δ.Σ., που θα εκδοθεί για το σκοπό αυτό, εγκρίνεται από την οικεία Νομορχία.

8. Για τις εορτές των Χριστουγέννων δίδεται στα παιδιά την 23η Δεκεμβρίου, συμβολικό δώρο, που καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τη μέρα αυτή πραγματοποιούνται και εορταστικές εκδηλώσεις με συμμετοχή γονέων και κηδεμόνων και των Τοπικών Αρχών.

Κατά τα λοιπά, ο Σταθμός την παραπάνω μέρα προσφέρει τις υπηρεσίες του στα παιδιά που φιλοξενεί, κανονικά, χωρίς περικοπή του ωραρίου λειτουργίας του.

9. Κάθε παραβίαση από τις ρυθμίσεις, που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, τόσο από το Διοικητικό Συμβούλιο του Σταθμού, όσο και από το προσωπικό αυτού, συνεπάγεται τ' ακόλουθα:

α. Αποτελεί λόγο, που εκτιμάται κάθε φορά από τον οικείο Νομάρχη, για την αντικατάσταση του Διοικητικού Συμβουλίου.

β. Τιμωρείται πειθαρχικά το προσωπικό, κατά τις διατάξεις των άρθρων 205 και μετά του 611/77 Π.Δ/τος και των άρθρων 31 και μετά του Ν. 993/79.

ιος υπάλληλος ή υπηρετεί αλλά απουσιάζει ή κωλύεται, ως και
 λει κάθε άλλη εργασία σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

5. Όταν δεν υπηρετεί Διευθυντής ή υπηρετεί αλλά απουσιάζει ή κω-
 λει όλα τα πεπραγμένα καθήκοντα ασκεί ο νόμιμος αναπληρωτής αυ-

Άρθρο 22

Υπάλληλοι των Κλάδων Βρεφονηπιοκομίας ή Νηπιαγωγών (προσωρινός)

Φροντίζουν για τη σωστή ψυχοσωματική υγεία και ψυχοκινητική
 ή των παιδιών, με πραγματοποίηση ατομικών προγραμμάτων,
 ογα με την ηλικία τους.

Εισηγούνται στο Διευθυντή του Σταθμού για τον έγκαιρο εφοδια-
 ζων αιθουσών με τα απαιτούμενα είδη και ευθύνονται για την εί-
 κάθε ατόμου σ' αυτές.

Επιβλέπουν για την τακτοποίηση των κρεββατιών των παιδιών
 ον λοιπών επίπλων και για τον κατάλληλο αερισμό των αιθουσών.
 Απασχολούν τα παιδιά, σύμφωνα με το ημερήσιο πρόγραμμα απα-
 σης.

Καταχωρούν και υπογράφουν καθημερινά τη διδαχθείσα ύλη στο
 τό βιβλίο που τηρείται από το Διευθυντή.

Είναι υπεύθυνοι και υπόλογοι για τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας,
 αιδευτικό υλικό και γενικά για κάθε υλικό που τους έχει διατεθεί.

Παρακολουθούν τη διανομή του φαγητού στα παιδιά, που πραγ-
 οείται από το βοηθητικό προσωπικό μαγειρείου και το προσω-
 αθαριότητας - βοηθητικών εργασιών.

σής φροντίζουν τα παιδιά κατά την ώρα του φαγητού τους.

Επιλαμβάνονται για την ανάπαυση των παιδιών.

Επιτηρούν επαφή με τους γονείς ή κηδεμόνες και τους ενημερώ-
 α: τη συμπεριφορά και τη ψυχοσωματική υγεία των παιδιών του
 τός τους.

Βοηθούν το Δ/ντή κατά τις ώρες που δεν απασχολούνται με τα
 στη διοικητική και διαχειριστική εργασία, σε περίπτωση που δεν
 εί υπάλληλος των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειρι-
 ι υπηρετεί αλλά απουσιάζει ή κωλύεται, ως και εκτελούν κάθε
 γασία σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης με υπόδειξη του Διευθυ-

Οι υπάλληλοι του Κλάδου Βρεφονηπιοκομίας, εφ' όσον υπηρε-
 τήματα βρεφών, έχουν πέρα από τα προαναφερόμενα καθήκο-
 ε' ακόλουθα:

ροντίζουν για την ικανοποίηση των ατομικών και σωματικών
 των βρεφών (καθαριότητα, διατροφή)

τιμούνται του καθημερινού ματισμού των βρεφών, που παρα-
 ον από τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή
 ιστών, ευθυνόμενοι για κάθε απώλεια ή αδικαιολόγητη κατα-
 του.

Άρθρο 23

γλος των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών
 τελεί χρέη Γραμματέα στο Διοικητικό Συμβούλιο του Σταθμού
 χωρεί τις αποφάσεις που λαμβάνονται απ' αυτό στο βιβλίο
 ών Συνεδριάσεων του Δ.Σ.

ημερώνει, κάθε μέρα, το Διευθυντή για τα παρόντα στο Σταθμό

αι υπεύθυνος για την προμήθεια και τον έγκαιρο εφοδιασμό του
 με τα αναγκαία τρόφιμα και λοιπά υλικά, για την καλή φύ-
 τήρηση και διάθεση του υλικού, καθώς και για τη λοιπή εν γέ-
 υσία του Σταθμού, σύμφωνα με τις εκάστοτε αποφάσεις του
 μβουλίου.

δίδει και συνυπογράφει με τον Πρόεδρο και τον Ελεγκτή του
 δικλότευες αποδείξεις εισπραξης.

ιδει και συνυπογράφει με το Διευθυντή τα δελτία εισαγωγής
 ιδει και συνυπογράφει με το μάγειρα τα δελτία εξαγωγής υλι-

τάσεις τις μισθοδοτικές καταστάσεις του πάσης φύσεως προ-
 του Σταθμού και υπογράφει εκείνες που αφορούν το προσω-
 δεν έχει την ιδιότητα του Δημοσίου υπαλλήλου.

ερακών καταστάσεις που υπογράφονται και από τους δικαιού-
 έρεται ξεχωριστά και κατά κωδικό αριθμό το ανάλογο χρη-
 ισό αμοιβής του υπαλλήλου.

ργάζεται με το Διευθυντή για τον καθορισμό της ποσότητας

των αναγκαίων τροφίμων και λοιπών υλικών.

9. Τηρεί όλα τα διοικητικά και διαχειριστικά βιβλία, εκτός εκείνων
 που τηρεί ο Διευθυντής τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 21 του παρό-
 ντος κανονισμού.

10. Καταχωρίζει, κάθε μέρα, στα διαχειριστικά βιβλία τις εισαγω-
 γές και εξαγωγές τροφίμων και λοιπών υλικών, καθώς επίσης τις ει-
 σπράξεις και πληρωμές που πραγματοποιούνται κάθε φορά, ευθυνόμε-
 νος για την καλή τήρηση και έγκαιρη καταχώριση στα βιβλία αυτά των
 απαιτούμενων εγγραφών.

11. Εκδίδει και συνυπογράφει με τον Πρόεδρο και τον Ελεγκτή του
 Δ.Σ. τις απαραίτητες επιταγές και αναλαμβάνει από τον τηρούμενο στο
 Πιστωτικό Ίδρυμα λογαριασμό του Σταθμού τα σχετικά χρηματικά
 ποσά, μη δικαιούμενος να κρατεί στα χέρια του μετρητά, περισσότερα
 από όσα προβλέπονται στο άρθρο 33 του παρόντος Κανονισμού.

12. Συγκεντρώνει όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, βάσει των
 οποίων εκδίδει τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής, τα οποία συνυπο-
 γράφει με τον Πρόεδρο και τον ελεγκτή του Διοικητικού Συμβουλίου.

13. Εκτελεί τις πληρωμές στους δικαιούχους, στις περιπτώσεις που
 δεν εκδίδονται επ' ονόματι τους επιταγές.

14. Είναι υπεύθυνος για τη συγκέντρωση και απόδοση έγκαιρα στα
 αρμόδια Ταμεία των γενομένων κρατήσεων.

15. Είναι υπεύθυνος για την τήρηση γενικά των λογαριασμών, τη συ-
 γκέντρωση των παραστατικών στοιχείων της διαχείρισης και τη φύλαξη
 και ταξινόμηση των δικ/κών εισπράξεων και πληρωμών έτσι που να εί-
 ναι ευχερής ο έλεγχος σε οποιοδήποτε χρόνο.

16. Παραλαμβάνει, παρουσία του Διευθυντή τα τρόφιμα και τα
 υλικά, αφού προηγουμένως τα ζυγίσει και φροντίζει στη συνέχεια για
 την αποθήκευσή τους.

17. Τηρεί το ένα από τα δύο κλειδιά της αποθήκης

18. Μεριμνά για την έγκαιρη κατάθεση των σχετικών χρηματικών
 ποσών στο λογαριασμό που τηρείται σε Πιστωτικό Ίδρυμα.

19. Συνεργάζεται με το Διευθυντή για την κατάρτιση του προϋπολο-
 γισμού εσόδων και εξόδων καθώς και του απολογισμού και ισολογισμού
 του Σταθμού.

20. Είναι υπεύθυνος και σφείλει να παρακολουθεί όλες τις διαχειρι-
 στικές και διοικητικές πράξεις του Σταθμού.

21. Συντάσσει την αλληλογραφία του Ιδρύματος, εκτός της εμπι-
 στευτικής αλληλογραφίας.

22. Τηρεί το Αρχείο του Σταθμού, την κείμενη Νομοθεσία, τον Κανο-
 νισμό λειτουργίας του Σταθμού και τις εγχύκλιες οδηγίες του Υπουρ-
 γείου, πλην του Αρχείου εμπιστευτικής αλληλογραφίας.

23. Εκτελεί κάθε εξωτερική εργασία του Σταθμού.

24. Είναι υπεύθυνος και υπόλογος για το κάθε φύσεως υλικό του
 Σταθμού.

25. Οι ώρες εργασίας του καλύπτονται κατά το τελευταίο ωράριο της
 κανονικής λειτουργίας του Σταθμού, έτσι ώστε να συμπίπτουν με τη φύ-
 λαξη και παράδοση των νηπίων, όπου καθίσταται και υπεύθυνος μετά
 την αποχώρηση των υπαλλήλων των Κλάδων Βρεφονηπιοκομίας ή Νη-
 πιαγωγών (προσωρινός).

Το Δ.Σ., ύστερα από έγγραφη εισήγηση του Διευθυντή, μπορεί να κα-
 θορίσει διαφορετικά το ωράριο εργασίας του.

Η απασχόλησή του αυτή είτε είναι απογευματινή είτε πρωινή, θα κα-
 λύπτεται μία και μισή ώρα.

26. Εκτελεί κάθε άλλη εργασία σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης με
 υπόδειξη του Διευθυντή.

27. Σε περίπτωση που δεν υπηρετεί στο Σταθμό υπάλληλος των
 Κλάδων αυτών ή υπηρετεί αλλά απουσιάζει ή κωλύεται, τα καθήκοντα
 του ασκεί ο Διευθυντής ή ο νόμιμος αναπληρωτής του Διευθυντού.

Άρθρο 24

Ιατρός

1. Εκτελεί την υγειονομική υπηρεσία και επισκέπτεται το Σταθμό μία
 φορά το 15ήμερο.

2. Υποβάλλει σε ιατρική εξέταση όλα τα παιδιά, παρακολουθεί τη
 σωματική και διανοητική τους ανάπτυξη και ελέγχει την τήρηση των
 υποχρεώσεων εμβολιασμών τους.

3. Τηρεί τις καρτέλλες παρακολούθησης της υγείας των παιδιών και
 υποδεικνύει την ενδεδειγμένη αγωγή, αναμερώνοντας το Διευθυντή και
 τους γονείς.

4. Υποδεικνύει τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την υγιεινή
 των παιδιών και την εν γένει υγειονομική κατάσταση του Σταθμού.

5. Διατηρεί στο Σταθμό φαρμακείο με τα απαραίτητα φάρμακα πρώ-
 των βοηθειών.

υ. Υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα για την προφύλαξη των παιδιών από λοιμώδη νοσήματα και για πρόληψη και περιστολή και παρακολούθησή την ακριβή εκτέλεσή τους.

7. Καταρτίζει πρόγραμμα και αναπτύσσει δραστηριότητες αγωγής υγείας για τα παιδιά, το προσωπικό και τους γονείς.

Άρθρο 25

Υπάλληλοι του Κλάδου Βοηθητικού προσωπικού μαγειρείου

Ο υπάλληλος που ορίζεται ν' ασκεί καθήκοντα μαγειρού:

α. Παραλαμβάνει από το διαχειριστή την αναγκαία ποσότητα τροφίμων και υπογράφει τα σχετικά δελτία εξαγωγής.

β. Είναι υπεύθυνος για την επιμελημένη και έγκαιρη παρασκευή του φαγητού, σύμφωνα με το ισχύον ποσοτόλγιο και διαιτολόγιο.

γ. Φροντίζει για το σερβίρισμα του προγεύματος, και του μεσημβρινού φαγητού.

δ. Είναι αποκλειστικά υπόλογος για τα μαγειρικά σκεύη και λοιπά είδη εστίασεως που παραλαμβάνει από τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών και οφείλει να φροντίζει για την καλή συντήρηση και καθαριότητα αυτών, καθώς και του χώρου του μαγειρείου, ευθυνόμενος για κάθε απώλεια ή αδικαιολόγητη καταστροφή τους.

ε. Φροντίζει για την έγκαιρη τακτοποίηση των προμηθευμένων τροφίμων και ειδών καθαριότητας στον κατάλληλο χώρο αποθήκευσης αυτών και μεριμνά για τη διατήρηση της τάξης και της καθαριότητας του χώρου αυτού.

στ. Σε όλες τις παραπάνω εργασίες βοηθείται από τον υπάλληλο του ίδιου Κλάδου που έχει οριστεί ως βοηθός και σε περίπτωση έλλειψής αυτού, από το προσωπικό καθαριότητας - βοηθητικών εργασιών, με υπόδειξη του Διευθυντή.

ζ. Εκτελεί κάθε άλλη εργασία ο ίδιος, καθώς και ο βοηθός, όταν υπάρχει, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, με υπόδειξη του Διευθυντή.

η. Σε περίπτωση που δεν υπηρετεί υπάλληλος των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών και απουσιάζει ο Διευθυντής ή ο αναπληρωτής αυτού, κρατεί το δεύτερο κλειδί της αποθήκης.

Άρθρο 26

Υπάλληλοι Κλάδου Προσωπικού Καθαριότητας Βοηθητικών εργασιών

α. Εκτελούν τις εργασίες καθαριότητας όλων των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων του Σταθμού, εκτός εκείνων του μαγειρείου και της αποθήκης.

β. Είναι αποκλειστικά υπόλογοι για το γενικό ματιομό του Σταθμού, που παραλαμβάνουν από τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών, εκτός εκείνου που χρησιμοποιείται από κάθε υπάλληλο των Κλάδων Βρεφονηπιοκομίας ή Νηπιαγωγών (προσωρινός) και οφείλουν να μεριμνούν για την καλή συντήρηση, καθαριότητα και φύλαξη αυτού στον κατάλληλο χώρο αποθήκευσής του, ευθυνόμενοι για κάθε απώλεια ή αδικαιολόγητη καταστροφή του.

γ. Βοηθούν το μάγειρα, σε περίπτωση που δεν υπάρχει βοηθός μάγειρα, στην προετοιμασία του φαγητού των παιδιών.

δ. Φροντίζουν για τη διανομή του φαγητού, παρευρίσκονται δε στο χώρο της τραπέζιας και βοηθούν τους υπαλλήλους των Κλάδων Βρεφονηπιοκομίας ή Νηπιαγωγών (προσωρινός), καθόλη τη διάρκεια του φαγητού των παιδιών.

ε. Φροντίζουν μετά το τέλος του φαγητού, για τη συγκέντρωση και μεταφορά στο χώρο του μαγειρείου των ειδών εστίασεως.

στ. Βοηθούν εφ' όσον παρίσταται ανάγκη στην προετοιμασία των παιδιών του νηπιακού τμήματος για τη μεσημβρινή τους ανάπαυση καθώς και στην ετοιμασία αυτών για την αποχώρησή τους από το Σταθμό.

ζ. Σε περίπτωση καλύματος ή ασθένειας του υπαλλήλου που έχει οριστεί να ασκεί καθήκοντα μαγειρού και μη υπάρχοντος άλλου στον ίδιο Κλάδο βοηθητικού προσωπικού μαγειρείου, εκτελούν εκ περιτροπής και τα καθήκοντα του μαγειρού, μέχρι την πρόσληψη εκτάκτου υπαλλήλου προς αναπλήρωση του κωλυμένου ή ασθενούντος.

η. Επιλαμβάνονται της καθαριότητας των παιδιών του νηπιακού τμήματος.

θ. Εκτελούν κάθε άλλη εργασία σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, με υπόδειξη του Διευθυντή.

Άρθρο 27

Υπάλληλος Κλάδου ΔΕ Τεχνικού (οδηγός οχημάτων)

α. Επιλαμβάνεται για την ασφαλή μεταφορά των φιλοξενούμενων στο Σταθμό παιδιών κατά τις ώρες προσέλευσης και αποχώρησης αυτών και σε λοιπές μετακινήσεις τους για λόγους εκπαιδευτικούς και ψυχαγωγικούς.

β. Είναι υπεύθυνος για την καλή συντήρηση και καθαριότητα του αυτοκινήτου και οφείλει να τηρεί σχολαστικά τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.

γ. Εκτελεί τις εξωτερικές εκείνες εργασίες του Σταθμού, που καθορίζονται από το Διευθυντή.

Άρθρο 28

Βιβλία διοίκησης

1. Στο Σταθμό τηρούνται τα παρακάτω βιβλία διοίκησης.

α. Βιβλίο πρωτοκόλλου εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων.

β. Βιβλίο εμπιστευτικού πρωτοκόλλου εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων.

γ. Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του Διοικ. Συμβουλίου.

δ. Βιβλίο ακινήτου περιουσίας (κτηματολόγιο).

ε. Βιβλίο κινήτης περιουσίας (χρεώγραφα, ομολογίες κ.λπ.).

στ. Βιβλίο μητέρων παιδιών.

ζ. Βιβλίο παρουσίας παιδιών.

η. Βιβλίο Μητρώου προσωπικού.

θ. Βιβλίο παρουσίας προσωπικού.

ι. Βιβλίο διδασθείσας ύλης.

ια. Βιβλίο παρατηρήσεων μελών Διοικ. Συμβουλίου.

2. Κάθε άλλο βιβλίο που κρίνεται απαραίτητο για την καλή λειτουργία του Σταθμού, ύστερα από έγκριση του Διοικ. Συμβουλίου.

3. Τα παραπάνω βιβλία αριθμούνται και σφραγίζονται κατά σελίδα, θεωρούνται δε από τον Πρόεδρο του Διοικ. Συμβουλίου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟ

Άρθρο 29

Προϋπολογισμός

1. Ο Προϋπολογισμός εσόδων και εξόδων κάθε Σταθμού, προσδιορίζει τα έσοδα και καθορίζει τα όρια των εξόδων του, για κάθε οικονομικό έτος.

2. Ο προϋπολογισμός συντάσσεται από τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών σε συνεργασία με το Διευθυντή, υπογράφεται και από τους δύο και σε περίπτωση που δεν υπάρχει υπάλληλος των παραπάνω Κλάδων, μόνο από τον Διευθυντή και στη συνέχεια εγκρίνεται και υπογράφεται από τα μέλη του Διοικ. Συμβουλίου.

3. Μετά την έγκρισή του από το Δ.Σ. και ένα μήνα τουλάχιστον πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους, υποβάλλεται εις τριπλούν με ισάριθμα αντίγραφα της σχετικής εισηγητικής έκθεσης και της πράξης φήψισης του από το Διοικ. Συμβούλιο, στο αρμόδιο όργανο για έγκριση.

4. Η ισχύς του προϋπολογισμού αρχίζει με την έναρξη του οικονομικού έτους και μετά την έγκρισή του από το αρμόδιο όργανο.

5. Σε περίπτωση που αυτός δεν έχει εγκριθεί με την έναρξη του οικον. έτους η εκτέλεσή του κατά το πρώτο εξάμηνο ενεργείται σε ποσοστό 50% των αντίστοιχων πιστώσεων του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους.

Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου που εγκρίνει τον προϋπολογισμό και μετά από αιτιολογημένη πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου επιτρέπεται το παραπάνω ποσό ν' αυξάνεται μέχρι του συνόλου των πιστώσεων του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικον. έτους. Με όμοια απόφαση επιτρέπεται η είσπραξη εσόδων και η πραγματοποίηση εξόδων που δεν είναι γραμμένα στον προϋπολογισμό του προηγούμενου οικον. έτους. Δαπάνες των οποίων η πληρωμή είναι υποχρεωτική από διάταξη Νόμου ή Δικαστική απόφαση ή σύμβαση που έχει συναφθεί κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη ενεργούνται μέχρι του συνόλου των αντίστοιχων πιστώσεων του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους, με απόφαση του Διοικ. Συμβουλίου.

6. Τα έσοδα και τα έξοδα του προϋπολογισμού ταξινομούνται κατά είδος, ομάδες και κατηγορίες, ανάλογα με την αιτία και τη φύση αυτών, σύμφωνα με τα οριζόμενα κάθε φορά.

Ἔσοδα είναι ακαίτητη του Σταθμού που δημιουργείται από νόη διάταξη, έξοδα δε είναι η υποχρέωση αυτού, που δημιουργείται κάθε νόμιμη πράξη της διοίκησής του και αποβλέπει στην επιτυχία σκοπού του.

α έσοδα και έξοδα πρέπει να στηρίζονται στις οικείες κείμενες διατάπου διέπουν το Σταθμό. Οι προβλέψεις των εσόδων και εξόδων στις ες αναφέρεται ο προϋπολογισμός του οικονομικού έτους, πρέπει να νται με τον ακριβέστερο δυνατό τρόπο, αφού ληφθεί υπόψη το ύψος εσόδων και των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν κατά το προηινο οικονομικό έτος.

ι περιπτώσεις που για οποιονδήποτε λόγο επιβάλλεται η πρόβλεψη μένων εσόδων ή εξόδων, πρέπει να γίνεται επαρκής αιτιολόγηση.

Τα έσοδα εισπράττονται κατά τη διαδικασία εισπράξης των δημοεσόδων και σύμφωνα με αυτά που ειδικότερα ορίζονται στη Νομοπου ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 30

προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος δηλαδή τα έξοδα πορούν να υπερβαίνουν τα έσοδα, εκτός αν η επιπλέον διαφορά που ιπει καλύπτεται από το ταμειακό υπόλοιπο του προηγούμενου οικικου έτους.

Άρθρο 31

Τροποποίηση του προϋπολογισμού *

Τροποποίηση προϋπολογισμού αποφασίζεται από το Διοικητικό ύλιο του Σταθμού, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή, εφόσον φει τέτοια ανάγκη.

πάλληλος τω Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών ύθνος της διαχείρισης παρακολουθεί τις δαπάνες του Σταθμού περίπτωση εξάντλησης πιστώσεως κάποιου κωδικού αριθμού ηται έγκαιρα μέσω του Διευθυντή στο Δ.Σ. για τα περαιτέρω.

κτίμηση της σκοπιμότητας των προτεινόμενων τροποποιήσεων οϋπολογισμού και της χορήγησης ή μη των συμπληρωματικών εων, ανήκει στο Διοικ. Συμβούλιο, το οποίο πρέπει να αποφασιμύωντας τις πραγματικές ανάγκες και επιδιώξεις του Ιδρύματος, νάγκες της χορήγησης των ζητούμενων συμπληρωματικών πιυ πρέπει να αιτιολογούνται με σαφήνεια.

ροποποίηση του προϋπολογισμού διενεργείται ως εξής: α την αύξηση της αναγραφόμενης στον προϋπολογισμό πιστωποία κατά την εκτέλεσή του απεδείχθη ανεπαρκής. Η αύξηση τωσης αυτής ενεργείται με μεταφορά από το τακτικό αποθεμα-

α την εγγραφή πίστωσης στον Προϋπολογισμό προς αντιμετώτάκτων αναγκών που δεν προβλέφθηκαν κατά την αρχική σύυ. μεταφέρεται το ανάλογο ποσό από το έκτακτο αποθεματικό, εφόσον δεν επαρκεί, αυξάνεται όπως και οι υπόλοιπες πιστώι το τακτικό αποθεματικό.

ν το τακτικό αποθεματικό που έχει εγκριθεί δεν επαρκεί, η ενιτου πραγματοποιείται ή με την μεταφορά αδιάθετου ποσού πίπου εγκρίθηκε ή με την αύξηση των εσόδων του προϋπολογιτο αντίστοιχο ποσό.

την αύξηση των πιστώσεων που αναφέρονται στη μισθοδοσία κου και στην υπέρ του ΙΚΑ εργοδοτική εισφορά, γίνεται αύξηση ο κεφαλαίου των εσόδων με το αντίστοιχο αναγκαίο ποσό, ή ορά πιστώσεων που αφορούν άλλης φύσεως δαπάνες.

οιούεται η ενίσχυση πιστώσεων που αφορούν άλλης φύσεως δαο μεταφορά πιστώσεων μισθοδοσίας του προσωπικού και υπέρ εργοδοτικής εισφοράς.

την τροποποίηση του προϋπολογισμού πλήρως αιτιολογημένη Δ.Σ. υποβάλλεται σε τρία αντίγραφα με ισάριθμα φύλλα μετου προϋπολογισμού στην οικεία Νομαρχία προς έγκριση, κάτω.

όσον πρόκειται για αύξηση των εσόδων από κρατική επιχορήρι την 10η Σεπτεμβρίου κάθε έτους.

όσον πρόκειται για τροποποίηση χωρίς αύξηση εσόδων, μέχρι κεμβρίου κάθε έτους και

όσον πρόκειται για εξαιρετικές περιπτώσεις, που να δικαιολοπό μια πραγματική κατάσταση, μέχρι την 23η Δεκεμβρίου

γγορεύεται η πραγματοποίηση δαπάνης σε βάρος κωδικού πίστωση του οποίου έχει εξαντληθεί μέχρις ότου εγκριθεί η η που έχει αποφασισθεί.

Άρθρο 32

Εισπράξεις εσόδων - Αναλήψεις

1. Τα ποσά που αποστέλλονται στο Ίδρυμα από το Δημόσιο με χρηματικά εντάλματα ή με επιταγές ή άλλα μέσα, από τους Δήμους ή Κοινότητες, Ενοριακούς Ναούς, Οργανώσεις ή εισφορές ιδιωτών από δωρείς ή κληροδοτήματα ή καταβάλλονται τρορεία από τους γονείς ή κηδεμόνες, εισπράττονται από το Σταθμό με έκδοση από τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών διπλότυπης απόδειξης εισπράξεως (μπλοκ), αριθμημένου και θεωρημένου από τη Δ/νση ή το Τμήμα Κοιν. Πρόνοιας της οικείας Νομαρχίας, η οποία υπογράφεται από τον Πρόεδρο, τον ελεγκτή και τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών.

2. Ο υπάλληλος των πιο πάνω Κλάδων καταχωρεί αυθημερόν στο ημερολόγιο και καθολικό το ποσό που εισέπραξε και φροντίζει να καταθεί στο Πιστωτικό Ίδρυμα που ασκεί τη διαχείριση του Σταθμού, σύμφωνα με τη Νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά.

3. Τα έσοδα βεβαιώνονται και εισπράττονται μέσα στη διάρκεια του οικονομικού έτους. Όσα απαιτά δεν εισπραχθούν βεβαιώνονται ως έσοδο του επομένου οικονομικού έτους.

4. Η ανάληψη των καταθέσεων από τα πιστωτικά Ίδρύματα γίνεται τμηματικά και ανάλογα με τις ανάγκες του Σταθμού, με επιταγές υπογραμμένες από τον Πρόεδρο, τον Ελεγκτή και τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών.

Άρθρο 33

Πληρωμές δαπανών *

1. Οι δαπάνες εκτελούνται οπωσδήποτε μετά την έκδοση χρηματικού εντάλματος, το οποίο αποτελεί εντολή του Νομικού Προσώπου για την πληρωμή δαπάνης νόμιμα αναγνωρισμένης.

Τα εντάλματα εκδίδονται για την πληρωμή δαπανών στο όνομα του δικαιούχου, βάσει δικαιολογητικών που αποδεικνύουν την υποχρέωση του Ιδρύματος και εξοφλούνται με επιταγή που εκδίδεται στο όνομά του.

Η εξόφληση των μηνιαίων καγίων δαπανών και μικροδαπανών που αποφασίζεται κάθε φορά στην αρχή του έτους από το Δ.Σ. ενεργείται από τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών με ανάληψη του αναγκαίου ποσού από το πιστωτικό Ίδρυμα, στο οποίο ευρίσκονται κατατεθειμένα τα κεφάλαια ή από το αδιάθετο χρηματικό ποσό που βρίσκεται στα χέρια του παραπάνω υπαλλήλου, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 40.000 δρχ.

Άρθρο 34

Δικαιολογητικά πληρωμών *

1. Για την έκδοση ενταλμάτων πληρωμής απαιτούνται τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- Απόφαση του Διοικ. Συμβουλίου για έγκριση της δαπάνης.
- Δελτίο εισαγωγής, εφόσον πρόκειται για προμήθεια υλικού ή βεβαίωση επί του παραστατικού στοιχείου (τιμολόγιο ή εξοφλητική απόδειξη) που υπογράφεται από το Διευθυντή και τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών του Ιδρύματος εφόσον πρόκειται για εργασία.
- Συμφωνητικό εφόσον πρόκειται για εργολαβία προμήθειας υλικών ή εκτέλεσης εργασίας νομίμως χαρτοσημασμένου.
- Τιμολόγιο νόμιμα θεωρημένο από την οικεία εφορία.
- Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για ποσό που ισχύει κάθε φορά.

στ. Βεβαίωση της οικείας Αγορανομικής Αρχής για είδη που υπόκεινται σε Αγορανομικό Έλεγχο.

ζ. Πρακτικά δημοπρασίας και δικαιολογητικά διενέργειας και κατακύρωσης αυτής καθώς και κάθε άλλο δικαιολογητικό με το οποίο θα πιστοποιείται η κανονική και συμφέρουσα ενέργεια της δαπάνης, στο πρώτο ένταγμα για κάθε είδος.

2. Με βάση τα πιο πάνω δικαιολογητικά ο υπάλληλος των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών συντάσσει το χρηματικό ένταγμα πληρωμής ξεχωριστά για κάθε είδος δαπάνης, ανάλογα με τη διαίρεση του προϋπολογισμού.

Τούτο υπογράφεται από τον Πρόεδρο, τον Ελεγκτή και τον Υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών και στη συνέχεια καταχωρείται στο βιβλίο Ημερολόγιο και στο βιβλίο Καθολικού, μετά την έγκρισή του από τον Πρόεδρο ή τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Ο υπάλληλος των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών

αποβίδει αρμοδίως και ανελλιπώς και μέχρι της 15ης του επομένου της εξόφλησης των ενταλμάτων πληρωμής, μηνός, τις γενόμενες κρατήσεις.

Τα αποδεικτικά στοιχεία των πιο πάνω καταθέσεων επισυνάπτονται στο οικείο ένταλμα μαζί με σχετική κατάσταση, στην οποία αναγράφονται οι αριθμοί των χρηματικών ενταλμάτων επί των οποίων έγιναν οι σχετικές κρατήσεις.

3. Για την πληρωμή των πάσης φύσεως αποδοχών του προσωπικού, συντάσσονται και υπογράφονται από τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών μισθοδοτικές καταστάσεις και εφ' όσον πρόκειται για την πληρωμή του προσωπικού που έχει την ιδιότητα του δημ. υπαλλήλου αυτές υπογράφονται από το Διευθυντή.

Οι πιο πάνω καταστάσεις υπογράφονται και από το δικαιούχο.

Άρθρο 35

Προμήθειες τροφίμων και λοιπών υλικών

1. Οι προμήθειες των αναγκαίων ειδών ή η εκτέλεση εργασιών στο Ίδρυμα, πραγματοποιούνται με την ανάδειξη χορηγητών ή εργολάβων, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, με εξαίρεση την εκτέλεση έργων καθώς και την ανάθεση εκπόνησης μελετών, για τα οποία ισχύει η εκάστοτε Νομοθεσία για την εκτέλεση έργων του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 21 και 22 του Ν. 1579/85 (ΦΕΚ 217/85 τ.Α').

2. Η διαδικασία καθορίζεται ανάλογα με το ύψος της δαπάνης, ως ακολούθως:

α. Η προμήθεια ειδών ή εκτέλεση εργασιών μέχρι ποσού δρχ. 150.000 δρχ. ενεργείται από την ελεύθερη αγορά με την απ' ευθείας συμφωνία και κατά τον καλλίτερο και συμφερότερο τρόπο.

β. Η προμήθεια ειδών ή εκτέλεση εργασιών αξίας ποσού 150.000 - 300.000 δρχ. ενεργείται με πρόχειρο μειοδοτικό διαγωνισμό αφού ληφθούν τρεις τουλάχιστον προσφορές από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου του Διοικ. Συμβουλίου.

γ. Η προμήθεια ειδών ή εκτέλεση εργασιών αξίας άνω του ποσού των 300.000 δρχ. ενεργείται με δημόσιο μειοδοτικό διαγωνισμό.

(Απόφαση 119459/1313/1986 Υπουργείου Οικονομικών (ΦΕΚ 951/1986 τ.Β').

Δημόσιος μειοδοτικός διαγωνισμός

Άρθρο 36

Επιτροπές διενέργειας διαγωνισμών

1. Ο διαγωνισμός για την ενέργεια προμηθειών πραγματοποιείται ενώπιον Επιτροπών, Τριμελών μεν. εφ' όσον η προϋπολογιζόμενη και εγκρινόμενη δαπάνη δεν υπερβαίνει τα τρία εκατομμύρια (3.000.000) δρχ. πενταμελών δε. εφ' όσον η δαπάνη αυτή υπερβαίνει το ποσό τούτο.

2. Οι Επιτροπές αποτελούνται από μόνιμους υπαλλήλους του Σταθμού, όπου δε αυτό δεν είναι δυνατόν από μόνιμους υπαλλήλους της Δ/νσης ή του Τμήματος Κοιν. Πρόνοιας της οικείας Νομαρχίας.

Σε περίπτωση αδυναμίας συγκρότησης των Επιτροπών κατά τον παραπάνω τρόπο, αυτές μπορούν να συγκροτούνται από μόνιμους υπαλλήλους Υπουργείου ή άλλου Ν.Π.Δ.Δ.

Σε έλλειψη ικανού αριθμού μόνιμων υπαλλήλων επιτρέπεται στις Επιτροπές αυτές να μετέχουν και έκτακτοι υπάλληλοι, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, του Σταθμού.

Γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται υπάλληλος του Σταθμού, ο οποίος δεν αποκλείεται να είναι και μέλος της Επιτροπής.

3. Επιτρέπεται να ορίζονται ως μέλη των Επιτροπών και μέλη του Δ.Σ. του Σταθμού, αυτά όμως δεν μπορούν να υπερβαίνουν το ένα για τις τριμελείς και τα δύο για τις πενταμελείς επιτροπές.

4. Οι Επιτροπές συγκροτούνται κάθε φορά δεκαπέντε (15) ημέρες κατ' ανώτατο όριο πριν από την ημέρα διεξαγωγής του διαγωνισμού με απόφαση του Προέδρου του Διοικ. Συμβουλίου του Σταθμού. Με την απόφαση αυτή ορίζονται, ο Πρόεδρος, καθώς και οι αναπληρωτές του Προέδρου, των μελών και του Γραμματέα.

5. Οι παραπάνω Επιτροπές συνεδριάζουν με την παρουσία όλων των μελών τους και αποφασίζουν κατά πλειοψηφία που καταχωρίζεται στο Πρακτικό. Επίσης καταχωρίζεται και η γνώμη των τυχόν μειοψηφούντων μελών.

6. Προκειμένου για προμήθειες για τις οποίες απαιτούνται ειδικές γνώσεις, ορίζεται υποχρεωτικά σαν ένα από τα μέλη της Επιτροπής υπάλληλος του Σταθμού ή άλλου Ν.Π.Δ.Δ., που να κατέχει τις απαιτούμενες γνώσεις.

(άρθρο 2 Π.Δ. 715/1979 ΦΕΚ 212/79 τ.Α').

Άρθρο 37

Διακήρυξη διαγωνισμού

1. Ο δημόσιος διαγωνισμός, ενεργείται, ύστερα από διακήρυξη του Δ.Σ. του Σταθμού.

2. Με τη διακήρυξη προσδιορίζονται:

α. Ο Σταθμός που προκηρύσσει το διαγωνισμό

β. Το αντικείμενο του διαγωνισμού

γ. Η προϋπολογιζόμενη δαπάνη

δ. Ο τόπος υποβολής των προσφορών καθώς και η ημερομηνία και ώρα έναρξης και λήξης της προθεσμίας αποδοχής των προσφορών από την Επιτροπή.

ε. Η ημερομηνία, ώρα και τόπος διεξαγωγής του διαγωνισμού.

στ. Το σύστημα διεξαγωγής του διαγωνισμού, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 13 του Π. Δ/τος 715/1979, όπως ισχύουν κάθε φορά.

ζ. Οι όροι συμμετοχής στο διαγωνισμό, ήτοι οι ιδιότητες τις οποίες πρέπει να πληρούν τα πρόσωπα που επιθυμούν να γίνουν δεκτά στο διαγωνισμό.

η. Τα στοιχεία και τα δικαιολογητικά συμμετοχής, καθώς και απαιτείται η κατάθεση δείγματος.

θ. Το επί της προσφερομένης τιμής ποσοστό εγγυήσεως συμμετοχής και καλής εκτέλεσης της σύμβασης.

ι. Ο χρόνος ισχύος των προσφορών.

ια. Ο τρόπος πληρωμής, καθώς και τα τέλη και οι κρατήσεις οι οποίες θα βαρύνουν τον προμηθευτή.

ιβ. Η τυχόν επιβάρυνση του προμηθευτή με τα έξοδα δημοσίευσης της διακήρυξης και τα τέλη της σύμβασης.

ιγ. Όρος που να παρέχει την ευχέρεια κατακύρωσης του διαγωνισμού του υπό προμήθεια είδους.

ιδ. Όρος ότι ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί κατά τις διατάξεις του Π. Δ/τος 715/79 όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά και σε περίπτωση που ισχύουν και ειδικές διατάξεις, βάσει και των διατάξεων αυτών.

ιε. Οι ημέρες και ώρες κατά τις οποίες μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να λαμβάνουν γνώση των όρων του διαγωνισμού.

ιστ. Ο τρόπος ανακοίνωσης της διακήρυξης.

ιζ. Όρος ότι, στην προσφορά θα αναγράφεται ότι ο προσφέρων έλαβε γνώση των όρων της διακήρυξης τους οποίους και αποδέχεται πλήρως και ανεπιφύλακτα.

ιη. Κάθε άλλος κατά την χρήση του Σταθμού αναγκαίος όρος.

3. Η διακήρυξη ακόμα περιέχει προδιαγραφές και λοιπούς όρους υπό τους οποίους θα καταρτισθεί και εκτελεσθεί η σύμβαση προμήθειας και ιδιαίτερα:

α. Λεπτομερή περιγραφή του αντικείμενου της προμήθειας, η οποία περιλαμβάνει τα είδη της προμήθειας και την ποσότητα αυτών, την ποιότητα των ειδών, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του καθ' ενός απ' αυτά, ως και τον τρόπο συσκευασίας τους.

β. Την προθεσμία παράδοσης των ειδών.

γ. Τον τόπο παράδοσης και τον τρόπο του ποιοτικού ελέγχου αυτών.

δ. Τις ποινικές ρητρες και λοιπές κυρώσεις που θα επιβληθούν από το Δ.Σ. του Σταθμού, σε περίπτωση μη εκτέλεσης της σύμβασης ή μη εμπρόθεσμης ή μη καλής εκτέλεσης αυτής.

ε. Τον τρόπο επίλυσης των τυχόν διαφορών.

(Άρθρο 3 Π. Δ/τος 715/1979 ΦΕΚ 212/79 τ.Α')

Άρθρο 38

Δημοσίευση διακήρυξης

1. Εφ' όσον η έδρα του Σταθμού βρίσκεται στη μείζονα περιοχή της Πρωτεύουσας, η ανακοίνωση της διακήρυξης πραγματοποιείται με τη δημοσίευση περίληψης αυτής σε μία τουλάχιστον ημερήσια Εφημερίδα κατά προτίμηση εμποροοικονομικού περιεχομένου ευρείας κυκλοφορίας.

2. Εφ' όσον η έδρα του Σταθμού βρίσκεται εκτός της Μείζονος περιοχής της Πρωτεύουσας, η ανακοίνωση διακήρυξης πραγματοποιείται με τη δημοσίευση περίληψης αυτής σε μία τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα που εκδίδεται στην έδρα του Σταθμού και σε έλλειψη τούτων, σε μία τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία Εφημερίδα της έδρας του Νομού στην Περιφέρειά του οποίου βρίσκεται η έδρα του Ίδρυματος. Περίληψη της διακήρυξης αυτής τοιχοκολλάται και στο Δημαρχιακό ή Κοινοτικό Κατάστημα του οικείου Δήμου ή Κοινότητας.

Σε περίπτωση μη έκδοσης ημερήσιας ή εβδομαδιαίας εφημερίδας, στην περιφέρεια του Νομού όπου βρίσκεται η έδρα του Σταθμού, η ανα-

τη της διακήρυξης πραγματοποιείται με τοιχοκόλληση αυτής στο χωρικό ή Κοινοτικό Κατάστημα του οικείου Δήμου ή Κοινότητας, μεγάλο ύψος προμήθειας και εφ' όσον κατά την κρίση του Δ.Σ. αθμού επιδιώκεται η συμμετοχή στο διαγωνισμό μειοδοτών και να διαμερίσματα της χώρας, περιλήψη της διακήρυξης δημοσίως και σε μία ημερήσια εφημερίδα των Αθηνών ή Θεσσαλονίκης. Η δημοσίευση της περιλήψης διακήρυξης στις Εφημερίδες μπορεί να γίνει κατά την κρίση του Δ.Σ. του Σταθμού, δύο ή τρεις φορές εφ' όσον ενδείκνυται, μετά από ειδικά αιτιολογημένη πρόταση του τμήματος του Σταθμού.

Εκτός από τις κατά τις προηγούμενες παραγράφους δημοσιεύσεις, η διακήρυξη γνωστοποιείται με επικολήσεις σε εμφανές μέρος της εισόδου του Καταστήματος του Σταθμού ή της αρμοδίας κατά τόπον υπηρεσίας (Δ/νση ή Τμήμα Κοιν. Πρόνοιας της οικείας Νομαρχίας) και γίνεται στα οικεία Επιμελητήρια και Επαγγελματικά Σωματεία ιφρείας τούτου, επιτροπασμένης της αποστολής της διακήρυξης ε Επιμελητήρια και Επαγγελματικά Σωματεία εκτός της περιουσίας του Σταθμού.

ο 4 Π. Δ/τος 715/1979 ΦΕΚ 212/79 τ.Α')

Άρθρο 39

Χρόνος δημοσίευσης της διακήρυξης

μεταξύ της χρονολογίας δημοσίευσης της περιλήψης διακήρυξης λαιμβανομένης της πρώτης δημοσίευσης και της διενέργειας διαγωνισμού προθεσμία, είναι ανάλογη προς τη φύση της προθεσμίας και τις ανάγκες του Σταθμού.

Προβλεπόμενος είναι μικρότερη των είκοσι ημερών, προκειμένου για διαγωνισμό εσωτερικού ή των τριάντα ημερών προκειμένου για διεθνείς διαγωνισμούς.

Η αιτιολογημένη απόφαση του Δ.Σ., μπορεί να συντομευθεί, σε περίπτωση που ο χρόνος της δημοσίευσης της περιλήψης σε έρεος τουλάχιστον πέντε από τη διενέργεια του διαγωνισμού.

5 Π. Δ/τος 715/1979 ΦΕΚ 212/79 τ.Α')

Άρθρο 40

Δικαιούμενοι συμμετοχής σε διαγωνισμούς

διενεργούμενους διαγωνισμούς δικαιούνται συμμετοχής, οι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ημεδαπά ή αλλοδαπά, που ην ημεδαπή ή αλλοδαπή το εμπορικό ή βιομηχανικό ή βιοτεχνολογικό κατά το τρέχον του διαγωνισμού έτος, φυσικοί αντιπρόσωποι των παραπάνω φυσικών ή νομικών προ-

θεσμιών από εκείνους που εδρεύουν στην ημεδαπή.

7 Π. Δ/τος 715/1979 ΦΕΚ 212/79 τ.Α')

Άρθρο 41

Δικαιολογητικά συμμετοχής σε διαγωνισμούς

λαμβάνουν μέρος στους διαγωνισμούς οφείλουν να προσκομίσουν, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά.

Ελληνες πολίτες που κατοικούν στην Ελλάδα και ασκούν βιομηχανικό ή βιοτεχνολογικό επάγγελμα:

α) Πρωτογενή του οικείου Επιμελητηρίου του τόπου που ασκούν μά τους, στο οποίο θα βεβαιώνεται το ειδικό αυτών επάγγελμα κατά το τρέχον του διαγωνισμού έτος άσκηση αυτού και πειστικό Ποινικού Μητρώου, ότι δεν έχουν καταδικασθεί ηνικά Δικαστήρια σε ποινή που συνεπάγεται τις εκπτώσεις 59 και επόμενα του Ποινικού Κώδικα.

β) Αλλοδαποί που κατοικούν στην Ελλάδα και ασκούν εμπορικό ή βιομηχανικό επάγγελμα:

α) άσκησης του επαγγέλματος αυτού που τους έχει χορηγήσει αρμόδιες Ελληνικές Αρχές, όπου απαιτείται.

β) Εξέταση νομικά πρόσωπα.

γ) Πρωτογενή του οικείου Επιμελητηρίου της περιοχής που εδρεύ-

ει στην Ελλάδα Εμπορικοί Αντιπρόσωποι αλλοδαπών φυσικών ή νομικών:

α) Πρωτογενή του αρμόδιου Επιμελητηρίου ότι είναι αναγνωρισμένοι αντιπρόσωποι και ότι είναι κάτοχοι του διπλώματος 1/41 «Περί εμπορικών αντιπροσώπων εισαγωγής», όπως ισχύει.

β) Πρωτογενή του αρμόδιου αντιπροσώπων.

Ε. Οι αντιπρόσωποι των φυσικών ή νομικών προσώπων στην Ελλάδα, για λογαριασμό των οποίων υποβάλλουν την προσφορά:

α. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται στην περίπτωση του φυσικού ή νομικού προσώπου.

β. Σχετική εξουσιοδοτική επιστολή αυτών για λογαριασμό των οποίων ενεργούν.

ΣΤ. Οι Συνεταιρισμοί:

α. Βεβαίωση της αρμόδιας Δημόσιας Αρχής ή προκειμένου για Γεωργικούς Συνεταιρισμούς της αρμόδιας Εποπτευτικής Υπηρεσίας της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδας, περί της νόμιμης λειτουργίας του Συνεταιρισμού.

β. Αντίγραφο της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, περί της συμμετοχής του Συνεταιρισμού στο διαγωνισμό και της στην προκειμένη περίπτωση εκπροσώπησης του.

2. Από τα πιο πάνω δικαιολογητικά τα πιστοποιητικά του οικείου Επιμελητηρίου και του Ποινικού Μητρώου, ισχύουν το μεν πρώτο μέχρι τη λήξη του έτους κατά το οποίο εκδόθηκε, το δε δεύτερο για ένα εξαμηνιαίο από την έκδοσή του.

3. Η μη προσκόμιση μαζί με την προσφορά όλων των πιο πάνω δικαιολογητικών, συνεπάγεται την απόρριψη, ως απαράδεκτη, εκτός εν ο μισοδότης προσκομίσει δικαιολογητικά μέσα σε πέντε μέρες από την προθεσμία διενέργειας του διαγωνισμού.

(άρθρο 8 Π. Δ/τος 715/1979 ΦΕΚ 212/79 τ.Α')

Άρθρο 42

Εγγυοδοσίες

1. Κάθε προσφορά στο δημόσιο διαγωνισμό πέρα από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο, συνοδεύεται και από γραμματίο παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων ή εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένης Τράπεζας, για ποσό ίσο προς 5% τουλάχιστον της αξίας της προσφοράς, ως εγγύηση συμμετοχής στο μειοδοτικό διαγωνισμό και υπογραφής της οικείας, στην προκειμένη περίπτωση, σύμβασης κατακύρωσης του διαγωνισμού στον αμιγώς συμμετέχοντα.

Σε περίπτωση που ο καταθέτης δεν ανακηρυχθεί προμηθευτής, η εγγύηση επιστρέφεται σ' αυτόν, μέσα σε πέντε μέρες από την κατακύρωση του διαγωνισμού.

2. Οι χωρίς εγγύηση ή χωρίς της ανάλογης εγγύησης προσφορές, απορρίπτονται από την Επιτροπή διαγωνισμού, ως απαράδεκτες.

3. Πριν από την υπογραφή της σύμβασης ο υπέρ του οποίου κατακυρώθηκε ο διαγωνισμός υποχρεούται να διπλασιάσει την κατατεθειμένη απ' αυτόν εγγύηση, η οποία και παραμένει μέχρι πλήρους εκτέλεσεως της σύμβασης, ως εγγύηση για την καλή εκτέλεση αυτής.

Εάν το Δ.Σ. του Σταθμού κρίνει ότι πρέπει να κατατεθεί μεγαλύτερη πρόσθετη εγγύηση για την καλή εκτέλεση της σύμβασης, υποχρεούται να καθορίζει τούτο στη διακήρυξη.

(άρθρο 9 Π. Δ/τος 715/1979 ΦΕΚ 212/79 τ.Α')

Άρθρο 43

Υποβολή προσφορών - αντιπροφορές

1. Για να λάβει μέρος κάποιος στο διαγωνισμό, υποβάλλει την προσφορά του μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στη διακήρυξη μαζί με την εγγύηση που προβλέπεται στο προηγούμενο άρθρο.

Στην προσφορά πρέπει να αναγράφεται απαραίτητα ότι ο προσφέρων έλαβε γνώση των όρων της διακήρυξης, τους οποίους και αποδέχεται πλήρως και ανεπιφύλακτα.

2. Προσφορά η οποία υπεβλήθη εκπρόθεσμα ή είναι αόριστη και ανεπίδεκτη εκτίμησης ή υπό αίρεση, απορρίπτεται ως απαράδεκτη από την Επιτροπή διαγωνισμού.

3. Η Επιτροπή διαγωνισμού μπορεί να απορρίψει, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της, που ανακοινώνεται αμέσως στον ενδιαφερόμενο, οποιαδήποτε προσφορά, εάν αυτός που την υπέβαλε δεν παρέχει τα ειδικά της πλήρους και τέλεισης εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του, για την υπό ενέργεια προμήθεια οι οποίες επιβάλλονται από τους όρους της διακήρυξης και από τις διατάξεις του Π. Δ/τος 715/79 όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά και ιδιαίτερα αν αυτός δεν ανταποκρίθηκε κατά το πρόσφατο παρελθόν σε προμήθειες που του ανατέθηκαν από το Δημόσιο ή Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου και έγινε, λόγω αυτού του γεγονότος, αποδεδειγμένα πρόξενος ανωμαλιών.

4. Οι προσφορές, εφ' όσον δεν ορίζεται διαφορετικά στη διακήρυξη, δεσμεύουν τους προσφέροντας επί τριάντα ημέρες από της επόμενης της διενέργειας του διαγωνισμού.

Αυτός που υποβάλλει την προσφορά δεσμεύεται απ' αυτή για υπογραφή της σύμβασης σε περίπτωση που κατακυρωθεί σ' αυτόν ο διαγωνισμός, εκτός αν συντρέχει ανωτέρα βία.

5. Αντιπροσφορές δεν γίνονται δεκτές.
(άρθρο 10 Π. Δ/τος 715/79 ΦΕΚ 212/79 τ.Α')

Άρθρο 44

Ενοστάσεις - Πρακτικό διεξαγωγής διαγωνισμού

1. Κατά τις νομιμότητες της διακήρυξης, της συμμετοχής μειοδότη του ή της νομιμότητας διενέργειας του διαγωνισμού χωρεί ένσταση.

2. Δικαίωμα ένστασης έχουν μόνο εκείνοι που συμμετέχουν στο διαγωνισμό. Αυτές υποβάλλονται: εγγράφως ενώπιον της Επιτροπής Διαγωνισμού, κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού ή μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες από τη λήξη διενέργειας αυτού.

3. Η Επιτροπή Διαγωνισμού αποφασίζει οριστικά επί των ενστάσεων, με αιτιολογημένη απόφαση της.

4. Επί του πίνακα μειοδοτικού διαγωνισμού η Επιτροπή διαγωνισμού συντάσσει Πρακτικό το οποίο μαζί με τις προσφορές, τις τυχόν υποβληθείσες ενστάσεις, τις επ' αυτών αποφάσεις καθώς και έκθεση αυτής για το αν συμφέρουν ή όχι οι τιμές που προσφέρθηκαν, υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο του Σταθμού, για τη λήψη τελικής απόφασης περί της κατακύρωσης του διαγωνισμού.

(άρθρο 15 Π. Δ/τος 715/79 ΦΕΚ 212/79 τ.Α')

Άρθρο 45

Λοιπά θέματα προμηθειών

Για θέματα προμηθειών που δεν αναφέρονται στα προηγούμενα άρθρα που έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των αντίστοιχων άρθρων του Π.Δ/τος 715/79, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά ήτοι των άρθρων 6, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 και 24.

Άρθρο 46

Μεταφορά υλικών και κεφαλαίων

1. Με απόφαση του οικείου Νομάρχη επιτρέπεται η δωρεά διάθεση υλικών καθώς και η μεταφορά αδιάθετων κεφαλαίων που προέρχονται από κρατική επιχορήγηση, εφόσον δεν προβλέπεται η άμεση χρησιμοποίηση τους, από ένα Ίδρυμα Παιδικής Προστασίας σε άλλο Ίδρυμα Παιδικής Προστασίας που εδρεύει στον ίδιο Νομό.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων και ύστερα από πρόταση της οικείας Νομαρχίας, επιτρέπεται η διάθεση υλικών καθώς και η μεταφορά αδιάθετων κεφαλαίων από ένα Ίδρυμα Παιδικής Προστασίας σε άλλο Φορέα που εδρεύει στον ίδιο Νομό ή από ένα Ίδρυμα Παιδικής Προστασίας σε άλλο Ίδρυμα Παιδικής Προστασίας που εδρεύει σε άλλο Νομό.

(άρθρο 11 Ν. 4051/60 ΦΕΚ 68/1960 τ.Α') και Β. Δ/γμα 197/72 ΦΕΚ 41/72 τ.Α').

Άρθρο 47

Μίσθωση ακινήτων

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Σταθμού με αιτιολογημένη απόφασή του, που υπόκειται στην έγκριση του οικείου Νομάρχη, μπορεί να μισθώνει λειτουργίας του Σταθμού, εφόσον δεν αναλαμβάνεται η εκτέλεση συγκεκριμένων τεχνικών εργασιών προσαρμογής των κτιρίων στις λειτουργικές ανάγκες του Σταθμού.

2. Επιτρέπεται η προκαταβολή ενοικίων για κτίριο μισθωμένο από το Σταθμό, εφόσον ο ιδιοκτήτης του πραγματοποιήσει δαπάνες για την εκτέλεση συγκεκριμένων τεχνικών εργασιών προσαρμογής των κτιρίων στις λειτουργικές ανάγκες του Σταθμού.

Το ύψος της προκαταβολής των ενοικίων δεν μπορεί να υπερβεί το ύψος των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και σε καμιά περίπτωση το συνολικό ύψος των ενοικίων της χρονικής διάρκειας, για την οποία ισχύει η μίσθωση.

3. Κτιριακές διαρρυθμίσεις, βελτιώσεις και λοιπές τεχνικές εργασίες που είναι απαραίτητες για την προσαρμογή του μισθωμένου κτιρίου στις ανάγκες λειτουργίας του Σταθμού, εφόσον δεν αναλαμβάνεται η εκτέλεσή τους από τον ιδιοκτήτη, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο ή είναι πέραν αυτών που έχουν εκτελεσθεί απ' αυτόν, πραγματοποιούνται από το Σταθμό σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του και σύμφωνα με τις ισχύουσες για τα Ν.Π.Δ.Δ. γενικές ή ειδικές διατάξεις εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων, εφόσον η διάρκεια της μίσθω-

σης είναι κέντε χρόνια και πάνω και προβλέπεται τέτοια δυνατότητα από τη σύμβαση μίσθωσης.

4. Όταν μεταβιβάζεται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης η κυριότητα του ακινήτου που είναι μισθωμένο, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται πιο πάνω, τυχόν απαιτήσεις των νέων ιδιοκτητών για καταβολή μισθωμάτων, σύμφωνα με άλλες γενικές ή ειδικές διατάξεις δεν αναγνωρίζονται, αν αναφέρονται σε χρονική περίοδο της μίσθωσης, για την οποία έχει καταβληθεί το μίσθωμα, με οποιοδήποτε τρόπο, στον ιδιοκτήτη εκμισθωτή του ακινήτου αυτού.

5. Μετά τη λήξη του χρόνου μίσθωσης ή παραχώρησης της χρήσης του κτιρίου, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο αυτό, τυχόν απαιτήσεις για καταβολή δαπανών σε βάρος του Δημοσίου ή του Σταθμού για εκτέλεση τεχνικών εργασιών αποκατάστασης του κτιρίου αυτού στην κατάσταση που ήταν πριν από τη μίσθωση δεν αναγνωρίζονται.

(άρθρο 1 Π.Δ/τος 1170/80 ΦΕΚ 300/80 τ.Α' και άρθρο 22 Ν. 1579/85 ΦΕΚ 217/85 τ.Α').

Άρθρο 48

Εκπόνηση μελετών και εκτέλεση τεχνικών εργασιών συντήρησης, επισκευών, διαρρυθμίσεων και βελτιώσεων κτιρίων.

Για το παραπάνω θέμα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την εκτέλεση έργων του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. καθώς και οι διατάξεις του άρθρου 21 του Ν. 1579/85 (ΦΕΚ 217/1985 τ.Α').

Άρθρο 49

Αγορά ακινήτων

1. Για την απευθείας αγορά ακινήτου προς στέγαση του Σταθμού απαιτείται προηγούμενη αιτιολογημένη έκθεση Επιτροπής που αποτελείται:

Από τους Προϊσταμένους της Δ/σης ή του Τμήματος Κοιν. Πρόνοιας και Υγιεινής της Νομαρχίας, από ένα Μηχανικό της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας και από τον οικονομικό έφορο της οικείας περιφέρειας και συγκροτείται με απόφαση του οικείου Νομάρχη.

Η Επιτροπή αυτή γνωμοδοτεί για την καταλληλότητα του ακινήτου για το σκοπό που προορίζεται και για το συμφέρον του τιμήματος.

2. Για την κατάρτιση σύμβασης μεταβίβασης της κυριότητας ακινήτου ή σύστασης άλλων επ' αυτού εμπραγμάτων δικαιωμάτων πλην υποθήκης, στην οποία συμβάλλεται το Δημόσιο ή Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Σταθμός), απαιτείται εκτίμηση της αγοραίας αξίας τούτων από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών.

Η εκτίμηση αυτή δεν δεσμεύει τους συμβαλλόμενους.

3. Σε όσες περιπτώσεις το Δημόσιο προσφεύγει στο Σώμα ορκωτών εκτιμητών, για εκτίμηση περιουσιακών στοιχείων, απαλλάσσεται της καταβολής δαπάνης εκτιμήσεως.

(άρθρο 2 Π.Δ/τος 1170/80 ΦΕΚ 300/80 τ.Α' και άρθρο 39 Ν. 1041/80 ΦΕΚ 75/80 τ.Α').

Άρθρο 50

Διαχειριστικά βιβλία

1. Ο υπάλληλος των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών τηρεί τ' ακόλουθα διαχειριστικά βιβλία:

- α. Διπλότυπο εισπράξεως (μπλοκ)
- β. Διπλότυπο εισπράξεως τροφείων
- γ. Τριπλότυπο χρηματικών ενταλμάτων μπλοκ
- δ. Ημερολόγιο χρηματικής διαχείρισης
- ε. Καθολικό χρηματικής διαχείρισης
- στ. Βιβλίο αναλωσίμου υλικού
- ζ. Βιβλίο μη αναλωσίμου υλικού
- η. Βιβλίο εισιτιούτων
- θ. Δελτίο διπλοτύπου εισαγωγής
- ι. Δελτίο διπλοτύπου εξαγωγής
- ια. Βιβλίο μισθοδοσίας προσωπικού
- ιβ. Κάθε άλλο βιβλίο που κρίνεται απαραίτητο για την καλή λειτουργία του Σταθμού, ύστερα από έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Ο τρόπος τήρησης καθενός από τα πιο πάνω διαχειριστικά βιβλία καθορίζεται από το έντυπο συγκεκριμένο υπόδειγμα με τη γραμμογράφηση αυτών και από τα περιλαμβανόμενα σε κάθε ένα στοιχείο και διαιρέσεις αυτών.

3. Διορθώσεις, ξίσματα ή αβησίματα στις εγγραφές βιβλίων απαγορεύονται ρητά.

4. Τα παραπάνω βιβλία με εξαίρεση του υπό στοιχείο α της παρ. 1.

το οποίο θεωρείται από την οικεία Νομαρχία (διπλότυπο εισπράξεως), αριθμούνται και σφραγίζονται κατά σελίδα, θεωρούνται δε από τον Πρόεδρο του Δ.Σ.

Άρθρο 51

Κλείσιμο βιβλίων

1. Το ημερολόγιο χρηματικής διαχείρισης και το καθολικό χρηματικής διαχείρισης κλείνονται στο τέλος κάθε οικονομικού έτους και μεταφέρεται το αδιάθετο χρηματικό υπόλοιπο, από το ημερολόγιο στη διαχείριση του νέου οικονομικού έτους, με την έκδοση ισόποσης διπλότυπης απόδειξης εισπράξης.

2. Η σχετική πράξη του κλεισίματος υπογράφεται από τον ελεγκτή του Δ.Σ. και τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστικών θεωρείται δε από τον υπάλληλο που ορίζεται κάθε φορά από την οικεία Νομαρχία.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΛΙΚΟΥ

Άρθρο 52

Εισαγωγή υλικού

1. Όλα τα είδη από οποιαδήποτε πηγή και αίτια και αν προέρχονται γίνονται στην αποθήκη του Ιδρύματος, αφού παραληφθούν από τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστικών παύσει και του Διευθυντή.

Τα σχετικά δελτία εισαγωγής υπογράφονται και από τους δύο.

Από το διπλότυπο εισαγωγής το μεν στέλεχος παραμένει στο Αρχείο Ιδρύματος, το δε άλλο επισυνάπτεται στο οικείο ένταλμα πληρωμής.

2. Ο υπάλληλος των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστικών αυθημερόν καταχωρεί τα εισαχθέντα υλικά στο βιβλίο υλικού.

3. Προκειμένου για είδη που προέρχονται από δωρεά στο Ίδρυμα η εισγωγή αυτών ενεργείται με την έκδοση δελτίου εισαγωγής, σύμφωνα με τα παραπάνω.

Άρθρο 53

Εξαγωγή υλικού

1. Εξαγωγή των τροφίμων και κάθε είδους υλικού ενεργείται βάσει τύπου εξαγωγής που εκδίδεται από τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστικών και υπογράφεται από τον ίδιο το μάγειρα.

Τα χρησιμοποιούμενα από τους υπαλλήλους των Κλάδων Βρεφονομομίας, Βοηθητικού Προσωπικού Μαγειρείου και Προσωπικού Καθηγητών - Βοηθητικών εργασιών, είδη ιματισμού (μπλούζες εργασίας, ποδήματα εργασίας), διαγράφονται από το βιβλίο υλικού με την ημερολόγιο δελτίου εξαγωγής που υπογράφεται από το Διευθυντή και σε περίπτωση που δεν υπηρετεί τέτοιος υπάλληλος ή υπηρετεί αλλά απουσιάζει ή κωλύεται από τον αρχαιότερο υπάλληλο των Κλάδων Βρεφονομομίας ή Νηπιαγωγών (προσωρινός).

Άρθρο 54

Διαχωρισμός υλικού

Τα εισαγόμενα είδη διαχωρίζονται σε κατηγορίες, τοποθετούνται στην αποθήκη για φύλαξη και λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα διατήρησής τους.

Άρθρο 55

Μετασχηματισμός υλικού

1. Απόφαση του Διοικ. Συμβουλίου μπορεί να πραγματοποιηθεί μετασχηματισμός υλικού.

2. Το μετασχηματισμό υλικού εκδίδεται διπλότυπο εξαγωγής και έχει δελτίο εισαγωγής του είδους που μετασχηματίστηκε, που φέρνεται από το Διευθυντή και τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστικών και σε περίπτωση που δεν υπηρετεί υπάλληλος ή υπηρετεί αλλά απουσιάζει ή κωλύεται από τον αρχαιότερο υπάλληλο των Κλάδων Βρεφονομομίας ή Νηπιαγωγών (προσωρινός).

Άρθρο 56

Κλείσιμο βιβλίων υλικού και τροφίμων

Στο τέλος κάθε οικονομικού έτους ο υπάλληλος των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστικών προβαίνει στο κλείσιμο των βιβλίων υλικού και τροφίμων μεταφερομένου του υπολοίπου στο νέο οικονομικό έτος.

Η σχετική πράξη του κλεισίματος υπογράφεται από τον ελεγκτή του Δ.Σ. και από τον παραπάνω υπάλληλο, θεωρείται δε από τον υπάλληλο, που ορίζεται κάθε φορά από την οικεία Νομαρχία.

Άρθρο 57

Αχρήστευση υλικού

1. Με απόφαση του Διοικ. Συμβουλίου συγκροτείται Ειδική Επιτροπή που αποτελείται από ένα μέλος του Δ.Σ. και δύο υπαλλήλους του Σταθμού, για τη διαπίστωση του τελείως φθαρμένου υλικού, λόγω πολυτούς χρήσεως ή καταστροφής του.

Η Επιτροπή συντάσσει πρακτικό καταστροφής του υλικού αυτού το οποίο υποβάλλει για έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο του Σταθμού και στη συνέχεια επιλαμβάνεται για την καταστροφή του με φωτιά ή άλλο πρόσφορο μέσο.

Βάσει του Πρακτικού καταστροφής εκδίδεται διπλότυπο δελτίο εξαγωγής που υπογράφεται από το Διευθυντή και τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστικών και σε περίπτωση που δεν υπηρετεί τέτοιος υπάλληλος ή υπηρετεί αλλά απουσιάζει ή κωλύεται από τον αρχαιότερο υπάλληλο των Κλάδων Βρεφονομομίας ή Νηπιαγωγών (προσωρινός).

2. Το υλικό που χαρακτηρίζεται ως εκπονήσιμο, παραδίδεται στον ΟΔΔΥ (άρθρο 13 Ν. 1041/80 ΦΕΚ 75/80 τ.Α').

Άρθρο 58

Απολογισμός - Ισολογισμός

1. Ο απολογισμός είναι πίνακας στον οποίο φαίνονται τα αποτελέσματα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων κάθε οικονομικού έτους.

2. Ο ισολογισμός είναι λογιστική απεικόνιση της οικονομικής κατάστασης του Ιδρύματος σε δεδομένη στιγμή.

3. Ο απολογισμός και ισολογισμός συντάσσονται μέχρι τέλους Μαΐου του επόμενου οικον. έτους από τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστικών σε συνεργασία με το Διευθυντή, υπογράφονται και από τους δύο και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Στη συνέχεια αποστέλλονται σε τρία αντίγραφα στο αρμόδιο όργανο, για έγκριση μέχρι τέλους Ιουνίου του επόμενου οικον. έτους.

4. Ο εγκεκριμένος από το αρμόδιο όργανο απολογισμός και ισολογισμός του Ιδρύματος μαζί με τα συναφή παραστατικά στοιχεία (χρηματικά εντάλματα πληρωμής) υποβάλλονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τον καταστατικό έλεγχο.

5. Μαζί με τα παραπάνω υποβάλλονται και τα ακόλουθα δικαιολογητικά.

α. Απόσπασμα πρακτικού του Δ.Σ. περί έγκρισεως Απολογισμού και Ισολογισμού.

β. Αντίγραφο προϋπολογισμού μαζί με τις σχετικές εγκριτικές και τροποποιητικές αποφάσεις.

γ. Βιβλίο (μπλοκ) διπλότυπων αποδείξεων εισπράξεως.

δ. Βεβαίωση του πιστωτικού Οργανισμού στον οποίο τηρούνται οι λογαριασμοί του Ιδρύματος με τα υπόλοιπα της 31ης Δεκεμβρίου ή της τελευταίας ημέρας του Φεβρουαρίου σε περίπτωση παράτασης του οικονομικού έτους και εφόσον πραγματοποιήθηκαν δαπάνες μέσα στο διήμερο αυτό.

ε. Αντίγραφο κίνησης λογαριασμών καθ' όλο το οικονομικό έτος του οικείου πιστωτικού Ιδρύματος.

στ. Πρωτόκολλο ετήσιας επιθεώρησης της διαχείρισης σχετικό με το κλείσιμο των διαχειριστικών βιβλίων του Ιδρύματος.

ζ. Γενικούς πίνακες των εσόδων και εξόδων που πραγματοποιήθηκαν και

η. Κάθε άλλο στοιχείο που έχει σχέση με τον απολογισμό και ισολογισμό του Ιδρύματος.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 59

Για κάθε θέμα που ανάγεται στην παροχή οδηγιών ή πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή του παρόντα Κανονισμού, οι Σταθμοί θα απευθύνονται αποκλειστικά στη Διεύθυνση ή το Τμήμα Κοιν. Πρόνοιας της οικείας Νομαρχίας.

Σε περίπτωση που η Υπηρεσία αυτή δεν μπορεί να δώσει λύση, τότε θα διαβιβάζει το σχετικό αίτημα στην καθ' ύλην αρμοδία Υπηρεσία του Υπουργείου για την αντιμετώπισή του.

Άρθρο 60

Κάθε θέμα που αναφέρεται στη λειτουργία του Σταθμού και δεν περιλαμβάνεται στον παρόντα Κανονισμό, ρυθμίζεται με απόφαση του Διοικ. Συμβουλίου, η οποία εγκρίνεται από τον οικείο Νομάρχη.

Άρθρο 61

1. Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του Λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ. που ισχύουν κάθε φορά, εκτός των διατάξεων αυτών που έχουν εξαιρεθεί με το Π.Δ/γμα

597/1977 (άρθρα 13, 14, 20, 24, 25, 26, 28 και 29) καθώς και εκείνων που αναφέρονται στα άρθρα 21 και 22 του Ν. 1579/1985 και στα άρθρα 1 και 2 του Π.Δ/τος 1170/1980.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 32 του Ν.Δ/τος 496/1974 έχουν εφαρμογή για όλο το προσωπικό που υπηρετεί στους Σταθμούς.

Άρθρο 62

Από την ισχύ του παρόντος Κανονισμού καταργείται κάθε άλλη διάταξη Κανονισμού, απόφαση ή εγκύκλιος που έρχεται σε αντίθεση με τον Κανονισμό αυτό.

Άρθρο 63

Η ισχύς του παρόντος Κανονισμού αρχίζει μετά ένα (1) μήνα από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 1 Αυγούστου 1988

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΡ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Άρθρο 12

Αναστολή λειτουργίας Σταθμών

Η λειτουργία του Σταθμού δύναται ν' ανασταλεί όταν συντρέχουν εντελώς εξαιρετικοί λόγοι όπως λ.χ. μεταστέγαση σε άλλο κτίριο ή σοβαρή βλάβη στις κτιριακές εγκαταστάσεις του Ιδρύματος που εγκυμονούν κινδύνους, σύμφωνα με γνωμοδότηση των αρμοδίων οργάνων και που η αντικατάστασή τους δεν επιδέχεται αναβολή για εκτέλεση μέσα στο μήνα που ο Σταθμός έχει διακοπεί τη λειτουργία του, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 11 του παρόντος Κανονισμού.

Η παραπάνω αναστολή πραγματοποιείται με απόφαση του οικείου Νομάρχη, ύστερα από σχετική πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Σταθμού, όταν δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα.

Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου.

Σε περίπτωση όμως που η αναστολή υπερβαίνει τον ένα μήνα, τότε κδίδεται για το σκοπό αυτό απόφαση του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινων. Ασφαλίσεων, ύστερα από πρόταση της οικείας Νομαρχίας, που υποβάλλεται έγκαιρα στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου.

Τα παιδιά του Σταθμού που αναστάλλει η λειτουργία του δύνανται με απόφαση του Νομάρχη, να φιλοξενηθούν για το χρονικό διάστημα της αναστολής, σε άλλους λειτουργούντες στον ίδιο Δήμο ή Κοινότητα σταθμούς και εφόσον συμφωνούν γι' αυτό οι γονείς ή κηδεμόνες τους.

Επίσης με την ίδια ή άλλη απόφαση του Νομάρχη τοποθετείται το μη αγκυλωμένο προσωπικό στους Σταθμούς που φιλοξενούνται τα παιδιά ή σε λα Ιδρύματα ή Υπηρεσίες του Νομού.

Άρθρο 13

Προσέλευση και αποχώρηση παιδιών

1. Η προσέλευση των παιδιών αρχίζει από την 07.00 ώρα, κατά το μερικό ωράριο και από την 06.45 ώρα κατά το θερινό ωράριο και λήγει μεν τα νήπια την 08.30 ώρα, για δε τα βρέφη την 09.00 ώρα.

Σε περίπτωση που φιλοξενοούνται στο Σταθμό αδελφία (νήπιο και βρέφη) η προσέλευση λήγει την 09.00 ώρα. Όταν όμως παρατείνεται η ουσρία του Σταθμού κατά τη διάταξη των παρ. 2 και 3 του άρθρου του παρόντος Κανονισμού, τότε η προσέλευση των παιδιών που θα κμείνουν πέρα της 16.00 ώρας, μπορεί να γίνει μέχρι την 12.00

Η αποχώρηση των παιδιών πραγματοποιείται από την 15.45 μέχρι την 16.00 ώρα. Δύνανται όμως να αποχωρούν παιδιά πριν την παραπάνω ώρα και μετά το μεσημβρινό γεύμα, εφ' όσον το επιθυμούν οι γονείς ή κηδεμόνες τους, οπότε στην περίπτωση αυτή υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 ή του Ν.Δ. 69. Όταν όμως παρατείνεται η λειτουργία του Σταθμού κατά τη ρξη των παρ. 2 και 3 του άρθρου 11 του παρόντος κανονισμού, τότε ηχώρηση των παιδιών αρχίζει 15 λεπτά πριν από την λήξη του παρμένου ωραρίου.

Δύνανται όμως ν' αποχωρούν παιδιά και πριν από το παραπάνω χρονικό διάστημα και πάντως όχι νωρίτερα της μίας και μισής ώρας, εφ' όσον ταράτάθηκε το ωράριο, εφ' όσον το επιθυμεί ο γονέας ή κηδεμόνας οπότε στην περίπτωση αυτή υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 ή του Ν.Δ. 105/69.

Η παραλαβή των παιδιών πραγματοποιείται από τους γονείς ή όνες ή από άλλο κατάλληλο πρόσωπο που έχει εξουσιοδοτηθεί εγγραφικά απ' αυτούς.

Η απουσία του προσώπου δύναται ν' αμφισβητηθεί από το Συμβούλιο του Σταθμού. Στην περίπτωση αυτή ζητείται η παρέμβαση του Λειτουργού της Δ/νσης ή του Τμήματος Κοιν. Πρόνοιας της Νομαρχίας.

Άρθρο 14

Ημερήσιο πρόγραμμα απασχόλησης παιδιών

των ηλικίας από 8 μηνών - 1½ ετών

5 ή 07.00-09.00: Προσέλευση βρεφών. Ικανοποίηση ατομικών, πρόγευμα, ανάπαυση ή ελεύθερη απασχόληση.

9-12.00: Ατομικά προγράμματα για εξέλιξη του παιδιού στην κοινωνική, συναισθηματική, νοητική και κινητική του ανάπτυξη και στην κατάκτηση αυτονομίας.

12-13.00: Προετοιμασία - φαγητό.

13-14.30: Ανάπαυση.

14-15.15: Ελεύθερη απασχόληση των βρεφών με τους προανα-

φερόμενους στόχους.

15.15-15.45: Απογευματινό.

15.45-16.00: Προετοιμασία - Αποχώρηση.

Κατά τη διάρκεια της παραμονής του βρέφους στο Σταθμό, πρωταρχική σημασία έχει, ανεξάρτητα από το παραπάνω ωράριο, η ικανοποίηση των σημαντικών αναγκών του (φαγητό, καθαριότητα) και η εξασφάλιση συνθηκών που ευνοούν τη ψυχική υγεία των παιδιών και υποβοηθούν την ομαλή τους ανάπτυξη. Κύριο μέλημα του Βρεφονηπιοκόμου πρέπει να είναι η δημιουργία μιάς ατμόσφαιρας στοργής, αποδοχής, ασφάλειας και χαράς. Εφ' όσον η λειτουργία του Σταθμού έχει παραταθεί, κατά τα προβλεπόμενα στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 11 του παρόντος Κανονισμού, παρέχεται στα βρέφη κατά το χρονικό διάστημα της παράταξης της λειτουργίας του Σταθμού, κατά κύριο λόγο φύλαξη, ανάπαυση και ελεύθερη απασχόληση.

B. Βρεφών ηλικίας από 1½ - 3 ετών

06.45 ή 07.00-09.00: Προσέλευση βρεφών. Ικανοποίηση ατομικών αναγκών, πρόγευμα, ανάπαυση, ή ελεύθερη απασχόληση, ευκαιριακά εκπαιδευση στο δοχείο και στην ατομική καθαριότητα.

09.00-12.00: Ατομικά προγράμματα για εξέλιξη του παιδιού στην κοινωνική, συναισθηματική, νοητική και κινητική του ανάπτυξη και υποβοήθηση κατάκτησης αυτονομίας. Απασχόληση των παιδιών σε γωνιές δραστηριοτήτων, ανάλογα με τις ηλικίες τους.

12.00-13.00: Προετοιμασία - φαγητό.

13.00-14.30: Ανάπαυση.

14.30-15.15: Ελεύθερη απασχόληση των βρεφών με τους προαναφερόμενους στόχους.

15.15-15.45: Απογευματινό.

15.45-16.00: Προετοιμασία - Αποχώρηση.

Στην ηλικία αυτή ιδιαίτερη σημασία έχει η ενθάρρυνση της ανεξαρτησίας στα παιδιά που προωθούνται: μέσα από τις επαναλαμβανόμενες δραστηριότητες φαγητού και καθαριότητας και άλλων αναλόγων με την ηλικία.

Παράλληλα είναι απαραίτητη η εξασφάλιση συνθηκών που ευνοούν την ψυχική υγεία των παιδιών και υποβοηθούν την ομαλή τους ανάπτυξη. Κύριο μέλημα του Βρεφονηπιοκόμου πρέπει να είναι η δημιουργία μιάς ατμόσφαιρας στοργής, αποδοχής, ασφάλειας και χαράς.

Εφ' όσον η λειτουργία του Σταθμού έχει παραταθεί κατά τα προβλεπόμενα στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 11 του παρόντος Κανονισμού, παρέχεται στα βρέφη κατά το χρονικό διάστημα της παράταξης της λειτουργίας του Σταθμού, κατά κύριο λόγο φύλαξη, ανάπαυση και ελεύθερη απασχόληση.

Γ. Νηπίων από 3 ετών μέχρι της εγγραφής τους στο Δημοτικό Σχολείο.

06.45 ή 07.00-08.30: Προσέλευση νηπίων, προετοιμασία, τακτοποίηση ατομικών ειδών, καθαριότητα. Ατομική απασχόληση σε γωνιές δραστηριοτήτων, περιποίηση φυτών, λουλουδιών, ζώων.

08.30: Προσευχή (σε γλώσσα κατανοητή από τα παιδιά και σε μορφή ενός μικρού ποιήματος για την ενίσχυση του θρησκευτικού συναισθήματος).

Προετοιμασία προγεύματος με συμμετοχή των παιδιών (στρώσιμο τραπέζι, διανομή, συγκέντρωση σκευών, τακτοποίηση χώρου).

09.00: Πρόγευμα.

09.30-10.30: Συζήτηση - επεξεργασία κάποιου θέματος, ευκαιριακού ή προγραμματισμένου, με τις σχετικές δραστηριότητες.

Λεκτική έκφραση, αισθητηριακός εμπλουτισμός, προμαθηματικές δραστηριότητες.

10.30-11.00: Διάλλειμμα.

11.00-11.30: Ψυχοκινητικές δραστηριότητες στην αυλή και στην αίθουσα.

11.30-12.30: Ελεύθερες δραστηριότητες στις γωνιές δραστηριοτήτων (ζωγραφικής, πλαστικής, οικοδομικού υλικού, κατασκευών, γωνιά για την ανάπτυξη της αντιληπτικής ικανότητας του παιδιού, πάζλ, ντόμινο, τζμπολα, λότο-μαγαζάκι, γωνιά δραματοποίησης, κουκλοθέατρο, γωνιά βιβλιοθήκης, γωνιά άμμου, νερού κ.λπ. γωνιά με φυσικό υλικό και υλικό για πειρατισμούς).

12.30-13.15: Προετοιμασία για φαγητό και συμμετοχή των ίδιων των παιδιών - Γεύμα.

13.15-13.45: Διάλλειμμα - Προετοιμασία για μεσημβρινή ανάπαυση.

13.45-15.15: Μεσημβρινή ανάπαυση. Τα παιδιά που για οποιοδήποτε λόγο δεν αναπαύονται, απασχολούνται με διάφορα επιτραπέζια παιδαγωγικά παιχνίδια ή στις διάφορες παιδαγωγικές γωνιές.

15.15-15.45: Απογευματινό.

15.45-16.00: Προετοιμασία - Αποχώρηση.

Σε περίπτωση που όλα τα νήπια του Σταθμού δεν αναπαύονται (κοιμούνται το μεσημέρι) ή έχει παραταθεί η λειτουργία του Σταθμού, κατά τα προβλεπόμενα στις παραρ. 2 και 3 του άρθρου 11 του παρόντος Κανονισμού, παρέχεται και το ακόλουθο πρόγραμμα, εφ' όσον το ωράριο αυτό καλύπτεται από υπάλληλο των κλάδων Νηπιαγωγών (προσωρινός) ή Βρεφονηπιοκόμιας, διαφορετικά παρέχεται μόνο φροντίδα.

Μουσική αγωγή - Ακρόαση επιλεγμένων κομματιών κάθε είδους μουσικής (δημοτικής Ελληνικής και ξένης, σύγχρονης ελληνικής και ξένης, κλασικής).

Τραγούδι.

Παιδική ορχήστρα.

Παραμύθι - Δραματοποίηση.

Θεατρικό παιχνίδι.

Το πλαίσιο που δίνεται παραπάνω μπορεί ν' αναπροσαρμόζεται κατά τη κρίση του Βρεφονηπιοκόμου, ανάλογα με τις ανάγκες των παιδιών, τις συνθήκες της ημέρας ή τις απαιτήσεις της ημερήσιας εργασίας του.

Άρθρο 15

Ιατρική παρακολούθηση παιδιών *

1. Η παρακολούθηση της υγείας των παιδιών που φιλοξενούνται στους Σταθμούς γίνεται, εφ' όσον αυτοί δεν εξυπηρετούνται από τις υπηρεσίες του Εθνικού Συστήματος Υγείας, από γιατρό που συμβάλλεται με το Σταθμό, ο οποίος εστιάκεται αυτόν μία (1) φορά το δεκαπενθήμερο.

2. Για κάθε παιδί τηρείται λεπτομερής καρτέλλα που ενημερώνεται από το γιατρό σε ότι αφορά την υγεία του παιδιού.

3. Η περιφρούρηση της υγείας του παιδιού αποτελεί επίσης μέριμνα και φροντίδα και του λοιπού προσωπικού του Σταθμού, μέσα στα πλαίσια της αρμοδιότητας του κάθε υπαλλήλου, το οποίο εφαρμόζει πιστά όλα τα απαραίτητα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας και ευθύνεται για κάθε αμέλεια ή παράλειψη που μπορεί να έχει επίπτωση στην υγεία των παιδιών.

Άρθρο 16

Διατροφή παιδιών

1. Στα πλαίσια παρέχεται η απαραίτητη ποσότητα και ποσότητα τροφή, σύμφωνα με το πρόγραμμα διατροφής που καταρτίζεται από το Διευθυντή σε συνεργασία και με τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών, βάσει του ημερήσιου εφοδίου τροφοδοσίας και του ποσοτολογίου που καθορίζεται για το σκοπό αυτό κάθε φορά από το Υπουργείο.

Το πρόγραμμα διατροφής που εγκρίνεται με απόφαση του Διοικ. Συμβουλίου και το καθορισμένο ποσοτολόγιο, αναρτώνται σε εμφανές σημείο του Σταθμού.

Στην καθημερινή διατροφή περιλαμβάνεται το πρόγευμα, το μεσημερινό γεύμα και το απογευματινό.

Στα παιδιά που θα παραμείνουν στο Σταθμό πέρα από την 14.30 ώρα, παρέχεται απογευματινό, που σερβίρεται από την 15.15 ώρα και μετά.

2. ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΟΣΟΤΟΛΟΓΙΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΟΥ

α) Ποσοτολόγιο

Ομάδες τροφίμων	Ποσότητα σε γραμμάρια
γάλα ωσπύ για ρόφημα 1 φλυτζάνι	240
• • • ρυζόγαλο	120
• • • κρέμα	180
• • • παυρτί	80
• • • τυρόπιττα	80
• • • μπεσαμέλ	80
γιαούρτι: ένα κεσί	240
τυρί φέτα	30
τυρί κασέρι	30
τυρί τριμμένο	10

ZAXAPH

Zάχαρι για ρόφημα	5
Zάχαρι για κομπόστα	5
Zάχαρι για ρυζόγαλο - κρέμα	5-10
Μέλι ή μαρμελάδα	10

ΦΡΟΤΤΑ

Μήλο - αχλάδι - πορτοκάλι - ροδάκινο	100	ακαθάριστα
μανταρίνι	100	ακαθάριστα
βερίκοκα 2 μεγάλα	80	
σταφύλι	100	
φράουλες - κεράσια	100	
καρπούζι - πεπόνι	135	

ΛΑΧΑΝΙΚΑ

Πράσινες σαλάτες ωμές	135	
Σπανάκι ωστό ή ραχνί	200	
Τομάτα σαλάτα	110	
Τομάτες γεμιστές	110	
Τομάτα για σάλτσα	40	
Φασολάκια ωσπύ	200	
αγγούρι 1/4 από ένα μέτρο	100	
καρόττα βραστά ή ωμά ή συμπλήρωμα	100	
Αρακά κατεψυγμένο (κύριο φαγητό)	150	
Αρακά συμπλήρωμα	100	
κρεμμύδια - μαιντανό - σέλινο - άνηθο	5-10	
όσπρια (γενικά)	50-60	3/4 φλυτζανίου (για βρέφη 30 γραμ.)
πατάτες κύριο φαγητό	260	
πατάτες με κρέας	200	
πατάτες γαριτωύρα	135	
		(για βρέφη 105 γραμ.)
πατάτες πουρέ	135	

ΨΩΜΙ - ΣΤΥΜΑΡΙΚΑ - ΡΥΖΙ

Ψωμί (μια φέτα)	30
μακαρόνια - κριθαράκι - χυλοπίτες	45-60
ρύζι για κύριο φαγητό	45-60
• για σούπα	20
• σε γιουβαρλάκια	15
• • γεμιστές τομάτες	30
• • σπανακόρυζο	20
• • ρυζόγαλο	10
αλεύρι για κρεπιδάκι	50
• • άλλες χρήσεις	10

ΚΡΕΑΤΑ - ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ - ΨΑΡΙΑ - ΑΥΓΑ

Μοσχάρι	130	
		(για βρέφη 50 γραμ.)
Αρνί	140	
Χοιρινό	140	
χιμάς για παστίτσιο	92	
• • γιουβαρλάκια	92	
• • μπιφιέκια	92	
κοτόπουλο	140	
		(για βρέφη 50 γραμ.)
φάρι φέτα	130	
		(για βρέφη 50 γραμ.)
αυγό	1	
αυγό για σούπα	1/4	

ΛΙΠΟΣ

Λάδι για μαγείρεμα	10
Λάδι για σαλάτα	10
Βούτυρο φρέσκο για κωινό	
ή για ζυμαρικά	5

Το παραπάνω ποσοτολόγιο, με απόφαση του Διοικ. Συμβουλίου μπορεί να τροποποιηθεί με μείωση της ποσότητας κάποιου είδους, εφ' όσον διαπιστωθεί ότι το παρασκευαζόμενο φαγητό από το είδος αυτό δεν εξαπνλείται τελείως από τα παιδιά κι αυτό για να μην απορρίπτονται μεγάλες ποσότητες παρασκευασθέντος φαγητού.

β) Διαιτολόγιο για τα βρέφη

ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
<u>Πρόγευμα</u>	<u>Πρόγευμα</u>	<u>Πρόγευμα</u>	<u>Πρόγευμα</u>	<u>Πρόγευμα</u>
κούρπι ούτο περαστό και ισκότα (2) ίδιο της ΔΕΥΤΕΡΑΣ ίδιο της ΔΕΥΤΕΡΑΣ ουτα: Αχλάδι ή μήλο ή 1/2 αχλάδι + 1/2 μήλο ή άλλα φρούτα εποχής	Γάλα (1 φλυτζάνι) Ζελέ με περαστά φρούτα	Το ίδιο της ΔΕΥΤΕΡΑΣ		
<u>Μεσημεριανό</u>	<u>Μεσημεριανό</u>	<u>Μεσημεριανό</u>	<u>Μεσημεριανό</u>	<u>Μεσημεριανό</u>
ας βραστό περαστό τάτα μέτρια ότο - σέλινο οκυθάκι - κρεμμύδι ίς - Λάδι λός στο μπλέντερ	Το ίδιο της ΔΕΥΤΕΡΑΣ Αντί το κρέας κοτόπουλο	Το ίδιο της ΔΕΥΤΕΡΑΣ Αντί το κρέας ψάρι βραστό (κατεψ. ή νωπό)	Όσπρια περαστά (φακές) Κρέας περαστό Καρότο - σέλινο •Χυλός στο μπλέντερ	Το ίδιο της ΤΡΙΤΗΣ

γ) Διαιτολόγιο για τα νήπια

ΕΡΑ	ΠΡΟΓΕΥΜΑ	ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ
ΤΕΡΑ	Γάλα Δημητριακά (ψωμί, φρυγανιά, Κόρν φλέιξ)	Γουβαρλάκια ή Σουτζου- κάκια Πατάτες φούρνου Σαλάτα εποχής Ψωμί - Φρούτο εποχής
Η	Γάλα ή Γιαούρτι Μπισκότα (3 ημ.)	Κοτόπουλο ψητό Πουρέ ή ρύζι Σαλάτα εποχής Ψωμί - φρούτο ή κομπό- στα
ΡΤΗ	Κρέμα καραμελέ	Όσπρια Αυγό βραστό Τυρί φέτα ή κασέρι Σαλάτα εποχής Ψωμί - φρούτο εποχής
ΙΤΗ	Κρέμα (Ζάχαρη)	Παστίτσιο ή μακαρόνια με κιμά Σαλάτα εποχής Ψωμί - κομπόστα
ΕΚΕΥΗ	Γάλα Δημητριακά (ψωμί, φρυγανιά, κορν φλέιξ)	Ψάρι βραστό Ψαρόσουπα Σαλάτα διάφορα Ψωμί - φρούτο εποχής

δ) Απογευματινό για τα βρέφη και νήπια

ς όρος θερμιδικής πρόσληψης για το απογευματινό είναι 200

κτικά προτείνονται 5 απογευματινά:

ρέμα + φρούτο
ίλα + ψωμί + τυρί
ιζόγαλο + φρούτο

4. Κέικ απλό
Φρούτο ή χυμός φρούτου
5. Γάλα + απλό μπισκότο
Φρούτο

Για τα παιδιά (8 μηνών - 12 μηνών) το απογευματινό μπορεί να περιλαμβάνει:

Κρέμα ή φρουτοκρέμα ή φρούτο με απλό μπισκότο ή γάλα.

Στα παραπάνω προτεινόμενα όσον αφορά στο διαιτολόγιο των παιδιών μπορούν να υπάρξουν διαφοροποιήσεις, χωρίς να υπερβαίνουν τις θερμιδικές ανάγκες που προβλέπονται για κάθε φαγητό και το ημερήσιο εφόδιο τροφοδοσίας, ύστερα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρο 17

Ωράριο εργασίας προσωπικού

1. Το μόνιμο προσωπικό του Σταθμού το οποίο έχει την ιδιότητα του Δημοσίου υπαλλήλου ή του υπαλλήλου του Ν.Π.Δ.Δ., ακολουθεί το καθοριζόμενο από την κείμενη Νομοθεσία ωράριο.

2. Για το λοιπό προσωπικό το οποίο συνδέεται με το ίδρυμα με σχέση Εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου εφαρμόζεται το προβλεπόμενο, κάθε φορά για τους δημοσίους - πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους ωράριο.

3. Η έναρξη και το τέλος της εργασίας του προσωπικού του Σταθμού καθορίζεται με απόφαση του Διοικ. Συμβουλίου αυτού, όπως αναφέρεται στο εδαφ. ιδ της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού.

Άρθρο 18

Έξοδος προσωπικού

1. Το προσωπικό του Σταθμού κατά τις μέρες και ώρες που δεν λειτουργεί αυτός είναι ελεύθερο.

2. Απαγορεύεται κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες απομάκρυνση του προσωπικού από το Σταθμό. Εφόσον συντρέχουν υπηρεσιακοί ή σοβαροί ατομικοί λόγοι και ύστερα από προφορική άδεια του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου για το Διευθυντή και του Διευθυντή, για το υπόλοιπο προσωπικό, επιτρέπεται ολιγόωρη απομάκρυνση υπαλλήλου από το Σταθμό τις ώρες λειτουργίας του.

Η ώρα τόσο της εξόδου του υπαλλήλου από το Σταθμό όσο και της επανόδου του σ' αυτόν θα σημειώνεται στο βιβλίο παρουσίας προσωπικού.

Άρθρο 19

Διαμονή και διατροφή προσωπικού

1. Όλο το προσωπικό δικαιούται διατροφή (πρόγευμα, μεσημεριανό γεύμα και απογευματινό), από το ίδιο φαγητό που παρασκευάζεται για

ε νήπια, βάσει του ημερησίου εφοδίου τροφοδοσίας και του ποσοτικού που καθορίζεται για το σκοπό αυτό κάθε φορά από το Υπουργείο.

2. Η διατροφή δεν θεωρείται παροχή προς το προσωπικό, αλλά αποτελεί κυρίως στην εξυπηρέτηση της ομαλής λειτουργίας του Σταθμού. Κατά συνέπεια δεν επιτρέπεται:

- α. Η χορήγηση στο προσωπικό φαγητού σε χρήμα ή είδος.
- β. Η παρασκευή φαγητού χωριστά για το προσωπικό, εφ' όσον λειτουργεί ο Σταθμός.

3. Τα Σάββατο και τις Κυριακές και τις εξαιρεσιμες ημέρες καθώς και όταν δεν λειτουργεί ο Σταθμός για λόγους ανωτέρας βίας και σε περίπτωση που διαμένει ή παρευρίσκεται σ' αυτόν το προσωπικό του, παρέχεται διατροφή από ειδικά παρασκευαζόμενο φαγητό, εφ' όσον τούτο ρίνεται αναγκαίο, με πράξη του Διοικ. Συμβουλίου του Σταθμού.

4. Όλο το προσωπικό δικαιούται να διαμένει στο Σταθμό, ύστερα από απόφαση του Διοικ. Συμβουλίου, εφ' όσον υπάρχει ανάλογος χώρος και οι απαιτούν οι υπηρεσιακές ανάγκες του Ιδρύματος ή ειδικές συνθήκες το επιβάλλουν, χωρίς μείωση του προβλεπόμενου, για την καλή λειτουργία του Σταθμού, χώρου.

5. Συστάση μελών οικογένειας υπαλλήλου σε χώρο του Σταθμού κατορεύεται.

Λόγοι ειδικών συνθηκών που να δικαιολογείται η παραμονή του προσωπικού στο Σταθμό είναι:

- α. Έλλειψη συγκατοικιακού μέσου προς μετάβαση στον τόπο διαμονής του υπαλλήλου
- β. Αδυναμία εξεύρεσης κατοικίας
- γ. Ανάγκη φύλαξης των εγκαταστάσεων του Σταθμού και
- δ. Ανάγκη προσφοράς αυξημένων υπηρεσιών, λόγω ελλείπους στελέχωσης του Σταθμού.

Άρθρο 20

Ιματισμός προσωπικού

Κάθε Σταθμός προμηθεύεται κάθε χρόνο ύστερα από απόφαση του Διοικ. Συμβουλίου αυτού, δύο (2) μπλούζες εργασίας (μία χειμερινή και μία θερινή) και δύο ζευγή υποδημάτων εργασίας, για κάθε ένα υπάλληλο που ανήκει στους Κλάδους Βρεφονηπιοκομίας (μόνο όμως στην περίπτωση που υπηρετεί στο Βρεφικό Τμήμα), βοηθητικού προσωπικού μαγειρείου και προσωπικού καθαριότητας - βοηθ. εργασιών, τα οποία χρησιμοποιούνται κατά τις ώρες εργασίας του και παραμένουν στο Σταθμό μετά τη λήξη αυτής.

Άρθρο 21

Καθήκοντα και αρμοδιότητες προσωπικού

Διευθυντής

Χρέη Διευθυντή ασκεί ένας υπάλληλος των Κλάδων Βρεφονηπιοκομίας ή Νηπιαγωγών (προσωρινός) που ορίζεται με απόφαση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου και σε περίπτωση που δεν έχει οριστεί από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο, καθήκοντα ασκεί ο αρχαιότερος υπάλληλος των παραπάνω Κλάδων.

Ειδικότερα:

α. Παρίσταται στις συνεδριάσεις του Διοικ. Συμβουλίου, ως εισηγητής, χωρίς φήφο, εισηγείται τα θέματα ημερησίας διάταξης που καταρτίζεται από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. και εκφέρει γνώμη για κάθε ένα απ' αυτά, που καταχωρείται στα Πρακτικά.

β. Φροντίζει για την πιστή εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας, του Κανονισμού λειτουργίας του Σταθμού, των εγκυκλίων και οδηγιών του Υπουργείου και για την πιστή εκτέλεση των αποφάσεων του Διοικ. Συμβουλίου.

γ. Είναι υπεύθυνος για την τήρηση του εκπαιδευτικού προγράμματος.

δ. Φροντίζει για την εσωτερική τάξη του Σταθμού και για κάθε σημειούμενη παράβαση ή ανωμαλία υποχρεούται ν' αναφέρεται στο Διοικ. Συμβούλιο.

ε. Προϊσταται όλων των υπαλλήλων του Σταθμού, ασκώντας τις προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις αρμοδιότητες, παρακολουθεί δε και συντονίζει το έργο τους, ανάλογα προς τις ανάγκες που ανακύπτουν κάθε φορά.

στ. Συγκρατεί τουλάχιστον μία φορά το μήνα το προσωπικό του Σταθμού για συζήτηση και ενημέρωση σε γενικότερα θέματα που απασχολούν το Σταθμό και για προγραμματισμό νέων δραστηριοτήτων.

ζ. Συντάσσει την εμπιστευτική αλληλογραφία του Ιδρύματος καθώς επίσης και την υπόλοιπη αλληλογραφία τούτου, εφ' όσον για την τελευταία αυτή περίπτωση δεν υπηρετεί υπάλληλος των Κλάδων Διοικητικού

- Λογιστικού ή Διαχειριστών ή υπηρετεί αλλά αυτός απουσιάζει ή κωλύεται, υπογράφει δε τα έγγραφα εκείνα, για τα οποία έχει εξουσιοδοτηθεί από το Διοικ. Συμβούλιο.

η. Τηρεί τη σφραγίδα του Σταθμού και το Αρχείο της εμπιστευτικής αλληλογραφίας τούτου.

θ. Κρατεί τα κλειδιά του Σταθμού (τρία) από τα οποία τα δύο παραδίδει καθημερινά σε ένα υπάλληλο των Κλάδων Βρεφονηπιοκομίας ή Νηπιαγωγών (προσωρινός) ή Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών, καθώς επίσης και σ' ένα υπάλληλο από το λοιπό προσωπικό, που εκτελεί πρωινό ωράριο εργασίας, αλλά και σε κάθε άλλο υπάλληλο όταν παρίσταται ανάγκη.

ι. Κρατεί το ένα από τα δύο κλειδιά της αποθήκης (το άλλο κρατείται από τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών και σε περίπτωση που δεν υπηρετεί τέτοιος υπάλληλος ή υπηρετεί αλλά κωλύεται ή απουσιάζει από το νόμιμο αναπληρωτή του Διευθυντή).

ια. Απασχολεί τα παιδιά, σύμφωνα με το ημερησίο πρόγραμμα απασχόλησης, μέχρι τέσσερις και μισή ώρες από το κανονικό ωράριο εργασίας του, όταν στο Σταθμό υπηρετεί υπάλληλος των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών και σε περίπτωση που δεν υπηρετεί τέτοιος υπάλληλος ή υπηρετεί αλλά αυτός απουσιάζει ή κωλύεται, μέχρι δύο και μισή ώρες από το κανονικό του ωράριο.

ιβ. Φροντίζει για την υγιεινή κατάσταση των παιδιών, σύμφωνα με τις οδηγίες του γιατρού.

ιγ. Κατευθύνει το προσωπικό καθαριότητας - βοηθητικών εργασιών ως προς τη σωματική καθαριότητα των νηπίων.

ιδ. Επιβλέπει την καθαριότητα του Σταθμού και φροντίζει για τη σωστή λειτουργία του καθώς και για την έγκαιρη παρασκευή του φαγητού.

ιε. Συνεργάζεται με τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών και το Διοικ. Συμβούλιο για την κατάρτιση του ετήσιου προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων του Σταθμού και του απολογισμού και ισολογισμού τούτου.

ιστ. Επιμελείται για τον εφοδιασμό του Σταθμού που πραγματοποιείται από τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών, όσον αφορά στα αναγκαστικά τρόφιμα και λοιπά είδη και υλικά καθώς και για την καλή φύλαξη, συντήρηση και διάθεση αυτών.

Όσον αφορά στο Παιδαγωγικό υλικό η προμήθεια γίνεται από κοινού με τον παραπάνω υπάλληλο.

ιζ. Ενημερώνει το προσωπικό των Κλάδων Βρεφονηπιοκομίας ή Νηπιαγωγών (προσωρινός) για τα εισερχόμενα, κάθε φορά, έγγραφα στο Σταθμό, ώστε το προσωπικό αυτό να είναι σε θέση να τον αναπληρώνει, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του.

Ίδια ενημέρωση γίνεται και στο λοιπό προσωπικό του Σταθμού, όπου τούτο επιβάλλεται.

ιη. Συγκρατεί, ύστερα από απόφαση του Διοικ. Συμβουλίου, συγκέντρωση γονέων και κηδεμόνων, τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο, στην οποία παρευρίσκεται ο ίδιος, ένα από τα μέλη του Διοικ. Συμβουλίου, οι υπάλληλοι των Κλάδων Βρεφονηπιοκομίας ή Νηπιαγωγών (προσωρινός) και αν το επιθυμούν ο γιατρός του Σταθμού και το λοιπό προσωπικό αυτού.

Σκοπός της συγκέντρωσης είναι η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των γονέων και κηδεμόνων και διοίκησης, για λειτουργικά θέματα του Σταθμού, η ενημέρωσή τους σε ότι αφορά τη ψυχοσωματική υγεία των παιδιών τους και η υποβοήθησή τους στο έργο του προσωπικού για την προαγωγή της αυτοεξυπηρέτησης των παιδιών τους.

ιβ. Τηρεί από τα βιβλία διοίκησης του Σταθμού τα εξής:

- (α) Βιβλίο παρουσίας προσωπικού
- (β) Βιβλίο εμπιστευτικού πρωτοκόλλου
- (γ) Βιβλίο παρατηρήσεων μελών Διοικ. Συμβουλίου
- (δ) Βιβλίο διδαχθείσας ύλης

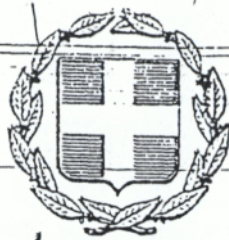
Στο βιβλίο αυτό καταχωρούν και υπογράφουν καθημερινά, τόσο ο ίδιος όσο και οι υπάλληλοι των Κλάδων Βρεφονηπιοκομίας ή Νηπιαγωγών (προσωρινός) τη διδαχθείσα ύλη.

κ. Συνυπογράφει με το διαχειριστή τα δελτία εισαγωγής υλικού.

κα. Υπογράφει τις μισθοδοτικές καταστάσεις των αποδοχών του προσωπικού που έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου, οι οποίες συντάσσονται από τον υπάλληλο των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών.

κβ. Παρακολουθεί και ελέγχει σε τακτά χρονικά διαστήματα τα βιβλία διαχείρισης και διοίκησης και λοιπά παραστατικά στοιχεία που τηρεί ο υπάλληλος των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών.

κγ. Ασκεί τα καθήκοντα του υπαλλήλου των Κλάδων Διοικητικού - Λογιστικού ή Διαχειριστών, σε περίπτωση που δεν υπηρετεί στο Σταθμό

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
24 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1988

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
608

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ & ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

η έκτακτη οικονομική ενίσχυση προς μεθώπυοις επιχ/της «DASK SEFOES ΕΠΕ—Ν. ΔΑΣΚΑΛΑΣ»	1
η μετεξέλιξη διατάξεως στο τέλος της παρ. 3 άρθρου 2 του Κλάδου Υγιεινής του Τομέου Συνά-Εργασιδωπώλων και Υπαλλήλων Προκατοριών.	2
τη και συμπλήρωση της 16888/70 υπουργικής της «περί εγγρασεως κανονισμού μεθώπυοις και εγγρασεως Παδικών Σταθμών υπό ιδιωτών επιχρη-»	3
μεθώπυοις εμάτος Αγ. Παροκομής στον οικιακό κλάδο της Κοινητής Οργανώσεως Ν. Κολοσσών, ως αρχαίου μεθωπύου.	4
εγγρασεως Κινητήριου στην αδό Ολυμπιάδος και Αγ. στη Θεσσαλονίκη, ως αρχαίου μεθωπύου.	5
τη κοινά μεθωπύου (Μικρή Σηλίδα) στη Διοργάνωση.	6
εγγρασεως του αρχαίου «Σαχά» στην Νέο Μεθωπύου, ως ιστορικού διατηρησεου μεθωπύου.	7
τη κοινά μεθωπύου δεικτών στην Επιθεωρητή Περιο. Ανατ. Μακεδονίας.	8
του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Κοινητής Οργανώσεως Ν. Αιτωλ/νίας.	9
του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Κοινητής Οργανώσεως Ν. Αιτωλ/νίας.	10
του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Κοινητής Οργανώσεως Ν. Αιτωλ/νίας.	11
τη αριθμού προσωρινών δεικτών στη Δ/ση Δασών Αιτωλίας.	12
τη σύστασης προσωρινών θέσεων σε κοινότητες του Ιωαννίνων.	13
των ενοριών στη νήσο Κάλυμνο για εξυπηρέτηση των εργαζομένων.	14

—Αριθ. πρωτ. 31912

η έκτακτη οικονομική ενίσχυση προς μεθώπυοις της επιχ/της «DASK SEFOES ΕΠΕ—Ν. ΔΑΣΚΑΛΑΣ».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Της διατάξεως της παρ. 3 του άρθρου 17 του Ν. Δ/τος 2961/54 «περί συστάσεως Οργανισμού Απασχολήσεως και Απελάσεως Ανεργίας», όπως τροποποιήθηκε κατόπιν.

2. Της διατάξεως του Ν. Δ/τος 212/69 «περί Οργανώσεως και Διοικήσεως του Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού».

3. Τη 2540/88 απόφαση του Δ.Σ. του ΟΑΕΔ (πρ. Συμβουλίου 312/2.8.88) που μετ αποδέχεται με το 100418/3.8.88 έγγραφο του Οργανισμού.

4. Το γεγονός ότι στην προκειμένη περίπτωση συντρέχουν ειδικτικοί λόγοι, αποφασίζουμε:

1. Εγκρίνουμε την καταβολή από τον ΟΑΕΔ έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης από δεκαοκτώ χιλιάδες (18.000) δραχ. στον κάδο από τους μεθώπυοις της επιχ/της «DASK SEFOES ΕΠΕ—Ν. ΔΑΣΚΑΛΑΣ» που δεν πληρούν προϋποθέσεις τακτικής επιδότησης.

2. Η αίτηση της παραπάνω οικονομικής ενίσχυσης παραγράφεται μετά εξήντα (60) ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης αυτής στην αρμόδια για την επιδότηση Υπηρεσία.

Η απόφαση αυτή, που κοινοποιείται για εκτέλεση, να τη δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 3 Αυγούστου 1988

ο Υπουργός

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

Αριθμ. 55/803

(2)

Προβλεπόμενη μεταβατική διάταξη στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 2 του Κλάδου Υγιεινής του Τυχαίου Συντάξεων Εγκληρίσποικων και Υπαλλήλων Προκτορείων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη:

- α) Τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 4434/29 καθώς και του άρθρου 5 του Ν. 177/48 (ΦΕΚ 170/48 τεύχος Α').
- β) Την κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων της 471/7.7.1988 (ΦΕΚ 463/Β/7.7.88) «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υπουργούς Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων».
- γ) Τη με αριθμ. 12/6.7.88 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Κοιν. Ασφαλείας της ΚΔ' περιόδου.
- δ) Την αριθμ. 43/6.4.88 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΣΕΥΠ, προστάχουσα:

Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 2 του Κλάδου Υγιεινής και Περιβαλλή της Τυχαίου Συντάξεων Εγκληρίσποικων και Υπαλλήλων Προκτορείων προστίθεται μεταβατική διάταξη, που έχει ως εξής:

«Εξαιρετικά και για μία μόνο φορά επιτρέπεται η μεταφορά από τον Κλάδο Υγιεινής και Περιβαλλή στον Κλάδο Συντάξης, ποσού εκατόν πενήντα εκατομμυρίων (150.000.000), για την ενίσχυσή του».

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 2 Αυγούστου 1988

ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΡΙΖΟΓΙΑΝΝΗΣ

Αριθμ. Γ2α/ακ. 4181

(3)

Τροποποίηση και συμπλήρωση της 16338/70 υπουργικής απόφασης «περί εγκρίσεως κανονισμού ίδρύσεως και λειτουργίας Παιδικών Σταθμών υπό ιδιωτών επιχειρηματιών».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη:

- 1. Τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 11 του Ν.Δ/τος 4525/66 περί των εν Ρέθω Ομοσπονδιών (ΦΕΚ 141 π.Α').
- 2. Την αριθμ. Οικ. 1273/4.12.1986 κοινή Υπουργική απόφαση «Δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη λειτουργία των υποθέσεων των πολιτών με το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων» (ΦΕΚ 856/8.12.1986 π.Β.).
- 3. Την αριθμ. 16338/70 Υπουργική απόφαση «περί εγκρίσεως κανονισμού ίδρύσεως και λειτουργίας Παιδικών Σταθμών υπό ιδιωτών επιχειρηματιών» (ΦΕΚ 338/70 π.Β.), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα.
- 4. Την αριθμ. 471/7.7.88 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων Εμπανούηλ Σουλάνη, Χρήστο Οικονόμου και Νικόλαο Ριζογιάννη» (ΦΕΚ 463/88 π.Β.).
- 5. Την ανάγκη βελτίωσης των όρων και των προϋποθέσεων ίδρυσης και λειτουργίας Παιδικών Σταθμών από ιδιώτες επιχειρηματίες και την ανάγκη τεκμηρίωσης των προϋποθέσεων του παιδαγωγικού προσωπικού, ειδικότητας βρετανόφωνοι, απορροφούμε:

Τροποποιούμε να συμπληρώσουμε την αριθμ. 16338/70 απόφαση, ως εξής:

1. Το άρθρο 1 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 1.

Γενικά πρόσωπα.

1. Άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Παιδικού Σταθμού ή Βρετανόφωνου Σταθμού ή Βρετανικό Σταθμού από ιδιώτες επιχειρηματίες, χορηγείται με Εμπορικές Εγκρίσεις που έχουν τυσταθεί σύμφωνα κτλ... και τα φυσικά πρόσωπα που απολαμβάνουν των αστικών και πολιτικών δικαιωμάτων και παρέχουν την ενίσχυση για τη διαπαιδαγώγηση των υφιστάμενων και έτερων, την καλή διατροφή τους, καθώς και τη διατήρησή τους σε υγιεινό περιβάλλον.

2. Άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Ιδιωτικού Σταθμού μπορεί να χορηγείται και όταν ο αριθμός των εξυπηρετούμενων παιδιών είναι μικρότερος εκείνου που κινείται στην αντίστοιχη απόφαση του παρόντος, υπό τον όρο ότι και προσωπικού και τους απαιτούμενους χώρους του κτιρίου, όπως η Επιτροπή καταλληλότητας εισηγείται τη μέγιστη, αυτών των ποσοτήτων που προβλέπεται στην πιο πάνω απόφαση, για κάθε χώρο του Ιδιωτικού Σταθμού, όσο και του απαιτούμενου προσωπικού.

Για την προκειμένη περίπτωση καθώς και για τις περιπτώσεις που οι παρεχόμενες υπηρεσίες του Σταθμού είναι λιγότερες απ' αυτές που απαιτούνται όπως λχ. για χορήγηση φαγητού, τότε ο κάτοχος, η μεγαλειότητα (μαγειρέας) και το προσωπικό καθ' ύλην αρμοδίαν, αρμοδίως, υπεύθυνα υποχρεωμένος ο Σταθμός να προσλάβει, μπορούν να εργάζονται είτε κατά πλήρες ωράριο είτε με μερική απασχόληση.

Όταν όμως η δυναμικότητα του Σταθμού είναι μεγαλύτερη απ' αυτή που προβλέπεται στην απόφαση, τότε η Επιτροπή καταλληλότητας εισηγείται την ελάχιστη πύλοια, τόσο των ποσοτήτων για κάθε χώρο του Σταθμού, όσο και του απαιτούμενου προσωπικού.

2. Το άρθρο 2 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 2.

Τρόπος χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας. Η άδεια για την ίδρυση και λειτουργία Ιδιωτικού Σταθμού, χορηγείται με απόφαση του οικείου Νομαρχία της περιοχής που προκειται να εγκατασταθεί ο Σταθμός, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής Καταλληλότητας που προβλέπεται στην αριθμ. Φ. 104/Γ2γ/7802/1982 απόφαση (ΦΕΚ 839/82 π. Β' και 986/82 π. Β')».

3. Το άρθρο 3 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 3.

Διαδικασία χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας.

1. Για την έγκριση ίδρυσης και λειτουργίας Ιδιωτικού Σταθμού επί ιδιωτών επιχειρηματιών και άλλων συντηρούμενες Εμπορικές Εγκρίσεις, απαιτούνται εκτός δικαιολογητικά:

α) Δήλωση στην οποία να αναγράφεται το είδος του Σταθμού (Παιδικός, Βρετανικός, Βρετανόφωνος), η πόλη και η θέση στην οποία πρόκειται να εγκατασταθεί αυτός.

β) Απόσπασμα ποινικού μητρώου.

γ) Πιστοποιητικό της Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών της κατοικίας του κινούντος ότι δε δικάζεται ή υπέχονη δίωξη του Ν.Δ. 105/69 ή του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986.

δ) Υπόβουνη δήλωση του Ν. 105/69 ή του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 ότι δεν είναι υπό απεργασία ή δικαστική αντίληψη.

ε) Σχεδιάγραμμα του κτιρίου που θα εγκατασταθεί ο Σταθμός καταγεγραμμένο από μηχανικό μηχανικό και εγκατεμένο από την αρμόδια Διεύθυνση Γενικών Υπηρεσιών της οικίας Νομαρχίας ή άλλου εξουσιοδοτημένου αρχιτέκτονα.

στ) Υπόβουνη δήλωση του Ν.Δ. 105/69 ή του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 ότι θα προβεί στην πρόσληψη του προσωπικού που προβλέπεται στο άρθρο 4 της 16338/70 απόφασης, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, για τη λειτουργία του Ιδιωτικού Σταθμού που πρόκειται να ίδρύει.

ζ) Προκαταβούμεν για Ιδιωτικό Σταθμό που προστίθεται ή ίδρύει Εμπορική Εγκρίσις, πρέπει να επισυνάπτεται αντίγραφο επικυρωμένο στο Κρατικό της Εγκρίσις, να δε από

α) η γ και δ ανωτέρω δικαιολογητικά, πρέπει να υπο-
βληθούν για όλα τα μέλη της διοίκησης της Επιτροπής ή
μελλον για τα μέλη της τυχόν συνιστώμενης διοίκησης
αλλοδαπής.

Για εδάφια α και β της παρ. 1 του άρθρου 4, αντικαθί-
σονται ως ακολούθως:

1) Ένα Διευθυντή
Πτυχιού του Παιδαγωγικού Τμήματος ΑΕΙ κατεύ-
θυνσης Νηπιαγωγών ή Σχολών Νηπιαγωγών της ημεδαπής
ή αλλοδαπής,

2) Πτυχιού του Παιδαγωγικού Τμήματος ΑΕΙ κατεύ-
θυνσης Δασκάλων ή Παιδαγωγικών Ακαδημιών της ημεδα-
πής ή αλλοδαπής,

3) Πτυχιού Τμημάτων Βερεννηπαιδαγωγίας ΤΕΙ ή Ανο-
τών Σχολών Νηπιοβρεφολογικών της ημεδαπής ή ισότιμων
αλλοδαπής.

4) Πτυχιού Ανωτάτης Σχολής Οικιακής Οικονο-
μικής ημεδαπής ή ισότιμης της αλλοδαπής.

5) Πτυχιού Τμημάτων Επισκεπτών και Επισκεπ-
τών Υγείας ΤΕΙ ή Ανωτέρων Σχολών επισκεπτών
ή νοσηλολογικών της ημεδαπής ή ισότιμων της αλλοδαπής.

6) Πτυχιού Τμημάτων Νοσηλευτικής ΤΕΙ ή Τμη-
μάτων Αδελφών Νοσηλολογικών ΚΑΤΕΠΕ ή ισότιμων Σχολών της
ημεδαπής ή αλλοδαπής.

7) Πτυχιού Τμημάτων Κοινων. Εργασίας ΤΕΙ ή
Ανοτών Κοιν. Εργασίας ΚΑΤΕΠΕ ή ισότιμων Σχολών της
ημεδαπής ή αλλοδαπής.

8) Πτυχιού Σχολών του ιδιωτικού τομέα, ειδικότη-
των βρεφονηπιακού τύπου φοιτήτριας, κάτοχο όμοιας και
πρώτου Λυκείου ή εξάταξιου Γυμνασίου.

Εάν λειτουργήσουν Σχολές του Βιωτικού Τομέα από
απόφαση της παρούσας απόφασης, αυτές πρέπει να έ-
χουν ανελλιπή πενταετή τουλάχιστον λειτουργία (όμοια απο-
δεδειγμένη), προκειμένου οι απόφοιτοι των Σχολών αυτών
επιδοθούν σε Ιδιωτικούς Σταθμούς.

Ένα Νηπιαγωγείο ανά τριάντα (30) νήπια, πτυχιού
από τα παραπάνω Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ή Σχολές,
περίπτωση έλλειψης υποψηφίων Νηπιαγωγών με τα
ενωθέντα προσόντα, προσλαμβάνονται κάτοχοι πτυχίου Τεχνι-
κό-Επαγγελματικών Λυκείων του Τομέα Κοινων. Υψη-
λού Τμήματος Βοηθών Βρεφολογών — Παιδολογών ή
από του τμήματος Ειδικότητας του Κλάδου Κοινων. Παι-
δών Ενιαίων Πολυκλαστικών Λυκείων ή ισότιμων πτυ-
χιών.

Για εδάφια α και β της παρ. 2 του άρθρου 4, αντικαθί-
σονται ως εξής:

Ένα Διευθυντή
Πτυχιού Τμημάτων Βερεννηπαιδαγωγίας ΤΕΙ ή Ανο-
τών Σχολών Νηπιοβρεφολογικών της ημεδαπής ή ισότιμων της
αλλοδαπής.

2) Πτυχιού Τμημάτων Επισκεπτών και Επισκεπτιών
των ΤΕΙ ή Ανωτέρων Σχολών Επισκεπτικών Αδελφών
όμων της ημεδαπής ή ισότιμων της αλλοδαπής.

3) Πτυχιού Τμημάτων Νοσηλευτικής ΤΕΙ ή Τμη-
μάτων Αδελφών Νοσηλολογικών ΚΑΤΕΠΕ ή ισότιμων Σχολών
ημεδαπής ή αλλοδαπής.

4) Πτυχιού Τμημάτων Κοινων. Εργασίας ΤΕΙ ή
Ανοτών Κοιν. Εργασίας ΚΑΤΕΠΕ ή ισότιμων Σχολών
ημεδαπής ή αλλοδαπής.

5) Πτυχιού Σχολών του Ιδιωτικού Τομέα, ειδικότη-
των βρεφονηπιακού τύπου φοιτήτριας, κάτοχο όμοιας και
πρώτου Λυκείου ή εξάταξιου Γυμνασίου.

Εάν λειτουργήσουν Σχολές του Ιδιωτικού Τομέα από
απόφαση της παρούσας απόφασης, αυτές πρέπει να έ-
χουν ανελλιπή πενταετή τουλάχιστον λειτουργία (όμοια απο-
δεδειγμένη), προκειμένου οι απόφοιτοι των Σχολών αυτών
επιδοθούν σε Ιδιωτικούς Σταθμούς.

Όταν αυτή πληρωθεί εφόσον δεν λειτουργεί και πρή-
στικώς στο ίδιο οίκημα στο οποίο έχει υπαχθεί Διευθύν-
ση.

5) Ένα βρεφολογικό ανά εκατό (8) έτη πτυχιού ενός
από τα παραπάνω εκπαιδευτικά Ιδρύματα ή Σχολές.

Σε περίπτωση έλλειψης υποψηφίων βρεφολογών με τα πιο
πάνω προσόντα, προσλαμβάνονται κάτοχοι πτυχίου Τεχνικών
Επαγγελματικών Λυκείων του Τομέα Κοινων. Υψηλού,
Τμήματος Βοηθών Βρεφολογών — Παιδολογών ή πτυχίου του
Τμήματος Ειδικότητας του Κλάδου Κοινων. Παιδών των
Ενιαίων Πολυκλαστικών Λυκείων ή ισότιμων πτυχίων.

6. Τα εδάφια ε και γ της παρ. 1 του άρθρου 6, αντικαθί-
σονται ως ακολούθως:

α) Μία έως δύο κλινικές, εμβαδού 40 τ.μ. τουλάχιστον
ή κάθε μία για τη μετεγχειρητική αναπαύση των ηηπίων των
επιπέδων δι' υγείας επιπέδου τη μετεγχειρητική αυτών παραμονή
στο Στάθμο.

Προκειμένου για ιδιωτικούς Σταθμούς που είναι εγκατε-
στημένοι ή πρόκειται να εγκατασταθούν σε μεθωμένα οικη-
ματα μπορεί κατά εξαίρεση η κάθε μία από τις κλινικές α-
ποχρησθεί και ανάπαυσης των ηηπίων να έχει εμβαδόν του-
λάχιστον 30 τ.μ.

γ) Μία ευρύχωρη κίβουσα (υπόστεγο) 25 τ.μ. για την
υποχρησσία των ηηπίων όταν οι κλινικές τουλάχιστον είναι επι-
πλέον επιφυλακτικά τους περιεπατημένες.

7. Το εδάφ. ζ της παρ. 2 του άρθρου 9 καταργείται.

8. Το άρθρο 10, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 10.
Ιατρονόμος προσωπικού.

α) Ο ιατρός φέρει ιατρική μπλούζα όπως στο ιατρείο του.

β) Η maggioranza (μάζιμας) και το προσωπικό καθαρι-
ότητας—δομητικών εργασιών φέρουν μπλούζες εργασίας, θε-
ρινή, χειμερινή.

9. Η παράγραφος 1 του άρθρου 15, αντικαθίσταται ως
ακολούθως:

α) Για την ανέγερση κτιρίου προς λειτουργία Βιωτικού
Σταθμού, δυναμικότητας 60 παιδιών, απαιτείται οικοπέδο
τουλάχιστον 800 τ.μ., εφόσον το οικόπεδο με τους όρους όμοι-
α της που ισχύουν, δεν επιβάλλεται, αφενός μεν μεγαλύτερο
των 800 τ.μ. όμοια ποιότητας οικοπέδου και αφετέρου επι-
τρέπεται η ανέγερση κτιρίου επικρατέως μέτρων για τα ό-
ποια αναφέρεται το άρθρο 6 της απόφασης.

10. Όπου στην απόφαση προβλέπεται θέση υπαρχικής,
αυτή μετατρέπεται σε θέση προσωπικού καθαριότητας—δο-
μητικών εργασιών.

11. Όπου στην απόφαση αναφέρεται η θέση «Ιδιωτικός
Παιδικός Σταθμός» νοείται κατά περίπτωση «Ιδιωτικός Παι-
δικός Σταθμός ή Ιδιωτικός Βρεφονηπιακός Σταθμός ή Ι-
διωτικός Βρεφικός Σταθμός».

12. Η αριθμ. 16338/70 απόφαση, όπως τροποποιείται και
συμπληρώνεται με την παρούσα, έχει ανάλογη ισχύ και
για τους Σταθμούς που ίδρύονται από Συλλόγους ή Σωμα-
τείες που επιδιώκουν φιλοanthρωπικούς σκοπούς καθώς και
για άλλες ενδιαφέρουσες παιδικής προστασίας (όπως π.χ. Παι-
δικά Κέντρα) φιλοξενίας παιδιών, μέχρι 10 ετών.

13. Κατά τα λοιπά ισχύει όπως έχει η τροποποιούμενη
απόφαση.

14. Οι αριθμ. Δ2/9905/1975 (ΦΕΚ 23/76 τ.Β'), Δ2α/
987/76 (ΦΕΚ 393/1976 τ.Β'), αριθμ. 3487/86 (ΦΕΚ 609
1986 τ.Β) και Γ2α/οικ. 2447/87 (ΦΕΚ 307/87 τ.Β') α-
παλλάττει πλέον να ισχύουν.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυ-
βερνήσεως.

Αθήνα, 4 Αυγούστου 1988

ο Υπουργός
ΚΡ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΙ

Πίνακας IV. Πραγματικός πληθυσμός κατά Υπηρεσία Περιφερειακής Ανάπτυξης και νομό
 Tableau IV. Population de fait par Service du Développement Régional et département

Κωδικός αριθμός Code	Υπηρεσία Περιφερειακής Ανάπτυξης και νομός Service du Développement Régional et département	Πληθυσμός Population	Κωδικός αριθμός Code	Υπηρεσία Περιφερειακής Ανάπτυξης και νομός Service du Développement Régional et département	Πληθυσμός Population
	Σύνολο Ελλάδος – Grèce entière	10.259.900		VII. Δυτικής Ελλάδος – Grèce de l'Ouest	707.687
	I. Ανατ. Μακεδονίας – Θράκης – Macedonia de l'Est et Thraki	570.496	01	Αιτωλίας και Ακαρνανίας – Etolia et Akarnania	228.180
			13	Αχαΐας – Achaïa	300.078
			14	Ηλείας – Ilia	179.429
52	Δράμας – Drama	96.554		VIII. Στερεάς Ελλάδος – Grèce Centrale	582.280
71	Έβρου – Evros	143.752			
55	Καβάλας – Kavala	135.937			
72	Ξάνθης – Xanthi	91.063			
73	Ροδόπης – Rodopi	103.190			
	II. Κεντρικής Μακεδονίας – Macedonia Centrale	1.710.513	03	Βοιωτίας – Viotia	134.108
			04	Ευβοίας – Evia	208.408
			05	Ευρυτανίας – Evrytania	24.307
			06	Φθιώτιδος – Fthiotida	171.274
			07	Φωκίδος – Fokida	44.183
53	Ημαθίας – Imathia	139.934	A	IX. Αττικής – Attiki	3.523.407
54	Θεσσαλονίκης – Thessaloniki	946.864		Αττικής – Attiki	3.523.407
57	Κιλκίς – Kilkis	81.710			
59	Πέλλης – Pella	138.761			
61	Πιερίας – Pieria	116.763		X. Πελοποννήσου – Peloponnissos	607.428
62	Σερρών – Serres	192.828			
64	Χαλκιδικής – Chalkidiki	* 93.653			
	III. Δυτικής Μακεδονίας – Macedonia de l'Ouest	293.015	11	Αργολίδος – Argolida	97.636
			12	Αρκαδίας – Arkadia	105.309
51	Γρεβενών – Grevena	36.797	15	Κορινθίας – Korinthia	141.823
56	Καστοριάς – Kastoria	52.685	16	Λακωνίας – Lakonia	95.696
58	Κοζάνης – Kozani	150.386	17	Μεσσηνίας – Messinia	166.964
63	Φλωρίνης – Florina	53.147		XI. Βορείου Αιγαίου – Mer Egée du Nord	199.231
	IV. Ηπείρου – Ipiros	339.728	83	Λέσβου – Lesbos	105.082
			84	Σάμου – Samos	41.965
31	Αρτης – Arta	78.719	85	Χίου – Chios	52.184
32	Θεσπρωτίας – Thesprotia	44.188		XII. Νοτίου Αιγαίου – Mer Egée du Sud	257.481
33	Ιωαννίνων – Ioannina	158.193			
34	Πρεβέζης – Preveza	58.628			
	V. Θεσσαλίας – Thessalia	734.846	81	Δωδεκανησου – Dodekanissos	163.476
			82	Κυκλάδων – Kyklades	94.005
41	Καρδίτσας – Karditsa	126.854		XIII. Κρήτης – Kriti	540.054
42	Λαρίσης – Larissa	270.612			
43	Μαγνησίας – Magnissia	198.434			
44	Τρικάλων – Trikala	138.946	91	Ηρακλείου – Iraklio	264.906
	VI. Ιονίων Νήσων – Iles Ioniennes	193.734	92	Λασιθίου – Lassithi	71.279
			93	Ρεθύμνης – Rethymni	70.095
21	Ζακύνθου – Zakynthos	32.557	94	Χανίων – Chania	133.774
22	Κερκύρας – Kerkyra	107.592			
23	Κεφαλληνίας – Kefallinia	32.474			
24	Λευκάδος – Lefkada	21.111			

* Περιλαμβάνεται ο πληθυσμός της Διοίκησης Αγίου Όρους (1.536 άτομα).

* Y compris la population de l'Administration d'Agio Oros (1.536 personnes).

Νομός Ηλείας

Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυσμός	Κωδικός αριθμός	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυσμός
-----------------------------	-----------	-----------------	-----------------------------	-----------

ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ

ΧΩΡΑ ΗΛΕΙΑΣ

ΔΗΜΟΙ

Αμαλιάδος	15.857	14110600	Κοινότητα Αγίου Δημητρίου	543
Μιάς,η	15.232	01	Άγιος Δημήτριος,ο	386
ς Ιωάννης,ο	193	02	Κολοκυθός,ο	157
ζούτας,ο	122	14110700	Κοινότητα Αγίου Ηλία Πηνηλιαν	409
αβέα,η	164	01	Άγιος Ηλίας,ο	409
νά,το	77	14110800	Κοινότητα Αγίου Ηλία Πύργου	369
γία,η	34	01	(Αγίου Ηλία Λετρίνων)	369
άλικα,τα	24	02	Άγιος Ηλίας,ο	83
άικα,τα	11	03	Πύργι,το	96
			Σταματελάικα,τα	190
Ανδραβίδας	3.253	14110900	Κοινότητα Αγίου Ιωάννου	618
αβίδα,η	3.147	01	Άγιος Ιωάννης,ο	381
; Γεώργιος,ο (Βραχναίικα,τα)	116	02	Κυανή Ακτή,η	46
		03	Παλάτας,ο	84
Αρχαίος Ολυμπίας	1.812	04	Τραγανό,το	107
ια Ολυμπία,η	1.742	14111000	Κοινότητα Αγίων Αποστόλων	129
ια,η	70	01	Άγιοι Απόστολοι,οι	129
Βαρθολομού	3.753	14111100	Κοινότητα Αγναντων	214
λομόν,το	3.182	01	Άγναντα,τα	166
Παντελεήμονας,ο	26	02	Αμπελάικα,τα	48
νας,ο	21	14111200	Κοινότητα Αγραπδοχωρίου	202
ις,ο	479	01	Αγραπδοχώριον,το	68
ία Θινών,η	—	02	Βάλμη,η	113
ίλα,η	11	03	Κοτρώνα,η	21
κα,τα	34	14111300	Κοινότητα Αετορράχης	249
μπούλη,η	—	01	Δάφνη,η	130
ποτούνης	5.883	02	Αετορράχη,η	119
ήνη,η	5.883	14111400	Κοινότητα Αλποχωρίου	811
ρχαίων	3.448	01	Αλποχώριον,το	241
ά,τα	3.137	02	Καπανδρόπιον,το	81
Θεόδωροι,οι	192	03	Χανόικα,τα	489
Παντελεήμον,ο	53	14111500	Κοινότητα Αμπελοκάμπου	645
ράχι,το	66	01	Αμπελόκαμος,ο	645
ύργου (Λετρίνων)	28.660	14111600	Κοινότητα Αμπελώνος	807
ι,ο	28.465	01	Αμπελών,ο	677
ργος,ο	195	02	Κουζούλιον,το	110
		03	Ροζέικα,τα	20
ΙΝΟΤΗΤΕΣ		14111700	Κοινότητα Ανθώνος	307
α Αγίας Άνης	279	01	Ανθών,ο	217
να,η	279	02	Καλόν Παιδίον,το	90
α Αγίας Κυριακής	128	14111800	Κοινότητα Αντριανίου	735
υριακή,η	128	01	Αντρίπιον,το	376
ι Αγίας Μάρτας	376	02	Άγιος Γεώργιος,ο	48
άρα,η	376	03	Πανάτουλος,ο	245
ι Αγίας Τριάδος	299	04	Χάνια Σπαρτουλιά,τα	66
ιάς,η	299	14111900	Κοινότητα Αρβανίτη	282
ι Αγίου Γεωργίου	788	01	Αρβανίτης,ο	282
εώργιος,ο	788			

Νόμος Ηλείας (συνέχεια)

Κωδικός αριθμός	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυσμός	Κωδικός αριθμός	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυσμός
14112000	Κοινότητα Αρετής	447	14113700	Κοινότητα Δάφνης	414
01	Αρετή,η	447	01	Δάφνη,η	394
			02	Καλαθός,ο	20
14112100	Κοινότητα Λακων Σπητιών	313	14113800	Κοινότητα Δαρφνωτίσσης	449
01	Λακων Σπητια,τα	313	01	Δαρφνώτισσα,η	449
14112200	Κοινότητα Λατρά	328	14113900	Κοινότητα Δημητράς	399
01	Λατρός,ο	149	01	Δημητρά,η	368
02	Καλόβια Λατρά,τα	179	02	Ρεγλαίαινα,τα	31
14112300	Κοινότητα Αυγείου	364	14114000	Κοινότητα Δούκα	277
01	Αυγιόν,το	364	01	Δούκας,ο	188
			02	Λάδοβιας,ο	89
14112400	Κοινότητα Αυγής	179	14114100	Κοινότητα Δουναίων	786
01	Αυγή,η	108	01	Δουναίαινα,τα	708
02	Ωραία,η	71	02	Άγια Μαρίνα,η	17
14112500	Κοινότητα Αχλαδινής	414	03	Δανάια,τα	26
01	Αχλαδινή,η	399	04	Κάτω Κερτζαίαινα,τα	35
02	Κουτσουροήμιπας,ο	15			
14112600	Κοινότητα Βαρθασαίνης	1.243	14114200	Κοινότητα Ελαιώνος	468
01	Βαρθασαίνα,η	1.181	01	Ελαιών,ο	326
02	Κάτω Βαρθασαίνα,η	62	02	Βυτιναίαινα,τα	142
14112700	Κοινότητα Βάρδας	3.821	14114300	Κοινότητα Εφύρας	473
01	Βάρδα,η	2.625	01	Εφύρα,η	441
02	Κουγαίαινα,τα	135	02	Πιρίον,το	32
03	Κόμη,η	336	14114400	Κοινότητα Ήλιδος	224
04	Συμπάνιον,το	366	01	Ήλις,η	224
05	Ψάριον,το	359	14114500	Κοινότητα Ηρακλείας	343
112800	Κοινότητα Βασιλαίου	552	01	Ηράκλεια,η	343
01	Βασιλάιον,το	396	14114600	Κοινότητα Καβάσια	1.147
02	Υψηλόν,το	156	01	Καβάσιλας,ο	1.147
112900	Κοινότητα Βελανιδίου	290	14114700	Κοινότητα Κακοταρίου	237
01	Βελανιδιον,το	223	01	Κακοτάριον,το	237
02	Ρουπασιά,η	55	14114800	Κοινότητα Καλιβίων Ήλιδος	429
03	Σσόλιον,το	12	01	Καλίβια,τα	429
13000	Κοινότητα Βουλαγιμένης	441	14114900	Κοινότητα Καλιβίων Μυρτουνητιών	177
01	Βουλαγιμένη,η	405	01	Καλίβια,τα	177
02	Γαβρόβια,τα	36	14115000	Κοινότητα Κάμνης	226
13100	Κοινότητα Βοιναργών	847	01	Κάμνη,η	185
01	Βοίναργον,το	847	02	Νέα Κάμνη,η	41
13200	Κοινότητα Βροχίτσας	408	14115100	Κοινότητα Κάμπου	139
01	Βροχίτσα,η	408	01	Κάμπος,ο	139
3300	Κοινότητα Βυτιναίων	284	14115200	Κοινότητα Καπελίου	641
01	Βυτιναίαινα,τα	284	01	Καπελίον,το	518
3400	Κοινότητα Γερακίου	669	02	Θανασουλαίαινα,τα	123
01	Γεράκιον,το	500	14115300	Κοινότητα Καράτουλα	963
02	Ανάληψις,η	169	01	Καράτουλας,ο	898
500	Κοινότητα Γουμέρων	1.032	02	Κλειδερέια,τα	26
01	Γουμέρον,το	1.032	03	Μάραμα,τα	39
600	Κοινότητα Γραντοαίων	345			
01	Γραντοαίαινα,τα	316			
02	Καβούρα,το	29			

Νομός Ηλείας (συνέχεια)

κός μός	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυ- σμός	Κωδικός αριθμός	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυ- σμός
400	Κοινότητα Καρδαμά	1.029	14117000	Κοινότητα Κοσινά	218
01	Καρδαμάς,ο	1.001	01	Κοσινός,ο	168
02	Πετρούλαι,αι	28	02	Φαναρός,ο	50
500	Κοινότητα Καρδιακαυτίου	612	14117100	Κοινότητα Κούμανη	707
01	Καρδιακαύτιον,το	612	01	Κούμανης,ο	707
600	Κοινότητα Καρυάς	209	14117200	Κοινότητα Κουρτεσιού (Κουρτέση)	781
01	Καρυά,η	93	01	Κουρτέσιον,το (Ελαιότοπος,ο)	490
02	Βαρβαρίνα,η	57	02	Άνω Κουρτέσιον,το (Κουρτέσης,ο)	226
03	Σιτοχώριον,το	59	03	Κοττέικα,τα	65
700	Κοινότητα Κάστρου	857	14117300	Κοινότητα Κουτσοχέρας	498
01	Κάστρον,το	818	01	Κουτσοχέρα,η	498
02	Ανάληψη,η	—			
03	Καλαμιά,η	13	14117400	Κοινότητα Κρυόβρυσης	501
04	Καραβάς,το	23	01	Κρυόβρυση,η	397
05	Λουτρά Κυλλήνης,τα	—	02	Καλύβια,τα	104
06	Ψηλή Ράχη,η	3			
800	Κοινότητα Κατάκολου	612	14117500	Κοινότητα Κρυονερίου	225
01	Κατάκολον,το	594	01	Κρυονέριον,το	225
02	Άγιος Ανδρέας,ο	18	14117600	Κοινότητα Κρυονέρου	282
			01	Κρυόνερον,το	282
900	Κοινότητα Κατσαρού	362	14117700	Κοινότητα Κυλλήνης	952
01	Κατσαρός,ο	362	01	Κυλλήνη,η	952
			02	Καυκαλίδα,η (νησίς)	—
1000	Κοινότητα Κάτω Παναγίας	1.266	14117800	Κοινότητα Λαγανά	363
01	Κάτω Παναγία,η	670	01	Λαγανός,ο	363
02	Ίκαρος,ο	553			
03	Μονή Βλαχερνών,η	43	14117900	Κοινότητα Λάλα	795
			01	Λάλας,ο	659
1100	Κοινότητα Καυκωνίας	242	02	Πόθος,ο	136
01	Καυκωνία,η	242			
1200	Κοινότητα Κέντρου	445	14118000	Κοινότητα Λαμτείας	663
01	Κέντρον,το	445	01	Λάμτεια,η	576
			02	Αμυγδαλή,η	87
1300	Κοινότητα Κεραμιδιάς	345	14118100	Κοινότητα Λανθίου	510
01	Κεραμιδιά,η	345	01	Λάνθιον,το	488
			02	Μονή Κρεμαστής,η	22
1400	Κοινότητα Κλαδέου	201	14118200	Κοινότητα Λασταίων	493
01	Κλάδεος,ο	201	01	Λασταίικα,τα	493
500	Κοινότητα Κλινιδιάς	511	14118300	Κοινότητα Λάτα	312
01	Κλινιά,η	511	01	Λάτας,ο	312
600	Κοινότητα Κολιρίου	1.069	14118400	Κοινότητα Λατζόλου	639
01	Κολίριον,το	815	01	Λατζόλιον,το	437
02	Κολιρέικες Παράγκες,αι	254	02	Άγιος Γεώργιος,ο	115
700	Κοινότητα Κορακοχωρίου	217	03	Αλιμυρίκι,το	62
01	Κορακοχώριον,το	187	04	Γραμματικός,ο	25
02	Άγιος Ανδρέας,ο	5			
03	Καλλιθέα,η	17	14118500	Κοινότητα Λεβεντοχωρίου	238
04	Μπούκα,η	8	01	Λεβεντοχώριον,το	238
800	Κοινότητα Κοροΐβου	377	14118600	Κοινότητα Λευκοχωρίου	549
01	Καροΐβος,ο	377	01	Λευκοχώριον,το	549
900	Κοινότητα Κορυφής	202	14118700	Κοινότητα Λιναριάς	190
01	Κορυφή,η	178	01	Λιναριά,η	190
02	Μονή Φραγκοτηδήματος,η	24			

Νομός Ηλείας (συνέχεια)

Κωδικός αριθμός	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυσμός	Κωδικός αριθμός	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυσμός
14118800	Κοινότητα Λαύβρου	294	14120300	Κοινότητα Νεαπόλεως	391
01	Λαύβρον,το	259	01	Νεάπολις,η	391
02	Γύρος,ο	35	14120400	Κοινότητα Νέας Μανολάδος	1.449
14118900	Κοινότητα Λουκά	219	01	Νέα Μανολάς,η	1.449
01	Λουκάς,ο	127	14120500	Κοινότητα Νεμούτας	566
02	Πρενάριον,το	112	01	Νεμούτα,η	566
14119000	Κοινότητα Λυγιάς	627	14120600	Κοινότητα Νεοχωρίου Μυρτουντίων	1.323
01	Λυγιά,η	281	01	Νεοχώριον,το	1.230
02	Αρκοῦδι,το	97	02	Βυτιναίικα,τα	93
03	Γλύφα,η	208	14120700	Κοινότητα Νεράιδας	245
04	Ιονικόν,το	—	01	Νεράιδα,η	245
05	Παραλία,η	41	14120800	Κοινότητα Νησιού	695
1119100	Κοινότητα Μάγειρα	127	01	Νησιόν,το	378
01	Μάγειρας,ο	127	02	Αγία Μαρίνα,η	100
119200	Κοινότητα Μαγούλας	408	03	Άγιος Αθανάσιος,ο	74
01	Μαγούλα,η	398	04	Καροβουλαίικα,τα	106
02	Κατσομαλιαραίικα,τα	10	05	Κρεμμύδιον,το	37
119300	Κοινότητα Μαζαράδων	595	14120900	Κοινότητα Ξενών (Καλυβαίων)	184
01	Μαζαράδιον,το	234	01	Καλυβάικα,τα	55
02	Απιδούλα,η	109	02	Ξενές,οι	95
03	Πρόδρομος,ο	252	03	Παλαιοχώρα,η	34
19400	Κοινότητα Μανολάδος	1.453	14121000	Κοινότητα Ξηροκάμπου	341
01	Μανολάς,η	1.234	01	Ξηροκάμπος,ο	245
02	Καροβουαίικα,τα	2	02	Αμπέριον,το	96
03	Λουτρά Υφίνης,τα	1	14121100	Κοινότητα Ξυλοκέρας	375
04	Μέγα Πετών,το	65	01	Ξυλοκέρα,η	375
05	Μαρίνα,τα	98	14121200	Κοινότητα Οινόης	319
06	Σαμαραίικα,τα	53	01	Οινόη,η	319
2500	Κοινότητα Μάχου	684	14121300	Κοινότητα Ορεινής	252
01	Μάχος,ο	684	01	Ορεινή,η	231
600	Κοινότητα Μέλισσης	662	02	Παλιοφυτιά,η	21
01	Μέλισσα,η	224	14121400	Κοινότητα Παλαιοβαρβασινης	445
02	Άγιος Χαράλαμπος,ο	56	01	Παλιοβαρβάσινα,η	249
03	Μπόρσιον,το	290	02	Άγιος Γεώργιος,ο	76
04	Σφιζα,η	92	03	Κάμπος,ο	120
700	Κοινότητα Μηλέων	234	14121500	Κοινότητα Παλαιοχωρίου	359
01	Μηλέαι,αι	234	01	Παλιοχώριον,το	359
00	Κοινότητα Μιράκας	391	14121600	Κοινότητα Πελοπίου	1.023
01	Μιράκα,η	386	01	Πελόπιον,το	1.023
02	Ολυμιάς,η	5	14121700	Κοινότητα Περιστερίου	504
00	Κοινότητα Μουζαίων	447	01	Περιστερίον,το	406
01	Μουζαίον,το	447	02	Αστεραίικα,τα	67
00	Κοινότητα Μουριάς	173	03	Παλαιολάνθη,η	31
01	Μουριά,η	173	14121800	Κοινότητα Πέροισης	335
00	Κοινότητα Μυρσίνης	1.160	01	Πέροισα,η	—
01	Μυρσίνη,η	1.160	02	Νέα Πέροισα,η	335
00	Κοινότητα Μυρτιάς	919	14121900	Κοινότητα Πετώνης	290
01	Μυρτιά,η	919	01	Πετώνη,η	290

Νομός Ηλείας (συνέχεια)

Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυσμός	Κωδικός αριθμός	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυσμός
Κοινότητα Πετρών	340	14123700	Κοινότητα Στροβόλου	321
Πέτριαι,αι	340	01	Στροβόλον,το	321
Κοινότητα Πλατάνου	1.260	14123800	Κοινότητα Ξωστίου	350
Πλάτανος,ο	1.192	01	Ξωστίον,το	350
Άγιος Γεώργιος,ο	68			
		14123900	Κοινότητα Τραγανού	2.306
Κοινότητα Πουρνάρου	308	01	Τραγανόν,το	1.980
Πουρνάριον,το	308	02	Μαριόπουλον,τι	165
		03	Όλγα,η	111
Κοινότητα Πρασίνου	794	04	Πηγάδιον,το	50
Πράσινον,το	495			
Γλυκός,το	140	14124000	Κοινότητα Τραπεζιανών	227
Κεραμυδιά,η	159	01	Τραπεζιά,τι	209
		02	Άγιος Ανδρέας,ο	14
Κοινότητα Ροδιάς	340	03	Κερέσοβα,η	4
Ροβιάτι,η	317			
Κασδιάρης,ο	3	14124100	Κοινότητα Φλόκα	585
Παράλια,η	7	01	Φλόκας,ο	585
Ρωμέικα,τα	13			
		14124200	Κοινότητα Φολής	253
Κοινότητα Ροδιάς	400	01	Φολή,η	253
Ροδιά,η	293			
Ακροποταμά,η	107	14124300	Κοινότητα Φοναϊτίκων	175
		01	Φοναϊτικά,τα	175
Κοινότητα Ρουσιώλου	423			
Ρουσιάων,το	423	14124400	Κοινότητα Χαβαρίου	1.385
		01	Χαβάριον,το	1.225
Κοινότητα Σαββίων	1.119	02	Άγιος Γεώργιος,ο	69
Σαβίλια,τι	1.119	03	Πέρα Χαβάρι,το	91
Κοινότητα Σαλιμώνης	725	14124500	Κοινότητα Χαριάς	170
Σαλιμίνη,η	703	01	Χαριά,η	170
Αλφειός,ο	22			
		14124600	Κοινότητα Χεμαδιού	502
Κοινότητα Σμαρτσίου	516	01	Χεμαδιόν,το	502
Σμαρτσίου,το	480			
Άγιος Νικόλαος,ο	36	14124700	Κοινότητα Χελιδονίου	662
		01	Χελιδόνιον,το	662
Κοινότητα Σφαριδιάς	180			
Σφαριδιά,η	88	14124800	Κοινότητα Ωλένης	607
Καλαμαριά,τι	85	01	Ωλένη,η	607
Μονή Σφαριδιάς,η	7			
Πατρονικολαϊκα,τι	—			
			Σύνολο Επαρχίας Ηλείας	142.446
Κοινότητα Σκλίβας	232			
Σκλίβα,η	232	142	ΕΠΑΡΧΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑΣ	
			ΔΗΜΟΙ	
Κοινότητα Σκουροχωρίου	703			
Σκουροχώριον,το	619	14200100	Δήμος Ανδριτσαινής	881
Κάτω Καβούρι,το	84	01	Ανδριτσαινα,η	660
		02	Κάρμιον,το	48
Κοινότητα Σμίλας	528	03	Μύλοι,οι	92
Σμίλα,η	528	04	Συδαί,αι	81
Κοινότητα Σοσίου	213	14200200	Δήμος Ζαχάρας	5.037
Σόσιον,το	213	01	Ζαχάρα,η	4.318
		02	Άγιος Νικόλαος,ο	547
Κοινότητα Σταφιδοκάμπου	341	03	Καιάφας,ο	35
Σταφιδόκαμπος,ο	341	04	Κάτω Ξηροχώρι,το	137
Κοινότητα Στρέφιου	875			
Στρέφιον,το	841	14200300	Δήμος Κρεστένων	5.422
Φλοκαϊκά,τα	34	01	Κρεστένα,τι	5.422

Νομός Ηλείας (συνέχεια)

Κωδικός αριθμός	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυσμός	Κωδικός αριθμός	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυσμός
	ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ		14211700	Κοινότητα Επαταλίου	1.907
			01	Επατάλιον,το	1.752
210100	Κοινότητα Αγίου Ηλία	54	02	Παραλία,η	155
01	Άγιος Ηλίας,ο	54			
			14211800	Κοινότητα Θεισσάς	198
210200	Κοινότητα Αγγιδίου	75	01	Θεισσά,η	198
01	Αγγίδιον,το	75			
			14211900	Κοινότητα Καυβάτου	447
110300	Κοινότητα Αλιφείρας	137	01	Καυβάτος,ο	447
01	Αλιφείρα,η	111			
02	Πευκίον,το	26	14212000	Κοινότητα Καλιδόνης	453
		3	01	Καλιδόνα,η	250
10400	Κοινότητα Αλφειούσης	1.052	02	Κάμπος,ο	175
01	Αλφειούσα,η	1.052	03	Κοστομέρα,η	28
			14212100	Κοινότητα Καλλιθέας	1.302
10500	Κοινότητα Αμυγδαλέων	714	01	Καλλιθέα,η	1.191
01	Κάτω Αμυγδαλέες,οι	353	02	Μπαρσάτικα,τα	111
02	Άγιος Ηλίας,ο	7			
03	Αμυγδαλέαι,αι	86	14212200	Κοινότητα Καλλικιάμου	1.179
04	Κεραμίδιον,το	69	01	Καλλικιάμιον,το	1.003
05	Κρένα,η	175	02	Κρουνοί,οι	155
06	Παλαιοχώριον,το	24	03	Λαδοών,το	21
10600	Κοινότητα Ανεμοχωρίου	404	14212300	Κοινότητα Καλυβαίων	512
01	Ανεμοχώριον,το	404	01	Νέα Καλυβάκια,τα	512
			02	Καλυβάκια,τα	—
0700	Κοινότητα Ανήλιου	302	14212400	Κοινότητα Κάτω Σαμισού	515
01	Ανήλιον,το	302	01	Κάτω Σαμικόν,το	515
0800	Κοινότητα Αθήνης	210	14212500	Κοινότητα Κοιμουθέρα	225
01	Αθήνη,η	210	01	Κοιμουθέρας,ο	225
0900	Κοινότητα Βρεστού	283	14212600	Κοινότητα Κουρποπούλου	67
01	Βρεστόν,το	226	01	Κουρποπούλον,το	67
02	Λογγόν,το	57			
1000	Κοινότητα Βρίνας	501	14212700	Κοινότητα Κρουονερίου	68
01	Βρίνα,η	501	01	Κρουονέριον,το	49
			02	Τριάντα,το	19
1100	Κοινότητα Παννιτοσχωρίου	481	14212800	Κοινότητα Λεπρέου	530
01	Παννιτοσχάριον,το	481	01	Λέπρεον,το	499
			02	Σκουπάς,ο	31
200	Κοινότητα Γραϊκά	338	14212900	Κοινότητα Λιβαδακίου	344
01	Γραϊκάς,ο	338	01	Λιβαδάκιον,το	170
300	Κοινότητα Γρύλλου	337	02	Πτελέα,η	74
01	Γρύλλος,ο	337	03	Ράπτης,ο	100
400	Κοινότητα Δαφνούλας	253	14213000	Κοινότητα Λινισταινης	132
01	Δαφνούλα,η	230	01	Λινίσταινα,η	132
02	Χελιδόνιον,το	23			
500	Κοινότητα Διασέλλων	521	14213100	Κοινότητα Μακίστου	131
01	Διάσελλα,τα	444	01	Μάμιστος,ο	131
02	Λαδικά,το	25	14213200	Κοινότητα Μακρίσιων	2.158
03	Πασά Χάνα,τα	22	01	Μακρίσια,τα	2.158
04	Σάλα,η	30			
600	Κοινότητα Δραγαγίου	204	14213300	Κοινότητα Ματσειού	137
01	Δραγάμιον,το	173	01	Ματέσιον,το	137
02	Καστρούγκαινα,η	16	14213400	Κοινότητα Μηλέας	158
03	Πλατεία,η	15	01	Μηλέα,η	158

Νομός Ηλείας (συνέχεια)

Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυσμός	Κωδικός αριθμός	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυσμός
Κοινότητα Μίνθης	197	14214800	Κοινότητα Σαμικού	540
Μίνθη,η	171	01	Σαμικόν,το	540
Κοιρώνιον,το	26			
		14214900	Κοινότητα Σέκουλα	186
Κοινότητα Μυρώνων	389	01	Σέκουλας,ο	186
Μυρώνια,τα	228			
Άγιος Ελάσης,ο	18	14215000	Κοινότητα Σαλλοντίας	402
Κλίμα,το	91	01	Νέα Σαλλοντία,η	357
Ράμα,το	52	02	Σαλλοντία,η	45
		14215100	Κοινότητα Σμέρνας	300
Κοινότητα Νέας Φιγαλείας (Κάτω Φιγαλείας)	1.689	01	Σμέρνα,η	300
Νέα Φιγαλεία,η (Κάτω Φιγαλεία,η)	1.329			
Φασκομηλιά,η	360	14215200	Κοινότητα Στόμιον	60
		01	Στόμιον,το	60
Κοινότητα Νεοχωρίων	426			
Νεοχώριον,το	426	14215300	Κοινότητα Σχίνων	670
		01	Σχίνοι,οι	433
Κοινότητα Ερησχωρίου	577	02	Πανόραμα,το	237
Ερησχωρίον,το	408			
Νεοχώριον,το	169	14215400	Κοινότητα Ταξιάρχων	349
		01	Κάτω Ταξιάρχαι,οι	173
Κοινότητα Περιβολίων	118	02	Θαλόν,το	100
Περβολία,τα	118	03	Ταξιάρχαι,οι	76
		14215500	Κοινότητα Τρισηπτής	531
Κοινότητα Πετραλώνων	238	01	Τρισηπή,η	525
Πετρώλινα,τα	238	02	Λειάνη,η	6
		14215600	Κοινότητα Φαναρίου	253
Κοινότητα Πλατιάνας	468	01	Φανάριον,το	253
Πλατιάνα,η	468			
Κοινότητα Πλουτοχωρίου	219	14215700	Κοινότητα Φιγαλείας	202
Νέο Χαριό,το	219	01	Φιγαλεία,η	202
Πλουτοχώριον,το	—			
Κοινότητα Πρασιδάσιον	126	14215800	Κοινότητα Φρξής	430
Πρασιδάσιον,το	126	01	Φρξαι,η	430
		14215900	Κοινότητα Χρυσοχωρίου (Τρισηπών)	205
Κοινότητα Ραχών	376	01	Χρυσοχώρι,το (Τρίσαι,οι)	169
Ράχαι,αι	376	02	Παλαιοχώριον,το	36
Κοινότητα Ροβίων	200			
Ρόβια,τα	200		Σύνολο Επαρχίας Ολυμπίας	36.983
Κοινότητα Ροδινών	163			
Ροδινά,τα	163		Σύνολο Νομού Ηλείας	179.429

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1

ΤΙΤΛΟΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ:

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

ΤΗΛ.:

Α. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ Π.Σ.

1. Είναι ο σταθμός :

Δημόσιος

Ιδιωτικός

2. Το κτίριο του Π.Σ. είναι :

Ιδιόκτητο

Ενοικιαζόμενο

3. Η συνολική οικοπεδική έκταση του Π.Σ. είναι:

εφ' όσον παρ

4. Η στεγασμένη επιφάνεια του Π.Σ. είναι:

5. Έκταση αυλείου χώρου:

6. Αριθμός αιθουσών

νηπίων

βρεφών

7. Αριθμός εγγεγραμμένων νηπίων

βρεφών

8. Αριθμός προσωπικού

Εκπαιδευτικό: οργανικές πληρούμενες κενές

Διοικητικό : οργανικές πληρούμενες κενές

Βοηθητικό : οργανικές πληρούμενες κενές

9. Ωράριο :

10. Υπάρχει ιατρική περίθαλψη;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Εάν ΝΑΙ τί;

Β. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΩΝ Π.Σ.

11. Διαθέτει ο Π.Σ. υπαίθρια παιδική χαρά: **ΝΑΙ** **ΟΧΙ**

Εάν ΝΑΙ, όργανα που διαθέτει:

τσουλήθρα

κούνιες

βαρκούλες

λοιπά

12. Υπάρχει οργανωμένη κουζίνα: **ΝΑΙ** **ΟΧΙ**

(ψυγείο, πλυντήριο πιάτων, ηλ. κουζίνα)

Αν ΝΑΙ προσφέρει

πρωινό;

γεύμα;

13. Υπάρχει γραφείο διευθυντού **ΝΑΙ** **ΟΧΙ**

14. Υπάρχουν αποθηκευτικοί χώροι **ΝΑΙ** **ΟΧΙ**

15. Υπάρχουν επαρκείς χώροι υγιεινής; **ΝΑΙ** **ΟΧΙ**

(παιδικές τουαλέτες, νιπτήρες)

16. Η επίπλωση του Π.Σ. είναι κατάλληλη για μικρές ηλικίες

(μικρά καθίσματα, τραπεζάκια χωρίς γωνίες,

κρεμάστρες σε χαμηλό ύψος)

ΝΑΙ

ΟΧΙ

17. Ο Π.Σ. διαθέτει ειδικό λεωφορείο για την μεταφορά των παιδιών;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ - ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΩΝ Π.Σ.

15. Εφαρμόζονται εκπαιδευτικά προγράμματα στο σταθμό σας;

ΝΑΙ ΟΧΙ

Εάν ΝΑΙ προγραφικές ασκήσεις ;

Η/Υ;

Ξένη γλώσσα ;

Θέματα από το περιβάλλον ;

Λεκτικές ασκήσεις ;

Αισθητηριακές ασκήσεις ;

Ασκήσεις σχημάτων - χρωμάτων ;

Προμαθηματικές ασκήσεις ;

ή κάτι άλλο ;

16. Εφαρμόζονται ψυχαγωγικά προγράμματα στο Παιδικό Σταθμό μας;

ΝΑΙ ΟΧΙ

Εάν ΝΑΙ: παραμύθια ;

χειροτεχνικές εργασίες με ποικιλία υλικών ;

ρυθμικό παιχνίδι ;

ελεύθερο παιχνίδι ;

θεατρικό παιχνίδι ;

κουκλοθέατρο ;

ή κάτι άλλο ;

17. Διοργανώνονται: θεατρικές εκδηλώσεις ;

εκπαιδευτικές εκδρομές ;

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΓΟΝΕΩΝ ΜΕ Π.Σ.

18. Η συνεργασία των γονέων με το προσωπικό του Π.Σ. πραγματοποιείται :

με προφορική ενημέρωση ;

με ενημερωτικά σημειώματα ;

με τετράδιο επικοινωνίας ;

19. Υπάρχει σύλλογος γονέων; ΝΑΙ ΟΧΙ

20. Οργανώνονται από μέρους του Π.Σ.

Εκπαιδευτικά σεμινάρια για τους γονείς των παιδιών ;

Θεατρικές εκδηλώσεις ;

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2

Επαγγελματική (οικονομική) κατάσταση των γονιών που έχουν τα παιδιά τους σε παιδικό σταθμό.

Τίτλος βρεφονηπιακού σταθμού

24. Εργάζονται οι γονείς:

Πατέρας Μητέρα

25. Δεν εργάζονται οι γονείς:

Πατέρας Μητέρα

Επαγγέλματα

A. ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Αστυνομικοί

Πατέρας

Μητέρα

Τραπεζικοί

Εκπαιδευτικοί

Στρατιωτικοί

Κάτι άλλο

B. ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Εργάτες

Πατέρας

Μητέρα

Μηχανικοί

Εμποροϋπάλληλοι

Λοιποί

Γ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

Πατέρας

Μητέρα

Γιατροί

Έμποροι

Δικηγόροι

Αγρότες

Οικοδόμοι

Μηχανολόγοι

Κάτι άλλο